Register.

Asmelé Chr. Doctor. Förärar Sällskapet några smärre economiska skrifter 21–23.

Allenius Math. Skollärare i Kangasala. Anmälan om en af honom betald skuld, till säkerhet hvarför införsel uti Allenii lön varit meddelad 34.

——— Magazins Bokhållaren Sumelius anhåller om införsel i Allenii lön 94. 95.

Belöningspiecer för trogne tjenare. Ang: 203. 204. 207. 239. 244. 249. 250.

Bibel-Sällskapet förärar S:t några exemplar af N. Testamentet, att utdelas bland Slöjde Skolans Elever 111.

Boij Otto, Landsh. i S:t Michels Län. Anhåller om utskillingen af S:t utgifne skrifter för att inom Länet utdelas 230.

——— Anmäler 2:ne Elever till begagnande af undervisningen vid Mustiala 242.

Böcker C. C. Professor. Ang: utbetalning af hans arfvode 20.

——— Mem: ang: afskrifning af hans skuld till S:t 24.

——— Gouv. Emb:te i Åbo Län Utslag på S:t ansökning om utbekommande af dess hos Böcker egande fordran, jemte bevis öfver hos honom anstäldt utmätnings försök 26–33.

Cajander W. Doctor. Anhåller att få begagna en af S:t införskrifven Engelsk plogdreng 238.

Christiernin, Öfverste. Landsh. Emb:te notification om instämmelse dagen i Christiernins Konkurs 198.

Dom-Capitlets Mem. ang: de utaf S:t till Dom Capitlet förärade exemplar af Stats-Rådet Schlüters Ryska Språklära för Tysk. är 93.

Fabritius A. Possessionat. Anhåller att blifva underrättad om vilkoren för Elevers emottagande vid Mustiala 234.

Fellman Jacob, Prost. Anmälan om Studeranden Anders Lidströms åtagande att anställa Meteorologiska observationer 9.

——— Insänder prof på mergel 118.

——— Mem: ang: Postförvaltarnes i Wasa och Jacobstad vägran att bevilja porto frihet för ett från Posten till S:t adresseradt bref 113.

——— Post Directionen insänder Postförvaltarenes i Wasa och Jacobstad förklaringar i anledning af Fellmans nästomformälde Memorial 114–117.

Frenckell J. Inlemnar quitto öfver inbetaldte extra afgifter till allmänna Brand-stods bolaget för S:t Stadsegendom 107.

Ekenbielm — Ensk. Öfversätt. af Testamentarisk disposition s. 7.
Gadolin — J. t. Anhåller om förlängning på de böcker som afl. Professorn Hällström i lifstiden haft till lån från Kongl. Bibliotheket 248.
Galitzen — H. Furstl. Hans Höghets Skrifvelse i anledning af Dess Kallande till Hofrådets Ledamot uti Kongl. Maj:ts Hof 108–110.
Gripenberg — Fab. Intendent. Utlåtande öfver General Directionens för Medicinal Verket i Finland förslag till Veterinairers bildande inom Landet 190–197.
——— — Utlåtande öfver Fabrikanten Huets projekt till Kamm-ull Spånads införande i Landet 220–223.
Gyllenbögel — St. Fänrik. Bevis öfver utbekommande af en utaf honom till Kongl. Maj:t inlemnad prisskrift 10.
Hammarland — Sockn. Sockne-männens Mem: i anledning af Kongl. Maj:ts till Sockne Bibliotheket gjorda förfrågning af äldre tillhörande Skrifter i Sanitetshushållningen 199.
Hedenberg — L. Uppsägning af ett honom beviljadt lån 62.
Hertzberg — Reinhold, Pastor. Anhåller om decharge från Fältskärs-förvaltningen såsom en af Kongl. Maj:ts Casse-förvaltare. 228.
Hobing — Kongl. Notarie. Anhåller om permission till förrättagande af en utländsk resa 261.
Hornrigh — General Lieutenant Thesleff öfversänder en derstädes författad Afhandling 13–14.
Huet P. — Fabrikant. Project till Kamm-Ull spånads införande i Landet 210–214.
——— — 2:ne Huets enskilda Skrifvelser ang: omförmälde Förslag 224–227.
——— — Apothekaren Julins utlåtande öfver Huets Project till Kamm-Ull spånads införande 215–219.
——— — Intendenten Gripenbergs utlåtande öfver d:o d:o 220–222.
Jensen von — Fredr: Anhåller att få begagna en af Riksdagen Engelska Upplaga 247.
Julin Joh. — Apothekare. Utlåtande öfver förslag till ny Fägsordning 142–144.
——— — Utlåtande öfver Fabrikanten Huets project till Kamm-ull Spånads införande i Landet 215–219.
——— — Anhåller om ränte-nedsättning å ett af honom från Kongl. Maj:t Donder inrehafvande lån 237.
Kanga-ala — Kapt. Furlings Mem: ang: Läraren Grönström 231.
Klingelin — Kommerce Råd. Anhåller om ett räntefritt lån mot förbindelse att åtaga sig förfärdigandet af äldre tillhörige Frö-Sorter 202.
Knorring — F. D. Profl. Anhåller om mustrationsförslag för Inspectionen Silfvius, med denne förnämndes åtagande att på Åland lemna allmogen undervisning uti Bisköts-Skötsel i allmänhet 119. 123.
Knorring v. — F. D. Profl. Anhåller om anstånd med inbetalningen af ett utgående Lån Kongl. Maj:t förr innehafvande lån 131.
Koeppen — Pierre. Anhåller att få Kännedom om Kongl. Maj:ts Organisation 245–246.
Kreatur-Förfäkring — inom Åbo Hofrätts Distrikt. Handlingar i Ärendet. Förslag till Förordning 39–58.
——— — Kongl. Statssecreterarens Excellence Grefve Löwenhielms Skrifvelse med derstädes författade Underdåniga Betänkande 76.
——— — Kongl. Rådet af Leuhusens Utlåtande öfver samma Project 38.
Linder M. — Bruks Patron. Mem: ang: Belöningspriser för trogne Tjenare 204.
Lindgren — St. Afhandling om Bisköttsel 56.
Malmlund — Samuel. Kongl. Maj:ts Vaktmästare Anhållan om Longförbigång 91.
Medalj Kongl. Maj:ts — Några exemplar af dertill förfärdigade Stämplar till Kongl. Maj:ts Medaljer 254.
——— — Skrifvelser från nedannämnde personer, i anledning af deras begärande med Kongl. Maj:ts Medalj:
Borgbom Gust. 255.
Brun Christ. 256.
Ehrenberg Math. 258.
Decker J. t. 265.
Haggström J. 259.
Norberg Fredrik 264.
Parseneik Alexander 257.
Rosenberg Herman 260.
Michels Landsh. — Gouverneuren anhåller om åtskilliga exemplar af Kongl. utgifne Skrifter, för att inom Länet utdelas 230. 270.
——— — Anmäler 2:ne Elever till begynnande af undervisningen vid Mustiala 242.
Mjölkdryga — eller Lobtråg. Öfversättning af en i Ryssland tryckt Afhandling derom 71–90.
Munck J. — Generel-Major. Skrifv. ang: Öfv. Lieut: Jägerhorns inrättan af Malms förfärdiga Hjul m. m. 97–106.
Möller C. J. — Djurläkare. Mem: ang: dess etablerande såsom Allmän Läkare 67.
——— — Förteckning å de för honom behöfliga Chirurgiska Instrumenter 69.
——— — d:o d:o Smedsverktyg 96.
——— — Tabell, utvisande antalet af de Djur ab Insultibus Medicis som af honom blifvit behandlade 70. 204.
——— — Taxa 128–130.
——— — Tackskrifvelse för erhållet understöd 124.
——— — Förteckning å de personer som förfärdigat åt Lagmannen Möller ämnat understöd 126. 127.

Nöller C. J. Anhåller om tillstånd att begagna undervisningen vid Veterinär Skolan i Stockholm 265.

——— Anhåller om förlängd tjenstledighet i ändamål att fortfarande begagna undervisningen vid Stockholms Veterinair Inrättning 269.

Norrist J. Uppger sin adress 232267.

——— Insänder författningen af hans Anteckningar i Landthushållningen 244.

Skiftes ang. förenämnde anteckningar 267.

Parseneck Vid andra Mem. ang. belöningspiecer för trogne tjenare 207 239. 244. 249. 250.

——— Skrifter i anledning af hans begynnande vid Kl. Medalj 257.

Roos Samuel Tilemar en af honom bearbetad öfversättning 266.

Rosvall K. J. anhåller om tillåtande öfver ålderstigna af honom uppfunne åkerbruks-redskap 57.

Rönnbäck K. J. Pastor. Mem. ang. belöningspiecer för trogne tjenare 203.

Sadolin Pastor i Hammarlands Socken. Tackskrifvelse bref i anledning af Kongliga ålderstigna Skrifter till Lekne Bibliotheket 199. 200.

Schlieder Carl Gabriel Förordn. N:o 100 ex. af hans skrift "Russische Sprachlehre für Deutsche 66.

Sederholm G. A. Anhåller om understöd för en hos honom tjenande Inspector 65.

Segerström August, Professionat. Anhåller att få begagna en af K. instiftad Engelsk Royderang 240.

Silfverice K. P. Inspector. Anhåller om rätt anklag mot förbindelse att undervisa Ålandska allmogen i Ost tillverkning 119-123.

Sjögren Wilhelm Förslag till en ny Sjölag 132. 133.

——— Utlåtanden öfver nämnde förslag afgifne af följande personer:

Bremer Jac. 155-160;

Ekström N. 171-175;

Gadolin Wilhelm 167-170;

Gripenberg Seb. 161-166;

Jegerschjöld C. L. 147-151

Julin John 142-146;

Kjellenfeldt H. J. 134-136;

Langenskiöld G. 152-154;

Tuvbe Reinhold 140;

(Se vidare mot slutet af Bandet.)

N:o 817.

Upplästes d. 12. April 1828.

Innelyktes Testamentariske författning
täktes Kejserl. Finska Hushållnings Sällskapet
efter min död benägit upbryta och innehållet
däraf begagna: Sammela Wiksberg den 23. April
1824.
Helsingfors

handhafva hvad jag i förenämnde mån vill bestämma: Denne min innehafvande egendom, har jag med länke peningar, med svett och möda, med upoffring af egne bekvämligheter mig förvärfvat och med klok administration efter förmågan emellan mine f. d. tjenste befattningar sökt förbättra och i stånd sätta, bör jag således efter min öfvertygelse kunna disponera utan någons förfång eller klander, hälst mine närmaste arf-

Möller

Norinder

Pappenheim

Roos Jan

Rosvall

Rönnberg

Sadelin

Schlieder

Sederholm G. A. Anhåller om understöd för en hos honom tjenande Inspector 65

Segerström August, Bokförsäljare. Anhåller att få begagna en af H. i myntkabinetten Engelska Regalseng 240.

Silfverice K. P. Inspector. Anhåller om rätt att anlag mot förbindelse att undervisa Ålandska allmogen i ost-tillverkning 119-123

Skogs-Nidrinx Förslag till en ny Lydare 132-133

Utlåtanden öfver nämnde förslag afgifne af följande personer:

Bremer Jo: 155-160;

Ekström A. 171-175;

Gadolin Wilhelm 167-170;

Gripenberg Seb. 161-166;

Jegerhjelm C. L. 147-151

Julin John. 142-146;

Kjellerfeldt H. J. 134-136;

Langenskiöld G. 152-154;

Taube Reinhold 140;

(Se vidare mot slutet af Bandet)

Upptagen d. 12. April 1838. registrerad under N:r 817.

2.

Efter Guds behag och enligt Hans allvisa styrelse, lärer min förvandling efter mänskelig uträkning vara närmare sitt bestämda mål vid min nu fylde 70. års ålder; hvarföre jag varit betänkt vid fullkomligen redig sinnes författning och med en öfvertygelse härmedelst göra dispo- sition om min qvarblifvande egendom i lösöre och fast, men hvartill jag i ödmjukhet anhål- ler om Kejser. Finska Hushållnings Sällskapets benägna och allmänt kända omma deltagan- de och verksamma åtgärd at i sådant afseen- de såsom Exekutor Testamenti besörja och handhafva hvad jag i förenämde mått- vill bestämma: Denne min innehafvan- de egendom, har jag med länge penningar, med svett och möda, med upoffring af egne be- qvämligheter mig förvärfvat och med klok- administration efter förmågan emellan mina f. d. tjenste befattningar sökt förbättra och i stånd sätta, bör jag således efter min öfver- tygelse kunna disponera utan någons för- fång eller klander, hälst mine närmaste arf-

vingar Bröder, Systrar och Syskone barn äro uti
den goda författning at de väl bärga sig och de
ne lilla egendom fördelt på 7. lotter visst icke
blir af någon betydenhet, så förmodar och
hoppas jag at de skiäligen ej vilja bära
göra något anspråk och således af Bröder=
lig kärlek Sentera till en afliden Brodero
ytterste vilja, hvartill jag dem kärligen up=
manar då det i så god ändamål blifver be=
gagnat och jag anser mig vara skyldig
at återbära Lånet som mig genom förlyne
skiönkelse blifvit Tilldelt.

Som jag i arf efter mine afslidne föräldrar o
Syskon endast erhållit lösen för fasta egendomarn
som mine öfrige Syskon sig vid arfskiftet för
behållit emot lösen till sam=arfva, utom
målkis Rusthåll som min afledne moder ve=
dan i lifstiden med varm hand mig öfverlä
tit, men hvilken jag för mer än 36. år sedan
till fyllnad för mine Tienste accorder förfall
för 27000: Cr kpmt hvilken, jemte all min
lösa egendom så lefvande som död med de=
sindelige Contante penningar, fordringar och

(Se vidare mot slutet af Bandet.)

3.

andra vid liquider efter dödsfallet förbrukat till=
fallande medel af hvad namn de vara må utan=
undantag, (jag och tillförer mig lagligen kunna disponera utan klander)
äga rum, så kommer alt den lösa såsom ofvan
anfört är at äga bestånd till alla delar.
Af qvarblifvande handlingar, inhämtas egen=
domarnes beskaffenhet och tillgångar, dessutom
finnes tillgång i min Majors Lön vid s: d: Kongl.
Wiborgs Regimentet med Französiska Majors
Bostället som skiötes med Tienste folk och
hvarest finnes spannemål af alla slag, krea=
tur, får, en häst, något husgeråd och andra
nödige redskaper samt en ny väderqvarn all=
mig tillhörigt, såsom rättan af kapten=skapet
Erola i Watticala by som skiötes af Landbonde
Enligt Contracts: Uppbörden af Lönen har
Regiments Skrifvaren Assessor Tollet haft om=
händer som därföre bör redovisa med hvad en=
ligt författningar den afledne tillkomma bör:
min Commissionär i Åbo Stadsfogden A: P:
Forsman som haft om händer försäljningen
af landtmannens varor, såsom uppköp af hvad
jag kunnat requirera, bör för sådant all redo=
visa, såsom Grafs handlaren i Stockholm

H:r J. Oldenburg & Compagn. som därstädes upbu-
rit några penningar åfven min Pension samt
giordt någon uphandling efter requisition:
vid kongl. Armeens Pensions Casta bör åf-
ven mig tillkomma Pension för den tid jag
öfverlefvat sista utdelningen åfven begrag-
ningshjelpen, hvarvid Bräfte bevis om dåd-
fallet med fullmagt för uttagaren, bör up-
tes. — Sedan all min lösa egendom af
alla sorter både härstädes och på Ekenäs
majors Boställe blifvit förfäld och för-
vandlat till peningar, hvaraf beloppet
jemte det contanta som funnes i boet,
med utestående fordringar och uplupne
interessen jemte hvad mera efter min död
vid liquider och andra inkomster herb-
tuset kan tillfalla, formeras däraf ett
stående Capital, hvaraf interesset med
egendomarnes alla intrader så länge de
äro oförsålde, komma på följande sätt at an-
vändas. — Anke fru Björs som hos mig alt
sedan år 1802. med särdeles drift, klokhet,
tro- och oförtrutenhet föreståndt min inre hus-
hållning och oftast en längre tid under min

(Se vidare mot slutet af Bandet.)

4.

frånvaro åfven den yttre utan någons biträde och säle-
des på goda skiäl egande myckon del i min till-
vunne lilla förmögenhet, bör jag således se hen-
nes annalkande ålderdom till goda och tilldelas
henne härmedelst at årligen så länge hon lefver
ogift få uppbära 100. R:r B:co: eller däremot sva-
rande i Rubel W:r Assignationer, hvaraf en fjer-
dedel qvartalitet henne tilldelas och hvarom
gift torde befinja på det sätt at medlen månat-
ligen blir henne tilldelt, dess utom tilldelas
henne af lösa egendomen en säng med de säng-
kläder hon vanligen nyttjat bestående af en ma-
drass ett litet bolster, 3. korta dynor ett kattuns
sang-täcke, en vit filt, 3. par en mans lakan,
3. dyn vahr, 3. st:r hand dukar, 2. st:r bord-dukar
12. st:r Servietter, 2:ne silfver mat skiedar 2:ne Thee-
skiedar, 2. bord-knifvar med gafflar alt af de i
dageligt bruk varande samt behöfliga kok-kä-
ril som hon efter sitt behof får utvalja, jem-
te nödige trä-kärl, 8. st:r flata och 4. st:r djupa
Porslins Tallrikar, 2:ne smärre Porslins fat, 3.
par vita Thee koppar, åfven då hon af flyttar, —
alla sorter mat-persedlar till några månaders

behof tills hon kinner regiera sin hushållning
och tills hennes årliga kan distribueras, emedler-
tid tror jag henne vara nyttig vid hushållnin-
gen tills med egendomen annorlunda kinner
vongeras, 2ne Spin-väckar, ull och bomulskar-
dor, min H. vargskinn pälo som hon under oe-
for nyttjat, ett Lisspund ull och all öfverbleff-
ven bomull och Lin samt behöfligt läder
til skor, en blåck lins stake, 10. ℔ Lins.
Ehuru mine hästfäder varande underhafvande, har
jag väl ej funnit någon särdeles förtienst, dock
vill jag utmärka de mäst förtiente, som äro —
måkelå Torparen Anders med desz hustru Maja,
kotola Hindrich, Ribacka Hindrichs hustru —
Brita, Stakoja Hindrichs hustru Lisa och Ely-
garna hustru Anna, den förstnämde måkelå —
med desz hustru 2. ℔ räg de öfrige en tunna —
räg hvardera; Skulle någon af de vid dödsfallet
varande Tienste hionen befinnas vara af nå-
gon förtienst som af sin Herre kan utmärkas
utan någon namna mähn, bör af dem en eller
flere Tilldelas någon lämpelig gradification,
men ej någon oförtient: Skulle Drängfogden
Elias på Svantzsila Hospälle än lefva och vara
gvar och hvilken med utmärkt trohet och nit

(Se vidare mot slutet af Handlet.)

5.

gådt mig tils hands vid Hospälleto skiftes, bör
han därföre vid afflyttningen eller då Tillgång-
blir uten at Capitalet rubbas, erhålla 400. Rℂ
Rbg: eller däremot svarande Rysskt mynt Till-
fyllnad; något stämmans köp hvarom han
sielf låter besörja: En värdig Syssel son:
mannen Otto af Enehielm om han lefver och som
genom sitt uppförande gjordt sig förtient af
allmänhetens aktning och min vänskap, vill
jag göra mig påmind och härigenom Tilldela
honom 1000: Rℂ Rbg: af inflyttande medlem
mer eller mindre årligen efter Tillgång Tilo
Summan blifver bestäld: Skulle gamla
Jungfru Lahn som förut tient mig hus-
hållerska, än lefva, bör hon erhålla 10. Rℂ
Rbg: årligen, såsom gamla Fielborna mork. Rℂ
Rbg: årligen så länge de lefva, bägge desse hus-
va desutom fattig-vårdta i Socknen, utdelnin-
gen hänf torde Pastor komma besörja.
För öfrigt är hufvud afsigten härmed, sådan al-
la inkomster komma Tils skadga, fattig för-
sörjning, i synnerhet på landet, sådane som
af ålderdom och bräklighet ej kunna lifnära sig
sielfve och hvilka genom oförvållade olyks händel-

fer vårkat i sådan nöd at ej med egne krafter kunna upphjelpa sig sjelfve.

På flere orter uppkommer oftast Boskapes sjukdom i synnerhet förordsakade af orters sjögrja och låga lägen och därvid visa är växande skadeliga och dödande växter, som sjukdom är vanligt värkande och som för mig på vinter talet dödat 8. kreatur ald med enahanda symptoms mer, äfven hos mindre bemedlade giordt förut skada, ty en Bonde som har 5. kor och dör af mister 3. har värkeligen därav en betydlig gare skada för flere år: Efter hvad jag kord torde Regeringen taga denne sak i noramare öfvägande och vara betänkt på utvägar att genom kreaturs Läkare söka förekomma detta onda; till befordrande härav önskade jag att af de inflytande medlen kunde bestämmas et lämpeligt stipendium för en sådan Subjekt som i denna vetenskap ville söka en fullkomlig kännedom och för att sedan efter fullkomligt erhållen kundskap här äfven undervisa flere andra.

Sedligheten ibland allmogen har i synnerhet på de sista decennier märkeligen aftagit, förnämligast genom missbruk af brännevin och därigenom förordsakad högst opasslig och oordentlig lefnad, slagsmål, mord, sjelfmord och alls oredda samt obegränsad lax, författningar häremot finnas väl, men handhar icke; jag har väl fökt förmå vederbörande att i denne angelagna sak föreslå föreningar i socknen för att i sådant vinna någon rådgrning, men utan bifall och krons betjentes medverkan låter det sig icke göra; skulle någon härtills intresserad och drifvig i någon socken för exempel, kunna förmås, kunde någon uppoffring, om därmed ändamålet kan vinnas, härtills föreslås, ty sedlighet och god ordning är ej litet bidragande till landets trefnad på många hander satt. — Vinsten af sådane föreningar, visa sig i skattkula och tillmåla socknar de enda jag känner häri landet, utom i Sverige där flere sådane visa betydlig förändring.

Att förbättra salte egendomarne, är väl nu ej conjuncturen inne, men båda uträkningen torde bli att genom en klok och drifvig arrendator söka fullfölja de redan genom flera års fällning grundlagde och till liten del påbörjade uppodlingar för att därigenom sedermera tillvinna betydligare inkomster till fattigas understöd och hvad mera här ofvan finnes bestämt; i vissa conjunc-

turer, är jord säkrare än penningar. konung
Adels Diplomet och en vår edition af Carl
den 12tes Bibel, hvilka härstäder förvaras,
förblifva alltid hos den äldsta i familien.
Vid sit vore för säkerhetens skull at genast efter
dödsfallet låta egendomen emot Tages och förteg-
las af 2ne redelige män tills auction kunner kund-
göras i tidningarne och lysningar i kyrkiogarde
saknar, fru Börs om hon lefver har all one händer
än tillkommer fru Börs hennes lön till nästa
höst: sex år som hon än ej utfådt och för så-
många år hon därtöfver varit vid tiensten a-
50. Rdr Rb: om året hvaraf henne tilredas åri-
gen 50. Rdr till summan blir betald och dät-
af åfven qvartaliter. En vanlig svart kla-
nels borg klädning med tillbehör, som henne
tilldelas vid dödsfallet. — Bekräftas med
egenhändig underskrift och Segills under fattan-
de: tillkallade vittnens öfverrara, som skedde
å Wikesberg den 27. Aprill 1824.

Sjunnhjelm

All Öfversten och Riddaren Välborne Herr Enoch
Sjunnhjelm, vid fullkomlig sinnes redighet, e-
genhändigt uti vår närvaro underskrifvit

7.

Föregående Document, hvars innehåll vi icke
vidare känne än att det skall innehålla en
testamentarisk författning; det vardera här-
med intygadt. Sammela Viksberg den 27. A-
pril 1824.

Nils M: Tolpo.
Eontl: Pr: och Pastor
i Sammela.

Gust: Adolph Geddda.
Kapellan i Sammela.

Ödmjukt Memorial.

Till Kejserlige Finska Hushålls Sällskapet får jag ödmjukast insända en af mig författad Beskrifning öfver Wörå Socken i Wasa Län, hvilken jag hoppas Kejserlige Finska Hushålls Sällskapet icke

ogunstigt uptager, hälst den innehåller de upgifter, hvilk
jag i egenskap af Correspondrande Ledamot bordt besvara.

Med vördnad framhärdar

Ordförandens

och samtelige Ledamöternes i Kejserlige Finska Hushålls Sällsk

ödmjukaste tjenare
Henrik Wegelius Ejaj

10.

Fullmagt för innehafvaren häraf, at i sådan Kejserl.
Finska Hushållnings Sällskapet emotta tåsterna
skriften försedda med dessesse Dat pro
Dot. poma Spri non habet Aurea Dona oc
d'immacia solamente di ci

K. d. 17. Febr. 1830. g. no Bare. af

Ödmjukaste Memorial!

nterstad emot
ottagit den pd
rep. Abo den

För Martii, April och Maji månader har
jag ej varit i tillfälle att anställa meteorolo-
giska observationer här utaw har Studerandan
Anders Lidström berägch. dessa observationer
förrättat, och ad jag åfventyrgad att hans tjenst
dem med akuratesse och pålitelighet. Ulrsjoki
den 4 September 1827

Jacob Tuuman

ogunstigt uptager, hälst den innehåller de upgifter, hvilk
jag i egenskap af Correspondrande Sudamot bordt besvara.

m.p. Sundelin Framhärdar.

Fullmagt för innehafvaren härafv. at i sådan Egenskap Finska Hushållnings Sällskapet emotta tåstående skriftema förseedda med derisemne Dat pappr Dot pomo Ofri non habet Aurea Dona oc Evando Ognuno f'impaccia solamente di ci che gli tocca le ose vanno Bane. oc förseglade namnsedlar.

Sell ofvannämnde prisskrifter har undertecknad emot tagit namnsedlarne acceptbrefvet, samt emottagit den pe nare af prisskrifterne, hvilket härmed intygas. Abo den 31 October 1844

A Gyllenbögel
Sekreterare.

Beskrifning och värdering å Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapets, i Åbo Stad ägande, och under N:o 1. uti 4:de Qvarteret och 2:dra Stads delen belägne Gård, hvilken till delaktighet uti Allmänna Brandstads Bolaget i Finland, anmälas

Tomten innehåller 12,855 1/8 Qvadrat alnar i areal vidd, dess norra sida är 154 alnar och stöter intill Tullhus Torget, östra sidan är 52 1/2 alnar ~~bred~~ stöter intill den svenske kvargata, 12 alnar bred, södra sidan är 160 1/2 alnar stöter intill Wärd, berget, och Westra sidan är 155 alnar, gränser till Tomten N:o 2 i samma Qvarter, har två brunnar, med medelmåtlig vatten tillgång, och är belägen 120 alnar ifrån den genom Staden flytande Ån, samt är försedd med följande brandredskap. 2 Handsprutor, 2 brandhakar, 2 stegar, 2 Svabbar, och 2 Läder-Ambare, alla i Olje färg märkte med Gårdens Nummer.

Åbyggnaderne, hvilkas lägd bilagde planritning närmare utvisar, lyder, äro följande samt tåle för säkring anmälas:	Värdet i Banco Assignationer	
	Underlydande Sällskapets Stadsmästare	Brand Stads Committen

(Kopia enligt Sällskapets exemplar)

№ 8. Ett Stenhus uppförd till en del, anno 1780. till en annan del år 1826, bestående af 2 våningar, med 2 änder, hvarpå de logis i två våningar, med 2 änder, sidor varande flygelar af en våning; Huvud Byggnadens Längd 40 Alnar eller sammanlagit med flygelarne 66 alnar, bredd 20 3/4 alnar; Huvud Byggnaden täckt med Svenska tak, legel uti flygelarne med valsade jern plåtar, af färgat med Kalk uti Victriol, uti hvar inga Hallare.

Öfver byggnaden, hvars yttre murar äro 2 1/2 fl. flygelarnes sidor 1 fot, för öfrigt 3/4 dels alen uti Skilje murarne der som löper parallelt med Husets Längd väggar 3/4 dels, samt hvar väggarne 1/2 Alen tjocka, uppförde af Legel, Kar.

I nedra våningen 1 Förstuga, 10 rum uti 1 Kök, samt 1 Skaffere; I öfre våningen 1 Förstuga 1 Sal, 5 Kamrar uti 1 Garde Serobe, med tillsammans 17 Kakelugnar (10 uti nedre uti 7 i öfre våningen) samt Kaks Spis med Stekugn i gemensam vädkgång; Trappane i huset, af sten, hvalfole uppe täcke vinder; Dörrne täcke vind af Jern; Winds battnet för sedd med tillräcklig sandfyllning, men ännu icke belagt med legel; 2 st. Winds Kappor (eller en å hvardera

flygel byggnaderne,) hvilka tillika med Skorstenarnes och öfversta kant, norr uti Tak fot, samt 3 st. huset väggar med underlag af tvåvånings huset södra sida, löpande Cardoner, äro med Jern plåtar beslagne.

Stenfoten ofvan jord		400
4 hela stammar af denna byggnad, med Skorstenar 4 kaffer af fyra Joniska Pilastrar, ofvanämnde Cardoner, samt Karlisten eller Carnicher med dess 2 narra sidan varande Franten		12,380
Yttre Taket med stånd rännor runt kring takfoten, uti 12 fl. afloppes rör med Slattar		3260
Flygelarnas Tak äro å hvarne sidan angifne af en Balustrade, af smidt Jern, med gjutna dragfor galler stole, stadd af 18 st. Piedestaler af sm:r legel, å öfre sidan de slagne med Jern plåtar; Hela balustraders Längd 66 Alnar a 12 tto		792
Bjelklager, uti den större Spännbjelke med Hängverk		1490
Transport		18322 —

Transport		18,322
Golfven i rummen, i båda wå-ningarne, af helwena bräder, i nedre belägande på trapp-batten, i förstugan af blanka plank-stren		1250
Taken i rummen, med gips och kalkbruk beslagne uti 11 rum, uti 4 rum uti köket, panelade, gipstaken försedde med större lister och deribland en uti salen, prydd med mouleurer		1130
Trappan, ledande till vinden 3 alnar bred, af lagga lång sten 44 steg, väggarne förut upptagne värderas med dess half		120
31 st fönster luftar af 6 glas i kitt utan foder målade, med innan fönster 3⅛ alnar höga 2 alnar breda à 24 Rd		744
18 st dito af lika många glas med foder å inre sidan målade, med innan fönster, 3⅜ alnar höga, 2 alnar breda à 26 Rd		468
2 st Blind-fönster halfra à 6 Rd		12
8 st större halfra med lösster i fronten, emot gården, af 1½ fot, ~~xxxx~~ se Inlat-naggar, med		
Transport		22,606

Transport		22,606
Glas radie och 14 glas i kitt, målad		14
5 st större vinds fönster i Ram à 4 Rd		20
4 st mindre dito à 1 Rd		4
8 st Dörrar dubbla helfranska i speglar, med foder och bar, nicher, målade, med hardslag gångjern och Handslag af Messing à 50 Rd		400
1 st Dito lika beskaffad med sfran dörrar insatt lösster och med immrade gångjern		50
4 st dito enkla helfranska med foder, målade, med Messings lås à 24 Rd		96
15 st dito dito lika beskaffade för afrägt, men med jern be-slag à 20 Rd		300
2 st dito halffranska med 12 Rd		24
1 st dörr, dubbel, med foder helfranskt målad med jern be-slag		40
2 st dito enkla af enkla bräder à 3 Rd		6
Alla rummen i öfre våningen hafva golf-paneler, målade tillsammans 270 alnar		27
Transport		23,587

Transport		23587
1 Stk fyrkantig, hvit glaserad Kakelugn, betydlig stor med Mässings Dörrar		100
9 Stk gula glaserade runda Kakel, ugnar med jern dörrar a 30 Rd		270
2 Stk dito hvita runda a 35 Rd		70
4 Stk dito oglaserade fyrkantiga a 30 Rd		120
3 rum hafva tapeter, målade med vattenfärg		80
1 Stk Kök Spis med Stekugn		120
Stenläggen i Trappan		23
Sålunda Hela Husets värde i det stånd, det nu befinnes af undertecknad ägare upsatt gifvit	Rd 24,370	
af Brandstods Commitén Förf. vard	Rd	
No 2. Ett Stenhus uppförd långrakt tillbaka, af en våning 21 alnar långt, 11 alnar bredt, och har i medelhöjd 11½ alnar från marken till Tak Kammar, täckt med Svenska taklegel, och affärgad med Kalk och Vitriol, under denna lägnad		
Transport		24,370

Transport		24,370
är en Källare med Trappor af sten samt dörrar af trädet, Källaren och Grundmuren under jord ofvan anmälas icke till försäkring.		
Öfver byggnaden, hvars yttre murar äro 1¼ alns och tjocka här ett rum och ett rum och ett kök tillsammans 1 Kakelugn och immured panna, inga trappor i huset, intet brandlak, inga Winds kaspor, Taklämmen belädde med bräder.		
Stenfoten ofvan jord		100
Byggnadens stom värderas med Skorstenarne under suppositions att den består af fyllda murar till		800
Yttre Taket med tilldelskär		300
Bjelklager		30
Golfven i rummen fyllde på kvalf		70
Taken i rummen med synlige Bjelkar		56
Transport		25726

Transport		25,720
3 Stk fönster hvaraf 1 är 3¼ alnar högt och 2 alnar bredt med sinnan fönster, de 2ne öfriga		36
1 Stk. der i fyrkant värde		8
3 Stk Winds fönster		
2 Stk Dörrar, enkla, af dubbla bräder icke målade à 10 Rdr		20
1 Stk Kakelugn af murtegel		30
1 Stk Spis med bakugn och rinnrad gryta af 160 kannors rymd		200
Sålunda Byggnadens värde i det skick den nu befinnes uppgifvet af innehafvaren Rdr 1650		
Af Brandstads Comités Protokoll Rdr		
No 3 Ett litet af bräder uppfördt år 1831, Dess Tak är en fortsättning af det som betäcker nyssnämnde Stenhus, men ifrågavarande Lider är i anseende till markens högre belägenhet, endast 10 alnar högt till Kammen,		
Transport		26,020

Transport		26020
Husets längd 9 alnar, bredd 1 1/2 alnar innehåller af dubbla bräder med näfver emellan, står på 6 timmes hög stenfot		
Stenfoten af sten jord		24
Byggnadens Stam		80
Yttre Taket med tillbehör		80
Inga Bjelklag golf eller mellantak		
1 Stk Dörr enkel, af enkla bräder med tillbehör		4
Sålunda Byggnadens värde i det skick den nu befinnes af innehafvaren ägare uppgifvet Rdr 200		
Af Brandstads Comités Protokoll Rdr		
No 4 En Uthus Byggnad af Sten och Trädd 50 alnar lång 18 alnar bred i gadd stående, uppförd år 1831 bestående af ett Magazin af Tegelmur 7 alnar långt, 11 alnar bredt utvändigt, samt följande rum af Stadt och Landsmurar		
Transport		26220

Transport		26,220
3 Magazinen, 1 Stall, 1 afsträdes hus och ett fähus, hvar i medel hus uti tak kammen, 8½ Alnar från jordytan höjd uti Tak kammen, Stenrammet täkt med taklegel, det öfriga af byggnaden med 2ne lag bräder med näfver emellan, står på		
1 Alns hög stenfot		160
Stenfoten ofvan jord Byggnadens flam, i dess nuvarande skick värderas		
Stenväggarne Rd 490		
Trädväggarne 630		1120
Yttre Taket med tillbehör		530
Bjelklagen		200
Golfven af Plankor		150
Taken af 1 Bräder		110
Inredning i Stall och Fähus		50
1 St Dörr enkel af dubbla bräder, målad med jernbeslag		15
3 St dito dubbla, af enkla bräder, hvemne med Lås, svart målade a 12 Rt		36
5 St dito Enkla af enkla bräder, hvaraf 3 St hafva mindre samt en Dörr uti större fönster		
Transport		28,591

Transport		28,591
öfver Karmen med		42
Inredning i afsträdes Huset		67
4 St yttre Trappar, samt 4 St Bräar framför Dörrarne		54
2 St Winds Luckor 1½ Aln vida i fyrkant, en dubbel		6
Sålunda Byggnadens nämde i det stånd den nu befinnes af undertecknad ägare upptagit Rd 2540		
af Brandstads Camiein Råd: rad: Rd		
2 St Innkörs portar, genom bratre med belägde tak i 8 Alr		160
18 Alnar plank af tegelmur, med list, beslagen med jernplåtar		
5 3/4 Alnar högt		270
218 Alnar dito af ohäflade tia en del spontade bräder 5 Alr högt		320
36 Alnar Plank emot gatan af ohäflade, spontade, på tvären anbragte refflade bräder, på 8 fot 5 alnar högt		70
1 St brunns Kar		20
Summa		29,600

Sammandrag af föregående

värden	24,370
Huset N:o 1	1650
" " 2	200
" " 3	2540
" " 4	160
2 Portar	660
Plank	20
Brunnskar	
Summa å Byggnaders värde	29,600

Uthan afvan upptagne, tille
försäkring anmälde hus, finn
nes inga andra åbyggnader
på Gården.
Inga så beskaffade eld,
farlige Inrättningar, som
Tariffen upptager, finnes
i gården eller grannskapet.
Åbo den 31 Januarii 1834.

A. Forsmansmann
Sällskapets Taxeringsman

År 1840 den 23 Januari hafwa undertecknade Brandstods-Comiténs Ledamöter, jemte tillkallade handtwerkare, i det afseende 55 §. af Hans Kejserliga Majestäts Nådiga Reglemente för Allmänna Brandstods-Bolaget i Finland, dat. den 11 December 1832 omförmäler, besigtigat Gården N:o 1 i Andra Stadsdelen Fjerde Qwarteret af Åbo Stad, för närwarande tillhörig Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapen samt derwid funnit egendomen till alla delar wäl underhållen och i lika godt stick som då den under N:o 721 blifwit i berörde Bolag till brandförsäkring antagen, så att deß assurance-wärde, 30,100 Rubel Banco-Assignationer, anses wara oförändradt, åfwensom någon sådan förändring med gårdens granskap eller andre förhållanden icke inträffat, som kunde werka å den sednast fastställde års-afgiften: Hwilket, samt att brandredskapen, bestående af:

2 Handsprutor, 2 Brandhakor, 2 Stegar
2 Swablar och 2 Ladin Amboran

jemwäl finnes å stället att tillgå, intyga: Ort och tid som ofwan.

G. F. Forsell G. Mandelin

Anmärkning

Beskrifningen om Gården, daterad den 31 Januari 1834. upptagna 18 Alnar Plank af Tegelmur och 36 Alnar Plank af Spåntade Bräder äro jedermera Nedtagna, men genomkorsade Staketen på hwardera Stället å nyo upptagne, i hwilka fallet motswarande det förtagna Plancket.

Ofwanstående besigtning med dermed gjorde anmärkning godkännes

Åbo som ofwan

På Comiténs wägnar

Lars Arnell
Kej. Finska Hushållnings
Sällskapets Sekreterare

(Försäkringsbrefwets exemplar)

1840 den 28. Februari är omstående instrument granskadt och Allmn. Donationsbok Dels
Diarietalens sammanförande ej funnet åtgjorda till någon ändring, bestyrkes:

P Brenner

21.

Välborne Herr Secreterare!

Åter har jag fått i min hand en mängd af finska
Oeconomiska Skrifter, i synnerhet rörande
Finlands Hushållning, dem jag ville öfversända
till det Hedervärda Sällskapet, för att de ej

Chr. Ehrnrooth.

20.

Emedan Kejserl. Finska Hushållnings Sällskapet anhåller om Complett, så den ufdelning af det mig af Kejserl. Sällskapet tillkommande exemplar, som jag till Herr Bokbindaren Rondén och Hr. Glasmästaren Lindes utlåtit, bör ufsättas: Ryssk[a] myntet, får jag hemställa förklarande att jag så vidt icke allenast dennes, utan ock med den comparation Sällskapet kan finna skäligt att för dem förordna utlåtas. Nådendal, den 29. Aug. 1835.

C J Sucker

1757.
1757.
1754. —
1754. —
1755. —
1754.
1766.
1753. —
1774. —
1754.
1756. —
1767. —
1792. —
M. 1804.
1777.
1794.

1840 den 28. Februarii är omstående instrument granskadt och Allmänt Protokolls Bok
Diarietum för samma år befunnes ej förändrad till någon ändring, bestyrkes:

Åbo den

Välborne Herr Secreterare!

Åter har jag fått i tryck en mängd af förnäre Oeconomiska Skrifter, i synnerhet rörande Finlands Hushållning, dem jag ville öfversända till detta Hedervärda Sällskapet, såvidt de ej förut finnas i dess Bokförråd, hvarföre med medföljer en förteckning på desamma, på hvilken Tit. behagade anteckna dem som öfverskjutande, förblifver med högaktning

Herr Secreterarens
ödmjuke tjenare
Chr. Ljungb.

Wasa d 18 Juni 1837.

Herrmanninger om Ungdoms Upfostran. 1761.
Commercia Öfversk. Prof. Dr — 1757.
Hushållnings Upmuntr. af Tillverk. i Österb. Prof. Nyrén. 1765.
Hushållningens Uppgifter i Finland Prof. Kalm. 1758.
Beskrifn. öfver Kajanaborgs Pres. Kalm. 1754. — med
Dr öfver Kalajoki Socken Dr. 1754. — Ry-
Dr öfver Kronoby. Dr — — 1755. — ma
Dr öfver Sct Carlebys Dr Pres: Cygnæus. 1754. Kef-
Dr öfver Pedersöre Dr Pres. Ehrenstrom. 1766.
Dr öfver Jaga Socken. Pres. Kalm. — — 1753.
Dr öfver Joensuu Socken. Dr — — 1774.
Dr öfver Hvittis Dr Pres. Gadd. — — 1754.
Dr öfver Karitzby Dr Pres. Kalm. — — 1756.
Dr öfver Kuusjoki Dr Pres. Gadd. — — 1767.
Dr öfver Hollola Dr Pres. Dr — — 1792.
Dr öfver Sverni Lappmarck af G. Wegelius. N. 1804.
Pedersöre Landtmän af H. H. Ehrenstrom. Vas. 1777.
Beskrifn om Resa i Savolax och Karelen af Retzius. N. 1794.
Ehrenbolths Hushållning af Uleå Lpsk. Dr 1767. —

d. 1 Nov. 1838
d. 27 Nov. S. U.
d. 26 febr. S. U.
d. 1 Mars i S. 1836
d. 2 Sept. uthl. S. U
d. 5 Sept. i S. f. N.

№ 213. 24.

22.

Academiska Dissertationer:

Prof. Kalm: Hist. oc Oecon: Beskrifning öfv Wisted.
—— Om Ogräs och Skadeligt Fältgräs. 1753.
—— Hvad försök kan bidraga till Oeconomiens upp
—— Hushållningen, Hinder och Hjelp i Hushållningen. 1757.
—— Om Hyttan och Stångjärns Hand. 1759. 1758.
—— Oeconom: Beskrifning om Sv: Hushåln: 1759.
—— Björkens Egenskaper och Nytta. — 1759.
—— Sättet att Tractera Historia Naturalis. 1760.
—— Hyttan och Redoandigheten af Osmundsta Vanligt hanter
—— Fabrikers Nytta och Redoandighet — 1760. 1760.
—— Hyttan och Stångsmidet. — 1760.
—— De: och Magaziners Anläggande. 1760.
—— De: som försöka att åga insigt i Medicin. 1765.
—— De: England kan hafva af sina Nybygder i N. Amerika
—— Nytta Amerikanska Färge-Örter. 1763. 1763.
—— Kameralens Tillvärkan Hall och Vattendrag. 1763.
—— Hyttan och Manufakturer. — 1772.
—— Svenska Vinbärs. Bärsaft Nytta i Hushållning 1772.
Prof: Gadd: Mossigheten af Sälgs. Ursprung i Finland.
—— Beskrifning öfv Berggrunden i Småland. 1763. 1762.
—— Försök af Kopparmynt i Östergötland. — 1763.
—— Försök till Finance Verks Inrättande. 1763.
—— Åkerbrukets Chemiska Grunder. 4:de Deln. 1764.
—— Kalkartige Jordars Kännande. 1768.

Anmärkningar om Ungerska Gräs. 1757.
Oeconomia Öfvad: Prof: De: — 1757.
Hushållningens Ursprung och Tillväxt Öfvers: Prof: Kalm.
Hushållningens Uppkomst i Norden Öfvers: Prof: Kalm. 1757.
Beskrifn: öfv Lappmarken Prof: Kalm. 1754. — med
De: öfver Kalajoki Socken De: 1754. — Kop-
De: öfv Kronoby. — De: — — 1755. — mer
De: öfv Sct: Carlby — Prof: Oeydenius. 1754. Kop-
De: öfv Pedersöre — Prof: Asproen: 1766.
De: öfv Jacobs Socken Prof: Kalm. — 1753.
De: öfv Somero Socken De: — — 1774.
De: öfv Knittby De: Prof: Gadd. — 1754.
De: öfv Hvitträsk S: Prof: Kalm. — 1756.
De: öfv Kimitoön S: — Prof: Gadd. — 1767.
De: öfv Hollola S: — Prof: De: — — 1792.
De: öfv Siemi Lappmark af G: Vasaläkem: N. 1804.
Pedersöre Landtman af H. H. Asproens Vak. 1777.
Berättelse om Åsla i Savolax och Karelen af Rimman. N.
Österbottn: Hushållning af Enckell: De: 1794. 1794.

d. 1 Nov. 1838
d. 27 Nov. S. U.
d. 26 febr. S. U.
d. 1 Mars i S. 1836
d. 2 Sept. gl. uns. S. U.
d. 5 Sept. i S. f. D.
d. 1 Oct. i S. 1836

Ekonomiska Sällskapets Memorial.

L Prof. Hellenius: Finska Medicinal. Växter. 1773. —
L ——— Finska Allmogens Byggnadssätt 1780.
L ——— Finska Allmogens Näringsf. 1782. —
L ——— Allmänna Djurfängen i Finnland. 1782.
Prof. Nyrén: De Sole et Plantis eidem Deditis Dissertatio. 1817.
Prof. Olin: Plantæ Socianæ, amœna virtuti in horto Upsal.
Prof. Retzius: Några Manufaktur-färgämnen. Växters Odling i Sverige. 1811.
Prof. Thunberg: Geographia plantarum Cellianum. 1813.
——— Om Växters föda. Amœnit. 1819.
——— Om ull: Träd. Buskar och Örter som föda Insecter. Amœnit. 1820.
L Prof. Hadel: Landthush: Förfall: i Finland. 1757. —
L Prof. Bergman: Svenska Solaberiser. 1786. —
Prof. Gadolin: Medan. Hushållets Ringens Egenskaper. 1757.
Prof. Hagman: Ungdomens Handledn. i Oeconomien och Scolor.
Prof. Fr. Berg: Tankar om Allmänna Hushållningen. Abo: 1759.
Prof. Algarth: Om Foder-Betors användande till Socker. Abo: 1764. 1818.

Wasa d 6 Junii 1837.

Chr. Ajmelé.

P. S. Diverse Saker:

Magni von Bromell Mineralogia: St. 1730.
Ultra-Still Sverigs Mineral. Historia: Tal af
339 L Svedin om Malmuminspaningen: Tal af Bergsm.
Hälsingl. Hushållning af flere Författare: St. 17
Herlin. Johan i Hellsingl: Beskrifning af Bl. N.
Svenska Trädgårds-Praxis af Lindberg. Upsala
97 L Ultra-Still Beskrifning om Malmen af Fahlun N.

D: U. S. G: A.

Dulcia rerum! quibus favet indulgentia

23.

Tjäreo. Tillverkningen i Österb. Disp: Prof. Martin. 1747.
De Arte Adipem Piceæ coquendi i Österb. D:r — —
Anmärkningar om Angermanl. Skogs D:r 1751.
Cortneria Österb. Prof. D:r — 1757.
Hushållningens Ursprung och Tillväxt i Österb. Prof. Ving. 1757.
Hushållningens Uppkomst i Karels Prof. Kalm. 1750. med
Beskrifn. öfv Gesandskap. Prof. Kalm. 1754. — —
D:o öfver Kalajoki. Socken D:r 1754. — Ky:
D:o öfv Kronoby. D:r — — 1755. — —
D:o öfv St:a Carleby. D:r Prof: Elfvedenius. 1754. Kej:
D:o öfv Pedersöre D:r Prof. Elfvegren. 1766.
D:o öfv Jaga-Socken. Prof. Kalm. — — 1753. —
D:o öfv Sotnäs. Socken. D:r — — 1774. —
D:o öfv Kvittis D:r Prof. Gadd. — — 1754. —
D:o öfv Karleby. D:r Prof. Kalm. — 1756. —
D:o öfv Karlbäck D:r — Prof. Gadd. — — 1767. —
D:o öfv Karlbäck D:r — Prof. D:r — — 1772. —
D:o öfv Hollola D:r — Prof. D:r — — N. 1804.
D:o öfv Sicuni Länsman öfv H:r Vasiander. N. 1804.
Pedersöre Landtman af H. H. Asserman. Vasa 1777.
Beskrifvelse om Reka i Savolax och Karela af Nitzman. N. 1794.
Österbotn. Hushållning af Ehrstr: D:r 1757. —

d. 1 Nov. 1838
d. 27 Nov. E. U.
d. 26 febr. S. U.
d. 1 Mars i S. 1836
d. 2 Sept. gjord E. U.
d. 5 Sept. i S. f. D.
d. 1 Oct. i S. 1836

Ordenskapets Memorial!

Prof. Hellenius: Finska Medicinal. Växter. 1773. —
——— Finska Allmogens Byggnings-sätt 1780.
——— Finska Allmogens Näbbar. 1782. —
——— Allmänneste Diersäsgen i Tavastland. 1788.
Prof. Retzius: De Sola in Plantis eidem destituis Dignoscendo. 1817.
Prof. Olin: Plantæ Svecanæ, annona victui inservientes: Upsal: 1787.
Prof. Retzius: Några Brunnsorter förgo Med: Vetter Dering i Sverige. 1811.
Prof: Thunberg: Geographia plantarum Cultarum. 1813.
——— Om Vaxters Föda. Amoenit. 1819.
——— Om Utl: Träd Buskar och Blomst. Växter, som föda Sig Climatet. 1820.
Pr. Prof. Hadel: Landtbr: Förhåll: i Finland. 1751. —
Prof. Retzman: Svenska Solaberiser: 1786. —
Prof. Gadolin: Mossan. Hästtygels Wiggens Egenskaper. 1757.
Prof: Hoffman: Ungdomens Handledning i Oeconomien och Scaler.
Prof. Fr. Rosén: Tankar om Allmänna Hushållningen. Utg: 1759.
Prof: Agardh: Om Fodervärdens användande till Socker. 1812.
Upsala d. 8 Junii 1837.

Chr: Ajmelæ.

P. S. Diverse Böcker:

Magni von Bromell Mineralogia: St. 1730.
Utkast till Sverigs Mineral. Historia: Tal af
339 Tuvén om Watten-inspänningen: Tal af
Hälsinge Beskrifning af Olof Tuneld
Jerlös. Socken i Hellsingl: Beskrifning af
Svenska Trädgårds-Praxis af Lindberg. Upsala
97 Utkast till Beskrifning om Malam af

D: U. S. G: A:

Dulcia vera, quibus favet indulgentia

Linnei Planitska ex Gotl: Resa. St. 1745. 8.
D:o Vestgötska Resa. — — St. 1747. —
D:o Skånska Resa. — — — St. 1751. —
Kalms Vestg: och Bohusl: Resa. St. 1746. 8:
Cronstedt Vermlands, Dal Lappm: och Upplands Upsl. 1765. 8
Pehr Forsskål: Diss. Acad. Prof. Linnæi Upsl. 1749.
Flora Lapponica D: — D: — 1752.
Genera Insectorum D: — D: — 1758. —
Species Insectorum D: D: — 1758.
Museum Tessinianum D: D: — 1764.
Horti Cliffortiani D: D: — 1764.
Museum Adolphi Friderici D: D: — 1765.
Flora Oeconom. Danica D: D: 1771. —
Grunderna af Natur-Historien och Oeconomien.
Prof: Retzius. Upsala. 1806-12. 8: —

Då Hejserliga Finska Hushållnings Sällskapet, genom
ett anstält utvandrings försök tvifvit än vidare afvert-
gadt derom, att hos mig tillkännagifves icke finnes någon
tillgång till galdande af den Skedel hvarföre jag hos Kej-

Statens fonder 3688,01, 26-17-6.
Allm. D:o 3538-3-10
Enskilda D:o 1129-14-11
917,70; 254-38.
4575,71 4918-26 3

Jerliga Sällskapet haftar, och ehuruväl dessa förhållanden icke ligger inom Jamaicabolagets ... utöfver jag mig ödmjukast att få hemställa, om icke Sällskapet finner skäl att afskrifva dessa summor, hvilka ... hiter, och för mig en idkelig störing af all förmåga att ... dryckta skenskapen för det allmänna så gagneliga ... det numera är möjligt. Med undantag af några få ... mina erhållna Creditorer afsägt sig alla vidare anspråk ... och åsyftar en publik, Åbo stad, har visat mig den välvilja ... att mig ytterligare göra desamma.

Ett, näst Åbo brand, med hvilken jag förlorade ... 20,000 Rubel, och följderna af den stagnation denna ... gjorde, så credit och tillgångar, de industriela ... uti hvilka jag mig inlåtit vant orsaken till mitt ... händ, stoppas jag är de flesta af Sällskapets ... ter tekant. Men mindre kändt torde det vara, ... motivet för mig att börja denna förtag var, icke ... vet af utkomst, hvilken jag ägde tillräcklig för min ... krankta anspråk, icke heller hoppet om enskild ... eller ens det, att kunna i denna väg utvätta nå ... fardeles, utan snarare den nödvändighet jag kände ... genom egen erfarenhet uti handtering och ... väg söka försäkra mig dem mångfaldiga tilldra ... Sällskapets Secreterare pröfs erfordran, men hvilken ... icke ägde den lyckan att, tillika med mina förnöjel ...

äga redan vid tillträdet af det svåra och ansvarsfulla Em-
betet. Såsom bevekande skäl torde tjenstliga Sällska-
pet tillåta mig tillägga, att jag i genom det att ofvanstående
egna mig åt Sällskapets göromål, upoffrade tropp och an-
sträk om befordran uti en förmånlig tjenstemanna bana,
och att vid Åbo brand jag bergade Sällskapets Archif och
förnämsta egendoms framför en real och alltid följbar en-
skilt egendom af betydligt värde, som kommit bergas om
jag först tänkt på denna. Åbo, den 1. Nov. 1838.

C. Hoffer

1/9 18

26.

35.

Hans Kejserliga Majestäts
Befallningshafvande, öfver Åbo
och Björneborgs Länsamt, Åland,
Utslag på Skattmästaren vid
Kejserliga Hushållningssäll-
skapet i Finland C. A. Jammer-
man, enligt derhälle Kejserl. Brefvet
af den 13. förlidne Martii
gifvande anförtroende, förd
detta Sekreterare Widbom
derstädes Kapt. Herr Johan Fabian
Carl Christian Wickens för-
pliktande, att igenom dess
fraemne den 4. April 1832 vid
tjugu tusende Riksdalers Banco
samt den 8. Julii 1829
å sex tusende Nio hundrade
Trettio Två Rubel och Kopeck
Banco Assignationer, å fem
tusende Tre hundrade Tret-
tio fyra Riksdalers tjugu fyra
skillingar nio nästlyktens
Svenska Banco utgifvande
Skuldsedlar, till Kejserliga
Hushållnings Sällskapets vid-
tal å den förra Skuldsedeln
bokstäld Capital förskrifvne,
uttrede tjugu Tre Riksdalers
tjugu fyra skillingar sam-
å den sednare förskrifvne

Uplyft dess utlyft Fem
1838, den 30. Jan.

C. Ehrström

Uppl. — 1. 16.
Utf. 46 — 67.
Utl. 1838 6

8 Rub 24 kopeck

Hen Jammerman

genom innehåll återstående
Fyratusende fem hundra
Sjuttiofem Rubel sjuttiosex
Kopek och fyratusende
hundrade Nittiofem Riks
daler twå skillingar ...
styckenjemte förskjutande
abetald ränta och ersättning
för Lagsökningskostnad
åfwer hwilken ansökning
Professoren Pöckerd för-
ning blifwit infordrad och
afgifwit, hwarutinnan
[illegible]
rikligheten till alla delar
wid å Lands Cancelliet
den 10. December 1827.
Ofwannämnde skuldsedel
är i afskrift handlingarne
bifogade och hwarefter anm
här intagne följande:
"Producerad i Sällskapet
den 4. Mars 1827 N:o 62.
Föredraget uti Ekonomie
skattet den 17. Maji 1827 och
lånet beviljadt.
Ut supra
J. M. af Tengström
Kejserliga Finska Hushåll-
nings Sällskapet kan jag emot-
taga mina förbindelse uppta...

ett penninge lån, stort Twå tu-
sende Riksdaler Swenska Banco
sedlar, som efter sex månaders före-
gången uppsägning på endera sidan
ovägerligen skall i samma myntsort
återbetalas och emedlertid er-
lägger jag å samma summa med hwar-
je års utgång sex procents intres-
se i samma mynt, å sin förfallo
dag i Åbo stad. Men skulle jag den-
na uti brista, är lånet i och med detsam-
ma uppsagdt till promt återbetal-
ning med derå belöpande intres-
se, till hwilken fullbetalning följer. Till sä-
kerhet för afwannämnde låne
summa pantförskrifwer jag mitt
ägande [illegible] och beboende sam-
ma samma anslagne Skattehem-
manet om ett tredjedels mantal,
belägne i Laihela Socken, Kors-
holms Södra Fögderi och Wasa
Län, hwari jag sjelf will uppå min
bekostnad wid wederbörlig Dom-
stol utwerka behörig inteckning
och för öfrigt förbinder jag mig
att i fall lånet blifwer öfwer tio
år innestående och inteckning-
en kommer att förnyas, jag
då will draga försorg derom

på mindregod bekostnad.
fahren på det krafteligaste
den 4 April 1822.
Sp[ecies] 2000: Rd: Sw: Bco

E. E. Wacke

år 1822 den 15 April hart hän
Rätten hänstädes medde Cat
serie gå Förstå Thes hälsning
skapet i nteckning i Dalnäs
Wesmes luomä skatte hem
för ett till lagd ägare i dera
Professor Wacks förste Sec
retere i Nyckert Thes hälsn
skapet Carl Christ: and
den försträchtat Widenna
skrifning reverserad kpen
ge lån kg Dom å tusende Riksd
mynt Banco med derä lägga
fett procent ränta, hwilke
häligen omlemnagde Raichela
kens Peingeställer som afsvar
Jo Härad Rätten wägnar

(Sigill) J. X. Lachmerenn
förbundsmed
(Sigill)

Denna fadels Obligation är

nuj i dag lyftad. Lödö, den 26
April 1824. E. E. Wacken

1824. Julii den 25 Tå rett hän
tal Betalt med Ett hundred Tjue
gu Rd: Sw: Bco v. J: Lindfén.

Af ovanförmälde Inteckning
är af Härad Rätten härstädes den
nå dag förordnad att gälla ifrån
den 15 April 1822, då den först för
Lödö, hwilcke å Tull Bonie med delas
Laichela Sakens Peingeställe den
12 Martii 1824.
Jo Härad Rätten wägnar.

J: P: Lachmerenn,
förordnad.

Uti Skatte mästare Embetet
för 1824 års ränta Wore,
de för 1825, 1826 och 1827 med Tre
hundra de Sextio Riksdalers
Banco. 1829 Decem bris den 11 fått
V. J: Lindfén.

1829. Julii den 11. är 1828 års ränta
Betalt med Ett hundrade
Tjugu Rd: Sw: Bco v. J: Lindfén.
1829. Decembris den 20. är ett års
ränta Betalt med Ett hundrade
Tjugu Rd: Sw: Bco V. J: Lindfén.

År 18[illegible]41. Januarii vid den 29. år
ta Exekutionsförrättningen med den 29
prot. 1829 vid den 29 Jan: 1841. med
hemvrade Exekutionsfordran Rd: 24.
Sw: Bco å ena sidan å Kapitalet
afbetalt Ett lösende Fyra hu
dre Spattio Sett Rd: 24. Skft: 13 Bco
1831. Nov:br 16. är å räntan be
Sw: Rd 12. Skft: 16 Bco

Den skuldsatte (å "Två" lösen
1200 Spattio Riksdaler Svenskt Ba
som jag emedan den 4 April
Kejserl. Finska Överhöfding
Vederlagen afgifvit och hvars
lopp jag utmätningsman skall
den med dylikt åtgärd anhål
rad den 26. April 1834, wa
hänvisade till sin kraft at
werkan i Jönneyad. Nådend
den 25. Februarii 1844.

C. C. Wäreken
Ut supra förrättningsman

Å sidan Jönneyad skuldsatte
för Två lösende 1200 Spattio
dalen Swenskt Bco är enligt an
visningen å hänvisad lagade fam
anmade rewers af den 4. April
1822. afbetalde den 29. Januarii

1834. Ett lösende Fyra hundra
de Spattio Sett Riksdaler nach Sjet
que Fyra Shillingar 1400. 24/ Stat
Banco, fallet återstår Blott
en fordran af Fem hundra
de Spattio Riksdaler nach
Sjuttio Fyra Shillingar 523. 24/ —
Swenskt Banco, utom upplupen
ränta. Åbo, den 25. Febr: 1844.

C. A. Jäderman
Exekutionsmannaed

Exekutionsmannen edeligen förpliktad:
C. G. Bäckner. Fredr. Reinh. Damelander
J. J. Regnell "

Edeligt den vid Kejserl. Finska Öfverhofrätten
hållna förhandling och Exekutionsförrättning
samt anteckningar i densamma den 28. nästl.
Januarii granskade och bemälde
Jan Edvard Nordenswan förklarade
de Fordran och sedan å Exekutionsmannen
gjorda anmaning och tillhållande
i dag gjorde, utgjorde han den skuld
till densamma, utom den innehållna
lösen, med utgifna skuldsedlar
samt upplupna räntor den
å summa som ovan förmäldt är

Den utaf Nikolai Finska Församlings Sällskaps Ekonomie Sekreterare gjorda utredningen af sällskapets tillgångar och skulder den 28 nästlidne Oktober, samt den vid sammankomsten denna dag gjorda utredningen af sällskapets tillgångar och skulder, hvilka utredningar befunnos vara med hvarandra öfverensstämmande, och lemnade sällskapet vid 1 Februari 1845 tre hundra och trettio Rubel Banco Assignationer, jemte ett lösen af sällskapet innehafvande Kronans Obligation N:o 6 på 25 Rubel Silfver, hvilken Obligation förfaller till betalning den 1 Februari 1845, tre hundra och trettio Rubel Banco Assignationer, hvilka sällskapets tillgångar och skulder, jag på sällskapets vägnar emottagit och förbinder mig att vid anfordran aflemna till sällskapet eller dess vederbörligen utsedde fullmägtige, hvilken jag härmed förklarar mig vara nöjd med och förbinder mig att vid nästkommande Februari månads sammankomst med sällskapet afgifva fullständig redogörelse för de penningar, som sällskapet mig anförtrott.

Åbo den 6 Juli 1829.

Sa 300 Rub: Bco 3 Kop: 1/2 Assignationer 6534 Rub: 24 Kop: 1/2

C: C: Wäcksten

Vidimering

Af förestående Obligation och Assignationer, hvilka den 1 Januari 1844 af Herr Kassören Sektion Rub: 32 Kop: Sm: Bco i marknaden för fonden för fattigvården

C: C: Jännerus

Nyska

ut-

un-

till

25 Rub

vid Bill

-

-

-tion

Ekonomie

KOF.

Den utaf Nikolai Finska Församlings Sällskaps Ekonomie Sekreterare gjorda utredningen af sällskapets tillgångar och skulder den 28 nästlidne Oktober, samt den vid sammankomsten denna dag gjorda utredningen af sällskapets tillgångar och skulder, befunnos vara med hvarandra öfverensstämmande, och lemnade sällskapet vid 1 Februari 1845 tre hundra och trettio Rubel Banco Assignationer, jemte ett lösen af sällskapet innehafvande Kronans Obligation N:o 6 på 25 Rubel Silfver, hvilken Obligation förfaller till betalning den 1 Februari 1845, tre hundra och trettio Rubel Banco Assignationer, hvilka sällskapets tillgångar och skulder, jag på sällskapets vägnar emottagit och förbinder mig att vid anfordran aflemna till sällskapet eller dess vederbörligen utsedde fullmägtige, hvilken jag härmed förklarar mig vara nöjd med och förbinder mig att vid nästkommande Februari månads sammankomst med sällskapet afgifva fullständig redogörelse för de penningar, som sällskapet mig anförtrott.

Åbo den 6 Juli 1829.

Sa 700 Rub: Bco 3 Kop: 1/2 Assignationer 6534 Rub: 24 Kop: 1/2

C: C: Wäcksten

Vidimering

Af förestående Obligation och Assignationer, hvilka den 1 Januari 1844 af Herr Kassören Sektion Rub: 32 Kop: Sm: Bco i marknaden för fonden för fattigvården

C: C: Jännerus

Den utaf Nikolai Finska Församlings Sällskaps Ekonomie Sekreterare gjorda utredningen af sällskapets tillgångar och skulder den 28 nästlidne Oktober, samt den vid sammankomsten denna dag gjorda utredningen af sällskapets tillgångar och skulder, befunnos vara med hvarandra öfverensstämmande, och lemnade sällskapet vid 1 Februari 1845 tre hundra och trettio Rubel Banco Assignationer, jemte ett lösen af sällskapet innehafvande Kronans Obligation N:o 6 på 25 Rubel Silfver, hvilken Obligation förfaller till betalning den 1 Februari 1845, tre hundra och trettio Rubel Banco Assignationer, hvilka sällskapets tillgångar och skulder, jag på sällskapets vägnar emottagit och förbinder mig att vid anfordran aflemna till sällskapet eller dess vederbörligen utsedde fullmägtige, hvilken jag härmed förklarar mig vara nöjd med och förbinder mig att vid nästkommande Februari månads sammankomst med sällskapet afgifva fullständig redogörelse för de penningar, som sällskapet mig anförtrott.

Åbo den 1 December 1844.

C: C: Wäcksten

Sedan vid nämnda utredningar befunnits att af sällskapet innehafvande 700 Rub: Bco 3 Kop: Assignationer till allmänna fondens räkning för 1844 gjorda godkännes. Ekonomie Sekreterare Nikolai Församlings Sällskap åberopade lemnad till alla delar att utgöra enlägden, belagget af medlemmar sällskapet tillhörande skuldfyra tusende sjuhundra och femtio Rubel 47 50/100 Rubel 47 50/100

Nr 200 B

Å: Å: Jämmerman

afstår härmed till Riksgäldskontoret sin enligt kungörelse den 4 Maji 1844 till Riksgäldskontoret inlämnade anmälan om ersättning för förlust å Riksgäldsbevis, som blifvit honom tillhörande, men förkommit, och förklarar han sig icke vidare hafva anspråk på ersättning för förlusten af nämnda bevis.

Stockholm den 9 Januari 1846.

Å: Å: Jämmerman

Ofvanstående namnteckning bevittnas.

Stockholm den 9 Januari 1846.

C. F. Wahlberg

Ofvanstående namnteckning bevittnas.

Stockholm den 9 Januari 1846.

C. F. Wahlberg

Ofvanstående namnteckning bevittnas.

Stockholm den 9 Januari 1846.

C. F. Wahlberg

Å: Å: Jämmerman

afstår härmed till Riksgäldskontoret sin enligt kungörelse den 4 Maji 1844 till Riksgäldskontoret inlämnade anmälan om ersättning för förlust å Riksgäldsbevis, som blifvit honom tillhörande, men förkommit, och förklarar han sig icke vidare hafva anspråk på ersättning för förlusten af nämnda bevis.

Stockholm den 9 Januari 1846.

Å: Å: Jämmerman

Ofvanstående namnteckning bevittnas.

Stockholm den 9 Januari 1846.

C. F. Wahlberg

Ofvanstående namnteckning bevittnas.

Stockholm den 9 Januari 1846.

C. F. Wahlberg

Ofvanstående namnteckning bevittnas.

Stockholm den 9 Januari 1846.

C. F. Wahlberg

Å: Å: Jämmerman

afstår härmed till Riksgäldskontoret sin enligt kungörelse den 4 Maji 1844 till Riksgäldskontoret inlämnade anmälan om ersättning för förlust å Riksgäldsbevis, som blifvit honom tillhörande, men förkommit, och förklarar han sig icke vidare hafva anspråk på ersättning för förlusten af nämnda bevis.

Stockholm den 9 Januari 1846.

Å: Å: Jämmerman

Ofvanstående namnteckning bevittnas.

Stockholm den 9 Januari 1846.

C. F. Wahlberg

Ofvanstående namnteckning bevittnas.

Stockholm den 9 Januari 1846.

C. F. Wahlberg

Ofvanstående namnteckning bevittnas.

Stockholm den 9 Januari 1846.

C. F. Wahlberg

Å: Å: Jämmerman

afstår härmed till Riksgäldskontoret sin enligt kungörelse den 4 Maji 1844 till Riksgäldskontoret inlämnade anmälan om ersättning för förlust å Riksgäldsbevis, som blifvit honom tillhörande, men förkommit, och förklarar han sig icke vidare hafva anspråk på ersättning för förlusten af nämnda bevis.

Stockholm den 9 Januari 1846.

Å: Å: Jämmerman

Ofvanstående namnteckning bevittnas.

Stockholm den 9 Januari 1846.

C. F. Wahlberg

Ofvanstående namnteckning bevittnas.

Stockholm den 9 Januari 1846.

C. F. Wahlberg

Ofvanstående namnteckning bevittnas.

Stockholm den 9 Januari 1846.

C. F. Wahlberg

följer, samt enligt den fö-
re förskrifningen af den
Juli 1829, desse återstå-
ende innehåller fyra tusende
hundrade sjettio fem Rik-
sjettio en skepelse Barnlo-
galiarien och fyra tusen
Fyrehundrade Nittio fy-
Riksdalern två skillingar
renskyldenhuvudsumman Ba-
med fem procent årligen
ta dera ifrån då gäldenä-
dagen den 22 nästkom-
November, lika full be-
ning följer, hvarmed sva-
den likväl bör godgöra
å räntan på förskrifn
skuldsedeln innehållen
16. November 1841 erlag
Riksdalern tvåskillingar
berörde myntet, hvarmed
Svarande hjemfallit 3 Kr. 2
pillet Rättegångs Verk
kännes skyldig att gälda
Lagsökningens kostnader
målet vid Expra/HH/Ru
Sieffveen.

Vid bifallande gadmiellig be-
talning, åger redebärande
Magistrat, på skeende an-
mälan och sedan detta lik-
lag wunnit laga kraft, det-
samma till Exekutorig werk-
ställighet befordra.

Vid denne afgörelse förbehåller
man sökta ändring hos Högl. Kongl.
Maj:t jemlikt Kongl. Förordningen
besvär, hvilka, inom en månad efter
detta dags gång, efter de skäl och hän-
visningar, som dagen då tvåmånadsfris-
tens förlopp inträffar, böra anföras.

Uppsala Rådhus-Rätt den
sista Augusti 1842.

Vid Högbemälde Rätt närvarande
Rådman och Rådmän samt Notarien
Ahlström.

Sedan Kronofiskalen Ekeblad å
Kronans vägnar mot Bonden Jonas
Andersson i Ekeby, Lena Socken,
anhängiggjort och genom Kongl. Maj:ts
Befallningshafande i Upsala Län
hänskjutit till Rättens pröfning
den fråga, huruvida Jonas Andersson
bör anses hafva förverkat sin rätt
till det honom af Kronan upplåtna
Ekeby Kronotorp, och Rätten
derom förut afgifvit utlåtande;

Ty och emedan Jonas Andersson
ej inställt sig till denna dags
förhandling, ehuru han dertill
blifvit i laga ordning kallad,
förklarar Rätten honom förlustig
den rätt till Ekeby Kronotorp,
som han genom kontrakt den
16 Maj 1839 förvärfvat.

Uppsala Rådhus-Rätt den
sista Augusti 1842.

Vid Högbemälde Rätt närvarande
Rådman och Rådmän samt Notarien
Ahlström.

Sedan Kronofiskalen Ekeblad å
Kronans vägnar mot Bonden Jonas
Andersson i Ekeby, Lena Socken,
anhängiggjort och genom Kongl. Maj:ts
Befallningshafande i Upsala Län
hänskjutit till Rättens pröfning
den fråga, huruvida Jonas Andersson
bör anses hafva förverkat sin rätt
till det honom af Kronan upplåtna
Ekeby Kronotorp, och Rätten
derom förut afgifvit utlåtande;

Ty och emedan Jonas Andersson
ej inställt sig till denna dags
förhandling, ehuru han dertill
blifvit i laga ordning kallad,
förklarar Rätten honom förlustig

Wid anställdt utmätnings försök hos Herr Professoren C. C. Böckers fanns i den ringaste tillgång till innemännde fordrans gäldande hvarför ne Herr Skattmästaren C. A. Jammerman nödgas betala utmätningsmännens arfvode, då med Tre Rubel 60 kopeks Banco Assignationer. Åbo den 1. September 1838.

C. A. Jammerman

Ordres:

Föreståend Utslag äger Mad. Fogden A: D: Förfarman i laga ordning full verkställighet befordra. Åbo Rådhus, den 29. Augusti 1838.

Ed Officio

J. Wegelius

Nr. 101.

24 Nov. 1838
§ 5 L:s J.
1 Dec. J.
Kr. Riksrevisionsverket

№ 223.

74.

75.

Allernådigst ansökt Memorial!

Säljaren närvarande af Enke Fru
Justitieråden utbjudna qvitto anteck-
nad å Skuldsedeln åfven som till
denne gjorde Skuld utredes,

kung vinna Ryska
underdåniga at-
skrives i ämnet
Uppstats-Verket

22. Apr. i år
å afsändes d 25 sist
i dag 28 April till
vederbörande
till
April

Innehållande Öfversättning af ett projekt till Kreatur försäkring inom Ryska Riket, som till Kejserliga Finska Ekonomiska Sällskapets underdånigst anhållande blifvit i Nåder remitterad, jemte Underdånigst Secretarens i ämnet skriftligen författade betänkande, hvarefter ämnet Ekonomiska Utskottets Herrar nedkommer: följande ordning.

Från den 20 April till Herr Statz Rådet m:m: af Kleerlein aff: d: 22. April till
d. 22 " " " Öfverste Lieutenanten m:m: Stenmossa afgånget d 25 dito
d. 24 " " " Hofrätts Assessorn m:m: Enebery aff: den 25 April till
d. 26 " " " Wagmästaren Trapp aff: den 25 April till
d. 28 " " " Brukspatron Pinello aff: den 28 dito
d. 30 " " " Stadsmäklaren Stenmetzin aff den 27. dito till
d 2 May " Sällskapets Skattmästare aff d 27 april till
d 4 Dito Undertecknad

Åbo d. 20 April 1839

Lars Stenius

Jan jag alla redare gulde
den samma; ty anhållen j
i all ödmjukhet att min
låvare Cän måtte fram
med dettas grantat mig
das. Kangasala den 16. Nov
1839 —

Ekenius
Ekonomiska Sk
ne i Kangasala

Den till Sällskapets underdåniga utlåtande remitterade planen till en försäkrings anstalt för kreatur, anser jag icke lämplig för Finland och får till åtlydnad af §31 i Sällskapets stadgar utveckla skälen till mitt afgörande votum.

1:o Enligt §2 i förslaget kunna kreaturen ej försäkras emot skada af Rofdjur, men just mot detta slags förluster, som i vårt land ej kunna förebyggas till vanlighet, behöfdes framför allt försäkring.

2:do Enligt §8 består bolagets kapital blott af premieafgifterne, utan att fastighetsegarne något. tillvaro säkerhet erbjudes då af dessa fastigheter i händelse af större olycksfall med den afsedda verkning, det subsidiariska wälde de ej förbehåll borde de wäl icke åtaga några garantier. Se §§ 15, 21

3:tio §§ 6 förbjuder hvarje annan kreaturs försäkrings anstalt. Ändamålet skulle lätteligen eller tvärtom vara förhindrade att genom omtänksige öfverenskommelser inbördes förbinda sig att ersätta hvarandras förluster. Dessa öfverenskommelser existera i Finland och ej ibland, men de finnas i Sverige och göra på dess ställen gård nytta. Hvarföre skulle ej möjligheten att här widtaga samma anstalt? Jo mindre kontroll ja säkrare controll. En dylik anstalt gemensam för hela orska Rikets skulle gifva anledning misstag till missbruk eller så betwifvlande och kostsamma controllen att fördelarne deraf skulle blifva absorberade

4:to Den i §8 nyttade benämningen bör ändras på annat sätt, fastighetens egare nytta. Detta ämne ligger utom likväl utom Sällskapets granskande rätt.

5:to Af den i §§ 62, 63, 64 utlofvade förmånen af nyttjanderätten som Djurläkare torde vara berättigade draga följa nytta. Dylik information är ju dessutom snart ernådd

6:to Åro premierne nyttjade för höga, men anda till 18% i vissa fall. Huruvida afkomsten kan bära en sådan afgift, anmärkningsvärd

Åbo den 20 April 1839

Lars Arnell

Hans Kejserliga Majestäts Nådiga vilja är, att
Dess Finska Ekonomi-Kontrollerings Sällskap med underdånigst
utlåtan de häröfver inkommer och dess handlingar
derjemte återställer. Helsingfors af Finanse Expeditionen
i Kejserliga Senaten för Finland, den 27 mars 1839.

På nådig befallning
A. L. Borgen.

(N. D. 5/4 38. 17/4 1839.)

(Ny d. 30. Mars 1839. N:o 265.)

Öfversättning

Uti Finlands höge Senat

Köpmannen Joh. Sperlings
ödmjukaste anhållning

Till höge Senaten har jag allerödmjukast
äran åförtro[illegible] hörsköjande Skatter till

B: M:

Sällan inträffad nöjad Bröllops Sjukdom i Finland, hvars
lägd innöd bälsjön, med höjder och ~~[illegible]~~ är
skillnad vattendrag uti innad landet skyddar det isyn-
denslandsplägade Bereende åro Bröllopper mer än
annorstädes blottställda för Bröllopen, som i sednare tider
ökat sig ovanligt, en följd dels af den individuella skillnaden
afvägning, dels och derpå att alla skyldigheter under-
sidstad högst blefvo balanserade innom snäva gränser
då de således skulle att utöka eller endvägad
på de sätt de skulle att utöka eller endvägad skillnaden
i Finland, likasom i Sverige, redan vid början
eller i Finland, likasom i Sverige, redan vid början
ägga, att Jakuc[illegible] förenad kyrkstil inbördes underhåll
för dylikt förluster, hvarvid börja[illegible] redan är gjord
i domcapitlen af [illegible] hän, äfvensom skaga pastorat
Nystö kapell af [illegible] hän i Åbo Finland erfordrad nåd ansökan
Bröllopsförsamling, utan städer och städer en hvar med
försigtighet och omtanka för egen hjord skall förordad
för stadsrevisionen, hvarvid utvecklad skall förordad
sylvest öfverlyggd, att den föreslagna Bröllopsförsäkring
anstalten för Finland ändamålsenlig, jämte allmänlig

a[illegible]

Öfversättning

Uti Finlands höge Senat.

Köpmannen Joh. Sperlings
ödmjukaste anhållning.

Till höge Senaten har jag allerödmjukast
äran åberopa nedanstående Stadgar till
ett kreatursförsäkrings bolag, och lika ödmjukt
anhålla mig Privilegium till inrättandet af
denna anstalt i Finland.

Dessa Stadgar äro redan af höge Ministe-
riums för Rysska Kronо Domainerne (inom
Ryssland) sanctionerade och det höge Rikes
Rådet i afseende å stadfästande öfverlem-
nade, dock har det höge Ministeriums ef-
ter innehållande de 56 st. ofvanstående Stadgarne till
last:

Storfurstendömet Finland skall vinna gynn-
samligast genom inrättandet af denna anstalt,
om det skulle jag till Directionen för samtlige
Keiserliga Rysska Statерne, och tillnämner en
Director vid Directionen. De har tillika
den förmånen att en del af dess inkomster
genom banus väg, att på inrättningens be-
kostnad utbildas till Veterinairer och bli-
va uti Staten anställde.

De öfrige förmånerne skall bifogas till
en del utvecklas.

Uti hopp om välbehagande af hans aller
ödmjukaste anhållning tecknar

med djupaste Devotion
Köpmannen
Joh. Sperling
åberopar för sin mustaschers Major Phi-
lip von Jenkell.

Öfversättning

Tillägg till 56 §: ute Statuterne.

Skulle deras Statuter under loppet af 2ne år, icke blifvit uti något Gouvernements tillförsäkerhet befordrade; så äger ett sådant Gouvernement rätt, att ingå uti annat bolag till försäkrande af boskap emot olyckshändelser och kommer för öfrigt bolaget så framt detsamma inom fem år icke trädt i verksamhet, att anses såsom upphäfvet och dess Privilegier förfallene.

Öfversatt af
H. Elving

Kreaturs Försäkrings Bolagets nytta och ändamål.

Bolaget medför icke allenast förnöjelsen derom att det skyddar öfven den fattigaste mans egendom, utan har också till ändamål, att så vidt möjligt är utrota de så förderfliga farsoterne, och förhindra att icke utan af pest angripne, utmattade, halfdöde kreatur säljes till slakt, och genom köttet öfverföra sjukdomar på menniskor, om anledningen hvartill man alarigkenat skuta.

För att kunna uppnå detta ändamål utfå de försäkrande från anfånga två de underhållde premierne som Reserve fonden, och bidar derföre ungefär som så väl frie som skattskyldige till veterinairer, anställer dem uti alla Distrikter, på det att de fått vid utbrytande farsoter eller olyckshändelser kunna lemna hjelp — hvarigenom ett ganska stort antal kreatur bibehålles.

Det uppstår en ny bana för ungefär personer, hvilka kunna grunda sina familjers lycka.

Genom kreaturens försäkrande erhålla godsen ett högre värde.

Af samma grund skall man hålla allenast de bäste racer, och deraf draga mera nytta.

Boskaps förpackarene behöfva icke föka

Stadgar

för Kreaturs försäkrings Bolaget i Ryssland, Pohlen och Finland.

I. Afd.

Försäkringens syfte och föremål.

§. 1.

Försäkrings Bolaget har till ändamål att på billigaste sätt göra ägaren af boskap skadan, och ersätta de genom olyckshändelse uppkommande skador.

§. 2.

Bolaget försäkrar hela hjordar och enskilda stycken af Boskap, och häller de försäkrande skadeslös för genom Olycksfall och andra dödssätt förlorade kreatur, med undantag af:

A. De, hvilka genom oaktsamhet uppkå, t. ex. genom Rof djur och Stöld.

B. De, som genom fiendtligt öfverfallande åstadkommes.

§. 3.

Försäkringen delas uti tvenne slag, nemligen

1. Årlig
2. På kortare tid.

Årlig för hjordar eller enskilda kreatur, hvilka finnas uti Städer, Byar och på Gods.

På kortare tid: blifva hela hjordar, som vela transporteras, af ofvanbemälde Godsboskap försäkrade.

§. 4.

De årliga försäkringarne ingås på ett till och med fem år; de kortare på icke mindre än tre månader.

§. 5.

Försäkringen uti Städer, Byar och på landsbygden kan ingås för jordbruksredskap och lösöre.

II. afd.

Om Bolagets sammanställning och dess kapitaler.

§. 6.

Försäkrings Bolaget är icke grundadt på aktier utan på ömsesidig öfverenskommelse. De, som försäkra sina böcker, draga derföre af denna anstalt samma nytta, som Aktionairerne, emedan de, efter afdrag af det som blifvit utbetaldt, hafva anspråk uti öfverskottet.

§. 7.

Premien eller procenten af försäkrings summan bestämmes efter följande Tariff. Uti denna Tariff betecknas de fall, för hvilka Bolaget försäkrar, som:

1:o För oförutsedda olyckshändelser med undantag af de nedan härefter nämnde.

2:o För Bokrapps brist.

3:o För oförutsedda olyckshändelser och Bokrapps brist.

4:o För alla öfrige sjukdomar.

Tariffen kan dock af General Församlingen ändras.

§. 8.

Bolagets kapital bildas af de premier, hvilka af de försäkrande inbetalas.

§. 9.

Då Bolagets räknade försäkringskapital uppgår till Två Millioner Rubel B.A. städer detsamma i verksamhet, och begynner dermed, att Stiftarene inkalla till General Sammankomst alla de försäkrande, hvilkas premier årligen göra åtminstone 100 Rubel.

§. 10.

Så snart General församlingen utvalt Direktionen och dermed bestämt Förvaltningen, inflytes af den samma premierne / de försäkrandes bidrag / af det räknade kapitalet, och genom dess fullmägtige utfärdas åt samma två policer / Police är quittencet öfver hvad hvar och en försäkrat /.

§. 11.

Hvarje Police (Försäkringsbref) med underskrift af tvenne Direktörer, och Ombudsmannen för Jakobstads förvaltningens verket och den försäkrande, samt tillika Jakobs Quitto öfver de inbetalda premierne.

§ 12.

I fall en polis går förlorad så blir detta uti hufvudstadens offentliga blad kungjordt, och en ny polis under samma nummer utfärdas af Direktionen åt den försäkrande. Dessa annonser bekostas af den försäkrande, som polisen förlorat.

§ 13.

Alla penningar, hemmor, som till förvaltnings verket ingå, stå under Direktionens fullkomliga disposition och skola af dem uti credit anställer motsvarande ingående.

III. afd.

Bolagets inre sammansättning.

1. Del.

Om Försäkrings Bolagets arbetsordning.

§ 14.

Bolagets förvaltnings Bolagets göromål skötas, af en Järnvägs Styrelse.

§ 15.

Styrelsen består af fem Direktorer, af hvilka tvenne väljas af Stiftarene och tre af General-församlingen.

§ 16.

De Direktorer, hvilka blifva af Stiftarene valde, förblifva tre år uti detta embete, efter hvilken tids förlopp, Stiftarene tvenne efter godtfinnande, åter välja desamme eller andra.

§ 17.

Af de tre Direktorer, som af General-församlingen genom val blifvit utsedde, afgår årligen en genom lottning och i hans ställe utväljes en annan, så att alltid tvenne af de gamle Direktorerne qvarstå.

§ 18.

De afgående Direktorerne kunna dock åter väljas.

§ 19.

Ibland de utvalde fem Direktorerne väljes en till President, och detta val sker alltid af General-församlingen /§. 44/.

§ 20.

Direktorerne erhålla för deras mödosamma sysselsättning, hvilken bestämmes af General-församlingen.

§ 21.

Stiftarene af detta bolag, förbehållas för sina besvärer härmed, följande förmåner.

1° Stiftarene kunna välja tvenne Direktorer /§. 15/.

2° Hvarje af Stiftarene erhåller årligen utaf de ingångne Præmie inkommerne två procent tills det årliga belopet stiger till två Millioner Rubel; så denna summa uppnådd eller öfverstigen, erhåller hvarje Stiftare denna procent blott af två Millioner.

3° Stiftarene hafva rättighet att följa

Bolagets åtgärder, och att när som helst genomse Böcker och Räkenskaper.

4:o Slutarene hafva rådt att, i fall de förmärka att något till Bolagets förfång af Directionen företages, i samråd, kalla tillsammans en General Församling af de försäkrade; hvilket annars blott skall ske en gång om året

5:o Slutarene kunna efter godtycke afverkla sig sådt till annan man

6:o Inkomsterne af de på Slutarenes bekostnad, tryckte Bolags Stadgarne, tillfalla dem.

Anmärkning: I det fall att en af Slutarene dör, så tillfalla de honom tillkommande två procent af inlöpande premier, hans arfvingar.

Men rättigheten att välja en Direktör hemfaller då till General Församlingen.

Slutarene kunna af de förbehållna rättigheterne till andre personer afträda blott de dem tillkommande två procent, de öfrige förmonerne kunna åt ingendera nan afverkas.

§: 22.

För att kunna bestämma värdet af bolagets lag, så skall Directionen genom sine Ombudsmän, eller i fall omständigheterne fordra, genom Vederbörande myndigheter inhämta de erforderliga upplysningarne.

Uppå dessa samlade berättelser grun-

dar Directionen försäkrings premiernes belopp.

§: 23.

Bolagets Styrelse möter sine göromål endast kopmanna Grundsatser. Den inkallar jag ett ordentligt Canquellier, Bokhållare, Kassa och Correspondance samt anställer kunnige personer, med anseende till göromålens mötande.

§: 24.

Styrelsen väljer ute Gouvernementen och Kretsarne, der det finnes vara nödigt, sine fullmägtige / Agenter /

§: 25.

Styrelsen underkallar det de högsta Embetsmännens, jämsom och andre höge personer vilde antaga sig Curatelet hvar inom sin Krets. Desse Curatorer hafva förkallelse en röst uti General Församlingen. Styrelsen är det öfriga underlagdt att jämväl inom sin utom Riket hafva sine Correspondenter.

§: 26.

Styrelsen bestämmer dagarne för sine sammankomster. Vid dessa sammankomster behöfva icke flere än tre Directorer vara närvarande. Deputerade hålles hvarje månad en sammankomst af alle Directorerne, hvilka då vidröra affairernes inre tillstånd.

§: 27.

Bolagets angelägenheter bestyra genom

röstarnes pluralitet afgjorde, utan den som icke vill bifalla ett beslut, kan inlägga sin mening uti en Journal å Ombudsmännens vägnar, hvilken skrifvelse af den ordförande, som har presidentens röst.

Ännu beslut fattas i frågor af större vigt, skall röstarnes skriftliga mening införskaffas.

§. 28.

Styrelsens bestående åligganden äro följande:

1:o Besluta om rätt att antaga eller icke antaga föreslagna försäkringar.

2:o Att bestämma premierne för antagna försäkringar.

3:o Granskningen af försäkringar, som af Ombudsmännen afslutas.

4:o Att föreslå provisorisk uppgift på beräkning af vinster, Dividender och Reserve fond.

5:o Att ordna korrespondancen med Ombudsmännen och andre personer.

6:o Att förordna om den noggranna afvärdering af tillgångarne uti hvarje ort.

7:o Att meddela Ombudsmännen instruktioner och undervisa dem, huru sjukdomar igenkännas och hvilka medel de därvid hafva att använda.

8:o I vigtiga fall, beträffande bolagets rätt, kan Styrelsen afsända en Direktör eller annan befullmägtigad person att undersöka saken.

9:o Bedömmandet och antagandet af nya förslag, hvilka hafva bolagets nytta till ändamål, och hvilkas antagande synes Styrelsen nödigt.

10:o Att före General församlingens sammanträde, revidera affärerne, samt författa en noga berättelse om förhållandet för General församlingen.

11:o Disposition af ingångna kapitaler uti följande fall.

a. till Styrelsens understöd och annan bestämda utgifter.

b. godtgörandet af de försäkrandes förfallande dödsfall.

Anmärkning: Skyldigheten af Summorum utur bredet anslaget, till ofvan nämnda ändamål, är då blott giltigt, om det är undertecknadt af tvenne Direktörer.

§. 29.

Styrelsen sammankallas af General församlingen, så ofta omständigheterne fordra.

§. 30.

Styrelsen har sitt säte uti en af residence städerne, hvarest det finnes vara bäst. Den skall ega sina ärenden öfver hela riket, eller inskränkes sig till en bojan blott till de Gouvernementer, hvilka först skola till försäkring.

§. 31.

Styrelsen anlägger så kallade försäkringskontoir, der hvarest, försäkringarnes betydlighet gör det nödvändigt.

§. 32.

Ombudsmännen/Agenterne/ äro

förbundna:

1:o att till Styrelsen insända försäkringsansökningarne, enligt Stadgarne. Ombudsmannen böra vid emottagandet af försäkringen blott handla efter Stadgarne och de dem gifna särskilda instruktioner.

2:o Bidraga till utbredandet af kännedomen om försäkringsbolagets välgörenhet till försäkringarnes förökande - undanröja och förebygga falska begrepp om bolaget, som äro skadliga ej minare för Styrelsen än för de försäkrande.

3:o att hafva ovanstående synpunkter uppmärksamhet uppå de försäkrandes pünktliga uppfyllande af sine förbindelser.

4:o i allmänhet möta de emot egen verksamhet söka befrämja bolagets rykte. Till Styrelsen vidgifva omständliga förslag, som för detsamma kunna anses nödiga, på det Styrelsen efter godfinnande må kunna gå de försäkrandes önskningar till möte.

§: 33.

Ombudsmannen möte, i fall de förändra sin boningsplats, derom Styrelsen underrätta.

§: 34.

Arfvodet för ombudsmannen fastställes af Generalförsamlingen, efter dennes mödo och den nytta, som de göra bolaget. De af dem som med synnerlig ifver verk

för bolagets bästa kunna derutöfver erhålla särskilda gratifikationer, hvilket dock af Styrelsen måste hemställas Generalförsamlingen.

§: 35.

Ombudsmännen åro anvisade att korrespondera till Styrelsen endast ingående.

§: 36.

I afseende å korrespondensen och redogörelsen mot Styrelsen, hvad de enskilda särskilda instruktioner, så innan bolaget träder i verksamhet.

§: 37.

Styrelsen tillkännagifver genom de offentliga bladen såväl anställandet som afgångandet af de uti denna inrättning verkande personer och lemnar äfven Chefen för det Gouvernement, der en sådan förändring sker, derom kunskap.

§: 38.

De personer som anställas vid bolaget böra förses med behörige instruktioner.

§: 39.

Styrelsen inbjuder årligen de försäkrande till en ordentlig förslamling emot Residencets offentliga stad.

§: 40.

De uti §: 7. angifne försäkrande hafva rättighet, att vinsta Generalförsamlingen och föredraga sin mening, de fränvarande kunna skriftligen tillkännagifva

sin tanke, eller genom ombud föra sin talan. Hvarje medlem af församlingen har blott en röst. De närvarande försäkrande eller deras ombud, måste vid inträdet uti församlingen förevisa sina försäkringsbref (poliser). De närvarandes beslut gäller äfven för de frånvarande.

§: 41.

Besluten uti General församlingen blifva genom rösternas pluralitet fattade.

§: 42.

Den årliga General församlingen måste uti Februarii eller Mars månad äga rum.

§: 43.

Styrelsen föredrager ärendena inför General församlingen, aflemnar sina årsräkningar och afgifver berättelse öfver de uti §: 28. ad. 6. 7. 8. 9. 10 och 11. förekommande punkter. Böcker och räkenskaper ligga 14. dagar före General församlingen öppna till de försäkrandes påseende.

§: 44.

Genom ballotering väljer General församlingen en af Directorerne till President och en till vice President. Sammaledes väljes äfven årligen en ny Director. (§: 17.)

§: 45.

General församlingen granskar och fastster de enligt Tarifen af Styrelsen bestämda premierne.

§: 46.

Den faststäler de föreslagne belöningarne för de Ombudsmän och andre vid bolaget anställda personer, som sig genom nitiske bemödanden utmärkt, och bestämmer arfvodet för Directorerne.

§: 47.

Öfver de ärenden hvilka blifvit föreslagde General församlingens afgörande och hvilka genom rösternas pluralitet blifvit afgjorde, föres Protocoll, hvilket af alla Directorerne och närvarande medlemmar underskrifves. Detta Protocoll blir hos Styrelsen förvaradt.

§: 48.

De af den årliga General församlingen fattade beslut blifva uti de offentliga bladen kungjorde.

§: 49.

Uti synnerligt vigtiga fall blir General församlingen af Styrelsen eller Stiftarene sammankallad.

§: 50.

I fall nödigt är står det Styrelsen fritt att sammankalla General församlingen tillsammans uti Gouvernementerne. Skulle af Styrelsen ingen Director kunna ditsändas, så blir General församlingen öppnad af den på stället varande Curatorn, och i sådant fall träder Ombudsmannen, till iakttagande af Bola-

eller båda, uti Stiftarenes ställe utse dertill styrelsen.

Förhandlingarne uti en sådan sammanträngt blifva styrelsen tillhanda.

III. afd.

Om balansen och beräkningen af dividenden.

§. 51.

Styrelsens årsberättelse skall innehålla en noga öfversigt af föreningens gång, och det som under de 12 månader, som förflutit sedan sednaste berättelse, förefallit, denna af presidenten och direktörerne undertecknade balans föreläggas de förenades General församling.

§. 52.

Styrelsen förelägger General Församlingen

1:o Berättelse öfver Försäkrings bolagets fiskal.

2:o Berättelse öfver de försäkrade föremål med beräkning af försäkrings brefvens värde.

3:o Berättelse öfver insända försäkrings premier.

4:o Berättelse öfver de premier, som utbredet anslagterne blifvit nedsatte med beräkning af deraf utfallande procent.

5:o Berättelse öfver de kapitaler, hvilka till skadeersättningar åt de försäkrade blifvit använde.

6:o Berättelse öfver styrelsens öfriga åtgärder.

7:o Berättelse öfver det årliga verkliga verkstället.

8:o Berättelse öfver Reserve fondens

§. 53.

Efter General församlingens begifvanne bestämmer af det rena öfverskottet icke mindre än 10 procent till Reserve fond. Den öfriga summan blir efter afdrag af styrelse kostnaderne och godtgörander af den styrelse tillkommande två procent /8. 21/ såsom dividend till de försäkrande utbetald – eller om de det önska såsom contant betalning å ny försäkring tillgodo räknad.

§. 54.

Reserve fonden kan växa till 10. Millioner Banco Assignr – men derefter blir det rena öfverskottet, utöfver lysrändt till dividenden –

§. 55.

Uti Dividenden hafva blott de personer eller föreningar andel, som inbetalt åtminstone ettusendrade Rubel Banco Assignationer. I det fall att flere personer gemensamt försäkra sina kreatur, så välje de sig emellan en fullmägtig, med hvilken allena försäkrings bolaget gör affär – och utsändes styrelsen, för gemensamt försäkrade kreatur blott ett allmänt försäkrings bref.

Försäkringen på kostare tid och å transport kreatur, gifva de försäkrande ingen rättighet till Dividend.

IV. afd.

Om försäkrings bolagets förmonrättigheter och skyldigheter.

§. 56.

Kreaturs försäkrings Bolaget inrättas på 25 år – under hvilket af denna tid har intet annat bolag rättig det att försäkra kreaturs försäkring innom Rysska riket –

§. 57.

Bolaget skall stå under styrd af Ministeriet för kronodomänerne – Regeringen och vederbörande Polise ärö skyldige, att gå försäkrings Bolaget och dess Ombudsmän uti deras på dess Stadgar sig baserade grunder tillhanda

§. 58.

I betraktande af den stora nytta och angelägenheten uti detta bolags försäkrings förslag, som vid tillämpningen af denna ärö bör ärö inskränkt innom egna medel, försäkras den samma om portofrihet för all korrespondance under 3 år från den dag, då Reglementet af dess stadgar träder i kraft – men vid öfverskridandet af denna tid skall portot betalas den vanliga taxt observerande –

§. 59.

Styrelsen har sitt säte i Stockholm – och begynnande af vanligt eller stämpel papper, har den att underhålla sig författningar

§. 60.

Möjligen uppkommande stridigheter emellan Styrelsen eller dess Ombudsmän och de försäkrande, betråffande bolagets ändamål, skola genom Skiljo Domare afgöras. Hvardera parten väljer en Skiljo Domare – är det tvist emellan en försäkrande och ett af Bolaget befullmägtigadt ombud, så skall valet ske inom 3 dagar; är tvisten emellan Styrelsen och den försäkrande, så skall samma ske inom 30 dagar räknade från stridighetens början räknadt – Gör den försäkrande under denna tid intet val så tår det styrelsen fritt, att också välja den andre Skiljo Domaren; men kunna de begge Skiljo-Domarene ej förena sig – så välja de en tredje sjöförman, som af hvarderas mening förenar sig med den enas och hvilken antages så som definitivt beslut, hvaremot ingen appellation kan äga rum –

§. 61.

Öfver afgörandet af ofvanberörde stridigheter skall protokoll föras, hvilket af Ombudsmannen utan vidare utdrag skall till styrelsen insändas. Dessa förhandlingar bliva förelagde de författningsenliga General församlingar tillkännagifne.

§. 62.

Af räntorne å ingångna premier och Reserve fonden, bliva unge personer uti Kejserliga Medico Chirurgiska Academien och vid Kejserliga Universiteterne uppdragne och efter lagen examinerade anställde uti Distrikten såsom Ombudsmän

af försäkrings bolaget.

§. 63.

Bolaget är det tillåtet, att till utbildade af Djurläkare, utvälja sine allenast före utan och skattskyldige unge personer, så vida de blifvit i stån sin tjenstgöring skyldige, som och sådane, hvilka omnämnas uti kejserliga Statuterne för medico Chirurgiska Academien §. 81, i kraft hvaraf nu unge personer blifva utbildade till Veterinair läkare.

§. 64.

Djurläkare, som på Bolagets bekostnad blifvit bildade, äro förbundne att tjena detsamma åtminstone 6. år. Men om de längre tid qvarstå uti bolagets tjenst, förvas dem de rättigheter och förmåner, som krono Embetsmännen njuta.

§. 65.

Så länge Bolaget icke har det behörige antalet af egne utbildade Djurläkare, så är det tillåtet att begagna de af Kronan anställde, med förutsättande af tillåtelse därtill och med förbehåll att de af Bolaget erhålla en Gratification för sina bemödanden.

§. 66.

Efter förloppet af de bestämde 25. åren 18:56:/ beslutes General Församlingen om Bolaget längre skall fortfara eller upphöra.

§. 67.

Styrelsen tillerkännes rättighet att med General Församlingens bifall, uti Statuterne så de ändringar, som af erfarenheten finnas vara behöftige, å ena sidan intaga nya stadganden deri. Sådane ändringar träda blott uti sin fulla kraft, då de af regeringen blifvit stadfästade.

V. afd.

Försäkrings vilkor

§. 68.

Ett Document, som af Styrelsen utfärdas hallas Försäkrings bref.

§. 69.

Styrelsen kan vägra att utfärda ett försäkrings bref, då de i §§. 75. och 80 förutsedda fall inträffa.

§. 70.

Den som vill försäkra en ren hjord eller enskilda djurslag kreatur har följande att iakttaga:

1:o. att till den på stället varande Ombudsmannen inlemna ett försäkrings förslag enligt tryckt Schema.

2:o. att härtill foga en af honom skrifven skrift och försvarlig utländigad förevisning, att på den tid han sig anmälde hvarken der hvarest kreaturen skola försäkras, eller uti dess grannskap, Boskaps sjukt herrskar, och att det af honom till försäkring anmälda kreatur är friskt.

§. 71.

Styrelsen eller dess ombud äfvor åt försäkrings sökanden, efter noga granskande af anskaffningen, antingen ett försäkrings bref eller återlemnar de ingifna papperen med tillkännagifvande, hvarför försäkring icke beviljats.

§. 72.

Efter afslutande af försäkringen 18:70/4 taxar den försäkrande premierne och andre kostnader och skrifver deremot af ombudsmannen försäkrings bref öfver vederbörande förteckning å kreaturen.

§. 73.

Det till försäkring anmälda kreatur antages blott till $\frac{2}{3}$ delar af dess äfsatte värde, och värderingen får af hvarje gången minst bolagets ombudsman.

§. 74.

Det står hvar och en fritt att också försäkra sitt kreatur för mindre summa än $\frac{2}{3}$ delar af värdet, och i det fallet äger en moderation af premierne rum.

§. 75.

Den försäkrande skall vara förpliktad:

1:o att ordentligen föra den åt honom emot försäkrings brefvet lemnade kreaturs förteckningen, hvilka tillväxter och afgångar af kreatur, äfvensom deraf månatligen gifva ombudsmannen del.

anmärkning – kreaturs tillväxter kan också bifva försäkrad genom ett särskildt försäkrings bref – i fall så önskas.

2:o att äfven så omsorgsfullt hålla det försäkrade kreaturet, som om det icke vore försäkradt, samt behörigen förse det med foder och rent vatten –

3:o Så snart sjukdom visar sig bland de försäkrade kreaturen, genast skilja de sjuka ifrån de friska, och gifva ombudsmannen derom underrättelse.

4:o Så snart ett kreatur dör, skall äfven genast ombudsmannen derom underrättas, och det förtade kreaturet af twenne fria Nabor under polisens i orten uppsigt, besigtigas. Synemännen utskrifva åt den försäkrande ett sannfärdigt intyg, hvari uppgifves, genom hvilken olyckshändelse, sjukdom eller annan sjukdom, kreaturet dödt. Detta vittnesbörd tillställes genast jemte skade-räkningen ombudsmannen, som oförtröjeligen insänder den till styrelsen.

5:o Vilkor någon att flytta sina kreatur ifrån den ort der de äro försäkrade till en annan, så äger han att till ombudsmannen ingifva ett å heder och sanvete utskrifvadt intyg, att på den ort, dit kreaturen skola drifvas, ingen farsot härskar – hvilket hvilken ort ombudsmannen derpå öfverför.

försäkrings brefvet. Dör dessa kreatur under transporteranden, så erhålles ingen ersättning derföre. Så framt icke i och för transporten en särskild premie blifvit betald.

Anmärkning: Bolagets handlare, hvilka drifva sina kreatur till olika trakter, äro befriade från ingifvande af sådant intyg, som ofvan i §. 70. omnämnes angående hälso tillstånd det ofvan det kreaturen drifvas.

6:o Beträffande hela hjordar kreatur hvilka på kort tid äro försäkrade, åligger den försäkrande, utom det att det vore hans skyldighet, att i fall ofvan hjorden dessa icke visar sig mera än ett enda sjukt kreatur, detsamma derifrån skilja, och till närmaste Ombudsmans kännedom öfverlemna, uti sådant fall träffa den anstalt att när han med sin hjord färdas vidare, det kurerade kreaturet afhämtas från Ombudsmannen.

Anmärkning: Bolaget åtnjuter befrielse af Ombudsmannen på Bolagets bekostnad. Men om ägaren icke har träffat sådan anstalt, som här ofvan är nämnd, så följer det kurerade kreaturet på stället, och den genom kreaturet

ne afhämtande upptomma skörd bortfaden, afdrages från försäkrings summan och icke heller blir den försäkrande tillfälle.

§. 76.

Ehuru varan der Bolaget har sine egne Djurläkare, eller om de försäkrade kreaturen åtföljas af en sådan, är denne befriad från uppsigt öfver den å bolagets bekostnad förekande hoskap.

§. 77.

Bolaget skall hafva sine egne boskaps drifvare, hvilka drifva de försäkrade kreaturen, förja derföre, att boskapen icke lider någon brist eller nödtvång för mycket, och hålla uppsigt deröfver att icke något redan sjukt kreatur följer till skogs. Dessa boskaps drifvare skola erhålla särskild instruction och stå under uppsigt af Bolagets Direktion och Ombudsmän.

§. 78.

Så snart man är öfvertygad om kreaturets död och den försäkrandes skyldighet likmätigt försäkringsbrefvet uppfyllt, så följer genast skadeersättningen från Styrelsen.

Anmärkning: Ersättnings summan blir mot afdrag af postporto direkte den försäkrande tillsänd.

Det döda kreaturet tillkommer Bolaget. En noga instruction angående begagnandet af det döda kreaturet, skall af General församlingen gifvas åt den på stället varande Fullmägtigen.

§. 79.

Det kreatur som dödt af smittosam sjukdom skall med all den förtegtighet, som är stadgad, förskaffas, begrafvas och hvilka mått och steg ännu dessutom skola af Styrelsen föreskrifvas, alla öfriga fallna kreatur, hvilka enligt försäkrings brefvet af bolaget blifvit ersatte för deras egendom, och dess skyldighet, att innom de första 36. timmarne, sedan Combudsmannen fått härom bud, hafva tagit de nödige åtgärderne till dödas orts bortskaffande på bolagets bekostnad, om detta ej sker innom 36. timmar, jämte att kreaturet dödt gifvig att verkställa de lagliga förordningarne angående döde kreaturs bortskaffande.

Det kapital, som genom försäljandet af hudar inkommer, blir afvente dess med de öfriga inkomsterne uti Credit anstaller insatte och bestämdt att gifvas såsom gratificationer åt personer, som gjort sig af Bolaget synnerligen förtjente eller upptäckt bedrägerier, som

gennat blifva för bolaget skadlige.

§. 80.

När genom lagal auctoritetens el. genom af Skiljo Domare afsagt dom, det försäkrande, enligt meningen i §. 60. blifvit öfvertygad om ett bedrägeri eller öfvadsförsättande af sin skyldighet, följer ingen skadeersättning.

Anmärkning. Till tillvägagående af misstänkt, som kunde vara menligt för Bolaget, som den försäkrade, skola ombudsmännen af Styrelsen förses med de fullständigaste instructioner.

§. 81.

Skulle en försäkrande dö, öfvergår försäkrings brefvet till hans arfvingar, så framt det försäkrade kreaturet qvarblifver på samma ort.

§. 82.

De årliga premierne blifva vidut-händigandet af försäkrings brefvet, till Combudsmannen betalde.

§. 83.

Försäkrings tiden begynner ifrån klockan 12 på dagen, då försäkrings brefvet utlämnades.

§. 84.

Styrelsen förer räkenskaperne, emot-

taxer och utbetalas i Banco anpris-
tioner i alla utgifter, som Stapelen har
för öfversändningar, bestrides af emotta-
garen.

Jörn. Sperling -
Premierlt Norman -
hin kompagnons Major G.
leje von Deetzen.

Pecunie Tariff.

Benämningen af Djurslagen	Pra-mi-um — för olycks händelser procent	för Pest procent	för Olycks händelser och Pest procent	andra händelser procent	Försäkrings tid år	mån.
Hästar, Hingstar	3 a 5.	4 a 5.	6 a 8.	8 a 15.	1	"
Föl som	3 a 5.	4 a 5.	5 a 8.	8 a 10	1	"
Rid-	3 a 5.	4 a 5.	5 a 8.	8 a 15.	1	"
Vagns-	3 a 5.	4 a 5.	5 a 8.	8 a 10	1	"
Arbets-	2 a 4.	3 a 4.	4 a 7.	6 a 9.	1	"
Race föl	3 a 5.	4 a 5.	5 a 8.	8 a 10.	1	"
Vanliga föl	2 a 4.	3 a 4.	4 a 7.	6 a 9.	1	"
Nötkreatur: Oxar ell. tjurar	3 a 5.	4 a 5.	5 a 8.	8 a 10	1	"
Oxar och Kor, god. boskaps för hushåll till Transport med Bolagets bo	1/4 a 3/4	3/8 a 5/8	1/4 a 3/4	7/8 a 1.	"	1
Vagns dragare	1/2 a 3/4	1 a 1 1/2	1 1/4 a 2.	2 1/2 a 3.	"	1
Oxar och Kor till Transport med de för						
Järnandes dragare	3/4 a 1.	1 1/4 a 1 3/4	1 1/2 a 2 1/2	2 3/4 a 3 1/4	"	1
Oxar till hemarbete	2 a 4.	4 a 5.	4 a 7.	6 a 8.	1	"
Kor för hushåll	3 a 5.	4 a 5.	5 a 8.	7 a 9.	1	"
Ungnöt och Kalfsor	3 a 6.	4 a 6.	6 a 9.	9 a 12	1	"
Får, Merino, tjurar						
ymnade Fackor	3 a 5.	5 a 6.	7 a 9	9 a 12	1	"
" " Lamm	3 a 5.	6 a 7.	7 a 10.	11 a 15.	1	"
oympnade " " Gumpar						
" " Fackor	3 a 5.	9 a 11.	11 a 14.	14 a 18	1	"
" " Lamm						

Jordådlade, Gumpar						
" Fackor	3 a 5.	4 a 5.	6 a 8	8 a 10	1	" ympade
" Lamm	3 a 5.	5 a 6.	7 a 8.	9 a 11.	1	"
" Gumpar						
" Fackor	3 a 5.	9 a 11	10 a 14.	14 a 18	1	" oympade
" Lamm						
Vanliga inkrimpas Gumpar						
" Fackor	2 a 4.	3 a 4.	4 a 6.	6 a 8.	1.	" ympade
" Lamm	2 a 4.	4 a 6.	5 a 8.	7 a 9.	1.	"
" Gumpar						
" Fackor	3 a 5.	8 a 10	8 a 11.	11 a 14.	1	" oympade
" Lamm						
Svin och Grisar	2 a 4.	3 a 5.	4 1/2 a 7	7 a 9.	1.	"
Getter och Bockar	2 a 4.	3 a 5.	4 1/2 a 7.	7 a 9	1.	"

ämnu den betydande Dividenden till Aktionairerne betalstes; ty ingen Aktionair gifver sitt Aktie tillskott för att dermed hålla andre Skadeslöse — utan för att sjelf draga största nyttan af Dividenden.

Vid detta bolag så vida det är grundadt på ömsesidig öfverenskommelse, bekomma de försäkrande hjelpe, öfverskotter af sina premier, vid årets slut, jemför Dividend tillhaka, eller betala följande år så mycket mindre premier, som Dividenden utgör.

Wid Aktie Bolag draga Aktionairerne räntorne af de försäkrandes inbetalda premier — hvarföre bringar hela bolaget genom frivillig försakelse af Räntorne för sina tillskott, Staten och Allmänheten ett öfver-sådant ännu intet enda Assurans Bolag gjort! — Det förtjenar så kärleksfullt för dela Allmänhetens hälsa — grundade tillvarelse sattige personers hustiga lefnads, ersättare egendom för alla nitton för de jämnetslösaste menniskor.

Jöns Sjöerling
Skiftare af denne anstalt.

Ödmjukaste Memorial.

I anledning af erhållen underrättelse; att det förslag till en Afhandling i Bibliotheken, hvilket jag i Maneskriftet, såväl på Svenska som Svenska språket, till det hedersamma Svenska Literaturens sällskapets granskning och bedömmande inlemnat, ej blott blifvit godkändt, men äfven anses förtjent att allmänmare spridas; anhåller jag ödmjukast, att nämnde Maneskripten, åter behamma, för att dessamma till tryckning befordras: och torde Hedersamma sällskapet så storsint hetta härtill lemna sitt bifall som, utom det att mångfalda någon ekonomisk fördel mig derigenom tillskyndades, det Hedersamma sällskapets skyldighet skymedelst tillhandahållning i tillfälle, att sedan vidare omgånger lösa enskilda det antal exemplar, som för gratis utdelning anses nödigt, hvarvid kostnaderna sålunda icke synnes tåga, än om det Hedersamma sällskapet sjelf åtage sig förlaget samt dermed förenade utgifter och besvär.

Ödmjukaste Tjenare
A. Lindgren

N:o 302

57.

Ödmjukaste Memorial!

Enligt Hans Excellence Tjenstförrättande Herr General Gouverneurens m: m: General Löutenanten H: Thesleffs till mig aflåtne högst wördade Skrifwelse af den 15. Sistlidne November, som härhos bifogad, har jag blifvit anmodad, att ånyo vända mig till

Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet
afvaktat dess vidare beslut rörande de af mig
funne Nyare Återbruks Redskapers Nyttiga o
männliga Användbarhet för Finska Återbruk
Och hvarföfver jag äfven äger enligt har jemte
gade Vidimerade Afskrifter så väl Kejs
Finska Hushållnings Sällskapets som flere
Ahtningsvärda Personers tidrande Intyg
År 1828 hindrad af då innehafvande Ins
tjenst hos nu mera afsidne Bergs Rådet
Solitander icke kunde emottaga det af Ky
Finska Hushållnings Sällskapet mig gjor
bud af en Kring Resa i Landet för att go
renämnde mine Plog och Återbruks red
allmännaligare kända, derom har jag haft
underrätta Kejserliga Finska Hushållnings
Skapet; Sedan den tiden har flera olyckor
widfogen mig öfvergått: Dymedelst att jag
natt, natten emellan den 16 och 17 Oktober
1837 förlorade genom en från Eldsvåda all
Egendom, utan äfven till Råga derpå – ef
genom fenstret nalen rådbat lifvet, insjukn
hort derpå uti en så långvarig och svår sj
som fyra månaders tid höll mig vid Sän
samt säkerligen äfven ifrustat mine dagar
icke en kättre Läkare vård vid det Kay
staden inrättade Ehleniska Institutet – af m
lig hjelpsamhet mig förunnadet; men Oly
mättet var för mig ännu ej fullt: Nyss upp
men från Sjukfängen, med den glada och
riha känslan, att efter förenämnde fyra m
der, så väl se och omfamna en god och älsk
Maka, hvilken nära under samma tid, äfven
varit af sorg och smärta öfver ödets obidlighet emot
oss, långliggande sjuk i Borgå erhöll jag sam
ma dag som jag skulle begifva mig till Sibbo Socken,
dit hon hastigt förut såsom sjuk blifvit transpor
terad; den för mig högst sorgeliga tidning att den
Högste behagat kalla henne från allt jordiskt
elände. – Nu ensam – medellös och utan Enga
gement har jag vändt mig uti denna min olyck
liga ställning som nämndt är, till Hans Ex
lenta Herr Generalen och Riddaren Theslef
Jag har egentligen begärt, att igenom dess höga
förord och framställning å högre ort blifva Em
ployerad till Allmännyttig för Landet med mine
välkände Plogar och nyare Återbruks Redskaper,
synnerligast uti Wiborgs Län.
Uppå det svar och Recommendation, mig af
Kejserliga Finska hushållnings Sällskapet lem
nas skall säkerligen till en stor del mitt återstäl
da Öde bero. – I den händelse jag icke Directe af
Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet blif
vid tagnad med Employ och sådane villkor som
på äldre dagar, kunna förskaffa en bekym
mersfriare och säkrare utkomst samt bergning,
Med djupaste Wördnad framhärdar
Höglofliga Kejserliga Finska Hushåll
nings Sällskapets

Sibbo den 18 Januari 1839.

Ödmjukaste
tjenare
P. J. Rosvall

Mars 1839

Febr. 1839

Mars.

...ren medlen lysterde

...ti i Åbo Hofrätt

N:o 264.

N:o 257 59.

Embets Memorial!

I enlighet med Kejserliga femte Ekonomi-Hållnings Sällskapets enhållan uti Skrifvelse för den 1. i denne månad, får härmed jag vanligen tillsända Kejserliga femte Ekonomi-Hållnings Sällskapet anordning å tjugo tusen två hundra femtio Rubel Banco Assignationer, utgörande det anslag Kejserliga femte Ekonomi-Hållnings Sällskapet af Stats medlen innevarande år har att uppbära. Åbo Lands Contoir, den 9. februarii 1839.

H. v. Haartman

A. D. Nyström

...58.

...Kejserliga femte Ekonomi-Hållnings Sällskapet.-

kans 1837
Sp. A. U
i Sp. D.
Maj 4:76

Underdånigt projekt återsändt till författaren den 15 Maj

N:r 264.

60.

Till Kejserliga Finska

Hushållnings Sällskapet!

Med varm afsigt, att i någon mån gagna mitt Fäder-
neland, vågar härhos, till Den aktningsvärda förening
af patriotiska Finska vänner, som förenat sig i det ädla
ändamål, att befordra och upphjelpa innevånarenes in-
nom fädernesland, villkor och tillgångar, jag allerödmju-

hast insända, bilaggde Underdåniga Projekt till Sk… hushållning och Jagtens fredande i Finland.

Om ingång förjan till bättre Skogs-hushållning … tensfredande skulle göras, med inrättande af ett Sko… Slitet i Landet, skulle sannerligen de för ändamålets … de återstående nödige åtgärderne, snart efterfölja … ra Skogars och vår jagts förbättrade tillstånd, efter … tiotal års förlopp bekanna detta påstående och rätt… Fosterlands vännernes, i dessa afseenden gjorda bem…

Öfvertygad att sådant inses och erkännes a… je Jann vän af Fosterlandet, vågar jag allerö… haft underställa detta mitt projekt Kejserliga … ska Hushållnings Sällskapets Högtnyttjade … pröfnings med den ödmjuka anhållan, att … delse det, befinnes svara emot det afsyftade … ändamålet, detsamma skulle Höggunstl… hemställas Hans Majestäts Nådiga pröf… och bekräftelse, af Dem, för Fädernesl…s bätt… tigt talande Patriotiska Föreningens, af Kejs… ga Finska Hushållnings Sällskapets gyn…

förord och gällande tillstyrkan.

I det glada hoppet, att hvarje, äfven den ringaste, god afsigt till Fädernesl…s gagn och nytta, med deltagande omfattas af dess Janna vänner i Det Förbund, som redan gjort och verkat så mycket ovär… derligt godt inom Fädernesl…, har jag äran, i afvaktan af Höggunstig villfarelse, stadse förblifva

Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapets

Allerödmjukaste
Tjenare
Albin Kjemenetz.
Löjtnant vid 1sta Finska Sjö Equipaget.

1837
1840 A. U.
i Sp. B.
7/6

№ 300

63.

Jun. 1837

№ 286

62.

Det från Kejserl. Finska Hushållnings Sällskapet, enligt min, den 5. Februarii sistlidet år, utfärdade skuldsedel, erhållna lån af Ett Tusende Fem Hundrade Rubel Banco Assignationer, uppsäges i dag till inbetalning tre månader härefter.

Åbo, den 22. Junii 1839.

L. Hedenberg.

ного къ Экономическое Общество
на тотъ случай, кто полезнымъ

1837
1840 А. Ч.
1 Ср. В.
№ 300

63.

Полицмейстеръ.

ФИНЛЯНДСКАГО

ГЕНЕРАЛЪ-ГУБЕРНАТОРА

г. Гельсингфорсъ.

17/29 Іюня 1839.

№ 980.

Въ Финляндское Экономическое Общество.

Министерство Внутреннихъ Дѣлъ, имѣя въ виду, какими вредными послѣдствіями сопровождается небрежное очищеніе хлѣбныхъ зеренъ отъ родящихся иногда на тѣхъ же колосьяхъ, вмѣстѣ извѣстныхъ рожковъ или спорыньи, и отъ употребленія смолотаго вмѣстѣ съ ними хлѣба, — признало необходимымъ составить для сего вновь полное и ясное наставленіе по послѣднимъ открытіямъ и умѣстнымъ соображеніямъ.

По полученіи онаго, при отношеніи Г. Управляющаго Министерствомъ Внутреннихъ Дѣлъ отъ 31. минувшаго Мая за № 1528, таковаго наставленія, составленнаго особымъ комитетомъ, обязываюсь препроводить здѣсь печатный экземпляръ онаго въ Экономическое Общество на тотъ случай, кто полезнымъ

Желается сослать его известным по [illegible]
дие.

Генерал-Лейтенантъ Шлиппенбахъ

Öfversättning af Adjointen hos Gene-
ral Guvernören i Finland, Hers
Excellence Löjtnanten och Riddaren
Tredoffs skrifvelse till Kejserl. Fin-
ska Hushållnings Sällskapet,
dat. Helsingfors den 17/29 Juni 1809,
sub N:o 986.

Med afseende å de menliga
följderne af sådens mindre vår-
dade rening ifrån så kallad
Hornråg (Secale cornutum, blé
ergoté, ergot) samt af dess be-
gagnande dertill sammanman-
lad, har Inrikes Ministeren
ansett ändamålsenligt att, i en-
lighet med sednaste upptäckter
och lärda forskningar, ånyo dem
författa och utgifva en fullständig
och tydlig underrättelse; Det-
sedan jag nu, uti skrifvelse ifrån
Herr Direkteuren vid Inrikes
Ministeren af den 31 förlidne
Maji sub N:o 1328, fått emottaga
sagde underrättelse, författad
af en därtill nedsatt Komité,
får jag härhos till Hushållnings

Sändskapet öfversändes att t
exemplar deraf, för att
sådant anses nyttigt, bekan
ras i Finland.

Vendt / Generae Löjtnant Thesleff.

Åbo den
G. M. Lindest

1837
L. A. U.
i S:r B.
fol.

N:o 402

95. 7.

Wälborne Herr Statz-Secreterare!

66.

Jag heder Herr Statz-Secreteraren Öfversändningsvis om
ursägt, att jag tager mig den friheten Dero Wälb.
Tjenare I. Th. S. med närstående Handlingar, för hvilkens
i wärkeligen behöfvande omständigheter stadden
manar, hvarjemte jag för dels med sina Öfversändn
anhållan, som saken öfverbygges, att uti allt
hvad på Herr Statz-Secreteraren ankommer kan,
tillvägabringas, hos Wederbörande Tjenstemän

Sällskapet får att förfalja sig dess förmån.
Det beror uppå Sällskapet att bestämma
priset, hvilket lämpligt torde för 12:o exemplaret.
Med förenämnda Kongl. Förordning har
äran att framhärda
Wälborne Herr Statz-Secreteraren

Ödmjukaste Tjenare
Carl Schulter

Herr Baron
Statz-Secr. Wälb.

denne Gamle Styrkliga Mannamund och
något Syggnande Nöjlag och Klemmandes

För en sådan godhet och Barm-
lighets Werks skall äfwen jag Städse anse-
ende en stor Förbindelse hos Dig. -

En särdeles Behaglig händelse har Tjenan
Ordsakat dig jämväl härmed:

Under Hoppe och förtröstan, Du skall
fullt och Angenämt finna, för den nödl.
Mannen: - har jag den Ära, att med
Kärligaste Högaktning framhärda:

Wälborne Herr Städs Secretaren

Helsingfors d. 30 Julij 1839.

Pensionskassens
Ordförande

P.S. Denne Gamle Mans har Gud Mig med
bröd och Wäl 5 Barn till - samt hos sine förre
Husbönder, warit äfwen anstäld Fähjum en Ord-
lig - Kusmejs och Duglig Inspector. -

67.

66.

Med Tacksamhet för Kongl. Pensionskassens
på sitt sätt för Ordförandens 100 exemplar
af min Skrift upplåtna förlagsrätt
för en dem tillgående andel af Tacksamhets
Societetens godkända min andra afhandling
till Kongl. Vetenskaps-Akademien
Tillfället att min
Dem
Pensionskassens
Sällskapet får att försäkra sig dess förmån. -
Det heror uppå Sällskapet att bestämma
priset, hvar för Boken sås Kr:s. exemplaret. -
Med synnerlig Högaktning har
äran att framhärda
Wälborne Herr Städs Secretarens

Ödmjukaste tjenare
Carl Schulter

Expedierad
d. 1839. -

4 Dec 1839

№ 343

67.

4 Oct. 1839
Wälborne Herr Statssecretairen
t. förmäla Bref d. 11.

№ 320.

66.

Wälborne Herr Statt-Secretairen!

Med ärbetsamhet öfverlemnar jag till Wälborne Herr Statt-Secretairen 100 exemplar af min „Ryska Syntaxis för Nybörjare" och får nu ånyo ödmjukast anhålla, det täcktes Herr Secretairen godhetsfullt å mina vägnar afsända dessa 100 exemplar Vederbörliga Werkställighet, hvarjemte jag får anhålla att få förfölja till dess förmån. — Det bevar uppå Tolkskapet att bestämma priset, hvar följer boken för Rbl. S:r exemplaret. —

Med fullkomligaste Högaktning har äran att framhärda

Wälborne Herr Statt Secretairens

ödmjukaste tjenare

Carl Schlüter

Hedbom
N. 1839.

1839 N:o 343

67.

Ödmjukaste Memorial.

Under belyggande af min vördnadsfulla erkänsla, såväl för Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet, som för Åtskillige Dess Herrar Ledamöter, hvilka ädelmodigt

Åbo den 23 Novemb. 1839 Carl Jul. Möller.

sämmat mig understöd till stu
forrsättande vid en utländsk Sk
näst Inrättning, får jag jemt
mjukaste anmälan om min
komst hit till Staden, i afsig
här städes bosätta, härmedelst
klara att jag, i öfverensstämm
med det vid understödets medde
fästade villkor, förbinder mig
under på följande trenne år, h
på orten qvarblifva och såsom
rinär Läkare tillhandagå
som mitt biträde påkalla, an
lande att Kejserliga Hushållni
sällskapet och mine Herrar Gy
re täcktes utfärda Instruction
tesnöre för min verksamhet
fastställa taxa för de Chirur
operationer jag förrättar och

kare rädj jag meddelar, i hvilket af-
seende jag härjemte har äran öfver-
lemna ett dylikt document, utfär-
dadt af ett Svenskt Hushållnings Säll-
skap, med hvars stipulationer jag
förklarar mig nöjd.

Jemväl vågar jag ödmjukast an-
hålla om understöd till anskaffande
af de nödvändigaste Chirurgiska Instru-
menter, hvarå jag ödmjukast bilägger
förteckning, samt att, å vederbörlig
ort, för mig utverkas tillstånd att,
till hästskoning, inrätta Smedja, samt
till biträde och undervisnings med-
delande anlaga Lärlingar —

Åbo den 4 December 1839

Carl Joh: Möller

Åbo den 25 November 1839 Carl Joh: Möller

Instrumenter

En Lavement Spruta med ett krokig rör

2ne Små Sår Sprutor af olik slag.

2ne Cathedrar den af skin och andra af Cautzuk

Sko werktygg bestående i Werkjern, tång, visentertång, hofklinga, nät-jern, don och hammare

Beslag af olik slag både för Sjuka och friska hofvar

Ett åderjern med 4 krokiga och ett rak blad

En korntång

En Castrations Skruf

En rak sax

En krokig Sax

Hanknålar med 2ne leder

Ögonhanknål

Knapsång

2ne Penslar en med krake — Vanprintade med krake

6 stycken bistourier 3 raka och 3 krokiga blad

En trocarr med 2ne silfverrör och lång en quarter och 2 tum

En trocarr Spin med 4 silfver rörr à lång 3 tum

4 stycke Ligatur nålar af smårre storlek

och årligen en summa af 50 Riks-daler Banco för uppköp af nya Böcker i Veterinair konsten, hvilket ödmjukast anhålles

Abo den 23 Novemb 1839 Carl Gabr. Möller

Tabell

vad från d: 25 Nov: 1839 till d: 31 Mars 1840.

	Rote.			a — r.									Summa.			Summa.		
				Lösa			Fränga			Summa			Närvarande	Fröiska				
	Sjuke.	Döde.	Tillfrisknade.	Sjuke.	Döde.	Tillfrisknade.	Sjuke.	Döde.	Tillfrisknade.	Sjuke.	Döde.	Tillfrisknade.	Sjuke.	Bevistade Undervisning.	Skrivning.	Bevistade Gudstjenst.		
Mars	2	2	—	—	—	—	2	1	1	32	1	37	143	4	100	39	—	14	13	27
"										1	—	1	3	—	3	—				
"				1	—	1				4	—	4	16	1	15	—			2	2
"																—	5	—		5
"			2										7	4	3	—				
"										1	—	1	9	5	2	2				2
"																—	1	—		1
	2	2	—	2	1	1	2	1	1	38	1	43	178	14	123	41	6	14	15	37

Stockholm den 1 April 1840.

Joh. Möller.

Innehållande Öfversättning af ett i Ryssland utgifvet tryckt Påminnelse angående Ledamöter i Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapets Åkerbruks Utskott, i följande ordning att afgå

19 Febr. till Ters Statsrådet m:m: af Steuben afsl. d. 19. Febr.
22 — " Öfverste Lieutenanten m:m: Rosenstrauch afsl. d. 20. febr.
25 — " Hofrätts Assessor m:m: Enebuske
28 — " Wagmästaren Trapp
2 Mars " Capitaine Hjelt afsändt d. 23 februari till
5 — " Bruksprotocollen Pinello
8 — " Handlanden Hammelin
11 — " Bokhandlaren Pippingsköld
14 Underteknad

Åbo den 18 febr. 1840

Lars Stenell

Secreterare

Om

Mjöldryga eller Sot mög.e som vijat sig i rågaxen och

Om

den sjukdom, hvilken uppkommer af växtens anwändande som födoämne i bröd.

St. Petersburg

1838.

Får tryckas;

St Petersburg den 30 December 18[illegible]

Censor Freigan[illegible]

Om Mjöldryga eller sot råg, som wisat sig i rågaxen och om den sjukdom hvilken uppkommer af wäxtens anwändande som födoämne i bröd.

Ministeren för Inrikes ärenderne erhöll, år 1832, underrättelse derom, att, i några Gouvernementer, i anledning af kall och fuktig sommar, sädes=fröen icke kommit till full kom=lig mognad och att bland rågen yppats en owanlig myckenhet af mjöldryga eller sot-råg. (på Ryska sporynia-volschki) i pöbel Tal спорыньи (sporinij).

Det omogna kornet lemnar ett mjöl af dålig qualité, och den, af sådant mjöl, gjorda degen, kan icke komma till erforderlig jäsning; det deraf bakade brödet utgör en spis, icke allenast mindre födande, utan mera hårdsmält och

för hälsan ganska skadlig. Af denna orsak uppkomma bland folket, som
jat sådant bröd, allvarsamma sjukdo-
men de visa sig ännu betydligare
re och farligare, då bland sädeskornen
nes <u>ansöndrade eller förvuxna</u> / seccale cornu /
på finska <u>Kärjen-jyvä</u>.

Deraf att bröd bakats af ormogen råg
förgift uppkom år 1852 om hösten, i
del byar af Nishegorodska och Kost-
ska Gouvernementerne en sjukdom,
under namn af <u>den elaka Krampen</u>
hospital, läkare Kostschkin Upsheniä, Smärtor i armar och
i anledning hvaraf Ministeren gena
föranstaltade om beskrifning öfver
domen och, jemte anvisning på m
damenter och deras användande, lät, ge
circulaire till alla Gouverneurer af
10 November, härom alvarligt göra
efterrättelse för då och kommande
tider.

Upplysningar hafva deraf blif
inhemtade och äro följande:

Af Nishegorodska Gouvernem
uppades sjukdomen <u>elaka Krampen</u> i

karjeffska Härad och byn Ojinof, tillhö-
rig till Fruntimmer Njemtschinoffs. Från
den 17 September till och med den 18 Oc-
tober 1852, insjuknade 66 personer; dogo
11, deraf 9 barn. Enligt Läkarenes ob-
servationer gaf sjukdomen sig till
känna genom: ryggvärk, sträckningar
och en känsla, liksom myror krypo
på kroppen; de sjuka woro plågade af
jendrag i fötterne; kände hetta i rygg-
en och en stark törst, och, vid minsta
rörelse, tryckning i bröstet, andtäppa
och qväljning / mal de coeur /, som gick så
långt att de sjuka föllo på marken. De,
som återkommo till sanning klagade
öfver hufvud wärk och woro owanligt
måla på mat. Till dessa sjukdom
anslöt sig emellanåt uppkastning eller
diarrhé med mask-utgång; fötter och
händer woro kalla och utmattade; har
händt att denna sjukdom bragt pa-
tienten till sinnesvaghet; dock har

oftast inträffat en förlamning (engour disfo-
i händerna, åtföljd af inflamation hvar
anseglet förändrats, hvilken snarliga ö
wergått till suppuration, med flytand
materia af gulaktig färg och wridning
Sjuke sällan har händt, att fingrarna nerfwer
af förorsakats wridkningar eller och sa
partiers wrångningar. Dessa sjukdom
symptomer öfwergingo då och då
en dag, men, till största delen, åter
med tiden blef swälgningen och
fen i nedre delen af käften bes
ligare, röften swagare, ögon-pu
len (pupillen) utbredde sig, själs-för
gan förstörd; patienten förlorade
hopp om återställning, förfänktes
na tänkar (sundersam) och förfor icke
i mindre wetenhet (tafsighet stupiditè)
antog sjukdomen utseende af nerf-
och de sjuke, i synnerhet minde
dogo med tecken till watten i hicfw
Den elaka krampen uppsatte sig, jan
år 1832, af Kostromska Gouvernem
Vernavinska Härad i byn Kras
tillhörig Possessionaten Turtschanin

Af 25 personer, som woro angripne,
dogo 4. Denna sjukdom började der med
hufwudwärk och stark tryckning under
hjertgropen; sjukdomen åtföljde kramp-
ningar (douleurs), hwilka af sig sjelfwa förgingo
men återkommo till natten. Näsan
alla sjuka kände qwäljning. Hos
dessa infann sig, i ställe för krampnin-
gar (douleurs), ett onaturligt förehafwande
(gestion) i hjärnan, liknande förstånds rubb-
ning, hwilken, ehuru i mindre grad
förmärktes äfwen hos den, som uthöll
swår kramp, ibland en hel weckа. Wi-
dare infunno sig: wridningar (convulsions)
i käften och nacken, utstående och tillspetsa
tillspetsade ögonens afwexlande, hela stam-
mens (torse) af kroppen dragning bakåt,
sramar i bröstet med hesket, afbruten
andedrägt och derefter en mycketenhet blod-
blandad, ja till och med, blodig wätska,
som fradgande från munnen utgick.
Efter tre sjukdomen attaquer, men ibland, äf-
ven efter den förra upphörde lifvet.

Utom dessa fall uppgifvas sig den elaka-
sen åfven år 1832:

1. I Kasanska Gouvernementet hos de
de Tscheremiser i närheten af Kyrko-
Pönjal af Häradet Tschebokssarsk o
rewokokssarsk. Likväl observerades
många anfall af den elaka Kram
nämligen: Känslan af en obehag
ling, kallerand eller dyspnöe, förö
skrefvos sjukdoms orsaken icke
nyttjandet af bröd med sotdrag,
och Tscheremissernas dessnadt satte o
glats de bebodde. Af 39 insjukn
dogo 17.

2. Af Gouvernementet Wladimir i
Tschumoschko Zelabuschka Häradet,
den 11 Oktober till och med den 21
ber sjuknade 31, dogo 18, tillfrisknade

3. I Novogorodska Gouvernementet o
sessionaten Alamajefs byar: Ko
och Kosakanok insjuknade 7 personer,
hvilka endast en dog.

4. Af Gouvernementet Grodno i byar
Kolka och Kozka, från den 6 Novemb

2ne dagar insjuknade 24 personer, dog af dessa 3.

5. I Nischegorodska Gouvernementet i byn Rud-
janofka och Häradet Gorbatoff åtföljdes sjuk-
domen elaka krampen af samma
symptomer, som i Makarjefska Häradet.
Anmärkningsvärdt lärer vara, att på hela
Kroppen utstogs bölder och patienten
tillfrisknade långsamt, men antog
sjukdomen utseende af nerf-feber på
dagen de angripne. Från den 27 Oktober
till och med den 8 December voro af ela-
ka krampen antastade 20 personer, hvar-
af endast 2ne dogo; resten tillfrisknade.

6. I Kostromska Gouvernementet på Tsche-
lefs egendom i Nolaska Häradet visade
sig elaka krampen i en icke hög grad och
ingen dog genom denssamma. Enligt
sjelfva Dessessionatens uppgift, anglige-
rades, då hos den sjuke warse blefvos
sendrag och kramp, till muskulaturna
å händer och fötter tel och hvitten
(entier) rifven peppparrot, bestänkt, för
att blifva fuktig, med watten eller
ättika); derefter upphörde sendragen

genast att med detsamma blef sjuk-
domen mera icke farlig och inom
till nio veckor.

7. I Wolynska Gouvernementets
Radsivil uppgades ofvannämnde
dom, i början af år 1833, blott i ett
hall, hvarifrån tre barn dogo. Om
ster 1834 uppgades den elaka Kram
hos en del invanevånare i Wätska
vernementet. Dess symptomer voro
wärk och nipning i magen, åtkelhet
kastning, svindling i särskilta kropps
delar, en grufvig wärk i nedre delar
hvilka ibland, efter två och tre
kors förlopp, angrepos af tor gang
Wid denna sjukdom är anmärknin
wärdt, att i Wätska Gouvernemen
åtföljdes den ofta af svindlings sy
tomer och kramp utan Kallbrand
men icke med gymnande fluck
i Donska Kosack Landet, ehuru
fallen uppgades torr kallbrand i n
delarne, det anktades, war dödlighe
ganska obetydlig i jemförelse

sjukdomens Uti fem byar af Wätska
Gouvernementet, från det sjukdomen
uppgats till och med den 18 Oktober, in-
sjuknade 57, deraf dogo 26. Sjukdo-
men den elaka krampen observerades
i särskilta byalag af Tverska Gouver-
nementet år 1837. Den begaus, från
början af året till och med Junii månad,
hos 56 personer, hvaraf dogo 15, men
41 återvunno hälsan. 40 af hade sjukdo-
men, till största delen, en långsam gång och
uppade sig genom samma symptomer
som i andra Gouvernementer, der hon
warit i stark grad; men imellan-
åt framvisade hon sig i annan
skepnad: 1. som början till min-
nesloshet, hvarvid förekom att
fakta Koller: delirer men utan afsky
galenskap förmärktes hos ingen. 2.
Sömnighet och tenpärdighet i hela
kroppen. I början af sjukdomens
dessa 2ne utspenden förekomma mindre

lyckligt fördragsuppkomna i händer
fötter uten Kittlings-Känsla och af m
Kryppande under huden förblef bestån
till slut orsakade sig en kall svett och p
döden, hvilken var en följd af Kropp
Kraftlöshet. I sjukdomens första
med Kramp, dogo patienterne tid
stadelen under paroxisme, som b
nade sig till. fallande-sot. I sam
år 1837, då förmannen war sy
blef omgen jäd jemte owanlig
kenhet af förgift inbärgad på åt
ga ställen i Gouvernementern
Moskwa, Tula, Tchitomir och St
tersburg. I första Gouvernem
yppades sjukdomen om höst
venfom i det andra, hvaraft 80 p
ner insjuknade: af dem hade
drag och ihopdragning i händer o
fötter med böjning åt flata han
/le paume de la main/ och fotbladet /le pl
du pied/; men 67 hade hufvud-värk m
matthet i knäppen, yrsel och on
förnyktthet /absence d'esprit/. Dessemot

4

lyckligt och St Petersburgska Gouvernementerne,
jåvida local Styrelsen widtog åtgärder
att, i god tid, underrätta allmogen
om skadan af brödet med förgift, inträffa-
de inga obehagliga följder.
De wigtigaste af sådana tilldragelser äro
publicerade i Journalen från Ministeren
för Inrikes ärenderna af år 1832 genom
circulaire till alla Gouverneurer. Nu
har Ministeren för Inrikes ärenderne an-
sett af nöden, att ånyo wända menighetens
uppmärksamhet på det onda, som bruket
af förgift och owarsam sädeshorn med förer
och med noggrannhet upprepat de
regler, som böra efterföljas för att afwär-
ja olyckliga händelser, som af förgiften
uppkomma. Till detta ändamål har en
särskild Comité blifvit nedsatt, hvartill
som Ledamöter utnämnde voro: Professoren
i Natural Historien vid Medico-Chirur-
giska Academien i St Petersburg, Gor-
janinoff, Ledamoten i Oeconomie De-
partementet, Kammarherren, Furst Odojew-

ska och. Direktorn för Landtbrukets Lärov
ten Rajhoff's Sagde komité har, efter
fälligt granskande af nyttyningar, som
Gouvernementerna erhållits, jemförande
med observationer i andra länder och
vetenskapens resultater, sammanfatt
danföljande beskrifning om mjöldryg
eller fotråg; de sjukdomar, som af d
samma nyttkomma, deras bo tände, om
tet, att rengöra sädeskornen från
vid insamlingen, vid tröskningen
användandet till spis, och slutligen,
förekomma dessa skadliga växters
dare framkomst.

I.

Beskrifning, utgifven af Professoren
Medicine Doktorn Gorjaninoff, om
råg och om sjukdomen, känd un
namn af elaka krampen (
nia, morbus cerealis; engelska: Ergotism
Convulsionary, Ergotism and Spasm): hvil
uppstår genom bröd, som bakas
ymnigen säd, eller innehållande
blandning af fotråg och andra beg
delar eller af sådan säd, som blif
angripen af brand och röst (ustilago

Fotråg (secale cornutum, ergot, blé ergoté, Mutterkorn)
bildar sig i axen på åkerväxter förnämligast
råg, såsom i kornets och hafrets blommor, då
sommarn är regnig med heta dagar imel-
lanåt, af ett ofruktsamt ämne i fröet, hvar-
till, enligt några's mening, ämnet befordras: stick
af ett slags fluga, en porerande klibbig vät-
ska och en groende champignon (sphacelia se-
getum, leveillée) på fröhornets knopp. I följe
hårep tillväxer fruktämnet till ett mjö-
fötter, mycket större än friskt rågkorn,
ibland omkring tums längd, utvärtes
svart-violet till färgen, inuti, mer
eller mindre hvit, af motbjudande-bit-
ter smak och kallas mjöldryga eller fotråg.

(Se härhos bilagde ritning.)

Uti fotrågen förvandlas fullkomligen mjö-
lets sammansatta delar, så att chemisterne
der funnit fet olja, ett djur-produktiskt
ämne, socker (som i champignonerna),
en särdeles syrlighet (phosphorus) och en giftig
ergot.

Icke längesedan hafva Medici börjat
använda fotråg, som ett förträffeligt

läkemedel, kraftigt werkande i hysteriska sjukdomar, och hämmande blodflödens. Dessutom beror fotrågens werkan mycket af tiden, då den infamlas och förwarings-sättet, hwilket Medicinalverket i Berlin genom försök bekräftat. Ehuru fotrågen, jemlad från ax, som också lätt mognar, gjorde en stark werkan på menniskan, men den som war skild från mogna Kornen werkade swagare. Doctorens i London Rijard observationer bibehåller fotrågen sin werkan, uti flera Kärl, i ett a två år; men utsatt, i fria luften, förlorar sin styrka. Ehuru ett regelmässigt Medicinskt bruk af fotråg icke alltför ofta; der densamma inblandning till brödet, i synnerhet bakad af omogen råg, wisat sig efter flere forskningar, skadlig för hälsan. Detta förklarligenom: 1:o att fotråg blöttad i watten helt hastigt afstadkommer en ruttenaktig jäsning med en särdeles lukt; 2:o deraf, att bröd af mjöl, som omogen korn med fotråg icke grädas ordentligen, utan blir klibbig och degigt.

I grund af sådana egenskaper hos fotrågen har Sachsiska Regeringen utgifvit, år 1829, ett officielt förordnande: huruledes detonda kunde minskas, som härröfwer af sådant bröds begagnande, hwilket innehåller fotråg. Deri föreslås: 1:o Råghärfwor, som legat i fuktighet på höstfältet böra wändas i friska luften; 2:o någon hållas på torrt ställe; 3:o bör säden tillräckligt rostas innan derstädes mjöl förmalas; 4:o fuktig blefwen rågmjöl bör äfwen rostas; 5:o degen af mjölet med fotråg ger icke mörk bröd, derföre bör alltid, wid bakningen, tillägges jäsningsmedel eller till och med ½ Lodstrik ren Potaska till hwarje stenk bröd. Som nyttigt äro också Kummin, Koriander och anis att recommenderas.

Den elaka Krampens Kännetecken, i symptomer: och dennamnas botande.

Dema sjukdom wisar sig wanligen om höstten, efter regnig och het sommar, på låglända och sumpiga ställen, i synnerhet när rå-

gen icke fullmognar eller då hon är b
dad med sotråg. I städer plägar denn
sjukdom nästan alltid wara: hon w
sig, tils största delen, i byar, hwarej
newånarena, utan affeende å rågfr
omognad och orenhet, anwända
till spis.

Latinska benämningen leder sit
sprung från en ganska wanlig w
händ hos oss under namn af cyst
Väsiga (Vesicaria Vesicaristrum). åker- vätti
hwilken wan Linné orätt kallar raphan
Andre hafwa härtill räknat frön af
repe (Holium temulentum), wäxlet (Bromus b
ktt (agrostemma githago), af örten wig
(Nigella arvensis), af dryle- skorf
gul (arvensis), åkor- vott (urticifolia - vegetum)
men som är twifwel underkastadt. D
anse alla sammanstämmigt sjuk
orsaken kärnröra af brödets dåliga
skaffenhet, rågens omogenhet och in
ning af sotråg.

Dessa icke nya sjukdom blef med
dales uppmärksamhet observerad af Lö

och Styrelser från åren 1577 och 1588, då hon
rasade i Hessen och Schlesien; med mycken
häftighet utwecklade sjukdomen sig i åtskilli-
ga delar af Tyskland, åren 1648, 1649, och 1675,
åter igen 1709, 1716, 1717 och 1736, samt med
owanlig grymhet i Frankrike, så att af 120
insjuknade tillfrisknade knapt fem. Åren
1770 och 1771, wisade sjukdomen sig å nyo
i Nedre Sachsen, men 1834 i Tyskland;
samma tid framfarande i åtskilliga
Ryska Gouwernementer. Ärwog hon
sig äfwen härstädes Regeringens syn-
nerliga uppmärksamhet. Raphania
eller elaka krampen yttrar sig mesten-
dels genom (bortblandade) i oordning bragte
sjendrag, hwilka till största delen före-
gingos: af lamhet i lederna, af en käns-
la likasom myror krypa (formicatio) eller
af förfärlig wärk, swimningar, plåga under
hjertgropen och gul (gall) kräkning, öfrige sjymp-
tomerna förändra sig efter stället der sjuk-
domen uppkommit, och patientens egna natur,
så att de tjenligen inddas i 2ne (sjukdom) hufwud (åder) utse-
enden: Raphania acuta et chronica.

Raphania acuta: åtföljes wanligen af feber

Sjukdomen börjar med hårdt qval, s
gör patienten förtviflad; med wärk i
wudet och hjertgropen; känslan af
rors krypande börjas i ryggen, derif
utbreder sig till magen och andre de
na, som plägas af mellankomm
fendrag. Då sådana fendrag anyp
magens innredelar, så uppkomma, qwä
kräkning och diarrhé med ymnig ut
ning af slemmaska. Sedan förs
känslorna, swimningar och susni
öronen tilltaga, hörseln förswagas
elfte till 20:de dagen aftager wanl
sjukdomen, men patienten är en
icke utan fara: swimningarna for
minnet förswinner, stelhet (tetanus)
spenbaras, eller och allmänligt utslag på
gren (exanthemata petechiæ); men wid sj
domens häftigare gång förmärktes, i synner
i Frankrike, fingrarne wara angripne af
Rall brand, ja, hela lemmar affölle (gangræna
laginea, Sauvages).

Kaphania ulcerosa: Föregås af känslan liksom o
krypo och fastig wärk i nedredelarna (extremi
De derefter tillkommande fenerag och co
vulsioner iakttaga en viss Ordning (typus

derigenom att de återkomma 3 a 4 ggr: om da-
gen och förlemna lemmarne, på några tim-
mar, i känslolöshet. Appetiten förswinner
eller twärtom rifvas patienterne af sådan
fastig wärk under hjertgropen och omättlig
hunger, att de förtära allt hwad som före-
kommer, ja till och med egna excrémen-
ter. Då sjukdomen slutas lyckligen, åter-
komma fendragen allt sällsyntare,
då hon långsamt slutas uttömmas krafter-
na ganska mycket, inträffa: slag, fingrer-
nes dödsblekhet och kallbrand innebärande
blåsor (pemphigus), som förorsaka döden; eller
och öfvergår sjukdomen till förståndssvaghet
och epilepsie. Wanligen afgöres sjukdomen
genom ymnigt swett eller kritisk salinflyt-
ning; eller och öfvergår densamma till
långwarig, elakartad och reformerig
kläda och får.

Hvaraf synes, att uti raphania de mat-
smältande organerne och nerfverna all-
varligt angripas; sedermera utwecklar sig nerf-feber åtföljd af förlöshet,

sjelfmanifester eller och sjelf-feber / febris mu
acuta v. pituitosa, torpida / eller och en långsa
utbrömmande feber / febris hectica, lent
med dåligt fång å fingrarne, hvilken ibl
uttråkte sig till knäets och armbågens
ja åfven längre.

Botemedel emot Raphania: Hu
jakliga hjelpen består deri, att fr
kroppen afslägsnas de ämnen, som
orsaka sjukdomen; att förinta d
skadliga inflytande på kroppen
hämma bruket af sådant bröd,
dessa bakat af omogen säd eller
blandadt med potråg och ogräs.
Således om sjukdomen börjats
länge sedan, är Läkarens förnäma för
delse, att nyttja sådana medel, h
genom de skadliga ämnen utdrif
från magen och tarmarna. Derför
bör, i sjukdomens förra period,
gifvas kräkmedel af radix ipecac
med Kräkfalt, / men om dessa med
icke äro att tillgå, enkalf kopp

= eller kallmo-dja / Kamp- eller lin d
medsmakt honing / i en, till ålder och
kroppskonstitution, tillräcklig proportione
rad jalp. Efter kräkmedel gifves
åt patienten aromatiska bitterartiga
örter, likasom thé-vatten; här till kun
na wäljas: Romersk eller wanlig kamil
blomma, krusmynta, millefolium,
melissa och salvia. Andra eller tredje
dagen ibland och förut bör ges laxer
medel af olecum ricini, af engelsk salt
med rhabarber eller fennets-blad, ja till
och med af jalappa.

Genom den werkan dessa medel med föra
utdrifwas sjelfmanifester och en många
klibbigt-sjelm, hwarwid sjukdoms symp
tomerna tydligen aftaga. Om symp
tomerna icke tillåta intaga afförande,
så kan lavement med ättika och aroma
tiska örter wara ganska förtelaktigt.

För att tillintetgöra sjukdomens skad
liga wärkan på organismen, äro sen drag
(R. canad)
mande och stärkande medel omedgänge

liga, bland hvilka förnämligast äro
tige: Vendel-rot, angelika, calmus-rot,
ka, china med tillägg af liquoris
cerevi suppurati, Hoffmans droppar m
ritus nitri dulcis, och camphert, af hvi
alla medel göras val, öfverensstämm
med patientens complexion, sjuk
dens egenskap och nyttre beskaff
het. Åderlåtning medför ingen ny
men om kopptryckningen i bröstet är
och blodets samling i hufvudet är m
lig, så är icke utan gagn att appli
blodiglar till tinningarna och bak
öronen.

Till utvärtes bruk rekommenderas
ning med camphert spiritus eller
ask-olja med camphert eller och tum
tion. Begagnandet af varma bad
höfrö, aromatiska örter, aska eller
aska och vanliga badstugor äro
onyttiga; i synnerhet borttaga de
dragen och lamheten i lederna; gn
i händer och fötter läggas: olja med

eller och balsam af päfvenbom (pini picese Gallici).
Sådan botas fullkomligen af svafvel-blom-
ma och antimoni preparationer, som invärtes
nyttjas och utvärtes användande af hvit-
rotsatt qvicksilfver, då karbad eller bad-
stuga åter betröfliga.

Drycken bör vara något syrlig; t: ex: icke
allt för svagt drycka: skvass med Brunnsyta,
bryggdt af godt mjöl; tranbär eller lingon
med watten, och vanligt watten med liten
tillsatts af ättika.

Alla nyttiga medel användas förgäfves
om icke den sjuke får gått bröd och sund
föda: af kött, färska sorters grön, potatis
och andra trädgårds frukter och rotfrukter.

Medel att förekomma mjöldryga eller sotdrag i någaxen, af Direktorn för Landtbruks Lärdoanstalten Bajkoff.

Om jorden höstetiden är väl upparbetad och
väderleken under rågens blomning är klar och
varm, då sädagar sotdrag (Uredo segetum) icke
vara i sådana (Mjöldryga eller sotdragen) visar
sig sådana år, då under blomningen, just när
å blomfästarene (stamen) syntas frömjöllspollen,
infaller mulen väderlek och, om nätterna och

morgnarne, temperaturen går till +3° R. efter, omkring 2ne dagar, nedfalla en myckenhet af blomståndare, utan tvifvel frostbitne, på axen på marken; på en del åter blomställningen som qvarblifvit på axen antager grönaktig en brunaktig färg, i stället för den ljusgula som tillhör sig på de friska blomställningarne. Strået efter, som rågen börjar med vårfyllas på före komma de ax, af hvilka ståndarene nedfallit af köld, under utvecklingen för ögat, tomma och genomskinliga: sådana ax hos åkerbrukarene kände under namn af Skinnax, /hjelmax/ hvitax: de ax, som bibehållit blomståndarene friska, gifva vanligtvis korn; slutligen de ax af hvilkas blomställningar färgen på frömjölet blifvit mörkbrunaktig, utdrifva fotrågen just på de blomfoder (calyx) hvarest blomställningen med det mörkbruna frömjölet fastnitats. De blomfoder af dessa sistnämnde ax pläga vara antingen alldeles tomma eller och med frön, som till utsäde odugliga; ty dessa ax frambringa en råg, som vid mindre misshjelmande omständigheter förfaller, hvilket icke är fallet med råg bestående af friska korn.

2. Då jordens vål skötes och utsädet göres icke af årsgamla korn, men af friska, fullkomligen mogna, från hårfverna utskakade, men icke utströskade, kände hos åkerbrukaren under benämning af Nakt /Skalet/ eller Valgnakt /Skalutskakad/ brukar fotråg icke fastna, fått och köld och owäder angripit jäden under blomningen. Rågen af friskt utsädes korn är mera sujet en annan sorts sjukа: Tjonings-dagg /mellago/, hvarefter, ehuru ögonskenligen förlust warit i skörden, men hårtill icke observerats för hälften skadliga korn.

Anmärkning:

Om rågfrön af allrabästa qualité hållas ett dygn i wärme emellan 2ne grästorfvor eller uti en fuktad filt, derefter, utan att låta frön gå till grodd, då de äro drifne till utweckling, torka dem och sedan utsäj; desamma uthålla icke köld wid en temperatur icke allenast +3° R., utan +5° R. under blomnings-tiden och gifva hwita ax samt fotråg.

För att underwisa eleverne wid jordbruks Läroanstalten, tre år i rad, tillredde, på ofwanskrifwet sätt en tjugotwerik Korn, hwilka utsåddes på afskilda åkertegar. Dessa korn utsädde år 1835 intet

fotråg, men 1836, vid temperature +5
och 1837 +5° R: led blomningen och
gen framtedde sig, hvilken, hos säda
som uppväxte af dugligt utsäde, a
tet var tillförmodes. Den anwända
med förmån på läroanstalterne kan
då kunde hafwa svårt att kalfva

3. Om wären, då rågen börjar wäxa o
blomma, wisa de i lårar förwarade
anlag till utweckling, eller, som al
gen säger omedelbart tåtgnodåt tina af och
warma. Om hinder icke sättes för
anlag och höstsädden göres med så
säd, så blir deraf ofelbart gyn
fotråg och hwita ax, då under bl
ningen infaller mulen och kall
lek. Att förekomma den förwara
dens anlag till utweckling är mycke
man behöfwer blott, den tiden ro
rågen börjar wäxa och blomma, o
säden från en lår till en annan,
och, i wärens början några klar da
breda säden på torklafwar och där
omkring 6 timmar, torkas mot s
Den första konsten är bättre då
förmes i större quantité, den senar
mindre tillgång.

4. Den i föregående punkten beskrifna råg=
korns förändringen, om wären, är mindre
warse blifwen, då säden förwaras icke i
lårar utan i tåta bastmattor eller grafwa
sågkar; men då rågkornen förwaras å
gröjda groparne eller i brända kårl, öfwer=
strukna med kalk, så förwandlas de als=
intet under loppet af många år och fot=
råg gifwes icke.

5. <u>Mjöldrygga eller fotråg</u> plågar wara min=
dre, ju mera fältet är blötning underkas=
tadt och i allmänhet, ju sämre jorden
är bearbetad.

Häraf följer, att churu fuktig och
kall wäderlek, under blomningstiden, för=
orsakar hwita ax och fotråg, men rå=
gens benägenhet, att afstöta hwita ax
och fotråg, då äfwen jorden är wäl
skött, beror förnämligast af frökornets
förändring, eller, rättare sagt, förfwa=
gande under förwarings tiden innan
sädden.

<u>Medel att förekomma detta åro:</u>

a) Att årligen utsäde wäxla de bästa korn.
b) Att förwara frökornen å gröjda groparne
eller brända baljor, öfwerstrukna med kalk

och beströdda, till 2 werkpok, på ar
rygga alne med aska och kalk.

c) I fall rågkornen förwaras i jädeslåror, f
utan att wända tills dess de börja bl
warma, om kastas, i den första klara
dagar, jäden från ena låren i den a
och förnya detsamma då rågen
fältet börjar gå i blomma. Der en
dre ---- qwantité jäd förwara
tillräckligt, att utbreda och torka de
solen engång om wären i Kärrid
icke det minsta förfarmmas af den
utfatta tiden.

Jädens omkastning och genomtorkn
som göres för eller efter denna tid,
utan framgång.

Dessa medel, att icke tillåta foträ
framkommande i jäden, hwilka
Rumna anwändas i allmogens och
konatens hushållning, hafwa alltid
re framgång än rågkornens renin
från hos dem alstrad fotråg.

I detta sednare fall tror bonden
att fotrågen utgör en ersättning för
rets misswäxt i hwita axen, hwil

års afkiljaktiga från fotrågen, än att hon
är ett gift, hwilket undwikas bör; derföre
will bonden icke gerna besluta sig, att
afskilja jäden från fotråg som ögon-
skenligen förminskar qwantiteten af
hans desputom och winga skörd.

Fotrågen kan afskiljas från rågkornen:

a) genom jädets kastning förmedelst spade.
Wid denna handtering faller fotrågen
framför grofva Kornet; hwarefter
icke annat behöfves än att särskildt
bortlaga hwardera.

b) genom jädens wanning på låw och wanliga
rissel, der hålen äro af den beskaffenheten,
att de genom släppa kornen, men qwar-
hålla fotrågen.

c) genom en maskine. Derföre är i Jörd-
bruks-Läroanstalten, till kastmaskinen
gjord, i stället för wanligt sikte d (se rit-
ningen härwid bifogad) ett annat sikte e
med jäsana små hål, genom hwilka
endast kornen gå utan fotråg; wid
ändan af siktet e är anbragt en ram
f af jernbleck, hwilken tillsammans med
siktet e och d röres genom ramen
g. och rämmans ända utgår i särskild

öppning, som befinner sig på
dan af kastskyffeln, hvarthån
intet vis kunna träffa de korn,
utströs på andra sidan h af
ghinen. Då från högen utslås
ökastade säden med agnar o
sorträgen; kastmachinens skoj
a, så flygga agnarna från
b; kroen med sorträgen gå gen
det glesa siktet b och längs det
tande rifflet c rulla på siktet c,
nom hvilket endast kornen
ma i det täta siktet d derifrå
längs brädet h bortfaller ko
af förra sorten; den i siktet e
ne sorträgen ernår rårmanf o
kastas genom densamma uti
särskild öppning. Denna an
ning kan begvämt göras till
je kastmachine, som förutsät
att bör finnas i hvarje ordentl
åkerbruks-handtering. Utgiften

för en sådan anbringning kostar
omkring fem Rubel, och håller
så länge som sjelfva Machinen.

III.

Medel att rensa sådden från sorträg, der kastskyfflar icke finnas, meddelade af Furst Odojewsky.

1:st Att från sorträg rensa den säd, som
tiw mat nyttjas.

De svåra utväxter på väg och an-
dra ax, kände under benämning
af sorträg, svartsotväxet, kåring täv-
der, nedfalla, tiw en del, af sig sjelft,
redan tiw mognaden; men
några af dem växa hårdt tiw axen
och blanda sig under tröskningen
sålunda med det friska kornet.
Ofvanbeskrifne medel är med
fördel begagnat i St Petersburgska
Läroanstalten.

En annan utväg der kaffekyffla
finnas, mindre fabikomlig, men a
bar med iakttagande af en viss upp
jamhet. Den består i kornens wa
genom rörel, hvilkens häl kunna
nomslappa friska korn men icke
väg, hvilken mestandels träckar
större än de riktiga kornen. På
dant vis nedfalla de sednare g
nom hälen, men sjelfva bönan blir i
Äfven är gagneligt, att, innan de
jäd, hvari sjelfva bönan finnes, tro
begjuta densamma med watten;
jädan håndelse flyter sjelfva bönan
men icke länge, hvarföre bör
desammast borttagas.

B. Medel att rensa jädfrön, ber
till utsäde från sjelfva bönan och rost

Det är anmärkt, att rägfrön, i
hvilka warit sjelfva bönan, äfven wäl
nad eller kastad behålla sig egensk
att också till andra året alstra

dan sjelfva bönan, i synnerhet wid dertill gyn
nande wäderlek; ögonskenligt då, att
owälighet härvid, ökar jädets sjukliga
natur.

Medel, anwända, med förmål att re
na frön äro följande:

Man tager på hwarje dubbel decalitra om
kring 3¼ garnetz frö en libra omtrent 2/3 stop
watten wid 16° R.; i hwarje 25 öre libra
omkring 2 ⅛ bedr. inslås halfpunt sjuf
wel-syra (Vitriol-olja) eller lika mya
ket stark ättika. Uti derma blandning inslås frön, omröres och bort
kastas de som flyta ofwan wattnet.
Derefter lemnas, på en timma ä no,
sedan bortslås wattnet och frön
torkas. Eller:
Uti watten, tillräckligt att blöta
sex dubbla decalitrar wid pass 2½ tjocket
rik frön, lägges syra uns swafel
syrligt kopparvitriol (sulphas cupri).
Medelst denna composition fuktas frön,
före sjelfva jädden; det är anmärkt

att dema composition mycket g
nat till god bråd och fröens m
Eller: Man tvättar fröen i var
ajklig watten och derefter bestä
dem med en composition af ofl
kalk / 10 funt kalk på fem kår
kallt watten /; derefter utbre
fröen att torkas i 2:ne dygn.
Sedan man bestänkt fröen med
ma composition, lägges de i fik
att wattnet mätte gå igenom;
efter beströs desamma med o
kalk och utsås, utan att gifva tid a
att fullkomligen torka.

Anmärkning: Härvid bör observeras, att oslä
ken bör brukas icke förr myck
utan redan förlegad i luften och
gok smulad; ty den färska, gen
brända och fasta kalken är för
ket bitter och kan skada fröen
andra sidan förstås, att helt och
let släckt kalk, som återgått till
tes, är till alla delar otjenlig.

Widare: man begjuter fröen med en
blandning af watten, en del afka och
två delar osläckt kalk. En sådan
tillredning är för fröen en präk-
tig gödsel. Eller:
Man blandar till sammans
i watten dufv- eller höns-träck med
kodynga och låter vara orördt i
fyra dygn. Med denna sam-
mansättning betäckes fröen på
24 timmar; efter denna tids för-
lopp bortslås det flytande, hvar-
vid fröen vanligen något svär-
la. I sagde mixtion är bra att
inblanda blå-Vitriol.
I Jordbruks Läroanstalten
har med förmål begagnats att
genom-blöta fröen med en
svag composition af svaf-
vel-syrlig koppar, en solot-
nik vitriol till en funt watten.

Der har blifvit, i detta hänseen
gjort ett ganska tillfredsställand
förfök: några åkertegar blefvo
da med blötade fröen och
wid en åkerteg med samma
forts fröen - men oblötade. D
fyntes nä förstnämnde tega
icke det minsta till fotväg; o
den sednare hade betydlig
antal af dessa utväxter.

På begäran öfversatt af
Mathematicus Tigerstedt

Vidare

Wälborne Herr Professor!

Wälborne Herr Professor!

Wälborne Herr Professor!

under årets lopp lät alla pun[kter] de af Slöjd Skolan begagnade. Då h[an] den för renhållning af en galet Ring m[ed] stor tomt, som Sällskapets åliggen[de] de Kunna uppskattas till Tjugu Riksdal[er] gälds Sedlar och huggning af Stellis fo[r] eld ingalunda uthålles till billigare pris [än] Riksdaler Rgsmt per Famn, utgår denna Jem[te] Femtio Riksdaler Riksgälds Sedlar, en al[lt] betydlig del af den lön Stadsnämnden Rub[ri] ca Assignationer gaf Sällskapets Vaktmästare [för] ter, att jag ej för min bergning och uthål[l] skall vara nödsakad och skyldig att [å] gratis admjekkeid hos Kejserliga Ha[n] nings Sällskapet härmedelst anhålla o[m] frihet från dessa Vaktmästaren på[l] beksstånd åliggande skyldigheter, eller, att [i] den tid om Hösten, då Vintern inträder [är] upphört och jag skyldig att inlemna p[å] ning deraf, mig bevisligen mätt tillk[om] derå med femtio Riksdaler Riksgälds S[e] crediteras mig för nedhuggning och gat[u] renhållning.

Med djupaste vördnad framhärdar jag

Kejserliga Finska Hushållnings Sä[ll]

Admjekkaste

Samuel [illegible]

1840

1840

N:o 1125

92.

Till Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet.

Den 15. Juli innevarande år äro Twenne Ärhundra-
den förflutne sedan Finlands Universitet först inviga-
des till sin bestämmelse. Då Kejserliga Alexan-
ders Universitetet, som med sin Höge Beskyddares,
Hans Majestät Kejsarens Allernådigsste till-
stådjelse ämnar sig att nämnde dag genom en
Jubel-fest högtidligen låta minnet af denna vigtiga

Emotets Memorial.

För de af Kejserlige Finska Hushållnings Sällskapet jemte ärad skrifvelse af den 4. i denne månad hit öfverskyde Tolf exemplar af Herr Stats Rådet och Riddaren Schlözers Ryska Språklära för Tyskar, får Domkapitlet äran att härmedelst betyga Kejserlige Finska Hushållnings Sällskapet sin tacksamhet och derhos tillkännagifva att exemplaren blifvit af Domkapitlet fördelade på Bibliotheken vid detta Stifts Läroverk.
Borgå Domkapitel den 20. Maji 1840.

Carl Gust. Ottelin.
G. H. Forsius. d. Lindy.
A. J. Borenius. Joh. Ed. Ahman.
Aug. Lindfors.

Adlercreutz.

№ 544.
Kejserlige Finska Hushållnings Sällskapet i Åbo.

1840
Juli

tilldragelser, emedkras sig med det glada hopp
Finska Medborgare af alla Stånd och
Skola derute deltaga, får Universitetets
härmedelst äran anhålla, att åsyfta Ryska
Finska Hushållnings Sällskapet behaga
denna för Fosterlandet betydelsefulla
Helsingfors den 29 Maj 1840.

Nils Abrahamsson
Kejs. Alexanders Universitet n. v. Rector.

Gustaf Fredr. Wilh. Hjelmroos. Carl Reinh. Sahlberg. Wicky Lo
N. G. af Schultén. W. Tengström. J. G. Linsén.
A. H. Sjöström. Joh. Matth. Sundwall. Imm. Almoni.
Gabr. Reinius. Gabr. Reinius. A. Hallwell. L. A. Törne
Alex. Blomqvist

№ 144.
Till Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet.

94.

Högloflige Kejserlige Hushållnings Sällskapet:

Såsom Barna Tårarne i denne Sorkens Herr Mathias Alenius i godo, utan anstånd Rättegång, förklarat sig villig, att låta dess Halfva Allmänna Skolhåsare Lem gå i mått, falanse och intäc

Desp min fordran med återstående ränta till hela den
Guldens bleser. Så anhåller jag allerödmjukast
högloflige kuferlige Justhällenings Sällskapets
förde Lön, Matte derefter den komme att utfal
aflemnas och dess emellan genom insorsell vard
sakrad, i hvilken afseende jag i samma all ödm
hel härhos bifogar originala Skuldsedeln
komme efter min tanke att qvarstadna Salari
den inlöst bleser. Under Hoppp att min ödm
ödmjukaste anhållan matte vinna höguns
bifallan. Framhärdar med djupaste Vörd
Höglofliga kuferliga Justhällenings Sä
Skapets

Allerödmjukaste tjenare
C. W. Sumelius
Magadins Bokhållare
& Kungarads Sekr

Ödmjukaste Rättegångs Fullmakt in
Blanco

C. W. Sumelius
Magadins Bokhållare
& Kungarads

24

24

24

22

24

0.34

September 1746
L. samt. D. H.

№ 465

Uppgift på de nödige Smedeswerktygen
för den af underteknad behöfliga Smidja.

En bälg	Riksdal. Rgr	40	—
Ett Städ	"	45	—
En kubb	"	1	—
Ett Skruf Städ eller Stycke	"	26	—
2 ne stycken en större och en mindre Slägga	"	7	—
2 ne stk: Filar	"	6	—
1 stk: Smedshammare, 1 stk Skohammare	"	2	24
2 ne stk: stampar 2 ne hål stampar 2 ne Durchslag	"	3	—
1 stk. Kallmeijsel	"	2	—
4 stk: tänger af olika storlek	"	6	—
2 ne stk. Skrot	"	1	24
2 ne stk. Wärkjern, 2 ne stk. Hoftänger	"	6	—
1 stk. Wisetertäng, 2 ne Hofklingor	"	2	24
2 ne stk Raspar	"	6	32
2 ne Nitjern 2 ne Skoftolar	"	2	—
100 gängar Söm a 6 S gängen	"	12	24
Summa Transport		175 Rgr.	32 S

Transport „ 175

70 gångar Sko a 36 S. ggen —— „ 52

1 Stark grimma 1 Träns —— „ 10

Reparation för Smidjan —— „ 30

Skruf Städs bänk, Bälgstom —— „ 8

Järn, kol och Lön åt arbetaren i förskott
och uppköp till mat förråd ck —— „ 130

Summa R:dlgs. 407

Före stående uppgift får ödmjukast härmed åran
lemna till Kejserliga Hushållnings Sällskapet
pröfvande och bevillj ande —

För Skonungen, som vid Smidjan kommer att
tagas, projecteras för hvarje häst per året 12 Rub
Banco assignationer, samt för anskaffande och
botaniset af de Sjukdomar i hofven, som genom
ning förut uppkommit, fär skilt 4 Rubel sam
mynt — Alböden 1 September 1840 —

Carl Joh. Möller

1840 № 470.

99.

О принятіи учениковъ для обученію сапожной обуви, шляпъ и чулковъ для тѣлъ, 1840 года.

97.

Вѣдомость

Вѣдомость

Вѣдомость

Transport „ 175

70 gängarsko a 36 S. ggen ——— „ 52

1 stark grimma 1 Sträns ——— „ 10

Reparation för Smidjan ——— „ 30

Kan, för att tillvägabringa unga Plantskott, hvilken oisserligen vore honom ny i anseende till skolornas anmeldan och de aktiva Bataillonerne eller Reserv[a]tte det endast lyckas mig! — Jag har tillskrifvit Vice Directoren för Trängeln[a] kommitté Herr Maj: Törnvogelsköld — och hoppas uppå ett likaså efficast resultat om det skedt mundeligen, hvilket jag kunnat, i anseende till en liten opasslighet som uppå ett par dagar hindrar mig att, och den unge officerens tid är kort skulle emedlertid det skriftliga misslyckas så återstår ännu det mundeliga. — Ulle[n]na meddelning att tillskrifven Herr Ma

I. S. syst. ordn. N. 11. 1840 № 470.

99.

О принятіи учениковъ для лепки соломенной обуви, шляпъ и узловъ для шляпъ, 1840 года.

Въ нѣкоторыхъ Заведеніи для лепки Соломенной,

98. омен-
вальхъ
мотра
абря
и 24-
го сего
хъ то-
рено
уено
звалсz
ого су-
вся
вся
имаго
Ѣдъ,
мик
марое
хъ-
вуду
росенко
Ѣвуен-
ндее-
падкавы-
ишкими,
ешнвея

Secretairen, både jag dessutom sedan förut
emat gör det, för att åtvarkomma tilb. Herr
s Secretairens, begärjande, såsom väsende
ålen för Finska Musketörregimentet, kapten
de en viss Öfv. Lieutenants Ygerströms econo-
ska inventioner kunna blifva nyttiga
f. Finland. Jag gjorde hans bekantskap
under mitt vistande till Borodino — han
ant, Artillerimen med Exc. Amnfelts
rtetur, att han gjordt 1812. år Campagne
Jaeder — är en Öfv. Lieutenant utom tjenst,
ll, och innehafvare af en liten egendom
Moscowska Gouvernementet, samt sattis
uno producter som bestå uti skogsplanz
d andra örter af halm eller vattengräs,
ilket på af väfver, skola med första tåg-

Transport	„ 173
70 gängarsko a 36 S. ggen	„ 52
1 stark grimma 1 Srāns	„ 10
Reparation för Smedjan	„ 30

Per tillsändes Wers Stats Secretairen
hans brefvet vorij jemte tillkommen fol
cān fabricsranden af dessa effecter me
hān vinskyldt. Försättningen dessutom
catt erhālas — jag tror ej de kunna van
ther nyttja för vad land, der allmogen
större delen nyttjar bāder skoffter, som
har skaret göra hans uppfinning bek
i Finland, och hvor mej kunna vand
på sättre hand och hā Wers Stats Secreta
som med sin nytken vānne
all som hāl hā Konstabelningars
Hans arbeten och enskerhet gan
och i Ryssland af stort vārde. —
fullkomligaste högaktning har
Vālborne Wers Stats-Secretairen

St. Petersburg d. 24. April / 6. Maj 1840

Wers Stats Secretairen

[illegible]

[illegible] ст. 5 пр. от 1840 г. № 4. 1840 № 476.

29.

О принятіи учениковъ къ шитію солоненной обуви, шляпъ и чувяковъ для нихъ, 1840 года.

Въ учебныхъ Заведеніяхъ къ шитію Соломенной, — тростниковой, осоковой и мховой обуви, Соломенныхъ шляпъ, чувяковъ для тѣхъ и прочихъ употребляемыхъ Изділій; Основываясь на разъясненіи Г-на Министра Государственныхъ Имуществъ отъ 31 Декабря 1838 года за № 6576. Состоящемъ въ Тверской Губерніи Старицкаго уѣзда въ Сельцѣ Ѳедоровскомъ Дерптскомъ тожде. Изображеніе, о которомъ такъ Справедливо Столь нынѣ говорено во всѣхъ нашихъ Журналахъ, какъ отозвался и Журналъ М. В. Д. обращаетъ много существенныхъ пользъ и имѣетъ Сдѣлаться важнымъ для Сельскои Экономіи. Принимаю тся во всякое время мальчики какъ и дѣвочки, и партикулярные ученики съ Заводскимъ видомъ, Здоровые не моложе 18-ти и не старше 25-ти лѣтъ, напаконецъ на Основаніи какъ к-До Сего. Ученики принадлежащіе къ 1-му разряду Обучаются плесть: 1-е. Соломенные, тростниковые, Осоковые и мховые Шапки, подкавыренные мѣховыми бечевками напитаковые десятки; 2-е. Маховые шапки плетены и подкавыренны съ краевъ называемые Деревянными ремнями, Сдѣланные изъ пустаго Хворосту; 3-е. Соломенные

Крестьянскія башмаки; 4. Соломенныя туфли, могущія полезно быть употреблены вообще;
5. Соломенные фуражки, могущія полезны употреблены Крестьянамъ. Ученики поступающіе во 2й разрядъ, должны уже знать, какъ дѣлать все вышесказанное издѣліе, и обучаются сего еще дѣлать: 1. Высокой работы Осоковыя туфли; 2. высокой работы дамскія Соломенные и Осоковыя башмаки; 3. Мужскія соломенныя Шляпы; 4. Высокой работы дамскія Осоковыя Шляпы; 5. Соломенныя ульи для пчелъ знакомъ и съ деревянными [illegible]; 6. Веревки сдѣланныя изъ Осоки, весьма прочны и удобны для лаптяныхъ оборовъ, могущія сего употребленія заменить пеньковые снурки для другихъ безчисленныхъ потребностей; 7. Деревянное Стуло изъ обручей переплетенное Осоковыми бечевками весьма красивое, дешевое, прочное и удобное для употребленія Крестьянамъ; 8. Соломенной кружекъ плетенной древесными ра[illegible]ми, полезной для разныхъ употребленій. Учебное время можетъ продолжаться для 1го разряда отъ 4х до 6ти недѣль, а для 2го разряда отъ 8ми до 10ти недѣль. Ученикъ должен быть въ полномъ повиновеніи у Изобрѣтателя и приставленныхъ къ нимъ учителей, о прибытіи учениковъ въ училище будетъ тотчасъ извѣщено, то лицо, отъ кого они Отправлены.

При Отправленіи же ихъ обратно, они Снабжаются Свидѣтельствами, образцовыми Экземплярами всей обуви и прочихъ издѣлій Собственной ихъ работы, принадлежащихъ къ ихъ разряду, за печатью Изобрѣтателя, Равномѣрно и нужными Инструментами Сколько имъ будетъ удобно взять съ Собою. Во время пребыванія учениковъ въ училище Семъ, дается имъ довольное количество Сытной здоровой, Скоромной и постной пищи, какъ то: Ежедневно Завтракъ Обѣдъ и ужинъ, для питья квасъ, а ржанаго печенаго Хлѣба по 3¼ фунта на Человѣка. Мастерамъ за ученіе, на матеріалъ, за квартиру, харчи, Освѣщеніе, баню, медицинскіе, почтовые и Канцелярскіе расходы, за попеченіе объ ученикахъ и прочія издержки платить за ученика принадлежащаго къ 1му разряду 11 руб. 43 коп. Серебромъ, а за ученика 2го разряду, сверхъ того еще 17 руб. 15 коп. Серебромъ, что составитъ Всего за оба разряда за одного ученика 28 руб. 58 коп. Серебромъ. Деньги благоволятъ присылать съ учениками или по почтѣ, на имя Самаго Изобрѣтателя, Дѣйствительнаго члена Императорскаго Московскаго общества Сельскаго Хозяйства, Подполковника и кавалера Ѳедора Ѳедорова Сына Дериштрома, въ г. Волоколамскъ для доставленія въ вышесказанное Сельцо, Состоящее отъ онаго Города въ 30 верстахъ, а въ 7ми верстахъ

Отъ Села экономиа, имѣющія Ея Величество
Княгиня С. С. Мещерская.

Въ Именіи Изображеніе всѣхъ Крестьянъ
вмѣстѣ Ермакъ фуражки, Сюртучную
ховую обувь, нашихъ Ея въ годовое и осмот
уре носятъ Онуи.

Вольно-приходящія люди годныя Сюр
тіи, допускаются къ обученію въ домашнемъ
именіи обувь, безъ всякой Запо писанъ.

Экземпляровъ.

101.

Lydande emottagande ndet af elever, att tära sig
färdigjo skoplag af halm hattar och bikupor.

Den läroanstalt inrättad i Halm, Rö, Stär, och Mos
dag, Halm Hattar Bikupor och andra Grä arbeten
fördigas, öppnad på Hans excellens Ministerns befall
ng af den 31ten December 1868, under nummer 6576.
gjord uti Svenska Guvernementet Stockholms länsdel,
Fredenoffska och Jägerströmska byarne, Upsamn
anvärdning om hushåll, läka så väl äfven som berör a
det bliver skyldig att alla här Journaler föra
samt Journalen M:D. M:s yttrandet äg, och tabellman
verket förbud för Landsmans ekonamin Emot
ande, och på samma grund som förut, anskaffa
ud, fri kost (utan lyftur) med dagliga bonus af under 18
ar öfver 25 års ålder. Elever af första afdelningen
att förfärdiga t:ex Halm, Rör, Stär, och klosh sko
, som manufakturerade med kamps mönsvävade i
d:o Dylika skor hopfästade med så kallade trädrem
gjorda af färkade gummi, B:r Halm bondskor, d:o
ar tofflor som kunna begagnas i sjukhus B:r Halm
per tjenliga för bönder, Eleverne af andra afdelnin
bonus kunna göra alla öfrenmande arbeten, och läras
tem att förfärdiga t:ex Stär grä tofflor af utmärkt ar
d:o Halm och Stär frontimmersskor af utmärkt ar

betade, 3:dje Kart Hakon hattar 4:de Premiterunners kos
af stängrås myckit väl arbetade, 5:te Hakonbitmyror, med
och trädgång, 6:te skuren af stångrås myckit stark
lig till skogslagan, och kunna begagnas istället för k
snören, och ordenlig andra behof, 7:de trädstolar, af
sammanfälldes med stångrås snören, myckit vacker
starka, och tjenlig att begagnas af bönder, 8:de af h
fällande slags, sammanvärkade med trädrenmen, nyt
till skrifvelsen behof, Läro tiden för 1:ste afdel
kan räcka från 4 till 6 veckor, och för andra afdelning
8 till 10 veckor. Eleven måste vara föreståndaren an
förordnade läraren tydlig, Elevens anmodan till un
gen skriftel genast anmäld, att den, af hvilken han
Då han skall återsändas erhåller han betyg med förf
nytt, medan exemplar för arras skoplag, och af alla de
de, gjorda tillverkarit, härande till han afdelning, åfv
nödig instrumenter, så mycket de kunna tagas med
Under Elevens vistande i unätten, erhåller han
rikligt mått, helsosam, käll, och fast mat, sy
frukost, middag, gräddmad, tillbyte (kvas) dricka, 3/4
rågbröd, Att Läraren för undervisning, materialier, hu
partiens penningar, upplysning, badstuga, medikamenter,
kamelt afgift, för elevens anvärdnad, vore andra dyl
tet, betalas för en eller af 1:ste afdelningen 11 R:r 43 kop:r silf
mer för en af 2:dra afdelningen 17 R:r 15 kop:r silfver, eller för
gerne, betalas med 28 R:r 58 kop:r silfver, Penningarne
ma efter behag skickas med Eleven, eller med Posten,
stiftaren för unättningen, Werkstja Ledamoten
Kejserlig Moskovska Landthushållnings Sälls
Öfverste Lieutenanten och Riddaren Fredrik
dricson Jägerattröm, uti staden Wolokolamsk, för
förskrifves till afsenande by belägen 30 verst från
den vest från byn Lotsenina, tillnämnd herr
Excellence Furstinnan S:d. Metschersekij.
stiftarens egendom hafva alla underhafvandan tillsyn
löfverdja hälsa mässor och sroskoplag, samma dem
enlig, och nyttja dem med möje.
af abemedlade klassen läns att förfärdiga
inskor, gratis.

Fredrik Jägerattröm

Eden Excellence?

Nigagnande Tillfälle med Lieutenant Tolles
Granskaffa, samt på permission härav
wid nu återvender till Petersburg, har
commodat honom framtälja för Eders
Excellence, vägrad mig det af mina uppfin-
ningar, såsom 1:o Grimaskaft, gjordt af stare-
nom, 2:dra träffat af stengrös (det Carta arbetat)
den enligt Manschurtska sättet, 3:je Frontim-
mer af samma gräslag, 4:de skor för bönder
stengrös samt manschetter med stampfri-
de dylika skor man af skalen och konst
Alla dessa tager jag mig friheten

Вашему Превосходительству, нѣсколько образ-
цовыхъ Экземпляровъ моего Изобрѣтенія, какъ
то: 1-е, Издѣлка Сдѣланная изъ осоковыхъ бере-
вокъ; 2-е, Осоковыя туфли высокой работы, Сдѣ-
ланныя по Мандшурско-Китайскому Манеру; 3-е,
Осоковыя Дамскія башмаки высокой работы;
4-е, Крестьянскіе Лапти Сдѣланные изъ осоки,
подкавыренные Пеньковыми бечевками; и 5-е, Крестьян-
скіе Лапти, Сдѣланные изъ Соломы подкавыренные
Пеньковыми бечевками. Всего Этого я беру
смѣлость представить Вашему Превосходительству,

Tillyfända Eder Excellence enligt den
gjorda nådiga Befallningen
byn Letaschin,

Kyrnna af Landskrona varit till nytta
för säkrare granskning, af de, till mig
ning, förfärdigade arbeten, medföljer
och emedan från alla Gouvernementen
land, äro skickliga Carlingar, så torde
från Finland äfven kunde hämtas,
skorna och i allmänhet anmärkna, nå
märkade med Gäva, för att kunna
åtaf fuktighet, grön Tafflorna kunna
fördel begagnas i sjukhus, Om Eder
lencel ansen Detta uppfinningen af någ
vil underdånigst af, att jag med Eder
ther den ären gjorde detta flätningen

104.

i Finland, hvarföre jag skulle anse mig
af skyldig

mig den nåden att underrätta mig om Dessa
ygtlars erhållande, äfven samt om jag kan
ja att de enligt eder tanka kunna vara
ytta i Finländer Man har redan öfvers
mmit, det halmverkageg, i händelse af be-
kunna ersätta de af Lindbast, materia-
ch det dem äro bekäga, besparing på kind,
mal, och penningen till uppköpet af bast,
par halmhatt genomflätade med kamp
ven och så gjorde, kunna begagnas atleas
mig tvenne a fyra månader, och kosta
Tullbeloppet i Finska Gouvernementet Sta
ha härudet angefär som koper näpet
derenot ett par af Lindbast, utom garne
ing af hampsnöre, äfven kosta som koper

Вашему Превосходительству, нѣсколько образцовыхъ Экземпляровъ своего Изобрѣтенія, какъ то: 1е. Издѣлья Сдѣланныя изъ Осоковыхъ бечевокъ; 2е. Осоковыя шляпы высокой работы, Сдѣланныя по Малороссійско-Китайскому Манеру; 3е. Осоковыя Датскія Шляпки высокой работы; 4е. Крестьянскіе Лапти Сдѣланные изъ Осоки, подкавыренные Пеньковыми бечевками; и 5е. Крестьянскіе Лапти, Сдѣланные изъ Соломы подкавыренные Пеньковыми бечевками. Всего Этого я беру смѣлость представить Вашему Превосходительству,

105.

предваритель-
Пенько-
чекомендую
обратно воз-
вратить

г. 21 Окт. 1840
г. 7 Ноя. i. S. aa

113497

107

Ódnjukaste Memorial!

105.

Ваше Превосходительство!

Милостивый Государь.

Иванъ Ивановичъ.

Пользуясь Симъ Случаемъ, свезъ Предводителя Старицкаго уѣзда, Г-на Поручика Петра Всеволодовича Казнакова, Котораго я рекомендую будучи въ Отпуску у Отца, ѣдетъ обратно въ С. Петербургъ. я просилъ Его представить Вашему Превосходительству, нѣсколько образцовыхъ Экземпляровъ своего Изобрѣтенія, какъ то: 1-е, Издѣлка Сдѣланная изъ Осоковыхъ бечевокъ; 2-е Осоковыя туфли высокой работы, Сдѣланныя по Малороссійско-Китайскому Манеру; 3-е Осоковыя Дамскія Шляпки высокой работы; 4-е Крестьянскіе Лапти Сдѣланные изъ Осоки, подкавыренные Пеньковыми бечевками; и 5-е Крестьянскіе Лапти, Сдѣланные изъ Соломы подкавыренные Пеньковыми бечевками. Всѣ Это я беру смѣлость представить Вашему Превосходительству,

Ódnjukaste Memorial!

106.

Вѣ Сентябрѣ полученнаго отъ Васъ еще въ
Лѣтописяхъ у Князевыхъ Мещерской Позвол
Латти не могутъ ихъ быть полезными. Д
требленія въ Фрилландіи. Для сего
какіе въ моемъ учебномъ Заведеніи дѣлаю
равнаго рода издѣлій, присемъ представляю
ное Объявленіе. А какъ ко мнѣ изъ всѣхъ
Россіи присылаются ученики для обученія
Мастерства, то я полагаю, что могутъ
тахже присылать ко мнѣ таковые учен
обученія и изъ Фрилландіи. Осековыя лап
и вообще бечевки должны быть напитаны
для непромокаемости Мокротью травяны
сіи полезно могутъ быть употреблены въ
цахъ. Если Ваше Превосходительство
те Сіе изобрѣтеніе полезнымъ, то неост
Вашимъ Содѣйствіемъ доставить мнѣ Сп
и Сдѣлать онаго способъ пользованія лаптей извѣс

Вѣ Фрилландіи. Уверѣ, что я буду считать себя
Счастливымъ, Не оставя те охавать мнѣ Ма-
лость, извѣщеніемъ о полученіи сихъ Строкъ
ларовъ, равно могуть ли надѣяться, что они по
Вашему мнѣнію, могутъ быть полезными по
тамошнему Краю, уже привѣзано, что Со-
ломенная обувь, можетъ въ Случаѣ надобности
Заплатить мѣновую изъ сихъ, товаръ въ оныхъ
дешевъ, Сберегаетъ мѣновыя деньги на-
покупку сихъ. Одна пара Соломенныхъ Лапу
подкавыренные пеньковыми бечевками весьма
прочныя, носятся до первой поѣздки отъ 2х
до 4х мѣсяцовъ, и стоятъ товаромъ тверской
Губерніи Старицкаго уѣзда примѣрно пять
Копѣекъ Серебромъ, тогда когда одни мѣновыя
сихи безъ подкавыренія пеньковыми бечевками,
Стоютъ тахже пять Копѣекъ Серебромъ,

d. 21 Oct. 1840
d. 7 Nov. i S. aa
N:o 497
107

Ödmjukaste Memorial!

Enot uti vördadt memorial af d. 7 i denna månad insände Ett Hundrade Tjugutvå /122/ Rubel sjuttiotre kopek Banco Assignationer, till inbetalan af innevarande års extra-afgift för Stadens Stads-Egendom, får jag härmed äran ödmjukast öfverstyra Kamererarens i Allmänna Brandstods Bolaget qvitto öfver den behöriga verkställda inbetalningen.

Helsingfors den 19:e October 1840.

[illegible]

[illegible] Вследствіе имѣю честь препроводить Государственному Казначейству, для надлежащаго [illegible] Вашему Превосходительству, при сем книгу Донесенія.

С Глубочайшимъ высокопочитаніемъ и совершенною преданностію имѣю честь быть

Ваше Превосходительство

Милостивый Государь.

Покорнѣйшій слуга
Эдуардъ Эдуардовичъ Эдгерштромъ.

Февраля 19-го дня
1840 года.

Адресъ мой, въ Г. Волоколамскѣ Московской Губерніи доставленіе въ Сельцо Ѳедоровское Эдгерштромово тому дѣйствительному Члену Императорскаго Московскаго общества Сельскаго Хозяйства, Подполковнику Кавалеру Ѳедору Ѳедорову Сыну Эдгерштрому.

progrès que l'industrie agricole a fait dans cette [illegible]
Société Impériale d'Agriculture de Moscou au compte [illegible]
mérite de ses zélés et [illegible] à l'amélioration
[illegible] des différentes branches de cette science si éminemment

1840 года.

Федоръ Энгельгардтъ.

Адресъ мой, въ Г. Волоколамскѣ Московской Губерніи
доставленіе въ Сельцо Федоровское Энгельгардтово по
Дмитровскому тракту Императорскаго Мос
ковскаго общества Сельскаго Хозяйства, Подполковника
кавалеру Федору Федорову Сыну Энгельгардту.

110.

К. Б. И. С. сомнѣвая 43 лѣт[а] дѣятельности сего Общества в настоящемъ положеніи, я считаю нужнымъ представить на разсмотрѣніе Общества нѣкоторыя мысли, которыя могутъ, по моему мнѣнію, способствовать къ большему успѣху Общества, и къ большей пользѣ, которую оно можетъ принести Государству. Я раздѣлю мои мысли на двѣ части: 1) о средствахъ къ распространенію познаній Общества между членами и 2) о средствахъ къ распространенію познаній Общества между народомъ.

140.

Solo
Sage
Sorjus
Ungod
Sag
Ekhof
Domänt
Ungod
Sag
Ungod

Лист приложен ко книжке В. 11. № 469

108.

Monsieur le Baron

Vous avez bien voulu au nom de la Société
Impériale économique de Finlande m'annoncer qu'elle m'avait
admis parmi ses membres honoraires. Veuillez être auprès de
cette respectable Société l'organe de mes sincères reconnaissance
et croire que j'ai quelque droits à cette faveur et par
le zèle constant que je porte à les sciences agricoles et par la
considération intime que j'ai combien ces sociétés sont utiles et
peuvent elles exercent une influence bienfaisante sur la prospérité
de l'état par les lumières qu'elles répandent autour d'elles.
Cette Société compte 43 années d'existence, c'est un laps de tems
bien considérable et elle jouit du fruit de ses travaux en observant
les progrès que l'industrie agricole a fait faire dans le grand Duché
de Finlande. La Société Impériale d'Agriculture de Moscou au compte aussi
quelques années et espère avoir concouru à l'amélioration
de plusieurs des différentes branches de cette science si éminemment

K. S. W. S. som sedan 43 år äger sin tillvaro i denna stad och
nit sin flitiga blick utspridt en förening af nära enskilta per-
soner, blef snart den omedelbara kring knutna samlades större
delen af den uppfyllning och den obrunnes förmögenhet han-
det erbjöd, i ändamål att upptaga medlen till handtverkarnes
ens upphjelpande, och den lyckliga hamn staden då beredde,
hyndade lig att tillvarata det sin förtjenster anvärdnad. Genom

utile, vos climats Hyperboréen opposent des
entraves à l'application de cette science. Les cultures
répetées, telles de beaucoup de Céréales lui sont contraires
C'est donc à nos Sociétés à opposer à ces entraves
persévérance dans nos travaux sans fondans sur les p
de la Science et plus encore sur des observations exac
la pratique. Le mien fier Monsieur le Baron de
ajouter aux détails que j'ai déjà énoncé de participer à
travaux un droit qui n'est pas plus precieux, c'est de
compter comme un de vos Compatriotes par la
Domaine que je possede dans votre Grand Duché
l'espere venir visiter ce Domaine le plus souv
possible et livrer à vos investigations l'amélioration
de ce Culture.

J'espere que votre Société lira avec intérêt
notre compte Rendu des Années 1838 et 1839 dont je vous en

ui quelque exemplaires en Allemand. et le compte rend
de l'année 1839 en Russe. Veuillez Monsieur le Baron distribuer
e exemplaires parmi vos membres. Votre Respectable Société
me a même alors de connoitre le cercle de ses Correspondans
t nous serons enchantés qu'une correspondance s'établisse
entre nos deux Sociétés, déjà réunies par la bienveillance et par le
fortuité de notre Auguste Souverain. Nous pourrons nous
communiquer nos travaux réciproques. Votre Société Savante
Monsieur le Baron vous associe à ses travaux comme
Membre Honoraire. Permettez moi encore de vous en
voyer le Diplome.

Recevez l'assurance de la considération distinguée
avec laquelle je suis

Monsieur le Baron

De votre humble et très Respectueux
serviteur

Moscou ce 31 Juillet 1840.
12 Août

Le Comte D. Galitzin
Président de la Société Impériale d'Agriculture
de Moscou.

K. V. S. som sedan 43 år äger sin tillvaro i denna stad och nu sin flesta blott utgjorde en förening af några enskilda personer, blef snart den omedelbart kring knuten samlades större delen af den uppbygning och den obrunne förmögenhet hon det erbjöd, i ändamål att upptaga medlen till landtbrukshållningens upphjelpande, och den klyfta kunde landet då beredde, skyndade sig att tillägna det sin särskilda omvårdnad. Genom Finlands förening med kejsardömet, utvidgades dess verksamhetskrets och Regeringens välvilliga förhöjde uppmuntran att betrygga dess framgång. Sällskapets höge Monark värdigades förklara sig för Sällskapets Beskyddare och personer, hvars namn ärofullt tillhör kejsardömets annaler, täcktes understödja denna nyttiga inrättning genom deras nit och omtanke. Under sådant högt författar Sällskapet sina arbeten till landtbrukets förkofran och smickrar sig att kunna uppvisa ett tydligt inflytande på åkerbrukets framgång, men dessa äro vore ofullständiga och det skulle vara bristfälligt den ökonomiska uppmuntran, om det icke dessa dyrbara [illegible] särskilta rättigheter till Dess kännedom, som [illegible] åkerbrukets [illegible] i Ryssland

Ledd af dessa betraktelser anhåller Sällskapet i djupaste ödmjukhet att få räkna Eders Höghet bland antalet af sina Hedersledamöter och smickrar sig att denna kallelse antages af en Herre, som genom den faderliga förvaltningen af sina i Finland undersåtar redan tillkom det förnämsta — Åbo i Juni 1860.

På K. V. S:s vägnar.

Till den högst gunstigen att i K. V. H. Storfurstens namn meddela, det Sällskapet [illegible] mig att [illegible] Hedersledamot deltaga i dess arbeten och värdigas [illegible] det aktningsvärda Sällskapet tolka min uppriktigaste erkänsla och jag ville [illegible] mig äga någon rättighet till denna egenskap, både genom den [illegible] tillgifvenhet mig lyser för landtbrukets rättsinkomster, som ock

den ömtåliga uppgiften att kunna upptäcka dessa Sällskaps art och kunna
de inflytande det utöfvar på landets bästa genom den uppfostran det lämnar
åt sina.

Edert Sällskap räknar 43 år. Allvarligt talat, så betyder detta, att det upptäckt
af sina arbeten genom öppen ej
de största landtförhållanden hvarken
förstår Finland. Vårt K. H. S:t Morkow räknar först hälften af dessa
att kasta misstankar till förbättringen uti Ryssland af skälliga genom Eder
så kunna Sällskapets nyttiga verksamhet, såväl som Nordiska Klimat stå
vägen för denna Sällskaps tillämpning. Erfarenheten af flere Sednämnda
förenkade det tillkor saldes vara Sällskaper att köpa dessa händer genom
dessa i våra arbeten, vår öfvertygelse till Sällskapens grundsatser och
man genom noggranna observationer uti praktiken. Jag är stolt över Min
kunna tillägga till de välbetygelser jag Eder nämnt för att deltaga i Eder
en som är mig mycket dyrbar ned, den att räkna mig som en af Eder Landsmän
de goda jag äger att Edert Straffståndom. Jag kommer så ofta som möjligt på
ha god att ha Eder högtidsmöte att tacka för deras förbättrade ordning.

Jag kommer Edert Sällskap med intrade böcker vara [illegible] för
år 38 och 1839, hvarefter jag kommer bifoga några exemplar på Tyska
på år 1839 på Ryska. Herr Baron Rückers utdela dessa exemplar bl
sina medlemmar. Edert aktningsvärde Sällskap fattes deruppe
falle att Eder kunna kritiken af våra förbättringar att vi vore fö
an en beskrifning upprättade emellan vårt bevare Sällskapet
förenade genom Eder att vår Nya Monarch befästa
kunde underhandla meddela hvarom våra arbeten i Vårt Sällsk
Baron, anhåller kunna Eder till deltagande i dess arbeten för
Ledamot. Tillåt mig att åberopande Eder kallelse bevar
Mottes förbindelse om den utmärkta ordning
hvilken jag

Nov. 1840
N:o 809
Bet. i S.
Diarium utdels. i S. S.

III.

Memorial.

Bibel-Sällskapets i Åbo Comité har, vid den för
innevarande år, efter vanligheten, anställda prof
utdelningen af de Heliga Skrifterna till Medlem
ne inom Sällskapets distrikt, till fördelning bl
bland de för flit och flit fördelaktigast
utmärkta bland Eleverna vid den under Hög
vällofliga Theologiska Finska Hushållnings-Säll
skapets vård stående i Staden varande Slöjd-Sko
la anlagda 5. Nya Testamenten på Svenska och

14 Jan. 1841.
Expede den 16 Jan 1841.

№ 552

112.

Embets Memorial!

I anledning af Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapets skrifvelse för den 4 innevarande Januarii, får Gouverneurs Embetet åran härjemte öfversända förskotts anordning å Tretusen femhundra Rubel Werkligt Silfver. Åbo Landskontor, den 11 Januarii 1841.

På Gouverneurs Embetets vägnar:

Axel Nyström

Till Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet

№ 57.

Till Höguördiga Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet i Åbo

Gabriel Rosenborg

Såsom många på Finska Språket; hvarom att ofvanämnde Deliga Häften att afhämtas hos Sällskapets Skattmästare, Herr Kyrkoherden Reinhold Hertzberg, Comtén-bo Höguördiga Finska Hushållnings-Sällskapet vänligen underrätta.

Åbo den 2 November 1840.

På Bibel-Sällskapets Comités vägnar:

A. Gabr. Melartin

den 19 October 1841

N:o 678

Inl. 1841

N:o 641

113.

Öfwerjemkarte Memorial!

Uti orsak att Tjenstförrättande Postmästaren wid Kejserliga Postkontoiret i Wasa icke haller Postmästaren i Jacobstad godkänna den af Höga Öfwerheten Höglofliga Kejserliga Hushållningssätt. Skapets correspondenten erkända Portofriheten för dens till Högwälloflige

Kejserliga Hushållnings Sällskapet
Vresterade Bref har ödmjukast nära
Memorial blifvit ifrån Jacobstad
hit
Wasa återskickad och deruppå
mit att, utlåtser hvad anstående
i Ortens gjorde blifvit. Lappajärvi
den 21 Junii 1841.

Jacob Jellman

... 19 Octobr. 1841

N:o 678

114.

Memorial:

Uti skrifvelse af den 2. sistlidne September har Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet, under anmälan, det vederbörande Förvaltare af Post-Kontoren i Wasa och Jacobstad skulle hafva vägrat att, vid något tillfälle, som icke uppgifvits, till afsändande med posten under porto frihet emottaga ett af Sällskapets corresponderande Ledamot Herr Prosten och Kyrkoherden Tellman i Lappajärvi till Sällskapet addresseradt bref, anhållit att bemälde Postförvaltare måtte förståndigas att följa sig författningarne till efterrättelse.

I anledning häraf har jag i ämnet infordrat Postförvaltarenes i Wasa och Jacobstad förklaring: Och som desse förmäla, det något försök å Prosten Tellmans sida icke blifvit gjordt att få i fråga kom-
ne bref afsändt; alltså ser jag mig vid detta för-
tecknde icke kunna annat i saken tillgöra än att
till Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet härjemte

/. vänligen öfverflytta bemälde Postförvalt-
nämnde förklaringar; förmodande derk-
något hinder i befordrandet af Prosten Fell-
till Sällskapet addresserade skriftväxling med
icke möter, enär Hans Kejserliga Majest-
diga Reskript af den 22. April 1817. dervid iak-
Helsingfors, d. Kejserliga Post Direction-
15 October 1841.

Alexander Wulffert.

N: 745.

Till Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet i Åbo.

Anh. den 8. October 1841. 115. 115.

Till Herr Post Directeuren i Finland

från Postinspectoren i Wasa

Till ödmjukaste åtlydnad af Herr Kati
Rådet Post Directeuren och Riddaren
tion tecknad den 6 i denne månad i anled-
ning af Kejserliga Finska Hushållnings-Säll-
skapets i bifogadt Memoriale af den 2 dennes
gjorde föreställning, å Förvaltaren af Wasa
och Jacobstads Postkontor för den angifna
mån obestyrkta försäljen det de skulle vä-
grat emottaga ett till bemälte Sällskap
i sina dess Correspondenser adresserade Exemplar af
Prosten Fellman adresserat bref, får jag
ödmjukast förklara

Då hvarken tiden eller ens året då den an-
märkta felaktigheten skulle blifvit begången
eller person som skulle felet är uppgifven
innebär anförselsen en olägenhet att kunde
den förty icke förtjena någon afseende.

skulle förfarelsen anträffat å Wasa Hofrätts
ämnevarande är så har ansetts lagligt det
Fyra personer föreslås deltagande i
rätten att allena fatta eller om ett fel
den ena icke alle fyra tillstadna.
Där åter meningen vid dess skiljaktade
måtte göreda angifvelsen att meddelan
stämplarne för Kontoret skulle vägra
ja ifråga varande bref så förr jag
angifvelsen sjelfvad jakttagande att ge
sjelf dessamot af sannskyldigt svarka
eller har jag warit okunnig om d
pets Tillvägagående ett ifråga varand
laird, så vida jag sjelf ofta mig de
gagnat åtgärden jag låtit anbefalla
vist sig derom vara berättigad b
samma förhål, som om bref från
ankomma, hwarvid assessorerne ehuru
för mig äro okände så väcker bestr
i grund af ifråga varande förmodan
dessamma icke blifwa gjorde till ass
Wasa Hofrätt den 30 September

[illegible]

11
77

Justerad den 13. October 1841.
Jemte rum. acta.

140.

Underdånig Memorial,

Enligt befallning i Högvördade Resolution af den 5 September sam om i störita Underdånighet hänbäres återgår, får i likta Underdånighet jag afgifva

Det ordiga [illegible]

Dantas den 4 Octobr 1841—

Hem Prästman

der mig affordrade förklaring
Sender min 30 nagra ars tj
tid med Partsmakeri har ämn
gen lechäft klaga Domaren ad
nägrad emottaga nagon brof;
i Synnerhet sadan som haft fra
rad, har jag med mycken om
mottagit bade Stämma och mu
Saqueden ad efter förfadning
förenkrefft; och at Hen Kyrkh
den Steeman klagan huvud
angar ja mycket mera agrand
Jam han har hela sin brefvexl
på vara Part Pantar, och d
Hem Kyrkoherden Steman id
kunnat uppge åtalet, än me
dato da sadant misbruk skul
anser jag ham klagan vara
den elchorer, och anhäller ad
må fäcas den laga ansvar—

Sacabrtads Rezidtza

Tw Hogtaflija Residentza Part Domk
uti Helsingfors—

Residtza Stumans

L:o 709.
N:o 686

118.

Den Höglofliga Kejserliga Finska Hus-
hållnings Sällskapet!

Den Höglofliga Kejserliga Finska Hus-
hållnings Sällskapets högt upplysta upp-
märksamhet vågar jag allerödmjukast
fästa å Skärhas i Lika Öfverjaktkot be-
lägde Mergel, som jag, såsom 25 sistledne Aug-
usti, på gifven anledning, var lyckelig att
uppgräfva ifrån Nyrbergets 160 à 200 fam-
mar ifrån Wårå Moderkyrkas ås Norr, och

Helsingfors d. 4 November 1841.

Kejserliga Hushållnings Sällskapets tjenare.

den finnes i Lagen tilbud afsaw om att
bergets fast anlagd Statstues land retta
likväl, i anseende till alleför stort tid
uppehåll åstadkommen, kan, i brist på stor
utvägar, uppskjutas till dess stor ma
den der finnes. Lappnäs den 26
ber 1841.

Jacob Jern

23 Dec. 1841
25 febr. 1842 A. U.
1 Mars i S. Fof

№ 702

Hg.

Ödmjukaste Memorial.

För att befordra näringsgrenarna och för
att vårda skeendade skogar, till uppmuntran
för boskapsskötseln på Åland, anhåller jag
ödmjukast, det Svenska underlåten, Öfver detsig
sjelfven numera Höjsen Inspector på Gregby
Kongsgård och arrendator af de Hadugårds ri
tes Charstads, måtte skänka ett understöd, för
det han medför åt Sverige, som tillsinnar sig
hos Honom, fullständig Kännedom i boskaps-
skötsel i allmänhet, men enkelt en noggran-
nare undersökning om sättet, att göra och an-
na ost och smör, samt om fårens skötsel och
vård. Ehuru ägorna i allmänhet äro knappa,
på lemnar Åland i anseende till dess förmån lige
läge med öfverallt ingående vikar af saltsjön,
och dess utmärkta jordmån, till en stor del mer-
gelblandad, dels på skalgrund, det kraftfö-
gaste bete, hvilket hörer af den gula och
starka mjölkens ost kännetes. Af denna
mjölk borde med tjenlig behandling under kon-
stens regler en förträfflig ost kunna beredas,
hvilken skulle blifva en tånande närings-
gren.

Ltn. C. von Knorring

Ström d. 4 November 1841.

Kejserliga Ålands Hushållnings Sällskapet vitlo.

Filler-Ödmjukaste Memorial.

På Herr Prosten Pet. von Knorrings, tillika med flere Åboningars begäran, har jag Antagit Inspectorstjenst här på Prellsby Kungsgård: tillika Arrenderat Kronolagsgården härstädes: för att underwisa Ålands boerne Boskaps och Fårskötsel, samt swårt till wårkning, och i synnerhet den bättre Ostlåwårkningen, men som dessa Kunskaper äro mig mycket dyra och desputom utgjör det mästa af de inkomster hwarmed jag skall uppehålla min familie, så kan jag ej utspreida dem utan ersättning som någorlunda swarar emot den förlust jag derigenom förwidkännas, i anseende dertill att min Ostkorst blifwer ett spridt öfwer i Finland, att genom mycken tillwårkning Osten fallen i pris, att sådugårdarne blifwa dyrare att Arrendera Men emot erhållande af 200. Rubel Silfwer förbinder

uppfodrande wårit Oklanderligt
Sottis Gård den 1. November 1838
Joseph Brenner

wördiges:
H. Tavonius

jag mig att uppriktigt och utan minsta förbeh[illegible]
af något, undervisa alla de af Ålands boerne som
att af mig blifva undervisade i Gjord bruket, [illegible]
och Får skötseln, hvari och Osttillwärkning samt Osten
sel och Ars att den kan förvaras i 2 à 3 års tid
jag hoppas att jag gjort mig känd såsom kunnig i
yrken, och får tillika aller ödmjukast bifoga afskr[illegible]
det betyg jag af Herr Capitaine J: Bremer erhöll då
flyttade ifrån Jakis.

Grelsby Kungsgård den 4. Nov. 1841.

H. P. Silvius

122. 126 140 197

Wälborne Herr Stats Secreterare!

124.

121.

Schäfern H. P. Silvius som för detta
af mig erhållit flyttnings bevis, lemnas
härmedelst det witsord, att han sedan
den 1.sta Juli år 1837. till mitt fullkomliga
nöje skött Schäferiet härstädes, äfven
nöjaktigt besörjt Osttryckningen, hvarföre
han såsom wälkunnig i dessa yr-
ken recommenderas; äfven intygas att hans
uppförande warit oklanderligt

Jakis Gård den 1. November 1838.

Joseph Bremer

[illegible]vidimeras:

H. Cavonius

jag mig att uppriktigt och utan minsta förs
af något, underrätta alla de af Ålands boerne som
att af mig blifvit undervisade i Gjord brukat
ax Får-Skötseln, samt att Ost-tillverkning samt ost
sel och Ans att den kan förvaras i 2 á 3 åstid
jag hoppas att jag gjort mig Kand såsom Kunnig i
yrket, och får tillika allen ödmjukast bifoga afsk
det betyg jag af Herr Capitain Sjö: Bremer erhållit d

122.

Wälborne Herr Statssecretare!

Rörande de i skrifvelsen anmärkningar får jag
härmed ödmjukast lemna följande upplysningar. Jelöy
har på ett år ifrån nästa höst afsuttagit hela
Ladugården på Gutsby Kongsgård, samt åsyftar
endast åsyftar arbetarena, emot hvilka anmärkningarna

Wälborne Herr Statssecretare!

Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet,
till hvars upplysta nit och oförbrutna bemödanden
Fäderneslandet står i de största förbindelser,

123.

Ett underställ åt Honan, emot alliier att underställ
ning af andra delar af borgarskapsskattelan vore lämp
ligt och sedan blifvande befattning på
och sedan framtida utställes skarpfärg
vårskola har befallningsman Liegel på
Kongsgård tillsatt inrätta, sedan han är
så, som denne har ett stone utrymme.
har snart i odisputabelt dram anställa
Strukhållnings sällskapet. Lag tvifla ej dröj
Rätta Ordning eller annan åtgärd, de
medel, upprätten åsyn de samma, som utan
syller uppdaget — Afsedt-högst Hon
Rätten Ordning tillsatt emottaga. Hon
Inspecter Stromberg på Cathedralskol
torde vara de enda, som här skulle och
ta ett sådant ärende val.

Åsyn Honan ödmjukast den åran af
jordarter, sinkla berga magelsten
ne blott tappa på dessa Rättegångsförsök
åsyn allt här på stånd eller vinde skjer
besinnlig skallfärgen intyga samma
Den grymiga bran, af mycket svag magel
ertyg bättre undersökning i en myckker af am

Finland, utgöras först massigsten ång, skops ok beltgrank,
ytter en ovanlig växlighet med mäktiga dels spetsig ark är
alla ärstiden mycket lätt brukbar och skätt.

Årsväxten i sådd ok hö i sydvestra delen af Åland
är vida åsyn medelmåttan. Dock torde detta ej, mer än
de andra yppa sig vi mindre grund för
missväxt ligger i vanskötsel. Godt utsäde i atmärkt
välskötsel jord torde sällan misslyckas, emedan motsatsen
stund som Honan lyckas.

Med Vördnad har jag äran framhärda
Wälborne Herr Ståt Secreterarens

ödmjukaste tjänare
Fr. v. Bonsdorff.

1841.

124.

Wälborne Herr Ståt Secreterare

Wälborne Herr Ståt Secreterare

Wälborne Herr Ståt Secreterare

126.

...anden Carl Johan Möller, som nu bevistar föreläsningarne och öfningarne
...Veterinair-Institutionen i Stockholm, och hvars academiska betyg härjemte åro
...ser, recommenderas hos finska Ålo och trakten närmast derom kring boende Land-
...till ett årligt understöd af Tvåhundrade Riksdaler swenskt Banco, för att hem-
...kommande år kunna fortsätta sina påbegynte Veterinair-studier, hvarvemot han för-
...lig att, efter dessa tvenne års förlopp, hit till orten återvända och härstädes i trem-

124.

Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapets
Ordförande och dess Leda möter.!!

Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet.
till hvars upplysta nit och oförbrutna bemödanden
Fäderneslandet står i de största förbindelser,

har med sin omvårdnad äfven omfattat Weten
wetenskapen och med stora uppoffringar befräm
framsteg – Det är Kejserliga Finska Hushåll
Sällskapet som äfven jag har att tacka för de
flegen i denna wetenskapens gren, som med stö
muntras gedermera bistått mig, beredt mig
gång och äfven ytterligare genom ett årligt a
betryggadt min framtid – Med den djupaste o
vördnads fullaste tacksamhet af ett rört och hä
jande hjerta, som jag nu hafver äran fram
inser jag mina stora förbindelser i anledning
af och, ehuru fullkomligt medvetande af m
för nägas ringhet vägar jag likväl för säl
Kejserliga Finska Hushållnings Sällskap
om öfvertygelsen nit och god vilja, hvarmed
alltid skall vara beredd att på något sätt vi
min erkänsamhet och i mån af mina kraf
befordra Kejserliga Hushållnings Sällskap
för ett kärt Fosterlands väl nyttiga afsigte
äfven som jag för framtiden får utbeda

Åbo den 7 December 1841.

vanden Carl Johan Möller, som nu bevistar föreläsningarne och öfningarne
Veterinair-Inrättningen i Stockholm, och hvars academiska betygs härjemte åbe
der, recommenderas hos finas i Åbo och trakten närmast derom kring boende, Land-
till ett årligt understöd af Tvåhundrade Riksdaler swenskt Banco, för att hen-
gående åt denna sortiärta sina påbegynte Veterinair-studier, hvarvemot han för-
lig att, efter dessa tvenne års förlopp, hit till orten öfverflytta och härstädes i treu-

Kejserliga Hushållnings Sällskapets fortfarande
bevågenhet –

Med djupaste vördnad har äran framhärda
Kejserliga Hushållnings Sällskapets Ordförand
dens och dess Ledamöters

Alldraödmjukaste Tjenare
Carl Joh. Möller

varanden Karl Johan Möller, som nu bevistar föreläsningarne och öfningarne
Veterinair-Inrättningen i Stockholm, och hvars academiska bevis berörde årsmöte
ser, recommenderas här finas i Åbo och taklens närmast derom kring boende Land-
Ett årligt understöd af Tvåhundrade Riksdaler swenskt Banco, för att tvem-
lärande år kunna fortsätta sina påbegynte Veterinair-studier, hvarvemot han för-
lig att, efter dessa tvenne års förlopp, hit till orten återvända och härstädes i tre-
successiva, för att med läkares förrättningar biträda, emot Tvåhundrade Riks
Banco årlig lön samt skälig, särskild wedergällning för hvarje gång hans biträde
ans

som till dels, för vår ort nyttiga, ändamål behaga medverka, täcktes åtaga
sig förbinda sig att vid vanlig femte del årliga bidrag, hvartill Subscribenten, under sina år
förbinder. Åbo den 16 September 1837.

Lars Arnell

Subscribentens Namn	Årligt Bidrag i Sw. Bko	Subscribenten har erlagt för 1:a året	2:dra året	3:dje året	4:de året	5:te året
		Sw. Bko	Sw. Bko	Sw. Bko	Sw. Bko	Sw. Bko
Hartman,	10. —	10. —	10. —	10. —	10	
Wallenhold	betalt 10. —	10. —	10. —	10. —	10	
Fr Martin	betalt 10 —	10 —	10 —	10 —	10	
Willebrand	betalt 10 —	10 —	10. —	10	10	
[illegible]	5.	5.	5.	5	5	
[illegible] Lars Arnell	5	5	5	5	5	
Arnell	5	5	5	5	5	
[illegible] Wennerlin	betalt 5.	5.	5.	5.	5	
Procopé	betalt 5.	5.	5.	5.	5	
[illegible] Melart	10.	10.	10.	10	10	
Wingeten	betalt 10.	10.	10.	10.	10	
Forsell	betalt 5.	5	5	5.	5	
[illegible]						
Transport:	90	90	90	90	90	

Subscribenternes Namn	årligt Bidrag: Swenska Bco	Subscribenten har bet. 1:a året Sw. Bco	2:dra året Sw. Bco	3:dje året Sw. Bco
Transport	90 —	90 —	90 —	90 —
Dr. Eneberg — — — betalt	3 16	3 16	3 16	3 16
J. C. Trapp — — — betalt	2 —	2 —	2 —	2 —
J. E. Hummelin — — betalt	2 —	2 —	2 —	2 —
N. H. Finello betalt	2 —	2 —	2 —	2 —
L. R. Malmander — — betalt	2 —	2 —	2 —	2 —
L. R. Forsell	2 —	2 —	2 —	2 —
Bj. Finnenberg — — —	3 —	3 —	3 —	3 —
J. Malander — —	2 —	2 —	2 —	
G. H. Tehleman	2 —	2 —	2 —	2 —
C. Julin	5 —	5 —	5 —	5 —
A. L. Lefgren	5 —	5 —		
Chr. Isaeus — — —	3 —	3 —	3 —	3 —
C. F. Akerman	2 —	2 —	2 —	2 —
Carl Edelkrold — — —	2 —	2 —	2 —	2 —
L. Klaerstrand	2 —	2 —	2 —	2 —
Florus Toll	2 —	2 —	2 —	2 —
C. B. Thamé	5 —	5 —	5 —	5 —
Chr. Wellen — — —	2 —	2 —	2 —	2 —
Xamaxoni — — —	2 —	2 —	2 —	2 —
Christoph Gyllich — — —	2 —	2 —	2 —	2 —
Otto Forch — —	2	2	2	2
Ant. Grönlund — — —	2 —	2 —	2 —	2 —
Lars Magnus Djörkenheim — betalt	3 —	3 —	3 —	3
A. H. Wingaker — —	2	2	2	2
Summa den 29 May 1838	151 16	151 16		
W. Ehrenhoff	2 —	2 —	2 —	2 —
	153 16	153 16	148 16	146 16
	153	153	148	146

Hyperliga Finska Hushållnings Sällskapets Utmärkte Ledamöter, hvilka förklarat sig vilja i sinn ära till Veterinair Läkare Wrålens [illegible] anmodas ödmjukeligen att till Wederbörande Magistrat erlägga sitt årliga bidrag; enligt med denna afskrift af subscriptions listan

Swenska Banco Rbdr	/2	
	10: —	Betalt d. 22. Oct.
	10	Betalt den 24. Oct.
	5	Betalt
	10	Bet. d. 14. November
	10	Bet. den 31. Oct. 40
	5	betalt den 12 Nov: 1840
	5	Betalt d. 22. Oct:
	3	Betalt d. 25. Oct: —
	2	Betalt d. 13. Nov. 1840
	2	Betalt d. 8. Nov. 1840.
	2	Bet:
	5	betalt —
	2	Bet. d. 28. Oct —
	2	betalt d. 12. Nov
	3 16	Betalt d. 28 Oktober
	2 —	Betalt.
Transport	78 16	
	5 16	(Maximum)
	32	54 50 4½

	Summa Rdr	Bco
Transport	78	16
Herr Comman. Rädd Ringelin	10	Betalt
" Coll. Assessor m:m: Melart	10	Betalt
" " " Sevon	X	död
" " " Grönlund	2.	— betalt
" Capitaine Tork	2.	betalt
" Herr Björkenheim	1/2	Betalat.
" Häradshöfding Haagman	2/2	Betalt do
" Packhus Inspectoren Calonius	2.	Betalt
" Borgmästaren Nekoni	2.	Betalt
" Wagmästaren Trapp	2.	Betalt.
" Lieutenanten m:m: Gyllich	2.	Betalt
" Brukspatron Pinello	2	Betalt
" Apothekaren Julin	5	Betalt.
" Handlanden Forsell	5	Betalt
" Handlandarne G. & T. Åkerman	2.	Betalt
" Capitaine Thomé	5	betalt
" Handlanden Stemmelin	2.	Betalt
" Bokhandlaren Pepping Föld	2.	Betalt
Underteckned	5	Betalt
Summa	143	16

Åbo den 21 Octobr 1840

Lars Stenell

1838

W S Cleve[illegible]

2		2		2		2								
153	16	153	16	148	16	141	16	145						
1837		1838		1839		1840		1841						

129. 31 July. 140.

Taxa för Vet. Läk. Möller

128.

Taxa för Vet. Läk. Möller

	Swenska Taxans Belopp i b. Mmr			Tysk-finsk Taxa enligt Sidfot		Den nya Taxans Belopp i b. Mmr		
ders fattande för hvarje			8		1½			16½
" för hvarje		1.	4.		1½			16½
ngs fattande		1.	4.		9.		8	1½
eller åtnöjer sig med svenska Taxan och								
Sådant fall föreslås					2.		1.	18½
s sympande		5.	4.		9.		8	4½
s fanader, åderlåtning utur blodådrorn,								
ders öppnande		8			13.		12	7½
de och för starkt utvurkade hofvar		10.	8.		18.		16	9½
af sjuka hofvar böra beräknas från 6 till								
de mot friska								
fall, magerket, kopgning, fontaneller,								
har och dragmedels användande, klein								
ning med catheter		16			27		25	2½
nderlåtning ur pulsådror		21.	4.		36		33	7½
ning af weter		24			39		36	4½
inflammation, förlorad foderlust, tera, mugg,								
ckstyfhet, stengalla, fullhet, trånghet, bölder,								
pulster, galla och puklagen, bräunjuka,								
för förening genom ligatur, tappning								
i brunsjukan		32			54.		50	4½
uppblåsning vid Roglamkit		34.	8		57.		53	2½
mmers inspruntande i ådrorna		40			66		61	8½
luaka, hetsig feber, blodpiss och skorfsjuka,								
ckning, öfverben, spatt och skalen, blödning								
nande genom underbindning af stora blöd-								
utfärning af weter, mindre ögon opera-								
införning af lifmodern, coupering	1				78	1.	24	9½
fasta, långsam fång, mugg, brandbölder, rot								
stelsår, fanader, som skadat senor och ben								
ögonen öppnande, ögon afrkärning, luftrör								
tappning i vattusot, spattsenans afskärning	1.	16		1.	5.	2	2	"
tion af ringsstar /minimum/	1.	16		1.	5	2	2	"
/maximum/	3.	16		2	70.	5.	12	"
af Tjurar åfven see är		32			54	"	50	4½

	Svenska Taxans Belopp i fr. W:tt			Taxförfattarens Taxa i verkligt Silfver			Den nya Taxans Belopp fr. W:tt		
Castration af Tjurar fr. o. m. 3 t. o. m. 6 år gamla		16			27			25	2/3
do do i tredje året		8			13			12	1/3
do af yngre Tjurar och Kalfvar, fårgallar, gumfår, hundar och andre mindre djur öfver ½ år gamla		5			9			8	1/3
do under ½ år		2	8		5			4	2/3
do af lam		2	8		6			5	1/3
Äggstockarnes bortagande hos hondjurs/stoftens/	1				78		1	24	4/3
do do /de mindre/		16			27			25	2/3
do do hos fjäderfä		2	8		5			4	2/3
Döfkoller, skabb, benvaxets opererande, polypers bortskärande, hjelp vid svår förlösning, nerfsnitt, gallors utskärning	1	32		1	29		2	24	4/3
Tjur inflammation, lefver inflammation och gulsot, bröstinflammation, hitsig fång, ledvridning, starr operation, luftsäckarnes öppnande, fadersträng fistels operation, landfistels operation.	2			1	56		3	1	7/3
Springorm, stelkramp, matstrupens öppnande	2	32		2	10		4	1	"
Åderbråcks operation, urin blåsans öppnande	3	16		2	61		5	4	"
Trepanering, bråck operation	4			3	12		6	3	2/3
Sten operation	5			3	90		7	28	"
Anglisering	5	26	8	4	32		8	18	8/3

För muntelig ordination erlägges 6 kopek och om recept skrifves 9 kop. Läkaren enligt requisition reser utom staden och Requirenten ej består skjuts och reser han beräknas den förra efter en häst och dagtraktamente så länge han 18 kop. S:r

Denna Taxa gäller för dem som subscriberat till Läkarens aflönande, hans biträde af andre personer påkallas må han med dem öfverenskomma om betalning, hvilken likväl icke får fordras utöfver dubbelt belopp af denna Taxa. Samma föreskrift gäller om skjuts och dagtraktamente.

	Svenska Taxans Belopp i fr. W:tt			Taxförfattarens Taxa i verkligt Silfver			Den nya Taxans Belopp fr. W:tt		
Tjurs fällande /för hvarje/	"	"	8	"	1	"	"	11	1/3
/för hvarje/	"	1	4	"	1	"	"	11	1/3
ings fällande	"	1	4	"	6	"	5	7/3	
ter ämnar sig med svenska Taxan och i sådant									
föreslås	"	"	"	"	2	"	1	18	2/3
ympande	"	5	4	"	6	"	5	7/3	
/Tjurmader, åderlåtning utur blodådror, bål	"	8	"	"	9	"	8	4/3	
manande	"	"	"	"	"	"	"	"	
och för starkt utverkade hofvar	"	10	8	"	12	"	11	2/3	
af sjuka hofvar böra beräknas från ¼	"	"							
bbelt emot fiskta									
ll, mayrhet, klyssning, fontanneller, haukad									
agmedels användande, Urin tappning									
ttheter	"	16	"	"	18	"	16	2/3	
åtning ur pulsådror	"	21	4	"	24	"	22	4/3	
ning af vecter	"	24	"	"	26	"	24	3/3	
flammation, förlorad foder lust, tera, mugg									
och stripsjuk, stengalla, fullhaf, tränghofbål									
sprutter, galla och fenklapp, tränsjunets									
förening genom ligatur, tappning af luft									
Tjurkan	"	32	"	"	36	"	33	7/3	
uppblåsning vid bogtanket	"	34	8	"	38	"	35	5/3	
vecters inspruttande i ädrorne	"	40	"	"	44	"	41	1/3	
arka, hetsig Feber, blodpiss och Skorsjuka,									
kning, öfverben, spatt och skälen, blödnings									
ande genom underbindning af flera									
vil, utskärning af vecter, pnärre ögonoperation, införning af lifmodern, coupering	1	"	"	"	52	1	"	6/3	
ista, långsand fång, mugg, brandbåld									
fistelsår, fånader, som skadat senor och									
sars öppnande, örons afskärning, luft-									
itt, tappning i valtusot, spatsprnans									
kning	1	16	"	"	70	1	17	4	
ow af hingstar (minimum)	1	16	"	"	70	1	17	4	
(maximum)	3	16	"	1	80	3	24	"	
Tjurar öfver 6 år	"	32	"	"	36	"	33	7/3	

	Brunstas Talans Belopp. Kr.	Öre	Fastställd Taxa i svenskt Bank-Species		Den nya Taxans Belopp i Norska	
Castration af Djurar från och med 3. t. o. m. 6 år gamla	"	16	"	18	"	1
D:o D:o i tredje året	"	8	"	9	"	
D:o af yngre Djurar och kastrer, fargaltar, gumsar, hundar och andre mindre djur öfver ½ år gamla	"	5	"	6	"	
D:o renar ½ år	"	2	8	3	"	2
D:o af lam	"	2	8	4	"	
Syfterkarnes bortlagande hos hondjuren/destruction/	1	"	"	52	1	
D:o D:o (de minares/	"	16	"	18	"	16
D:o D:o hos fjäderfä	"	2	8	3	"	2
Döfhetter, skabb, benvärkers operation, prolapsus bortlagande, hjelp vid svår förlösning, nervsnitt, gallors utskärning	1	32	"	86	1	32
Djur inflammation, leper inflammation och gulsot, bröstinflammation, helsig sång, ledvridning, stars operation, luftsäckarnes öppnande, jådersträng fistels operation, tandfistels operation	2	"	"	1	4	2
Springorm, flekkramp, matstrupens öppnande	2	32		1	40	2
Åderbråcks operation, urin blåsans öppnande	3	16		1	74	3
Trepanering, bråcka operation	4	"	"	2	8	4
Sten operation	5	"	"	2	60	5
Anglisering	5	26	8	2	88	5

För muntlig ordination erlägges 6 kopek och om resept skrifves 9, Om Läkare enligt requisition reser utom staden och Requirenten ej består skjuts och dagtraktamente så länge han beräkna dem för sex efter en häst och dagtraktamente så länge borta 18 kopek.

Denna Taxa gäller för dem som subscriberat till läkarens afhandlande hans biträde af andre personer påhallas må han mot dem öfverenskomma om betalning, hvilken likväl ej får fordras utöfver dubbelt belopp. Samma föreskrift gäller om skjuts och dagtraktamente.

6 April 1842 N: 765

131.

130.

Enligt kommando uppdrag hafva undertecknade granskat den af Djurläkaren C. J. Möller till Kongl. Kungl. Landshöfdingens Sallskapet inlemnade Taxa, hvarefter han ålagt sig att göra sig betald för sitt tjenste-biträde, och få vi, med godkännande af de deri fastställda priser i öfrigt, föreslå följande ändringar:

1, att arfvodet för Lavemang sättande fastställes till 12 p. Wlo.: stället för 4 p.

2. att Castrationer af kalfvar, gumsar, fargaltar, m. m. betalas med 16 p. Wlo., samt Castrationer af lamm, vare sig flere eller färre, med 8 p. Wlo.

4. att ifrågavarande Taxa skall till sitt fulla belopp gälla för alla andra utom dem, som genom ett årligt bidrag underhåller Möller under hans vistelse vid Veterinair-Läroverket i Skarkhalm, hvilka erhålla honom endast kostnaden af de i Taxan upptagna priserna.

4. att vid skedde Requisitioner till resa

på Landet, subscribenterne anlägga
physicien får en häst, 24 Rdr: d:
tamnete, men alla andra Physici
2. hästar av 1. RNC. Rdr: för dagen,

5, att Djur-Läkaren ej utan Sekr:
i Riks. Hushållnings-Sällskapet Resa
får afvägsna sig från Staden på
tid, än ett dygn; samt att nämnd
tvåne vore berättigad att lemna
tillstånd att vara frånvarande från
under tre dygn; men ville han
behof af flere dagars Vistelse
han dessa göra anhålla hos Riks
Hushållnings-Sällskapet.

Betraktande den af Djur-Läkaren Möller
nade Requisition på chirurgiska Instrumenter
finner vi, att Sällskapet ville bevilja hon
sin Lön ändamål ett Kanteleon lån af
Rdr: Rg:, och i afseende å anskaffandet
för Hennes behöfliga Vistelse i Veterinair-Konst
anse vi för lämpeligast, att Sällskapet ville
egen Räkning inköpskosta de erfordrade
samt, emot Möllers Bref, låna dem till
hans begagnande. Åbo d. 27. Januari

[illegible] Vallenius

Chr. Gröndahl

N:o 765

16 April 1842

S. a.

Sp. 6.

131

1 July.

140.

Till Direction för Kejserliga Finska Hushållning
Sällskapet i Åbo.

Uppsagd att inbetala en Hushållnings Sällskapets,
i mitt ägande stående Finska Summa Pyhäjärvi, inteck-
nade efterstående ester Rdr 2500 S:r Rdr:, till den 1 Maji
September- eller Lön, i anförande fall den afgå-
ne två på berörda inbetalningen af nämde upsag-
de Lån inträffar dels derpå att förut-tagit, un-
der berörde nytt Lån genom förnyelse eller omsätt-
ning af detta gamla, Hundel erhållen, först inträffan-
de i October eller November månader- dels derpå
att Egendomens gräda af annan främmande åtnjutes eller

under Mars Månad sjöng är redisabel, anhål
Directionen behagade bifalla min anhåll
sjö öfverdöja tilbetalningen af återstå
med dess löpande ränta till betalning förfa
I April nästkommande år eller 1843.

Åfven får jag här åran anmärka a
de lägenhet, hälsosammast i samtlig Fyrbåk
ets närhet Kejserlig Hushållnings Sällsk
ifr. anläggning till jämförelse för öfrigt anvä
jag redan erhållit 2dra upbudet. Samt
nämde lägenhet är redan år 1818 enligt
derings Mätbrev, Värderad till Rubel 24,0
Assignationer - och lyder förmund af stift
öfverrise. Samt att samma Jordmån
mera är lik mindt en tredie part jord
dels genom odling dels genom medelst up
rågångar förvärmen jord, deraf åter 13 Tun
god åker jord af angränsande tillfällig jo
ret., på grund hvaraf allt jag fått an
föreslå tvivlar att antaglig jämförelse
nämde Rub 2500 Rr.

Afvaktade Directions behagen hefvet å
hörda framställning
förblifver ock ofrånkomlig jag
Ödmjukast
C. V. Thorman
Kammarherre

Åbo den 15 April 1842.

N:770
132.

Hans Kejserliga Majestäts Nådiga vilja
är, att Desse Finska Hushållnings-Sällskap
öfver närlaggde Förslag till ny Skogs-Ordning
för Finland, inom årets förlopp, med underdå
nigt utlåtande inkommer. Helsingfors, den
7. Martii 1842.

På Nådig Befallning:
Carl Aug. Forsman.

133.

Förslag

till

Ny Skogs-Ordning.

HELSINGFORS, G. O. WASENIUS 1842.

Art. IV.

Om Enskilde Jordägares skogar.

Jordägarens fria nyttjande rätt till allt hwad på hans mark wäxer, har Lagstiftningen alltid betraktat såsom en följd af hans ägande

Åbo den 15 april 1842.

№ 803
Kgl. A. U.
Nov. S. p. 6.
Jan. 1846

Inkom den 17 Juni 1842. 134. 8 July. 140.

Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet:

Wördade Memoriälet af den 1:sta dennes jemte Förslag till Ny Skogs-Ordning bilagdt, tillfölje, hattar jag att allerödmjukast gå Kejserliga Hushållnings Sällskapets önskan tillmötes, erkännande att nämnde Skogs-Ordnings genomläsande gjort mig ett särdeles nöje, såväl för det Allmännas som min enskildta del, och ehuru jag icke tillåtar mig däruti kunna förmå något förbättra eller af antagligt vara de tillägga, vill jag dock såsom ett bevis på den lifliga del jag tagit mig för uppfyllandet af Kejserliga Hushållnings Sällskapets önskan och saken, här allerödmjukast anföra, med åberopande af Skogs-Ordningens paragrafer och pagina, följande:

Art. IV.
§. 30.

Måtte här såsom slutmening ej kunde tillägges: så framt icke bevisas kann, att den skattskyldige jorden eller Mantalet hvarunder skogsmarken hörer, har skog och mark utöfver ett lagligen fastställdt belopp, samt att i anledning deraf, försäljningen eller öfverlåtelsen lagligen kann bevisas.

Såsom ett skäl härför får jag åberopa, att det gifves lägenheter, som kunna hafva till tusende tunnland utöfver behofvet, som måhända i Sekel såsom ofäldt eller oöfverlåtet förbliver onyttigt eller obegagnat, kronan och jordägaren till last.

Art. V.
§. 46.

Skulle väl här förtjena att tillägges:
emot wanlig skogsrättas erläggande af Bebru-

Kjöllerfeldt

karen eller Boställs innehafvaren, beräkna
den qvantitet trädmassa som kann afyttras u
tunnlandet skogsmark, på förhand eller ef
gifvande, såsom fälgbart bestämdt.
Härtill föranledd af följande raisonnement
Då det ändock är fara värdt, att ej förmilla
underslef inträffar, Kronan eller det All
till nachdel, och billigt är, att den som
var något, erlägger eller delar med sig t
hvarigenom fördelen uppkommer, likså
rättsenligt, att betalning eller gadgöri
bör fordras än mindre ålaggas för nå
den betalande intet kann påräknas,
så borde ~~nådt~~, till förekommande af skad
billighet, ~~att bestämt förhållande~~ sem
påräknande och efterlefnad, vid aftalet
genheten eller årligen under Nyttjotiden.
Denna S. torde slå uti collision me
tredje mans rätt kunde mångfalda fallas i fr

Art. VI.

§. 65.

Enligt min åsigt, skulle äfven styf- hård-
lerjord, som ej innehåller kalk eller My
någon betydligare del, så att benämnin
naturen af styf- eller tonnagtighet kann
fråga, eller också sand utgöres 10 till 12
kunna upptagas i samma kategor
ej afsigten är att sedermera deraf up
åker.

§. 67.

Här torde kunna fattas i fråga, om sam
medfakliga förhållande, eller lyn, skall a
man vid tillåtande Qvedjehugge för Lan
och Torpare iakttagas, för att af honom ell
garen kunna åtalas och lagligen till a
fällas, för öfverträdelser emot tillåtelsen
i stället för bevilgad odling å benämd m
skog ej finnes; qved blifvit huggen. H

har åtminstone en del Lagskipare ansett en sådan
procedure eller Syn af nöden, hvarå för att ej
blifva ansedd såsom dietare, jag dock är i till-
fälle att bilägga ett bevis, som nemera icke
gagnar mig lätt något.
Måne ej den, som å annans jord får tillåtelse att
svedja; Lagligen borde vara ansvarig för öfverträ-
delser vid bedömmandet af förhållanden dör
det en klaste sunda förnuft kann vägleda honom
t. ex: att ej förklara Mosjord, stenbunden mark,
skogbevuxen mark, barrskog, timmerskog, lofskog etc
för motsatser, eller i thy fall skaffa sig råd, och då
må vidkännas kostnad: att bedömma jordvärd
efter utsädes mängd, positioner vanligen allmoge,
till tämmelig fullkomlighet.

Art. VII.

§. 83.

kunde anses för ringa böter, om man beräknar
förhållandet af den skada som kann igenom Läns-
mans uteblifvande uppkomma.
Måne icke, närmare belägne t. ex: 3 a 4 werst
ifrån stället dör skogen brinner, boende äfven
borde böta, om de ej t. ex. februari 6, timmer
efter det skogselden blifvit synlig, infinna
sig med yxa eller jernspada å stället.
Thyvärr kann det gifvas förhållanden, dör
det med en eller annans intresse är före-
nadt, att någon större del af närliggan-
de skog brinner, eller rättare, att fareld öfvergår
den.

§. 91.

Om min erfarenhet icke öfvertygade mig om
motsatsen hos en del Lagskipare, af det begrepp
jag gör mig af denne paragraph öfverensstämman
de husundfakligast med Lagen, nemligen att man
endast tvänne (åttare) gånger åtala och bevisa,
att öfverkan blifvit förövad, utan att
derföre lika många gångor hafva behof, att Lag
ligen till annan kunna fälla öfverkare, skulle

Kjöllerfeldt

jag här ej anmärka: att hundrade överträdelser
blifvit förövade och man gläder sig om en ge
man kann öfverbevisas, isynnerhet för aflägs
skogar.
Wid pagina 34 af ingressen till Skogs-Ordninge
jag jäfvom tillägg föreslå, om ej jäfsam skog
och på tiden lönande anses kunde:
1:o att inrätta Werkstäder af tackjern, m
vis vida mindre mossiva än nu vanlig
som kostat 12 till 14 Rub. B:r Ass. st:
2:o att landsvägs-trummors byggande af st
för träd skulle befordras.
3:o Att i likhet med Författningen om Stängs
tillåts, att där rå-stängsel å härr möter, fo
sel-skyldighetens fullgörande igenom ett d
dike t. ex:us fann bredt och efter behofvet
där påtaglig eller bevisad afloppp för vatten
och parterne däraf hafva fördel, mer el
dre, hvarefter också arbete jemt kostnaden
rades.
Pag: 40. Att Exemplar af den blifvande St
ningen, också eller i stället för Nämn
skulle tilldelas hvarje utvald Byo
för att öfvergå med befattningen till en
ty Nämndemännen väljas ej efter Allm
val och förtroende, måhända illa n
kunna deputem flere Nämndemän
bosatte i nära grannskap.

Pallilä Herregård den 11. Junii 1842.

H. J. Kjöllerfel

Ankom den 28 Juli 1842.

137.

136.

Wederlige Wiborgs Hof Rätts,

i Storfurstendömet Finland, Ulfsby på de besvär
Apothekaren Henrik Johan Kjöllerfeldt an
fört öfver Härads Rättens i Mohla Socken
Tingslag, den 8. förlidne October afkunnade
Ulfsby, i anledning af Kjöllerfeldts, såsom för
valtare af Hans Durchlaucht Furst Dmitrii
Galitzins inom nämnde Socken belägna Pel
lilä Frälsegods, emot Bonden Johan Anderson
Wäräniem, från Pumnus by och sagde Socken,
utförda påstående om anspar och ersättning för
det Wäräniem, som af Kjöllerfeldt erhållit
tillstånd att å den under Pumnus by lydande
Salmenjoa eller Salmikorpi Krämark upplåga
åker eller äng, till ett hemmans vidd, hade
vid sin derefter påbörjade åker odling verkställd
å Tio Kappeland användt mark som varit bevuxen
med skog, ehuru såsom vid tillståndets medde
lande blifvit Wäräniem förbjudet, Medelst hvil
het Ulfsby Härads Rätten jemväl utlåtit: att som
utredt blifvit det ofvannämnde Salmikorpi eller
Salmijoa Kärr icke någonstädes vore alldeles skogslöst
och Wäräniem, åt hvilken Kjöllerfeldt uraktlåtit att närmare anvisa stället för hans odling

Kjöllerfeldt

Ankom den 28 Juli 1842.

137.

D 28 July.

140.

Högadle Herr verkligt Statts Råd Ledamot i Hesser
Höga Senaten m: m: och Riddare!

dertill begagnat sådan mark som varit b
dart med obetydlig skog samt genast; ef
erhållen likesägelse af Hjöllerfeldt, upph
odlings förbolaget; alltså och då Klarvänn
icke velat uppfälligen handla emot den
ovanstående mälto gifna föreskrifter, pröf
rads Rätten rättvist Klarvänens talan ang
ken befriar i följe hvarasomhelst den fordrad
gen förfölle; derutinnan Hjöllerfeldt om
anhållit: Gifvet i Wiborg den 10. December 18
Hesserliga Hofs Rätten har låtit besvären mu
hörande handlingar väl föredragas och finner d
Hjöllerfeldt ej hafva förbragt skäl till ändring
rads Rättens öfverklag te Utslag, hvarvid för
mer att bero. Är och förichfrosne.
På Hesserliges egs Hofs Rätts vägn

C. G. Mannerheim

Utslag på Apotekaren Hjöllerfeldts

Uppå Herr Statts Rådets Högvenstliga an
modan, har jag äran härhos ödmjukast
afgifva mitt yttrande angående några

[illegible] att den jedan ej eller

punkter af Förslaget till Ny-Skogs-ordn
Finland

Med djupaste wördnad framhärdar
Högadle Herr verkelige Stats Rådets o
Lärens

Ödmjuke tjenare

Utlag

Utlag på Apotheksm Sjöstrands

Tankar på utk

138.

Tankar till det Förslag som utkommit angående Ny Skogs-ordning för Finland.

Enligt Wasa Hushållnings Sällskapets i Finland till wördad skrifvelse af den 1. sistlidne Junii anhållne anmodan, får jag härmed afgifva mitt ödmjuka yttrande, endast uti några delar rörande förenämnde skogs-ordnings Förslag, nemligen:

Om Swedjande och Nyttjande.

§. 46.

Frakt indelning af tarfskogarne, vet jag icke dess nyttaförenämnd timmerbråd skulle fås der annan tarfskog finnes; det senare behofvet måste alltså tagas af en helt annan trakt.

§. 65.

Med uttydning: att den mark som är stenhällig och bevuxet med nödtorftig tallskog samt rännåsar: är undantagen, som första skogsförordningen förbjudet till afsvedjande, och hvaremot Förslaget sådan mark nu åtnyta vill hafva skyddat med högt bot. Det torde vara lika med, att förbjuda odlande af ödemark nåsar. Men man torde kunna anse att en sådan mark förtjenar många afseende, om man icke vill vårda det onyttiga, emedan träden korta och elfest växa, samt alldeles förbättras i markens nuvarande tillstånd, icke stort duga till husbehof och deraf ej eller betydligt annat husbehof erhållas; så synes den icke värd det minsta hägn, och det hufvud då skogen engång afslagen fordrar beklädt till dess återväxt, utan att den sedan ej eller

förbättras. Bränved och hägnadsvirke fa
och ymnigare från Svedjemarkerne af
och andre blandade trädslag. Detta
sätter, att sådan mark, icke för detta
utan ändamål, vara förbjuden att sv
utan är det troligen sådan delis sten
som vacker dugeliga timmer trad och
nen dertill, som fordrar hägn, och som
gen äfven kallas Sandmo. Jag anse
i frågastälte mark, då den kan plöj
de på svedjas, derefter den, i alla fal
nyttig, troligen tager gräsväxt och sk
tiden skulle förvandlas och förbättras
ra nyttig i allmänhet. Svedjandet,
tanke är, icke rätt kändt till des
då det utöfves som sig bör, ty hvil
nat bruk af jorden lemnar säd trä
ver och bäskaps bete m:m:? — Man
kunna påstå att Savolax och Kar
förutan, än vore en urskog i sakna
löfskogar och multbete m:m: och att d
behofvet äfven saknas å de orter
jandet varit inskränkt, är synligt. Så
och med undantag af stock-skogarn
ämnen dertill, är svedjande i allmä
högst gagneligt för jordbruket, nä
vara menligt för skogen, och i
hvaraf tjenlig ängsmark saknas
löfträdt och gräsfamlande från d
jade markerna måste afsas; och så
trakter finnas många i Savolax

§. 67.

Då flemmans åboe icke kan
att taga sina trädbehofver, skulle

139.

se att så stor del af skogen så uppvuxen,
hvarifrån åboens behofver af bränved och
hägnadsvirke erhålles, för året, kunde komm
tvifvlas till svedjande, såsom befordrande
skogens sparare återväxt, och deraf ingen
minskning af skog uppstår; emedan samme
behofver då icke tage från andra skogstrakter.

§. 75.

Nyttjande af mårfor och i synnerhet af
Kärr, borde i min tanke förbjudas sent
på Sommaren, emedan kyltäckt mot höstens an
tänd, afbränner all växtlåga intill elfven
och kan icke flackas ej engång under vin
ter tid och tjenspnö. Exempel härat äro så
de, och finnas i Savolax mindre, men ä
relen stora flackor ifrån äldre tid tillbaka
sålunda kärjade, som än icke tagit dugo
ligt träd eller gräsväxt. Kärbräk borde
derfore brännas tidigt på Sommaren för
Johanne då elden icke tränger djupt i
jorden och mårfan häldre utödas genom
plöjning och rutnelse, hvaraf odlingen
blir en längre tid fädgifvande, samt på
dan odling till äng borde, emedan elden
föder mårfvaxet, strötelsen icke alls kyltäc
eller brännas, utan plöjas trädas och
besås med rof och gräsfrö med hafra, så
som gifvande åt jorden nödig fuktighet.

Förutom har jag icke något vid fråga
kommet Förslag att erinra. Ramsöfalmi
den Juli 1842.

[illegible]

punkter af Förslaget till Nyt Skogs-ordn.

Kungl. d. 28 July.

140.

Utl. d. 4.
Exp. i S. p. B.
Kop. af

Öfverexpeditionen af Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet till anmärkningar öfver Förslag till Nyt Skogs Ordning, är det enda skäl som till någon del ur sagda skäl synes, utan anspråk på afgörandet nedskrifna rader. — Jag ingår derföre i berörde anmärkta några punkter.

Not. 3.

§ 21. Förbjuden att å Recognitions skog anlägga Sågverk — men D:o Kronan upplåtit skogen åt Borgmannen, måtte han ej D:o Borde få lagagna den, förkåd med tillägg, efter omständigheterna. — Jag antar att uti en sådan Skog finnes Såg-Stock i vore det ej ändamålsenligare att säga den till Bräden för Bondens behof, än att Kronans den till Kol?

Not. 4.

§ 29 och 30, tyckes motsäga hvarandra, ehuru äro åtminstone mindre tydliga — den förra tillåter anläggande af Sågar — den sednare på gifna och vissa förhållanden sådant.

Not. 6.

N:r 67. och 69 nämnes om Tremte skogen af sevärd mark. — en sorgen tillräcklig.

Not. 7. Om Skogseld.

Det har ofta händt att Vanhyrden uti skog upprört Eld, hvilken sedan kringspridt sig, och hvarf Skogseld uppstått - förgås då — Än ej Vederbörde ansvara för Vanhyrdens felaktighet och vårdslöshet, ty egist Bör ingen ersättning utgå?

Not. 8. Om Åvenkan

Det är visserligen bra att Skogs Träd uti § 85. fått ett högt bot — dock tyckes det ej vara för högt — mången skall vårande Trädet igenfinnas, såsom Gypel, Tvärsbår, Klammare, Tvärom s: k: om ej uti § 86, där det heter. Om det är annat Träd, Hvilket — helst inom samma Revir åvenkan på gifna nämnde Trädet-Trän, en nyttig ilska och uppmuntran skulle, att bonde således vara belåt med mera högre bot, än Skogs

Läk träd, hwilkas fällande kan vara behof, eller således äg
mindre elakt motion till gräfsel – männe ej rådan barka
Gande på Lönkst trän, än det samma som Ekens fau
– det förra torkar eller där genast, eller ej allenast inbj
wärd går förlorad, men äfwen framtida påväxten ock
Uti jämnförelsen emellan Åwerkans bätwne
Allmänna Lagen – Skogs-ordningen af år 1805,
Förslaget af år 1842., finnes utu det sistnämnda
Commitens förslag, ingen sorts Lönkst träd upptag
§ 91. innehåller följande – "Dock warden till winnand
" tiden i taxeringen hänwendelst förklarad eller sk
" att wilet förbud skall medelas, innan ödagatagn
" åwerkan på samma lägenhet åminstone två
" rådan tidpet förflutit, eller lagligen åtalad".

Hwar eller en som ägen skog, wet huru swårt det är
kunna bewisa en åwerkan, ty ej tar Åwerkaren wid
sig, hälst går han ensammen till skogen – eller där
finnas, som hafwa ingen, – någongång hört liten eller ödm
samt många Inbyggningar på sin mark, kan man
skew att den som ej förstört sin, blir på ett mindre
het sätt påhälsad – Jag tror de flesta Jord ägare
mid mig skola instämma däruti, att det åminstone
skjäls på en skog, eller jag först den 15:de skaw på neda på
lewisa tjenaren – Nu projecteras att Åwerkan åminst
gången bär ske på samma lägenhet, eller lagligen åtalas,
Wites förbud får meddelas – det blir således 30 gånger
begången, innan jag får Wites förbud, eller 30 Rauchhaus
à Rub. – – Om jag ägen 5 Hemmans i en By,
skiftade skogar, eller Åwerkaren sedan haw blifwit lag
åtalad får Åwerkan å ett Hemmans skog, flyttar sina
sina illgerningar till nästa Hemmans skog, eller så wi
skaw på detta sätt alla mina 5 Hemmans får besäk
swart sagt uppskrifwa innan Wites förbud får medde

I samma § stär – "Wites dom skall hwarje år en
uti Socknens hörsken uppläsas". Skulle ej hwart Fredje,
hwart fjerde år wara tillräckligt?.

Dä jag ej är skog ägare, tillkommer det mig ej heller att
fälla något anmärkning öfwer Kongl: Maj:ts – tilläfwen så man
åsyftar en säker arts noga Contrôll öfwer skogarne, med
hänsigt på skogarnes förwaltning, förrän jag tillåt, På
hwad sätt förekomma dem öfwerhandtagande Skeid Sågningen
– tredjeman consumeran Skeid sågarne länge kunsten hjelpa
Gamla Carleby till Lowisa, lika nogsam skog, som wattenf
ägarne innom de län, genom hwilken denna kust sträcker
sig – Wiborgs län eller Nyslott hafwa tillräckliga watten
Drag och Wallen sågar, men Detta saknas de förr nämnde
Kust Orterne, hwarföre ren Skeidsågning är allmän, eller
där wral af skog ej göres, utan Bolen stora eller små Träd
bäggas af sågen – En många sjö Capitener köpa ren för
lidew allt de gröfre trän som finnas på ett Hemmans skog
under benämning, gröfre Träd, fälla både gröfre eller
klenare, eller allt skäres sönder af Skeidsågen –

Pörtkulla d: 19 Julii 1842.

P. Bergman Haus

№ 843
25 Oct. A. U
1 Nov. i S. p. B.
1 Dec. i St. H.

Ankom den 26 Aug. 1842
142.

152.

Ödmjukt Memorial

Till följe af Finska Hushållningssällskapets, i Nådade Skrifvelse af d 1 Junii sistlidne får jag härmed äran att afgifva af mig anmärkningar öfver föreslaget förslag till ny Skogsordning, ödmjukast

Helsingfors d 18 Augusti 1842

John Julin

Till Finska Hushållnings Sällskapet i Åbo

1842.

C. A. Hagelstam

Förslag till Ny Skogs-Ordning.

Kap. III.

Om Recognitions Skogar.

åfwensom Land-
och Torpare på Brukets åga-
egna ägor, hwilka på de
skogarne tillhörige Skogsmar-
skol tillwerka eller försäl-
vare, till dubbel åwerkans
förfallne jemte skadeer-
förslag. -

å bötens tage målsäganden
dar och Hammarsmeds-
stycklådan en del.

Anmärkningar dermed.

Då denna artickel uti §§ 24 &
25 innehåller stadganden om
Brukets Skogar torde den böra
benämnas

Om Recognitions- och Brukets Skogar.

§ 24. egna torde få utgå ty Brukets
ägares ägor torde redan uttrycka
meningen af hår saknas förmodli-
gen "obefogen"

Samma åwerkans bot åligger enl.
§ 25. åbaer uppå de under
Brukets Skattlikhåll hemman
för olaglig tillwerkning för o-
loglig tillwerkning och försäljning
af kol från hemmanets Skog
men då sådane åbaer, oftast
kola föi Brukat hwarunder
hemmanet befinner skattlikhåll,
icke på hemmanets, utan på an-
dra, i sammanhang dermed wa-
rande, eller i närheten liggande,
Brukets Skogar, så lyckas
samma åwerkans bot böra
desse åbaer åligga, ehwad de
åwerkat uppå hemmanets eller
uppå Brukets öfriga Skogar, så
lyckas mera, om dessa hemmans
Skogar sedan åra ifrån Bru-
kens öfriga Skogar af-rösa-
de utan wänligen i sammans-
hang utan nyskälmad i Stad-
gandet dessom torde kunna till-
ägnas uti 24 § jämnda ord
"likaledes åbaer på hemman
skattlikhåll under Brukt".

Wäl är billigt att andel af
böterne tillfalla Hammarsmeds-
embets-lådan då Brukat
är Stångjerns merk, men icke
om det är Masugns-Kopfar-
merk-Smidsmerk-lämpligast
torde derföre wara att denne
andel i böterne tillfaller Bru-
kets Fattig Cassa om sådan
enskilt finnes, eljest den
Socknes Fattig Cassa der Bru-

Spånga Gård
den 20. Augusti
1847.

Ofwerstelöjtnant Tjurwed
C. Stjernsköld

Förslag till Ny Skogsordn.

Anmärkningar d...

§ 25.

§ 25. Den olyktändhet som fattningarne råder rörande Åbons hyrkningsrätt, ändring af Åbo intäkt... det önskligt att, det st... ligen bestämmas hurn... hvilken Åbo tillsättas b... gången Åbos ställe; då gången Kronohemmans å... bo tillsättes af Gemen... Samt å kronans vägnar... ns billigt och klart ... ägaren, till hvilken kron... Skattekopet sin ägand... afstått, bör Åbo tillsät... iagttagande af samma ... sådant fall för Gemen... finnes föreskrifvet, nu ... saknas allmänt stadgand... många, långvariga tvist... va dirak vant förena... en skadlig osäkerhet ... ryckpå Åbons som Bru... sida och till följe d... sådane under Bruk ... köpte hemmans Skoga... dels wanvärdade ...

Tillägget i § 25. ... åwerkans bot blir ... om stadgandet dröm... anmärkt får inflyta ...

§ 30.

§ 30. Förbud emot Krate... tehemmar att Skogsmä... låta emot lega år ... ligt eller rättsligt ... iakttagas hvad Förord... af d. 13 Juni 1800 ...

och 74

Förder åwerkare rätt eller ... et åter gemingen ertaplad ... den som Skogen äger ... Skogwaktare rätt att ... honom taga dragare ...

sel och lega af jord stadgar; så bör upplåtande af Skogsmark på arrende icke kunna förmenas, dett wore intrång uti enskild jordägares fria dispositions rätt.

§§ 63 74. Enskild jordägares rätt att sin frälse eller Skattejord efter bästa omprövande och eget godtfinnande begagna och sig till nytta göra war nedan inskränkt igenom § 63 i Kongl. Förordningen om Skogarne i Rikat den 1 Dec. Kongl. 1805. min denna inskränkning tyckes icke böra bibehållas, den är intrång i jordägarens fria myndighet af sin egendom och utan att hindra ett skäligt swedjande, åbringas jordägare dirak endast twister och olägenheter. Att genom lagstadgande hindra jordägare att ofördändigt sin jord begagna sig och af winning till skada är en Förmyndare eftergård som mål ger förbrut men icke leder till åsyftat ändamål - den jord som af en Kronobetjent ansees lämplig för swedjande kan af en annan ansees otillbörlig och olämplig. Med samma skäl som swedjandet förnekas på olaga jordmån borde Hafresådd på Hafresådd i en lång följd af år förbjudas ty lika oduglig för efterkommande som detta Hafresådde jorden som swedjande i Stenhalstrakter.

§ 87. För att ge ett tillfälligt ombud samma rätt torde böra tillägges wid # " eller den i ägarens ställe handlar "

Stora Gard den 20. Augusti 1812.

Ombudsmannen Tjänare C. Fagerström

§. 91. Witesdom som icke årligen ifrån Predikstolen upplåsas är kraftlös.

§. 91. Kungörelser och upplå
ifrån Predikstolen, upp
allmänhet redan då
stins tid att söga åter
Predikan, isynnerhet
som dessa upplåsanden
Predikstolen böra
witesdoms upplåsande
tyckes dessutom vara
wigt än att deraf
upptaga Predikstolen
på 5 eller 10 år torde
anses wara nog
återkommande iakttag
dessutom att bepwarande
ägaren till skyldel för
gendom obilligt åtagg

IX. Artickeln.
Om Sågwerks anläggande och begagnande.

Ekonomiska lagar bör
förallt åsyfta dit
ständiga aflägsnande
för ett sitt begagnande
la de kraftiga och
heter naturen åt en
unnat; denna grund
icke kunna åsyftas,
wara förbuden mid
till art. IX Om Sä
begagnande
allmänhet
synnerhet de, som
stränga fiskaliska
och iakttagelser
stående, också
de Staten, där indust
näringar hunnit
wexta skatter icke
till last lagde
werkningen är
närmsta inkomstkälla

till den förmånligast och fördelaak-
ligast användes fullmagen skog, så
kan den föga anses skogsförstö-
rande och således dyk inskränk-
ning för Skogsbesparings skull icke
påkallas, dessutom är Skogens af-
nödjande föregångaren till landets
odling; allmän nytta skulle derfö-
re allmän skattfri Sägnings fri-
het medföra, min då dessa skulle
inwerka ofördelaktigt på Statens
påräknade nödiga inkomster och
mångfalda stående på de när-
warande förhållanderne så torde
wara bäste att med upphäfwan-
de af förbudet emot öfwersäg-
ning tillbehålla den sägskatt och
det skattläggnings sätt som härtills
warit gällande, än att genom
stadganden af nya och besmaran-
de iakttagelser såsom uti §§.
110–130., endast och allenast af-
sedde att förekomma öfwersägning,
lägga band på sägning mid wat-
tenkraft och skapa wexationer
och corruptioner; de fasta, ehuru
icke de juse, hwarwid sägning på skatt-
lagde sågar härtills icke warit
inskränkt till endast det skatt-
lagde Stockantalets försägning, det
ena året har mera blifwit sågat,
det andra mindre, att som Stad-
fästet gynnat sägblocks utsla-
pande af skogarne och wattin-
tillgång gifwit kraft samt bråd-
prisen uppmuntrat, förbud här-
emot blir den största lust uppå
alla de sågar hwilkas stock och
wattentillgång är af mindre
beroende och stor, ifwen på

Sjölaga Gård
uti Ho. Ringarike
1842.

Öfwerståthållare Tjenare
C. J. Hagerskjöld

Sågrörelsen i allmänhet, det
att hindra vårt tillgodagö
en naturens nödvändighet, b
en naturkraft som hon dest
nadsrätt erbjuder och dri
begagnande af en dyrbarare
landskraften, till handsågning
så väl uti 1805 års Skogs
som uti det nu under gra
warande förslaget husbehovs
åro skattfria och så åfven
sågning, så tyckes dock
erkännande att de bräder
landet förbrukas icke bö
skatt belastas, erkänn
grundsatts så är bräd-skatte
hållande till tillverkningen
uppburen genom export-tull
alla de obehagliga Tiskatter
gårdar som vårt åfvers
vist förenlagne öfverflödig

Att beskatta förbrukn
landet af de bräder som
skattlagd såg blifvit till
då förbrukningen af de
som på annat sätt till
åro skattfria, tyckes o
obilligt och orättvist i
väl bekant, åfvers
wid Sågar i allmänhet
landet ägt rum, så afsv
agtligt genom åfverssägning
hafvande, eller dess
kad skatt uppå
la bräderne i förhållande
pris på utrikes orter
skatt, så är den lättast

och uppburen genom ökad export
tull och då den åfven drabbar
den handsågade tillverkningen så
är detta beskattningssätt rätt-
visast. Det torde icke böra
förbises att handsågning af plan-
ker och bräder i sednare tider
högst betydligt tillvagit och ge-
nom de i förslaget påbjudne ia
tagelser och inskränkning vid Skat-
tefägarne, skall handsågning ändå
mera uppfmuntras.

Är det bräd-tillverkningen
som Staten åsyftar att beskatta, u-
tan afseende å förbrukning i landet
eller försäljning utom, så är det o-
billigt att bräder tillverkade med
handsågning eller på Husbehofs-såg
åro ifrån Skatten befriade - är
det natur-kraftens (Watten-kraf-
tens) begagnande som beskattas, så
ligger stor obillighet deruti att
Husbehofs Sågar åro skattfri och
Skattesägaren skyldig att för all
sin förbrukning skatt erlägga och den-
na beskattning utgör i bägge fallen
premium och uppmuntran för begagnan-
de af den dyrbaraste kraft, Mennis-
kokraften, och för det mest kostsam-
ma användande af naturkraften,
enbladt Wattensåg.

Under närvarande förhållanden
i landet torde det bästa blifwa:
Skatt likasom hittills i förhållande
till hvad Sågen med afseende å
ungefärlig Stockfångst och watten-
tillgång kan åstadkomma och för

Spånga Gård
den 20. Augusti
1844.

Ödmjukaste Tjenare
C. Hagerschöld

öfrigt fullkomlig frihet [...]
kött och Sågning. – Husbe[...]
skattläggning och förwandling [...]
Skattesågar med samma [...]
Möjligen skulle häraf uppstå [...]
mindre inwerkan på en eller [...]
af nu för handen warande [...]
men deremot skulle deraf [...]
ett pris för Sågstock i förhå[llande]
brädernes wärde och deraf [...]
snart blifwa ögonskenlig, [...]
bare skogswård än den [...]
männa – den enskildtas wård [...]
hållning om sin egendom är [...]
bättre än Statens wård de[...]

Tillägg

§ 86. §86. Fruktträd sakras, deras ska[...]
eller förstöring, barkning, ned[...]
är nidingswerk och borde [...]
dan awerkan böter läggas [...]
än å Ek.

Heikari 18 Aug [...]

John Julin[...]

[...] wän af Fäderneslandet.
[...]äntar otwifwelt bibehållande
[...]sde rätt och lifwande af
[...] landets wäl förenad för
[...]dustri, måste tacksamt
[...] Regeringens landsfader-
[...]sigter, som föranledt
[...] Förslaget till ny Skogs-
[...]delat hwarje landets inwå-
[...] denna så wigtigt ingri-
[...] del af Stats-Economien.
[...]lli i följd häraf en dyrbar
[...]li en hwar, hwad olika
[...] än kan finnas hos
[...]linde som fått sig det.

[18]44.
[...] Oct. A. U.
[...] Nov. i S. p. B.
[...] Dec. afsl.

Ankom den 24 Aug. 1842.

Med anledning af Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapets till mig aflåtne Högtärade skrifvelse, påkallande mitt utlåtande öfwer det Förslag till Ny Skogs Ordning som från trycket utkommit, får jag härjemte öfwersända mina tankar i ämnet, dem jag, af flere skäl, begränsat till endast vidrörande hwad som i Förslaget angår Enskilte Jord-Ägares Ushållnings rätt och Werkhållning.

Wördnadsfullt har jag den äran förblifwa

Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapets

Ödmjukaste Tjenare
C. L. Segerscheldt (?)

Sjöläx Gård
den 20. Augusti
1842.

Kejs. Finska Hushållnings Sällskapet

[...]förwalt[...]
[...] hwad
[...] eller
[...] at anna[...]
[...], i gwend[...]
[...] mot
[...]kning
[...] in[...]
[...]ordning
[...]om
[...]ttra
[...]peds
[...]ark
[...]jeds.
[...] förbud
[...]swand, stu[...]
[...] san sam[...]
[...] tall-
[...] beräkt.
[...] och

öfrigt fullkomlig frihet
köp och Sägning – Huss
skattläggning och förwandli
Skattskyldighet med samma
Möjligen skulle häraf upst
mnlig inverkan på en
af nu för handen warar
men derimot skulle deraf
ett pris för Sågstock i för
bräderne wärde och deraf
snart blifwa ögonskenlig,
kare skogswård än den
männa – din enskildtas wård
hållning om sin egendom
bättre än Staten wård

Tillägg

§ 86. §86. Enskildt skall sakras, dess

Artic: III.

§ 30. På wilkt dotta förbud
skadlas följa och Skatte
hwar dag icke kommit att
öfwerspade allmänna förbud
skattskyldig jords minskning
finna grund för fortsatt, icke
wara, att Kongl. förordnin
af den 13 Juni 1806 bud
wara stadga och lega afsid
rätt för följa och Skatte
wad rätt att på 50 år upplåta
lega, skogsmark af storle
mindre wid

Artic: VI.

§ 64. Orsaken är det
skogarne ganska mentligen
finner nogsamhet, mirstad
wedja rådan dertig mark
mnd. häraf wara rådad gan
onskad. Men genom ett
dit af förbudet. Att onskiftad
lagare af 12 rar följa icke
fatta jord- och upptagandet
wara förbudet ingripande

Artic: III.

§ 30. Afwändningen af storre eller
mindre delar af skogsmark, hwilk
tillfälligen dertig på kortare eller
längre tid eller för all tid åt sådan
wara upplåter, ware dock, i hwad
af det allmänna förbudet mot
skattskyldig jords minskning
tillåtet och förbuden k:k.

Artic: VI.

§ 64–74. Tillståndet förbud
mot wanskande på skogsmark, stör
-bättring mark och rådad mark
-mål som med nästkommen tall
-skog och renmärkes förbjudet
och wakinar gränsvall och
hägnad.

och bedöma Marknens mer eller
mindre tämplighet, torde an-
-damålet: Stadt. sjelfständigt
kunna ernår- och en mängd
stridigheter uppstå, förandedels
af Vederbörandes olika åsigter
af marknens tämplighet,
Hvilka emellan dock Medlighet så det
oförtänkliga bråtandet af
graftad ängsmark och klåfver
ofta gifvit anledning; och böra
meidan den ord, så allmän
på vissa, trakter af landet, att
från ängsmarks taga många
Hafve rådet efter hvarandra
utan gödsling vid återläggandet
till hvete- och kålland inver-
kätt. svårigheten af att genom
dagrådsgården förhindra
dessa misshruck af någon
rättan till egen och efterkom-
mandes skada. Må Hvarje
blir genom beredandet af
en lättare och friare afsätt-
-ning- och skogarnes därigenom
stigande värde, misshrucket
att. svedjor dämpligt mark
vårdsamt hämat. Vid det en
annan uppmuntran att vårda
sin dyrbara skog, hvarmed utan
tvifvel de förtändigaste exem-
pel skola gagnande verka,
Vore jemväl det förekommande
tore svedjandt vid vissa tider
med det största i landet
vare delar, därifrån framför
-ted af skogens aldre än så
mar, artikeln dessr Vattendragen
hvarmed en välgörande natur
så rikligen begåfvat Finland
hemmit rätt begagnar, så
sinner man kära bestäm-
-delser

Artic: VII.

Lagr. 91. Witterdom som gäller
från Predikstolen upläs
Sillarni hård knäppes an-
-dalmanna och enskilta
inga vidare nog noga
-ntagas Predikantens
Mämnd ej, med afseende
Witterdomar Hemsö
gällande må de hvard
an upläsas, betat. in-
tid bestämd tillfället
af hittills gällande
författningar —

t. att från det. rum
ligionen tillåtna tåras
ne förbjuden båda eldka-
upstå så tillgiv
tandade ammund, upsyn
i rår tid minedne
ligt: skeren detta
ligen, såvida tillstå.
dvalrum i den antag-
kyrko Ordningen, tider
tid ännat, torde
tillåtas ytter den
att alla Kyrkningar
diarem från dess
upläsas sund eller
ustad Gudstjenst.)

Artic: IX.

ff: 110. till och med 113 —

fullkomligaste, ecano-
lla lagar ans, enligt
förty gelse, de som
Kyrkoda och upsmen-
det: fria begagnan
af lunarje Individ.

Artic: VIII.

Lagaanf: 91. Witterdom som
gäller från Predikstolen
upläsas vara Knäppta: ...

Artic: IX.

Lagaanf: 110 till och med 113.

förmögenheter och Krafter, så
i Intellectuelt som Materiellt
afseende: Denna sattes fördel
icke, Ehuru jagtens exercis
i tillämpningar begränsas,
derest den mot Stridens lidan
handling skadar den andnar
rätt den att kalas fri.

Att betunga Varorna
i allmänhet med diverse
skattens pålägganden och
i synnerhet att inskränka deras
frihet genom stränga och tryckande
fiscalista författningar, öfverflöd-
-vande dessa nämnaste handhaf-
-vande att förorsaka svår bördning
och vidlyftig i samhället icke
altid förenlig ett klart insende
och att varuretsgrant ogrundlagan-
de af pligterne vid dessa upp-
drag, strider i min tanke emot
ett rund Stats-Economie och
emot Tidens stigande fordringar.

Tillverkningen af Plankor och
bräder är onekligen en af Finlands
betydligaste näringar, derav ut-
-skeppning förnämar således upp-
-muntran, så vidt den med ökn-
-gamer bestånd kan förenas.
Paragraferne 110 till och med 130.
uti dag förslaget förbjuda all
öfverskjutning, lägga de strängaste
constraller på en förbladig väl
inrättad sågs tillverkning, skatt-
-lägga noga hvart bräde, åsamt
dy som till ägarens husbehof
and nödvändiges, förbjuda bega-
-vandet af det ena årets villar
vattenfånget och tjenligare vin-
-terföre till transportandet och
sågning af en större mängd såg-
-blocks, hvarom swårighet för det
förtagande ens klyfvade sågning,
föranledd af naturhinder, utan
arisande å den altid tvifvelsu ex-
-lagde sågskatten, förbjuda Eller-
-belagde

150.

med flere blad
på, sjöfarten upprätthande
sjöfart i dagsförslaget
däremot Finnarnes ag-
-dat den tilldelar skatt-
-pligtig rätt, så väl till
-ning inom landet
till utskeppning. Dessa
-pligtig rätt så likvisst det
-ska fordra storsta upp-
-märksamhet och gifvas den vård,
ojemnadt bördarne
-ra tider, då fort. förfat-
i denna anda utfärdas,
allmogen den förmånliga
upprätthande stadga tillför-
allmänna valtet. att
den husbehofs bräder
och husbehofs skepp af
den bönder då, genom
förbud utgemenstras, ty
ett steg fram på
finnar basta: theund såg-
ver då en verklig
dagd, medan tillfälle
och theunde kallade
tillbyggar.
tider, då manufakturen
fälliga flerbladiga sågar
fant blåsd, och hvarje
från en handsågd
till en verklig ma-
nen, samt till jaga
för nyttigare arbeten
en mängd manufakturen
land, då förbrukningen
tillhälle användandet
vatten krafter för att
befrämjat af tarmar.
tider och under rå-
omständigheter, upp-
dessa författningar
nadd, skadeligt och
sunda för en af manfaldiga

Smidets regtigade uppfattningar
enligt min öfvertygelse för
skattfri och obegränsad
säkerhets-rätt för alla sådana
städer endast sig, varemot detta
förhållet i afseende å deras
byggnads rätt för landet
förderfligt är.

Statsverkets inkomster af
sag-skatten genom ökad
Export-Tull det enklaste,
snabbaste och rättvisaste be-
skattnings-sätt, i det alla
städer utan undantag afnem
de handsagar bära skatten,
hvilken åfvenledes borde
åligga de från Wiborgs
län och Nyslotts Lagsaga
Nyslott utgående
skulle dess ökade Export-
tull, som med afseende
å Trädpriserna otvifvelak-
tigt måtte blifva pålagan,
endera ökte förråd, till
fyllnad i det tidvis svaga
statens från sågverken
påvälta, eller också dess
beskattnings rätt anses
mindre säkert, såsom
bevarande af förmånen
dem med främmande Myn-
ter och handelens o-
störda gång, samt rå-
righeter uppstå vid
Export-Tullens läggande
på de från Nyslott

...gude städer: Åsikter
... alla handelsorter säg
... i allmänhet vara
... med en mindlig,
... gamla grunder på
... sig skattläggning
... den Skurbeskaffenhet
... förvandling mot
... telle Sågen sågar, samt
... för tillverkning
... dels fritt byggnads-
... den med det i dag
... förspecificerade,
... att utöfvig af alla
... handtverksinrättningar
... skattning fastighet, i byggn-
... rätt och af den obe-
... ga kontroller hvilka
... alltför ingripelsen ver-
... handtverkarens
... vara kontinuerligen rådan
... det påförd vara tjen-
... så väl lång, som
... det enskilda och
... ma sinsemellan har
... gen, i sanningen
... mas
... t allmänna nas in-
... ning uti den en-
... hushållning,
... ifrån afsnen till de
... den detaljen, att
... allenast ofta

Höjvanl. Minnesrad!

Kejserliga Finska Hushållnings-Sällskapet har in-
fordrat mitt utlåtande öfver det förslag, till ny Skogsordning
som af den dertill utsedde Comité blifvit upprättadt: icke för-
tvrade jag mig i annat än tillräckligt insigt at förbättra
Comitérades förslag, utan fann jag at berörde Sällskapets
uppmanande, som jag härtros anser mig böra åtlyda de anmärk-
ningar jag gjort i hvad jag trott Comitérade förbisett.
Wiborg den 6 Augusti 1842.

Ehrengreen.

Utlåtande öfver det Förslag till ny Skogsordning som af
dertill utsedde Comitérade blifvit upgjordt.

I fall (som man har anledning förmoda) ändamålet
med en förnyad föreskrift om Skogarnas begagnande
och vård, är att dé förre komma besparade och nå handa på
åtgärder grundad öfver tygelse om tillvägagångs-
sättet vid skogarne, har efter mein åsigt
Comitén inskränkt denna vård till en obetydlig del
af Landets skogar: egentligen till dem som underly-
da Hofstallen och Krono Gemenan: de förra tillhöra-
med få undantag Militieno, och äro jemväl alla hem-
fallne till Kronan, som vid deras bättre underhande
: Contracten föreskrifvit gränsorna för Skogens
begagnande: de jednares antal minskas genom
fortgående Skatteköp, så att lagen hetes af denna
natur, jemväl icke mer komma at finnas.
Comitén har med en gorisvärd noggranhet respekterat
öfrige jordägares fria nyttjande rätt, men manne
den vore förnärmad genom den inskränkning att
ej få förstöra den skog man ägde? då lagen tillå
ker dåna Domstolar att få på föreskrifvande skäl-
betaga en misshushållare rättighet at spilla om god-
tit förordna. Skulle det synas, som utan kränk
ning af våra fri- och rättigheter en gräns kunde
sattas för ett oförståndigt begagnande af- och förga
rande med skog och mark, utan afseende å Lagens
tens natur: med ägande rätt till en jord måtte nåc
ej kunna förstås frihet at efter godtycke göra den
för vändeliga liden, eller för en mängd af år, onyttig

dunaf Skattevrak, til og med ödesmål kan blifva
följd; under sådan synpunct betraktad måtte
tillåtas anmärka emot:

Art. IV. §§. 26 & 29.

Föreslås som tillägg, att Landshöfdingen och Krono Länsman
ätal den anledning förekommer at här nedan föreskrifna
kor öfverträdde.

Art. V. §. 47.

Då något vite för öfverträdelsen af föreskriften att
le taga vindfällen m.m. icke är stadgadt, synes det
vara ett godt råd, som med skäl kunde gifvas alla
ny vore ej olämpligt om dervid fastades något be
vilkor.

Art. VI. §§. 64 & 66.

Mera inskränkt Svedje rättighet vore med hänsyn
ligt: där Krono hemman icke finnas, kan om
dand förekommas. Skogen genom Svedjande
det vore ej obilligt at i allmänhet (med undan
hvad i §. 78 omnämnes) förbjuda Svedjande på
mark där större Skog tjenlig till Sågning av
nadsvärcke finnes äfven å Skatte hemman.

§. 69.

Med undantag af, då öfver utsyning anmärkn
ordnas, borde i allmänhet förbjudas Sågar
t Sade af Sved, ny förbrytelsen anses lika
jande å förbjuden mark.

Art IX. §. 92.

Wan synes Comitén frångått sin anbefallna p
om fritt begagnande af Skog för Skattemän
fälle gifves till anläggande af en bladig Såg, för
vanliga Plankor ny Bräder af egen Skog. I
förmena deras försäljning, då §. 112. tillåter
den som tillverkas med Handsågning, ny hvar

vara på hvilketdera sätt de blifvit tillverkade? med samma
skäl borde den säd som genom Sträckmaskin utbrökas, så
väl som den inrättas med vatten, icke få hållas till afsalu: -
föreslås at hvad å en så beskaffad hus behöfs såg tillverkas
lika så väl som handsågade Plankor ny Bräder försäljas,
ehvad nigen besparing i Skog därigenom vinnes, at tvinga
t begagnande af Hand Kraft. Den besparing i arbete
an vinnas genom ett enkelt vattenverk.

§. 110.

För at bedömma afvänkningsmåtares användbarhet ny
vore saken en sådan Kontrollör, som Comitén tänkt
(och) än til förekommande af besvär öfverträdelse
af sågrättighet, kan fordras ansvarsenhet: hvad som lik
väl med visshet kan bedömmas än, at den synes nog
komplequerad, för at åtminstone vid de flesta Sågar,
icke kunna af på stället varande arbetare repareras
om den kommer i olag, ny således vålla upskof
i sågens gång.

§. 113.

Vorde tala den ändring at ej Länsman ålägges så ofta
besöka sågverken, sådeles om flere finnas inom
districtet, hans öfriga åligganden kunde däruppå
komma at lida: Om Landshöfdingen ny Länsman
hvarje gången om året, öfverse ny räkna Brädstäp
lame innan de så vårt transporteras, torde nödig
control vinnas, deras resor af Sågägare betalas efter
författningen.

§. 114.

Att göra Landtmätaren till Kontrollant eller Öfv
tal, så länge han i afseende å sitt egentliga yrke
han med jordägaren någon beröring, synes olämp
ligt: undant i de län där Storskiftet ny Skattläg

ning ännu påstår, åno Landtmätare i Sokn[en] tionerade så länge arbetet dåm förstås, att dåm tyckas vara orätt at lemna dem tillfälle at m[ed] ägare som kan vara sag ägare, komma i del[e] i de dåm dåm Vorskriften redan ålmen stone[n] måtta åno vårkställde, åt Landtmätarens h[ela] hvar han finner lempligast inom Länet, f[ör] föredda förrättningar, hvilka bero af jordag[ens] gåran. Landtfiscalen skulle hålare förf[ö]r bestråda med controllen. Gouvernementet förment at dåm behof göres, tel en närm[are] undersökning begagna ojäfvig Landtmä[t]

Art. XI.

Här gälla hvad i föregående ån anmärkt [om] mätares användande som upsyningsm[an] Skogar ang Sagar, samt öfver trådelsers a[n]de ang befrande, inskränkandes befattning[en] skiften upphörd, ang de i stället, med bestä[m]tionen kunna användas till någon [an]förmåtteri uppdrag. Som sagt, åt Land[t]mät. cal ang Krono Befrande dåntid nu de tjen[st]

Wiborg den 1. Augusti 1842.

G. Langenskiöld

åre 1843.
Prot.: A. II.
Nov.: S. p. D.
Nr 476

Nr 849

155.

Memorial.

Med anledning af Kejserliga Finska Hushåll[nings] Sällskapets wördade Skrifvelse af den 1:sta sist[l]ne Junii som tillkännager Hans Kejserliga Majestäts nådiga tillåtelse för Egendoms Innehafvare att afge Underdåniga utlåtanden öfver det meddelade Förslaget till Nya Skogs Ordning, får jag, efterkommande omberörde Wörda[de] Skrifvelse, i ödmjukhet afge efterföljande

Art. 1. §. 3.

Erfarenheten har wisat att wid upplåtandet af Kronan tillhörig Mark till Nya hemmans anläggande, ofta förfarits ganska ytligt, hvarigenom händt, att dessa hemmans åboer till sin existence nödgats genom olofligt Skogs försäljning, starkt ved[e]je bruk etc angripa de yppigaste Skogs tracter och slutligen för att dölja begångna olagligheter antända dylika tracter, hvaraf förödelsen blir ännu större, och dessa hemman förfalla till Skatte Whak — hvarföre författningarne om Nybyggens anläggande torde i det aldra strängaste bör[a] skärpas —

§. 4.

Manne icke lånandet af såkallade Krono Torp

leder till widlyftigheter, såväl i afseende å uppbörd som tillsyn öfver dem, med hänsyn till den nödiga Nyttjo rätten till Skogen, och till oberäkneliga Stridigheter emellan dem de hvilcka emot Skogs länta wilja öfvertaga öfriga Werken, som dessutom genom de bo delarnas från skiljande förloradt betydelig wärde, hvarföre, utan att Aboens förmenta behöriga anspråk böra afses, dylika torp åtföljа det hela, hvarigenom Missbruket m lika anläggningar afböjdes, och författning friades ifrån Undantags lyften, hvilcka allt swåra dess tillempning -

§. 5.

Då Förslagets anda innebär, Wärdad Sk hållning till såväl enskildt som allmän samt Bruks och Bergs handteringens bestå framtida tillwäxt, och ett hemmans bruk betracktadt är aldeles oberoende af alt widgad Skogstillgång, och då hwad Byggnad terialier widkommer, den omtänksamme doge hemmans Innehafvare i allmänhet wida varaktigare Material i Sten, Jord och något Kalk, samt dessutom i sin b då hemmanets Skog med klokhet anlita kan sakna hwad det så i detta afseende till bränsle behöfver, torde Bruks och Berg Innehafvare böra hafva uteslutande för till Krons Skogs Wark, ware sig af hwad h fenhet som helst, såwida den är belägen

peripherien af 3 Mil från Bruket, och på det ej Kro nan å denna Brukens förmåns rätt måtte för lo ra, samt till afböjande af nesliga intriger, kund de i afseende å recognitions afgiften, Wärken in delas i 3ne Classer under och öfver hwilka ingen Skatt skulle äga rum; Bruks ägaren likasom hwarje Öfver tagare af dylik Mark förbunden att införa Trakt huggning och Jawidare - Denna för Bruks och Berg handteringens möjliga uppkomst nästan owillkorliga förmån, hwilken Innehafware af dylik handtering gemenligen få nog drygt ersätta, bör hafwa den widsträcktheet, att om i närheten af en sedan dis poncrad Krono Skogs Wark, Nytt Bruk anlägges, skall nyttjo rätten till Krono Werken öfverflyttas å Bruket - då den han producera oberäkneliga fördelar så för det enskildta som det Allmänna Samhälls lifvet -

§. 6.

Första Comentet i denna paragr. är wisserli gen till formen widtomfattande och måhända ändamålsenlig, men torde tillika bilda en vid lyftighet som Jannolikt icke kan efterkommas, hwarföre förcslås, att då antagligt anbud å dylik Wark i sin helhet icke står att erhållas, bör den i Kronans och tillgränsande Lägenhets Innehafva res bekostnad inhägnas och ställas under Krono Be tjeningens Speciella insende, delas i 50. à 60. Skif ten, hwaraf ett årligen Jedermera å Auction för säljes, äfven om icke mer kunde erhållas än att det försålda skiftet året derefter inhägnades -

och i Tio år fredades från betning, förstående försäljningen gälde endast Skogen hvaraf Kö-
wore pliktig att innom 2ne år begagna
han åsyftar, och efter hvilken tids förlop-
tet vidare hygge finge å det samma Ag-

2dra Momentet i denna parag skulle h-
nom förfalla och hwad det 3tje vidkom-
de det endast kunna tillempas i afseend
Maste och Storwerks trad, emedan det s-
likt ligger utom möjligheten för Krono
gen dett handhafva en så fullkomlig tillsy-
ständigheterna påkalla, Utom dett att d-
Krono Betjeningens betungande med denna
sträckta och swåra befattning skulle kun-
leda till hwarjehanda Missbruk.

Art: II. §. 18.

Härwid torde samma Anmärkning gälla
wid 5 §. Denna af ålder hemmanen och
ket tillagde företrädes eller Options Rät
mera skadelig än gagnelig såwäl för Jord
som Skogshushållningen, och då wid stiftand
en författning alla forntida misstag och M
böra undanrödjas lärer den påkallade Op
Rätten åtminstände stallas innom sådana g
att den icke kan Missbrukas, hwarföre d
mans Innehafware få begagna den, de bö
gas att medelst hägnad, trädthuggning et
Jorgfälligaste warda Skogen.

§. 19.

Bruks ägares tillfälliga behof af Skog torde endast i så
måtto komma att bedömmas, att flere i närheten be-
lägne Bruk wäcka anspråk å samma Lägenhet, i
annat fall skulle Bruket hafwa företrädet, emedan Bru-
kens tillwäxt och behof af Kol, Storwerkstrad etc är icke
allenast att förmoda utan äfven påtaglig, och denna
Mark engång disponerad, är (så vida den ej willkor-
ligt bortgifves) för denna handtering om icke alldeles
förloral, åtminstände så anwänd, att Innehafvare
af dessa ypperliga anläggningar, så oumbärliga för
samhället, icke kunna eller wåga ingå i större fö-
retag, och så, att de endast tillskyndas hemmans Ägo-
re någon fördel men det Allmänna ingen, emedan
Hemmans Ägarn, om än tusendetals tunnland Skogs-
Mark förhöja wärdet af hans Lägenhet icke derför
är i behof af att etablera ett förökat antal Arbe-
tare, ej att lemna hundradetals familler Arbete och
Underhåll. Här såg man dessutom stora, kostnads-
drygа och ingripande industriella företag bekostas
af dessa Bolag, dessa hemmans Innehafvare, af-
hwilka en stor del, oförmögne att följa med tidens
förbättrade Framsteg, lägga dessa tänkbara hinder för
införandet af förbättringar, och hwilka, komma till
någon förmögenhet, förnämligast använda den-
till Brännwins Bränning och Krögerier.

§. 21.

Männe icke alt för ingripande inskränkningar i
den engång emot bestämd afgift öfwerlåtna Mar-
ken, leda till oberäkneliga öreda, och tillika för
sätta hos Innehafwaren brist å flakhet och erfaren-
het. Lika så underställes om annat willkor, än
trakt hygge och gallring samt hägnad, bör utgöra

det band, innehafware af recognitions Skogar
så må till exempel Innehafware af Kronos
icke förmenas att till Såg stock fälla det
na trädet, annorlunda anwändt wore
lig Nationel förlust.

Tredje Momentet i denna paragr. som
ler Kronan rätt till Master-trad etc. mot
ning af Skogs-öre afgiften, bereder sann
en nog widlyftig procedur; Männe icke
wore att Kronan förbehåll sig på sådan
der dylika finnas, så fälla och begagna
wiss afgift beräknad per Cub: fot. Som icke
wara altför snäft bestämd, på det dyl
trakt byggct blifwa förskonade.

Art: V. S: 44 & 45.

Dessa paragr. torde kunna förswinna
Krona Hemman och boställen. Trakt hugg
hägnad blifwer anbefalld, och då dennas
åt förenad med ej ringa kostnad, lärer den
lyftiga omgången medelst Syn och Gauverne
bifall kunna efterges, endast att Krono Bet
waka öfwer att dfyttning icke sker från han
skifte än den för årets infallande delen

Art: VIII. S. 89. 90 & 91.

I nyssnämnde Kronans Betjente rätt att edeli
styrka sin angifwelse om öwerkan i Krono
ler Skog, Männe icke med samma skäl Enskil
mans Edswurne Skogswaktes böra få med Ed
ka sina angifwelser, och männe icke detta
enda sätten de otaliga waldsamheter och kra
gar af ägande rätten, stundeligen medelst a
begås. Mätiverna till dylik stöld äro gem
högst nedriga, och stöldek nära nog omöjlig a

warja, då bewisningen är förknippas med så många
swårigheter, hwarföre icke allenast answaret bör
skärpas utan äfven bewisningen lättas, jämt der Vi
tes dom finnes den ofelbart utdömmas, och ej som
praxis är sällan tillempas. Äfven torde behofwet
att årligen publicera dylika Vites domar wara
nog öfverflödigt och för prestershapet att för beteen
dande; engång publicerade torde de anses som lag,
och då öwerkan utan afseende å slik dom är stöld
och nära nog wärre än inbrotts stöld, och stöld från
Skylen å Åkern, emedan i båda fallen är tillsyn
möjlig, hwilket ej är tänkbart med aflagsna Skogs
makter. Att detta förhållande förtjenar uppmärk
samhet derom torde omdömet wara odeladt, och
onekeligt är att de många Rättegångar dessa in
wecklade förhållanden alstra äro en werklig Na
tional förlust. Ofta har händt att då en öwerka
re blifwit öfwerbewist, eller ser sig icke kunna undgå
böterna och answarigheten, hwartill han har tillräckeli
ga tillgångar, lejer en Usling som inför Domstolen
uppträder med förklarande att han warit den fann
skyldiga Öwerkaren, och ej den Anklagade, så åter
står den rätt sökande att börja med det erkända lyckes
spelet, att söka arbets dom å denna Usling, som en
dast ådrar honom ökade förluster, hwarföre den
ändring wore mycket gagnelig, att den bottslige
i brist af tillgångar, sattes till att genom twångs
arbete wid Kedjan m. m: afbjena dem, eller att i
händelse han är wid den ålder och hälsa att kun
tiw saldet kunde begagnas, blifwa anstäld wid
Militairen, der hans Capitulations Summa och
tjenste år regleradeg efter Böternas m. m. belopp.

Art. IX. S. 94. 95. & 96.

Dessa paragr. torde förtjena största uppmärksamhet

emedan de ingripa i Ägande rätten och hämma
strikt framskridande. Huru bestämma behof
Bräder wid större Lägenheter, och huru olika
Wattentillgången. De flesta husbehofs Sågar ge
några Verkar om Våren, och skulle med ego
nödtorft afwerka wida under behofwet, hwar
blefwe antingen handsågning som vore för kö
eller flackning och bitning som tillika vore
ödande, och svårt är inse hwarföre icke d
husbehofs Sågar må tillåtas afyttra det ö
diga af sin tillwerkning, då paragr. 2:, 28
lägger fordägare obehindrad disposition af s
dock då i afseende å Såg, Kubbens anskaf
icke Kronans Skogar eller äldre priwilegera
werks m. m. rättigheter förnärmas, hwilket erfa
wisat att det lärer wara nära nog omö
rekomma en slik försäljning, som Deputa
för fördelen af att icke twänga husbehof
Innehafwarn till Lagbrott, samt att förhöja Sko
warde och befordra deras wård. De jäm
derna uppfylla, gemenligen det så kallade
hafwet, och de hälrena gå i handel. Öfwer
anmärkas, att af ett större antal hemmans
wore hwilcka enligt ofwan åberopade §. §. ä
dispositions rätt öfwer sin skog, finnes ofta e
en som har till dylikt werks drifwande tjen
Watten drag men småskog tillgång å Skog, då
de öfrige besitta skog i öfwerflöd, utan till
med hushållning anwända den till det årliga
wek af Bräder, och till nödig penningeink
för att icke allenast med lätthet betala kr
skylden, utan öfwen i swåra år hafwa ett
mot hungersnöd. Gemenligen tillgripes då
armande Bjelkbyggnet, som noga räknadt
Skogs ägaren den kostbaste behållning.

att ange det rätta, både till förekommande af miss
bruk, och befordrande af Skogshushållning är i sanning
swårt, likwäl och för att åtminstone framställa
något förslag till wederlag, wågar jag föreslå att
det hwad Husbehofs Sågar heta skulle förswinna då
deras tillwerkning ge anledning till lagbrott och
missbruk och m:ds Såg anläggningar få, behörigen skatt
lagde utan undantag wid Wattendrag anläggas. Likwäl
endast af den ellerde som äro Ägare af Egendomen
i hwilcket Wattendraget befinnes. 2:o Skatten utgår
årligen efter tillwerkade beloppet af Hel- och half-
rena Bräder (Kärn och Utskotts Bräder kunna ej
komma i beräkning). 3:o Sågningen obegränsas, då
den ej ingriper i äldre priwilegierade Werks rättig-
heter och förmåner, samt framför att Kronan till-
hörig Skogsmark. 4:o Såg werkets gång bestämmes till
wissa Månader, efter locala förhållanden. 5:o Ingen
försäljning af årets tillwerkning får äga rum förän
Såg terminen är slutad, och Bräderna behörigen
upptrafwade, blifwit af Krono Betjeningen uppräk-
nade, och medelst bevis till Såg ägarens säkerhet
bestyrkte, och hwarom Krono Betjeningen äger berät-
telse till behörig Auctoritet, och hwilcken det skal
le åligga dem att förrätta innom den 15:de Julii
hwarje år. 6:o Der Sågning fortgår året om, sker
uppräknandet 2:ne gånger, då de uppräknade Stap-
larne kunna medelst Stämpling utmärkas. 7:o Om
några Bräder blifwit å Stallet i och för Egendomens
behof anwände, kan det icke anses som förskingring
8:o Missbruk af hwad namn det wara må, med-
föra fördubblade böter och Skade ersättning.

§. 99.

Männe icke rättigheten att å bästa och förmån-

ligaste sätt anwända skogen från fäder
före Skogs-öre afgift erlagges, bör åt inne
öfverlemnas, då han är genom Tractat delar
den, och då det ofelbart wore alt för stor
att tiw tol ej anwända skog som tiw Stor
Såg-Kubb och Battre timmer Rah begagnas.

§. 105.

Genom den föreslagne förändringen wid Sjögers
ning som anmärkningarne wid §§. 94–96. upp
de approximativa och högst awissa beräkning
wer Skogs tillgången och dess uthållighet ej
hwilcka dessutom ändamålslöst blefwe för
läggningar åfwerskrifwet betungande. Hwarföre
wara bäst öfwerlemna åt Såg ägarns omtanke
skaffa sig Sågstock utan förnärmande hwark
nans eller Enskildtes rätt. Hwarföre för dubb
Böter så för Säljare som Köpare skunde be
Lynt Rättens åtgärder blefwe då wid den en
B. B. 20. Capit. 4 §. föreskrifwa, och dust
befriade ifrån en widlyftig och intet nytt
form, som måhända just genom sin wid
mera willseledande, andra olägenheter obera

§. 108.

Då Skatten efter den årliga tillwerknings
utgingé, skulle nedläggning af Såg werk icke b
na i fråga.

§. 110.

Dessa afwerknings mätare torde åfwen blifwa
flodiga, helst de måste Graderas olika för hwar
och i anseende till de ständiga stora reparatio
dessa Werk förekomma, (och hwilcka i förde
wit förbisedde) olempliga, samt dessutom all

onödiga Jäwida en något Liberalare Skattläg
ning och Inspections method blir antagen.

§§. 113. 114. 115. 116. 117. & 118.

Männe ej denna alt för stora Controll, icke alle
nast blifwer alt för betungande för Landtmätare och
Krono Betjente, utan äfwen alt för kränkande för
Såg ägare, i det den förutsätter det skändeligaste
sinnelag; hwartill denna försegling? Annu har wäl
icke Nationen gifwit anledning till alla dessa
icke allenast ägande rätten förnärmande åt
gärder, utan äfwen dess Moraliska warde tillin
tetgörande förfoganden. Huru ofta har icke en
Såg ägare behöft att begagna Sågen till tiw
werkhine af hwarje handa i och för Egendomen
andra Work erfordrliga Materialier Jasom Lecktet
Rännband, Lärktråd, Plankspill etc. et dyl alla des
ja Förmåner skola beröfwas honom under förut
sättning att han är Lagbrytare. Djupt förnär
tandt är denna tanke, och endast wisheten om
att wår allernädigste Kejsare, som gifwit de ofö
wigaste prof af Faderlig Wälwilja, samt stor fint
het i alla dess höga Anordningar, ej skall gilla
en Författning som är sådant sätt undergräfwer
Samhällets ädlaste och tillitligaste grundwal.

§. 131.

Männe icke denna parag. är nog obestämd, afsikten
borde wara att hindra Sågspåns wräkning i forssen, til
nen för underbyggare, hwilket nog kan ske ehuru föreva
rings Kistor finnes. Hwarföre denna §. torde ändamåls en
ligare redigeras sålunda. Den Såg Agare som bewis
ligen lärer större mängd Sågspån hafwas i Wattendra
get, hwaraf Synbarlig Skada för underbyggare upp

21 Aug. 1842.
26 Okt. A. U.
1 Nov. i S:t P. B.
1 Dec. refl.

kommer böte ett ett.

Det torde wara ostridigt att Wåldsbruket den öfverflödiga och oeinnomliga Ab
den å små Hemmans delar i förening med b
dor, som då de treffas större Byjatar, hwilk
bettänksamt äro så sammanpyttrade att am
en kia eller Wadstiga antändes, måste oft
Byalaget bliswa Lägornas hof, äro wållande
Skogarnes utödande, hwartill likwäl flere an
ständigheter i sin mån bidraga, såsom det
äldre tiders öfverdrifna bruket af Granris tu
sel beredning, ung skogs begagnande till Hägna
i stället för Klufven Gärdsel, samt den knapp
samma höga plantans begagnande till band wid
i stället för qwist; dertill kommer Landets
gande befolkning och Odling samt den lik
het hwarmed Åtverkans mål eller twister
het behandlas, såsom en följd af den nästan
ställbara bewisningen, då deremot Brå
bidrar till Skogarnes wardande, dels emed
i betydlig mån förhöjer deras wärde, dels em
dertill ej kan anwändas annat än mogen
som till andra behof wore olemplig.. Att
anmärkas, att Sågarnes wärde beror af local
förhållanden, hwarigenom Sågar hwars tillwe
utgår Sjöwäg, hafwa oftast ett twå dubbelt
emot dylika hwilkas Bråder betungas m
lång Landtransport, hwilket wid Skall lå
~~de bräkrin~~ altid torde behöfwa afse
Med Wördnad och Största Högachtning
har Äran framhålla
Kejserliga Finska Hushållnings Sä
skapets

Ödmjukaste tjenare
Jos. Brenner

Memorial!

Uti Memorial af den 8. nästlidne Juni
har Kejserliga Finska Hushållnings-
Sällskapet affordrat mitt utlåtande öfver
Förslaget till en ny Skogs-ordning i lan-
det; - och får jag nu med anledning deraf
den ära att ett sådant närlagdt öfwerstyra.-

Mustiala den 30. Augusti 1842.

Leop. Hepenberg

N:o 41.
til Kejserliga Finska Hushållnings-Sällskapet.

Utlåtande öfver:
Förslag till Ny-Skogsordning.

Uppriktigt erkännande min svaga pennas underlägsenhet då fråga är att afgifva ett Utlåtande öfver förenämnde förslag, som bär stämpel af en lika så stor stylistisk förmåga som djupa statsoeconomiska insigter och grundlig kännedom af det Finska samhällets rättsförhållanden, vägar jag likväl, för att i någon mån motsvara Vederbörliga Finska Hushållnings-Sällskapets förtroende, i korthet framställa några, öfver ifrågavarande emne af mig fattade, men i strid med Förslaget varande åsigter.

Comitén har föreslagit: att tiden för bedrifningen af uppodlade mässar och kärr på finnmarksskog, icke borde sträckas öfver trettio år. I vårt land finnas likväl mässar och kärr af den beskaffenhet, att trettio år och derutöfver, åtgå innan den egentliga odlingen kan påbegynnas. Det är nemligen i sådane fall, då mässlagret är så djupt, att endast dikning, tid efter annan, kan verkställas, för att genom vattnets afrinnande och afdunstning samt den råa mässans beröring med atmosphäriska luften, befordra kärlets sjunkande och mässans förvandling till kärrmylla. Det är att befara att ingen an-

-måler sig till uppodling af så beskaffade
jor och kärr, då endast tvetlig besittnings är bevil
Följden bleve derföre den, att kärren icke
lenast kommer att ligga onyttiga både
Staten och den enskilde, utan ock fortfar
i närheten förorsakade frost.- Ändamå
enligare vore måhända att i dylika fall ö
lemna åt Gouverneurerne att, efter af sakkun
verkställde noggranna undersökningar om
lagets djupdek, hos Hans Höglerlig
Majestät i underdånighet föreslå för
ning af besittnings-tiden,- med dervid fö
lempeliga odlings-vilkor,- om hvilkas u
fyllande Gouverneurerne tillkomme att hå
sträng efterseende.

Comitén yttrar vidare den åsigten
"lagstiftningen alltid betraktat jordägarens
"nyttjande rätt till allt hvad på hans mark
"såsom en följd af hans ägande rätt, och ägo
"rättens oinskränkbarhet såsom en af hemmets
"uti samhällsbyggnaden;- samt att ehuru jordä
"ej kan betagas rättigheten att fritt nyttja hvad
"växer upp från hans jord, kan det dock ej hone
"lätas, att begagna sjelfva jorden på ett sätt,
"antingen tillintetgjorde, eller för längre tider h
"made verksamheten af dess växtkraft
"nyttiga alstringar."

Jorden med dess alster, äro, såsom

ves, af Försynen upplåten åt hela men
kapslägret; således icke allenast åt det nu
ande, utan jemväl åt det härefter kom-
ande slägtet. Anser man det närvarande
ägtet, icke endast berättigadt utan ock plig-
t, att vidtaga åtgärder hvarigenom den
ielpliga skada som orikligt tvedjande
Nyttjande kan tillskynda samhället, före
mmes, så torde det, af samma skäl, kunna
bjuda till efterlefnad sådane lagsstad-
nden, hvilka hafva till föremål en med
t kommande slägtets bästa i äfrigt
verensstämmande skogshushållning. En skog
s totalt nedhuggen och lemnas ointrädgad,
rigenom de uppväxande späda plantorne af
aturs betning förstöras, är nära nog lika
kert förloradt för 2.a 4. generationer som den
g, hvilken, växande på stenbunden grund,
rtsvedjas. Männe det icke så vara en miat
else att å ena sidan berättiga jordägare
obehindradt genom huggning förstöra sin
g, men deremot sätta en gräns för sved
ndet?

Med Comitén åfvenstämmer jag lik-
l fullkomligen i den åsigten, att man möj
ne kan föreskrifva en jordägare, huruledes
n icke må nyttja sin skog, och huru länge
n i dess begagnande får gå, men att
sådan författning, uti vårt vidsträckta och

glest bebodda land, omöjligen åfveraut
kunna bringas till full efterlefnad; hvarut
dylika stadganden icke ensam äro tillfy
för att framkalla det goda bruket och ald
en ordnad skogshushållning.-- Under åfven
de af alla dessa svårigheter, han jag fattat
åfvertygelsen, 1:o att en noggrann undersökning
landets skogar borde verkställas, innan
nya skogsordningen utfärdas, 2:o att denna
sökning anförtros åt en i skogshushållningen
de vetenskapligt och praktiskt bildad först
och 3:o att vid undersökningen observeras de sä
skildte ortenes commerciella läge, utvägar
communicationer samt qvalitet ständpunkt m
En sådan undersökning skulle sannolikt m
underlätta uppgörandet af en för alla land
lättare tillempelig skogs-ordning.

I afseende å innättandet af en Jägeri-
för Finland, är Comitén af den tanke: a
tan af en sådan icke skulle motsvara ho
Jag erkänner, att, på den ståndpunkt jordb
i vårt land ännu befinner sig- skulle en
geri Stat öfver hela landet, icke medföra å
verkan. Det vore dessutom föga verkställb
att åstadkomma en sådan, emedan beröf
skiftliga sujetter än alltför stor och det for
en längre tid inman ett större antal förs
med grundliga, både theoretiska och prakt

ligter hinna bildas.- Härtill kommer ännu
orter gifvas hvilka äro alltför glest bebodda,
sannolikt ett så stort åfverflöd af skog finnes,
en ordnad skogshushållning svårligen kunde
föras.- Deremot gifves det många orter där
gbriften redan är gamla kåmbar, men där
en det osagdt orätt hushållar med skogen.
i en af dessa orter vore en väl organiserad
ägeri-Stat, om och i nändre skala, af stor nytta,
den ordnade skogshushållning som då kunde
föras å den ortens Verona-Boställs skogar, skulle
n tvifvel genom det goda exemplet inverka
enskilde jordägares åfvertygelse om nyttan
en på vetenskapliga grunder hvilande skogs-
shållning; och kommer det en gång så långt,
jordägaren factiskt åfvertygas om den vet
nskapligt ordnade skogshushållningens både
förbarhet och stora nytta, skall det icke dröja
ge innan den hos hvarje förståndig jordäga
införes. Öfverinseendet af de närmast belägne
gane borde jemväl åt denne jägeri Stat upp
gas; man finge då se om de allmänt åfver
agade missbruk som af skogägare förråfvas
emot hvilka stränga controller ansetts
dvändiga- skulle med större omsorg beifras
förekommas än man hos oss skäl att vänta,
uppsigten är lemnad åt Landtmätarne
Verona Betjeningens, af hvilka i synner
den sednare torde vara öfverhåfvare

belastad med göromål. Utvatandet af o[dj]
hvarigenom en mycketenhet finnes i vårt land, till
lyckligt förlust för det allmänna och enskildt
kunde också bli ett af förnämsta för jägeri-
verksamhet, såsom ock vackandet deråfver
skogs-fågel och annat nyttigt vildt på alla
tid icke fälles. Det förflörings systeme som
nog djupa rötter i vårt land, ger anledning
fara att vildt hos oss, innom ett haft ut-
drade, kommer att höra till sällsyntheterna
Utan tvifvel skulle det efter något tio ta
år visa sig, om en väl organiserad Jägeri-
äfven här i landet, kunde medföra önskad
ta för det allmänna; och då, om icke för
de Staten småningom förråkas.-

Såsom en uppmuntran för dem hvilk
införde på sin jord icke skogsådande hägn
har Comitén föreslagit: "efterskift för ett ell
"annat än af personelle utflygdarne". Jag tr
att denna uppmuntran är nog stinga för a
förmå våra, vid häfdvunna vanor fästade jor
brukare, att frångå det gamla stängsel
lernet,- hvilket dessutom än det mindr hög
samma för ögonblicket och lätt verkställbar
Så länge den principen hos det större anta
af våre jordbrukare ägen bestånd, att m
mera traktar efter ägo-vidd än ägo-förb
ring, följer deraf och att hägnaderne

Pag 34

höflighet icke kan förekommas. Att ikring
vidlöftiga ägor som en jordbrukare i vårt land
ligen innehar, uppföra stängsel af sten, blef
alltför kostsamt. Gadvallar, åfvenledes kost
nna, kunna å alla ställen icke användas,-
handa är förhållandet med befarade häckar
diken; omhägnaden af koppar- eller mes
strad motsvara icke ändamålet uti ett
bebodt land, där odlade ägor hvilka måste
ägnas, ofta äro belägne på längst afstånd från
nderade. Men mycket vore redan vunnit om
så kallade Romantka gårdesgårdarne blefve
nämna i landet. De befintliga betydligt stäng
tillbehör och äro minst dubbelt varaktigare
de vanliga här i landet brukliga.- Till sko
s befarande skulle det äfven mycket bidra
ons man vid uppförandet af en gårdsgård,
id sorgfälligt brände nedre delen af stören
undan skaffade mätjorden såsom befordran
störens hastigare förruttnelse. Men afven den
utan kostnad, lätt införda förbättring, skall
hvelsutare ännu länge uteblif,-

Bland omständigheter hvilka mentligt
mma att invärka på controllen af åfvanstå
Pag 37
den emot den blifvande Skogs-ordningen,
de med skäl på räknas det tagstadgandet
tåterne, vid brifvande tillgång, förvandlas
vatten och bröd.- Skogs-arbetare förskaffas

vanligen af medellösa personer, hvilka
den sådkorsken att lefva af andras skog. G
förledes de till en del af brist på andra
till bergning, dels ock mähända, någon gå
af egennyttiga Såg-ägare, hvilka icke gån
seende på hvarifrån de få stock till sin
Jag vet alltför väl att den i lagen föreskrif
förvandlingen af båterne svårligen kan å
mera vågar tro, att ons Staten, åtminst
för någon tid, åtage sig att förskjuta åklag
andel i båterne och deremot godtgjorde
genom den sakfäldes arbete, skulle fler
vertrådelser åtalas som annars blefve kv
utan afseende, hvarjemte tvångs-arbete
le medföra en hälsosammare verkan
förbrytaren, än fängelse vid vatten och
Det är påtagligt att Staten härigenom
lidande, men om möjligen förbrytelserne
detta sätt skulle minskas, har man ju
nät ett godt ändamål hvilket i sanning
tjenade någon eyperaffring.- Emellan ett
annat är skulle det visa sig hvad verkan
frågasatte åtgärd medförde; en åtengång
det ganda, om nödvändigheten det på kall
vore lika så lagenligt som lätt verkställbar

Pag 31, 32

Ofta förnimmas bevakningen af så
Kronan som enskild man tillhörig skog
att erforderligt antal vittnen saknas till
brytarens fällande, ehuru påtagligt är

ävärkan föråfvat. Det borde derföre
åfven enskilde jordägare tillåtit att an
edsvurne Skogsvaktare. Härvid ägde
ägaren sålunda förfara att han hos Dom
i orten anmäler den person hvilkun
vill till Skogsvaktare antaga, bifogande den
nämnde befattning förestagne, vara försedd
behörigt prägdebevis.- Efter det Domaren
rägat den förfarntade menigheten om nå
vore att anmärka emot den till Skogs
tare begärde personens välförhållande,
ge han, derest någon sådan anmärkning
förekommer dera Domstolen kan afseen
hafva, den Skogsvaktare Ed som kan
da föreskriften;- äge och Domstolen att
en så befskaffad Skogsvaktare med full
gt, hvaremot jordägaren bör åfverlemna
honom en tjenlig belöna att bäras på
hen då Skogsvaktaren är i utöfning af
tjenst.- När någon Skogsvaktare af Dom
len antages, bör Domaren låta derom till
kännedom i Socknens kyrka
göra. Will jordägare af en eller annan
ak skilja Skogsvaktaren eller will denne
sin befattning afträda, anmäle det
i Rätten vid första ting och äge Dom
len icke rättighet att något hinder här
at lägga. Om Skogsvaktarens skiljande
en befs befattning bör likaledes offent

ligen kungöras. Till uppnående af d
åsyftade ändamålet med dylika Skogsv
böra de jemväl under utöfningen af sitt
emot all våldsamhet, hat eller smädelse
öfverkaren eller den honom försvara vill,
predade, och för thy njuta samma frihet
vid slike tillfällen är tillerkänd Kronans Be
te i M. B. XVIII. § 9. och Kongl. Förordningen
20. Jan. 1779. Likaledes böra desse edsvo
Skogsvaktare medgifvas samma vittnes
som är förunnad Kronans Betjente i R
XVII. § 11. att nemligen sjelfve edeligen b
ka sin angifvelse, där andra vittnen
eller bevis ej äro att tillgå. Om Sk
vaktare betrådes med att bevisligen
va missbrukat denna honom förunnad
rättighet, bör han icke allenast befor
till det ansvar lag förmår utan dömm
sin tjenst förlustig samt derjemte förkl
ovärdig att någonsin beklåda en
borgerligt förtroende förutsättande befattning
Skellefteå den 29. Aug. 1842.

eb Grefvelius

Kongl. i A. U.
Kongl. i S. p. B.
Kongl. Wetenskaps-Memorial

167.

Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet har hedrat mig med påkallande af mitt utlåtande öfver det från trycket utkomne Förslaget till Ny Skogsordning. Detta verk af en upplyst Comité, grundadt på warmt nit och rik sakkännedom, är så högt öfver både beröm och tadel af min oerfarenhet samt inskränkta kunskap, att endast hoppet att efterkomma Sällskapets uppmaning, och en fast öfvertygelse att, hos Kejserliga Hushållnings Sällskapet, blott det Goda och Rätta vinner afseende, men det skyldiga och nödtagna åsidosättes samt öfverseende sås åt glömskan, kunnat ingifva mig djerfheten framkomma med följande obetydliga anmärkningar.

§ 1. Utom Mossar, hvilkas odling, under utsigt af endast trettio års besittning, kan med nå- gon skälig uträkning företagas, samt senast inom tio år vara fullt verkställd, finnas

väl och många, hvilkas belägenhet
tit fehlerne att utan menskligt åtgär
ka något för odlingsbarheten, t.ex.
med 25 fot djupt lager af, hvarur under
icke mera lifsägande, dock ännu oför
nad Sphagnum Balustre, derunder ve
ven möter, utan något mellanliggan
ger af mull; af hvilket slag Mosar
egne ägor kan uppvisa ett exemp
betydlig vidd, för 10 år sedan förfaret
vudsakligast nödige dikten. Sådane M
då de belägnas inom Kronomark är
na §. förutsätta all spekulation, li
många andre, till hvilkas förbättring
redan borde kunnat verka dugt, ehu
tillräckligt för att inom trettio år fö
löna nedlagde kostnad.

§. 80: Huru verksamt denne §. må förek
möjligheten af grundsatsens elusion (se pag
mäste lemnas derhän, då köparen, äf
själf iklädd Landboe-egenskap, eller an
de af en tredje derutinnan insatt pers
enligt nästföljande §. 81. §:, begagna
rens bevisliga lof.

§. 66. Åt kronobönder och Nybyggare innehafva
re medgifves att äfven bedjeland till lin-
sådd, på de orter der lin odlas. Om
bevisjandet af denna förmon är gagneligt
i sig sjelf, samt af linodlingens uppmuntran, så måtte det, för samma orsak,
kunna utsträckas äfven till sådana orter,
der linodlingen icke kunnat vinna stånd,
och är i än större behof af uppmuntran.

§. 85: Orden torde böra läsas: Masstekråd äro
de, som, med rak växt utan röte och skadliga
qvistar, minst hålla sjuttio fot i längd, tju-
gufyra tums tjocklek tolf fot från roten
i stora, och sexton tums i smalare ändan.

§. 91. Wikesdomarnes årliga upplysande i kyr-
kan, torde på många orter nog betydligt öka
mängden af de om tiden för Gudstjenst redan
förut bosatte werdslige ämnen. Deremot tyc-
kes icke vara bo angeläget, att en högad öfver-
kare må på stycken kunna bestämma ris-
gon med sin tillernade illgerning, att gif
en liten osäkerhet, om icke en för hans lyst-
nads tillfredsställande begwäm lägenhet tillträm
tyrs vore af tidtordom skyddad, i det hela
kunde vara gagneligare.

§. 94. Wattenwerk med ett sågblad för
parallela dessa, vid en annan husbe
tillverkning begagnade, instrument, s
onyttigt öde tid, arbete, oeconomiska
bimaterialer. Gaeska tvifvelaktigt h
vara, huruvida ett sådant anbladet
kostsamt till anläggning, underhåll o
hvarvid ej små förbiås kostnaden af d
ge stockens fastlande till ett och sam
ställe, öfvertraffar handsågen i an
att gifva ägaren nöje med utveckli
sinnet för mekanik.

§. 110: Såg-afverknings-mätare. D
hoppsaringar Comitén yttrat (pag. 20.) o
Kontrollörs företräden, torde af många
blifva odelade. Hvad människohand
kan människohand äfven förändra, o
chinen sålunda blifva endast ett o
till säkrare bestämmande af endera
som eljest dertill äro benägna. Dess
pålitlig och tillgänglig för andra mo
lationer än valdets, tiger han doc
re än hvarje annan Kontrollör, m
hemliga, om han icke ovillkorligen f

det uppenbara våldet.

I synnerhet öfverensstämmelse med den åsigt, att hvad en enskilde jordägares skogshushållning vidkommer, denne bör lemnas allsluten egen frihet, hvilken af staten må hegnas med möjligaste skydd, kunna storstiftens rättvisligen prisas talom dem finnas verksammast. I våra skogrika grad hade de varit det om de kunnat verkställas i andra närmande likhet till Enskiftet, emedan i våra bygder icke är sällsynt att af Chartan förvinnna huruledes minne kunnan fått sin tillräcklige skogsrim. lor af flera werstes längd och endast nå. gra famnars bredd, omöjlige att värdas eller med omtanke begagnas.

Med anledning af andet husbehof, må mig tillåtas yttra att det icke kan vara den enskilde, hvilken rätt. blifva ägare af en skogs-lapp eller vattenfall, husbehof, som i Statens ägon förtjenar särskildt afseende, ej eller dess som blott äger skog men ej vattenfall, utan fast mera allas, hvilka inom Landet bo och bygga, Kronans eget, för alla Dess hus och byggnader, inbe. räknadt. Att under sökning för husbehof vå.

leder lämpeligen kunde förnas alla de
ducter som i Landets egna behof com
men till Salu-säyning hvad åt utlä
afyttras, utan afseende på om säyningen
eller utan vattenkrafts begagnande. S
omtanke, för Landets husbehof, samt de
Fiden icke tryckande tillgångar af inhemsk
ster, kan sättas i verkställighet genom be
moderesande af exporten till utländsk
den egentliga Salu-säyningen. Denn
enklaste redigaste och säkraste kontrol
vinnas genom det redan ordnade Tull
och en, efter besprövning af omständigheterna
läggande Utförsel-afgift vore ett tjenl
att inskränka eller utvidga Salu-säyn
samt derjemte för Stats-Casson en stä
inkomst, uppväxande eller öfvertraffande
Wattenverkens bestridning uppkomne
de redan anlagde vattenverken förut
rede bestridande, och derföre ej kun
lägges med en ny indirect skatt, h
ej den förra efterlefves, så län denna
ej kunna upphäfves, om den ock bef
något afseende värdig. Likväl för

nog något dylikt medel beköfva påtänkas, åt
minstone till moderesande af handsäyning för
utländskt behof, om den praktik, att utlåtning
genom ombud, eller hvad i lagfrid saken är bestäm
ma, genom inhemsk speculant på utländske gen
mingar, i någon skogstrakt inköper det ena stam
met efter det andra, och förmedelst anbragte
20 à 40 handsägar, inom få månader eller vecko
gör hvarje skogs-lott exportfärdig, vinner all
mänare efterföljd, hvilket icke torde längre
uteblifva, än en allmän öfvertygelse om det
lönande af saken hinner sprida sig ut

Wirts den 27. Augusti 1842.

J. W. Cedolin

Anmärkningar vid förslag till ny Skogsordning:

§ 3.

Den häruti förekommande upptagningen af skogsandel om Kronomarkers användande till indelning af inga hemman synes vara mera positiv än som följden deraf skulle blifva, hvarföre en mera relativ redaction föreslås. - Salunda:

Så vidt dessa marker äro till nya hemmans inrättande tjenlige böra de med företräde framför andra inrättningars behof dertill användas och upplåtas - m.m.

§ 4

Kopia.

Utdrag af Protokollet för Kongl. Maj:ts och Rikets Ekonomie-Departements-Expedition den 23 Augusti 1842.

Kongl. Maj:t har, på underdånig anmälan af Kommerskollegium, i skrifvelse till Kollegium den 6 Oct. 1841, anbefallt Kollegium att, med tillämpning af de grunder, som i Kongl. Maj:ts Nådiga Kungörelse den 1 Nov. i Sjunde Bandet af Svenska Författningssamlingen blifvit för Kronoparkerna stadgade, till Kongl. Maj:ts pröfning och fastställelse förelägga förslag till Kongl. Maj:ts Nådiga Kungörelse om Kronomarkers användande till indelning af inga hemman; och har Kollegium, i underdånig skrifvelse den 31 Dec. 1841, till Kongl. Maj:ts pröfning och fastställelse förelagt förslag till sådan Kungörelse, med underdånig anhållan att, i händelse förslaget vinner Kongl. Maj:ts Nådiga bifall, Kongl. Maj:t täcktes låta det utfärdas och kungöras.

Förenämnda förslag till Kongl. Maj:ts Nådiga Kungörelse om Kronomarkers användande till indelning af inga hemman, med tillhörande underdåniga skrifvelse, är nu till Kongl. Maj:ts pröfning och fastställelse förelagd.

Kongl. Maj:t har, efter föredragning af förslaget till Kungörelse om Kronomarkers användande till indelning af inga hemman, med tillhörande underdåniga skrifvelse, funnit sig nådigst förordna, att förslaget till Kungörelse, med de ändringar och tillägg, som af Kongl. Maj:t blifvit i förslaget gjorda, skall, såsom Kongl. Maj:ts Nådiga Kungörelse, utfärdas och kungöras.

Hvilket Kongl. Maj:ts Nådiga beslut Kollegium härmed har att till vederbörande meddela.

Stockholms Slott den 23 Augusti 1842.

På Kongl. Maj:ts Nådiga vägnar:

N. Ekström

Till det Kongl. Svenska Hushållnings-Sällskapet.

Kopian bestyrkes.

Kongl. Maj:ts och Rikets Ekonomie-Departements-Expedition den 23 Augusti 1842.

N. Ekström

Nr 862

171.

belagna moras-
ndel, betydlig
mmer genom
slag föreslås att
Gotska, då adlings-
omfång, och då
elägen från
stoz Denna
ädgandet ute
smark than
d than lekväl
n geometrie
d Kronomar-
formaliteterne
ch det afsedda
ngtliga ord

ar säkerligen
ulägenheter,
ned ägor eller
d för sådant

han ihuvudsak

Anmärkningar vid Förslag till ny Skogsordning:

§ 3.

Den häruti förekommande upptagandet af stadgandet om Kronomarkers användande till inrättning af inga hemman synes vara mera positivt än som följden deraf skulle blifva, hvarföre en mera relativ redaction föreslås, - sålunda:

Så vidt dessa marker äro till nya hemmans inrättande tjenlige böra de med företräde framför andra inrättningars behof dertill användas och upplåtas - m.m.

§ 7.

Emedan företag att odla på Kronomarkerne belägne mossar och kärr, uti de mera aflägsne delar af landet, betydligt motverkas af den stora kostnad som uppkommer genom utsyningens verkställande af Landtmätare, så föreslås att dylik utsyning skulle förrättas af Kronobetjente, då odlingslägenheten icke är af något ovanligt stort omfång, och då den finnes på alla till tio mils afstånd belägen från den ort hvarest Landtmätare vanligen vistas. Denna förändring synes närma till likhet med stadgandet uti §48, att syn till dylik odling å boställesmark kan förrättas af någon Kronobetjent. Derved kan likväl vara förutsatt att sådan mark redan är geometriskt afstakad, hvilket sällan inträffar med Kronomarker, men för mycken noggrannhet uti förrättelserne torde mera kunna till skada än gagn för det afsedda ändamålet, att underlätta tillfället till nyttiga odlingar.

§ 19

Med stadgad afseende deras att utsyningar sakerligen äfven förefalla till åtskilliga nya Kronoanläggningar, och att anläggaren då vanligast icke äger eller nyttjar någon skog, synes denne Kronodelen för sådant fall böra blifva följande:

Och skall vid synen noggrant undersökas huruvida

brukshägaren eller anläggaren af den erhölle me-
halver utaföer den han förut kan hafva agd
tjod m.m. — — — — — — —

§ 71.

Emedan det tjärebruk som årligdhommes af fur
och rötter, äfvensom af förtorkade stubbar och
jagstockar och äfter grofre fururötter som fälle
utgör ett lika oskyldigt som gagneligt använd
i annat fall aldeles ongripligt fallande skogsalst
ett allmänt förbud emot tjärebränning af dylik
på recognitions skogarne och kronomarkerne hv
lefvas ändamåls enligt eller rättvist, emedan d
tillfälligen skan tillämpas den åtgärd om misshru
som i förslaget är anfört såsom grund för förbu

Tillnyningsvis må såsom ganska tillförlitlig
att den i trakten af Torneå och Kexholms läne
inlid närvarande tid, årligen tillverkat flera
tunnor tjära endast af furustubbar, och sedan
nu mera å åtskillige ställen upptagas, så är åtgi
helt och hållet förtorkade fururötter, eller så kall
rötter, hvilkas rot derefter upprifves och jemte
alnar af stubben fördelaktigt användas till tjä
Att tillverka tjäre af skadad skog är ett uti d
ännu aldeles obegagnat arbetsfält, liksom som d
hela det tillgränsande svenska Norrbottens lan
är aldeles enahanda, i följd hvarof tjäre tillverk
på dessa trakter rätteligen bör kan
dömas såsom skogsödande. Man beräknar i dess
Fem à sex dagsverken åtgå att tillverka En
tjära af rötter och stubbar, hvaremot sju till
dagsverken fordras åtgå i Österbotten vid tillverk
af en tunna tjära efter skadad skog. Enär
sistnämnda tillverknings sätt är skogsödande och
leder till missbruk af recognitions skogens ann
hvarföre del och skulle icke vara förbudet, m
tillverkning af stubbar och rötter deremot till
I händelse af förbudets åsidosättande vore det
tillverknings sättet, i anledning till vedens alt

fenhet äfven kall att under hela tillverkningstiden afskilja
från det lefvande, och i handeln af blandad tillverkning bör
de dessamma vara hel och hållen förbruten.

Enär § 50 af förslaget i förenlighet med äldre författ-
ningars lydelse tillåter tjärebruk af rötter och rödvurna
träd m.m. från boställens mark, så synes tillräckligt att
å recognitions skogarne icke dylik tillverkning endast
af rötter och stubbar utan framför såsom särdeles olämplig.

§ 74.

Dess lydelse är bland annat följande: Åboe eller torpare
som i grund af behörigt tillstånd å recognitions skog bygger
och bor, äfvensom landboe och torpare på brukshägarens
egna ägor, hvilka på de brukshägaren tillhörige skogs-
marker skal tillverka eller försälja, vare till dubbel
åverkans bot förfallne tjenste skadeersättning m.m.
men som här måste vara förutsatt att endast olofflig
tillverkning och försäljning förbjudes, så synes ordet olof-
ligen hafva vid redigerandet utegliömts.

§ 76.

Äfven hafven å den recognitions skog som till Kro
kronan återfaller, då bruks och bergverks rörelse nedlägges,
borde tillåtelsen lyda på sednare delen af förslagets 20de §, hvar
förekommer uti sednare delen af förslagets 20de § hvar
elgerd blefve utan följd i det fall att skogen vid afträ-
dandet skogligen vore så hårdt anlitad att marken
till annan lägenhet derföre icke anföres.

§ 81.

Till afhjelpande af den nödtalda belägenhet hvarut
inbyggarena uti Sveriges norra provincer råkat, genom
de under förledet decennium inträffade många miss-
växt år, har potaskbränning af lafskog å skoga
markerne i dessa land blifvit hemmans och nybygges
innehafvare tillåten utan afgift på sätt i afskrift
hosfogade författning af den 3 Mars 1833 innehålles
hvilken bifogas till upplysning om denna skogs fråga
som likmäl å det lilla Finlands gräns stötande svenska
området nog mycket missbrukas, så under att potaskbrän
brännerigen å kronomarkerne förnämligast bedrifves

af Brackstuga- och Inhysesfolk samt lösa folk d[e]
arske prisad nu uppgått öfver det billiga vanlig
följden blifvit att Legos- och arbetskonerne märkbart
under sednare åren, äfven inom Svenska grand
Derest en sådan frihet som den Svenska för
anvisar skulle bebelgas vissa orter i Finland, så
belegen angelaget vidtaga allvarliga åtgärder
markta missbrukens förekommande, samt att stad
ewat patarska brinning å alla skrononmarker
sommarmånaderne, emedan en mycken del skog
der den leden deraf uppkomma

Att från Skiono-skogarne utan afgift upp
stubber och rotter till kjärnbränning synes vara
som med allt skäl äfven inom Finland skulle
lägenhets inneha före uti de norra länen d
ning hänti borde föranleda dels till dylika af
vändbara, men sparka nyttiga skogsalsters ån
förvattnande, dels och att tvinga de bgalag
gäld skyldighet att företaga kjärnbränning af
äfven uti de orter hvarest denne skogsödande
ring anna ändamål; hvilket såsom redan an
blifvit är händelsen i Torneå Socknar. Såsom
för en allmän tillåtelse borde och kunna antag
uti förslaget omnämda speciella tillåtelserne, till
kjärnbränning vid inträffande nödvändighet, synes
fall komma att fortfara till ändamål såsom hy
i nödens stund; ty nödvändigheten för året kan i
där den inträffat vanligen gifva vara fäkert
än i början af September månad, hvarefter in
del derom och regelbrenen för tillstånd vinnes
Gouverneuren i Länet samt dettas bekantgör
tager tiden så vida att under det året fog
deraf vinnes; ty vanligen tillfryser jorden i mel
toler månad, och afta äfven tidigare, så starkt
rötter och stubbar till kjärnbrukt då icke vidare
åtkommas för det året. Uti Finlands klarke
bedrifves likväl kjärnbränningen af skog som
under tvenne eller flere år arad, och därtill

[illegible] tillfälligt tillåtelse, så vida som den åsser nödhjelp under
ett bord missbrukas anna mindre användbar.

§ 57.

För att uti ett eller flere vedlyftiga bgalag, hvilka äga
samhälld i skog, kunna tillvägabringa det under denna
och § 32 omnämnda förslag till hela sjun tillverkningen
belägget för året förr. m. synes angelagit vara att den för
ändamålet behöfliga öfverläggningen härom underlättas
genom stadgad föreskrift om samtliga delägarenas skyldig
het att till sådan öfverläggning årligen sammanträda å
viss dag och ort å tiden och stället för dessa sammanträden borde för hvarje samfällighet efter omständigheterne bestämmas på en längre följd af år, och vid tillfälle af ströfvade åsigters efter tillvägaliketens mening å dylikt stadgande synes bliva förenligt med förslagets innehåll uti § 34 angående socknestämmans hållande till öfverläggning om förvaltningen af socknens allmänning. - Uti enlighet hvarmed synes och tillses att sådan socknestämma äfvenväl hålles å för att till bestånd viss dag årligen, hvarvid alla delägare tillfälle bliva i tillfälle sig erinra och så rätt bevaka att i följd af tillfälligt skallelse, som oftast blifver mindre allmänt känd och mycken ut hållas till mindre lämplig tid.

Om sågverks anläggande och begagnande.

Ingången derved har i sednare tiden genom författningar blifvit närmare bestämd; i afseende, - ehuru vad angår stubbars belägget för sågtimmer fanget från skrononmarkerne, hvilket anses bero på en nog obestämd prövningsgrund å för anläggare utgör denna afgift likväl i de flesta fall en hinder vid omständighet, emedan stubbarne vanligen uppgå till högre belopp än sågrantan, och det synes således vara af mycken vigt ej mindre för den enskilde anläggaren än för sjelfva skrononen, att gränden för stubbarnes belopp blifver lika noggrant bestämd

som för vedfångst från recognitions skogarne
nu finnes uti förslaget afhandlat under

Öfver Torneå den 24de Augusti 184[illegible]

N: Ekström

Till Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet

Allerödmjukast

Till Kammar Collegium, angående tillstånd till stubbars, rötters och vindfällens afhämtande å Kronohemman och Nybygges områden samt Kronomarker i Norra Länen, för tillverkning af Pottaska.

Carl Johan etc. etc. Wår ynnest etc. Med anledning af så väl Edre som Wåre Befallningshafvandes i Gefleborgs, Westernorrlands, Jemtlands, Wester och Norrbottens Län i afgifne utlåtanden gjorde framställningar; hafve Wi, till beredande af ytterligare utväg för innevånarne i nämnde Län till nödig arbetsförtjenst och bergning i nåder funnit skäligt tillåta, att hwad Wårt nådiga Bref den 6. Maji 1830*), i afseende på tillstånd för hemmans och nybygges åboer i ofvannämnde Län att till Tjärubränning få hämta stubbar, rötter och vindfällen, innehåller, må få, för de i samma nådiga Bref omförmälta hemman och nybyggen samt områden och Kronomarker, i alla delar och under enahanda vilkor samt sålunda äfven utan afgifts erläggande tillämpas i afseende på afhämtning deri-

*) [illegible] pag. 510 för 1830.

...na ändamål
...nen, vid
jag icke lemna
består af så
N:o 863.

Sällskapet.

Kejserliga Hushållnings Sällskapet har jemte högl. ärad skrifvelse för den 1ste sistledne Junii tillsändt mig ett exemplar af Förslaget till ny Skogsordning och behagat anmoda mig att deröfver till Kejserliga Hushållnings Sällskapet inkomma med utlåtande,

från af stubbar, rötter och vindfällen af löf
tjenlige till pottaskе tillverkning; men att
hemtning af slike skogseffecter å Kronans öf
områden, för beredande af pottaska, skall
enstämmelse med Wårt nådiga Bref af
Februarii 1826 *) förhållas, dock att den
stämda afgiften till Kronan nedsättes t
femtondedel af pottaskans värde efter årli
kegångspris, med antagande af den grun
beräkningen, att af skogseffecterne tio ma
lass ältgå till 1 tunna nedbränd aska, h
anses gifva 1 ½ Ltr calcinerad pottask
des i öfrigt, hvad förberörde Wårt nådiga
reskrifver, i afseende å Gärningsvirkets afbrän
inom Kronans skogars områden, äfven, i
å afskebränning inom samma skogar, lände
efterrättelse. Hvilket Wi Eder till svar hä

*) N:r 38. pag. 433. för 1826.

i nåder tillkännagifves, och hvarom Wi ägen att
Wård Befallningshafvande i ofvannämnde Län,
till behörig efterrättelse och allmänt kungörande
inom Länen, förständiga. Wi befalle de Stockholms
Slott den 3. Mars 1837.

Carl Johan

M. G. Danckwardt

Likheten med det uti Svenska Författnings-
Samlingen för år 1837. N:r 6. införda nådiga
Brefvet, intygar

N. Ekström

Kejserliga Hushållnings Sällskapet har jemte högl.
ärad skrifvelse för den 1:sta Sistledne Juni tillsändt
mig ett exemplar af Förslaget till ny Skogsordning
och behagat anmoda mig att deröfver till Kejserliga
Hushållnings Sällskapet inkomma med utlåtande,

dess ägare emellan, såsom lämpade till samma ändamål
och skall jag nedanföre återkomma till dessa ämnen vid
granskningen af sjelfva Förslaget.
Förrän jag likväl inlåter mig deri vill jag icke lemna
osagt att Finland innehar den vidd, och består af så

22 Sept. 1842.
16 Oct. Å. U.
Nov. i S. f. B.

N:o 863.

176

Det Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet.

Kejserliga Hushållnings Sällskapet har jemte högt-
ärad skrifvelse för den 1:sta sistledne Juni tillsändt
mig ett exemplar af Förslaget till ny Skogsordning
och behagat anmoda mig att deröfver till Kejserliga
Hushållnings Sällskapet inkomma med utlåtande,

dess ägare emellan, såsom lämpade till samma ändamål och skall jag nedanföre återkomma till dessa ämnen vid granskningen af sjelfva Förslaget.

Förrän jag likväl inlåter mig deri vill jag icke lemna osagt att Finland innehar den vidd, och består af så olika Jordmoner, att samma hushållningssätt öfverallt, hvarken är ändamålsenligt eller borde ens försöka införas, helst inbyggarenes, uti de serskilda Landskapen, befnadssätt och vanor äro olika och icke heller på af lagstiftaren lemnas utan allt afseende. Häraf följer att hvad för en del orter borde påbjudas för andra orter borde förbjudas och då jag nu närmar mig mitt egentliga ämne, vill jag på förhand tillkännagifva att jag inskränkt mig, att i hvad Skogshushållningen och Förslaget angår endast lemna dessamma å Savolax och Karelen; ty ehuru det att jag säkrast har mig bekant befnadssättet, jordbruket och öfrige näringarne i dessa landskap, deras fördelar och olägenheter, finner jag Comitéen kunna äga den mening, huru för en lagstiftare så vidsvifvigt nödigt kännedom deraf hvarföre äfven synes såsom skulle Comitéen vidat till en del äfven bringa Savolax och Karelen till en ödemark, hvarifrån de genom enskilta och allmänna uppoffringar redan blifvit till en del och under förfarandet deraf kunna blifva räddade.

Hvilket uppdrag jag nu går att ödmjukast pröfva.

Vid genomläsandet af Comitéens uppgifne [illegible] till Förslaget och sjelfva Förslaget kan det [illegible] undfalla någon att motiverne äro till en del [illegible] icke allenast med hvarannan, utan äfven [illegible] slaget: Såsom exempel härpå får jag anmärka [illegible] sedan Comitéen på Lag och Skäl godkänner för [illegible] okränkbara och helgade ägande rätt, vill Com[illegible] sedan hon till och med ganska riktigt anmä[illegible] förbud endast innebär ett hämmande icke ett lif[illegible] hvilket icke kan framkalla en ordnad Skogshush[illegible] hvars första villkor vore en fullständigt gjord[illegible] ett tåtande, uppfara sig till enskilda Jordägares [illegible] dare i afseende å deras näring och stadar de[illegible] uppsigt af personer, hvilka i allmänhet mindre [illegible] fleste Jordbrukare förstå jordbruket eller rät[illegible] jordbrukarens nytta och skada - vidare vill Com[illegible] ej förneka jordägaren fri förvaltningsrätt öfver [illegible] jord eller att anlägga arrendatorer. Landbor och [illegible] men under en ganska olämplig åberopande af p[illegible] mot minskning af skattskyldig jord, bestrider jordägar[illegible] skalen att afsvärdera en del af sin jord, och samma som erkänner att Förskriften bidraga till en ändam[illegible] lig skogshushållning, afstyrker klyfningar af h[illegible]

§ 30.

Borde på förut uppgifna skäl utlemnad[illegible]

År 1842 den 16 April blefvo efterskrifne af undertecknad Stads Architekt, med biträde af Mineur-Skattaren Johan Wolenius, och nödig handräckning, på Wederbörlig anmo-

gjenlig för Kolbränning icke ens tjenlig. Derigenom skulle det stora ändamål winnas att sedan den lu Kolning gjenliga skogen blifvit från odlingsbara marker afrodjad, skulle der uppstå odlingar i stället för löfskog, som lu det föreslagna behofvet ej är användbar, och hvilken icke blifva efter Svedjande, men åfven efter egentlig trakthuggning här å orten, intager barrskogens ställe och på detta sätt skulle, sedan en skog uti längre tid gagnat icke blifva jernwerksegaren, och de personer som dervid hafva sin näring, dess ställe utan uppoffringar (statar Hemmans utskyldet och ännu) kunna intagas af jordbrukaren, som då kan förskaffa sig biförtjenst genom kolande å de lu odling gjenlige marker och vill jag härvid endast tillägga att derest ett jernverk skall kunna med allmän och enskild fördel drifvas, bör dithörande underlaggas skog till kolning, hvilkets tillförsel af kol från annans skog beror på årsväxten och af annan för tillfället uppkommen arbetsförtjenst, hvaraf Jernverks idkaren aldrig bör vara beroende –

• Art. IV.

§ 30.

Borde på förut uppgifna skäl utlemnad –

• Art. III.

Jernverkshandteringen är obestridligt näst åkerbr och boskapsskötseln, orten förnämsta näringsfång Att jernhanteringen i dessa aflägsna provincer ej drifvits i större skala, har icke blifvit brist tider och communicationer förorsakat utan åfven brister och fördelar för jernverksägare – Comitén väl egnat recognitions skrifvelsen sin uppmärksamhet, utan att likväl något egentligen tillägga, och utan o åt den större delen, som af Jernverk frambring framför en nybyggares hemman, gifvit det sednas tådesrätt vid ansökning af öppenlappsjord. Så nybyggares ansökan äfvde oppositionsrätt, hvilken alltid åberopas, åtminstone i annans än den verkliga jo namn; hvarkos Comitéen förbjudit jordbruks å tionsskog; jag anser väfst dessa skogar icke vandas annorlunda än de föreslagne ändamål, liksom jordbrukaren ej kan belagas rättighelen såsom en binäring förtjena på Kolbränning, det icke eller förbjudas Jernverksägare att lu Sine Kolare hvilka både för Kolbränningen och bevarande för åverkan måste vara deras bosatte, Jä ring upptaga något Tunnland åker och äng i sä der anlagen skogen redan blifvit afbränd, eller de

mot minskning af Skattskyldig jord, besvärar jordägar hela att tillvarandera en del af sin jord, och samma som erkänner att Skogshushållningen bidraga till en ändam lig skogshushållning, afstyrker klyfningar af S

Å 1842 den 16 April 6 efftergranskades af undertecknad Stads Architekt, med biträde af Murare-Mästaren Johan Wedenius, och nödig handräkning, på Wedanförd anmo-

sig med ängome — . Härat bör en ovandriklig följd
at Svedjebruk måste förblifva jordbrukarens förnämsta
näringsgång, helst boskaps-skötseln som förskaffar jordbru-
karen den säkrast penninge inkomst, är så ha vida der-
af beroende, at med Svedjebruk upphör boskapsfodret
icke blott om Sommaren utan äfven om vintern, såvida större
delen af fodret för vintern insamlas från Svedje-
lemningar — Svedjebruket måste följaktes i dessa orter,
med afseende å jordbrukets och boskaps-skötselns fram-
tida bestånd, bibehållas såsom grundnäring och såsom
sådan frigöras från de band okunnigheten och fördo-
men deraf lagt, utan at fästmer sjelfvas inom
nya — som medföra större olägenheter och hinder för
landets upphjelpande — är rummet här tillåtet at närma-
re utveckla. Jag vågar således på grund af den kän-
nedom jag äger om Svedjebruket, samt med afseende å
allmän och enskilt fördel, ödmjukast föreslå at från
förslaget om Svedjebruk § 65 utestulles förbud icke nå-
gon bättre än jordbrukaren sjelf känner hvarest han
bör svedja, några visse kännetecken å sådan mark
der Svedjebruk är skadlig icke kan uppgifvas och det
vore löjligt at förneka en jordägare rättigheten at skör-
da säd från en mark, hvarifrån han under hvilket
annat förutsättande som helst, äger förstöra skogen:

• Art: III.

Jernverkshandteringen är obestridligt näst åker-bru
och boskaps-skötseln, orsens förnämsta näringsgång
Så jemförelsen i dessa aflägsna provincer
ej dragits i större skala, har icke blott bristan

• Art: V

§ 48

Comitéen har föreslagit trettio år såsom tidsrym
under hvilken nyttjanderätten af upodling å bostä
derbydande obanbar mark må tillerkännas ödlare
finnes obändige Kärr och mossar, tvifvelsutan äfven å
boställens ägor, hvilkens odling vida öfverstiger
ärs blifvande afkastning och egentligen endast me
nyttja at försten, som de innehåla försvinner — e
dessa marker blifva i framtiden å bostället af
om åtminstone icke den förut stadgade femtio-å
sättningsrätten bibehålles — För öfrigt anser jag
fråga icke bort inblandas i Skogsordningen; e
af Skogsmark kan derför räknas, bör förvaltni
ten af odlingen ej mer sammanblandas dermed
då den odlar marken icke vidare är ämne för
ningen om Skogen —

• Art. VI.

Uti Savolax och Karelen har med sv
åkerbruket i Kronat drifvas ha någon höjd-
igenfinnes ni Markerne och jordmonens beskaf
På vanska få ställen finnes åkerjord i större
en sammanhang, oftast endast uti mindre — längt fr
annan skilder jordlappar — • Västan lika förhål

Å 1842 den 16 April 6 syftade af undertecknad Stads Architekt, med biträde af Murare-Mästaren Johan Wolenius, och nödig handräckning, på Wederbörlig anmo-

§ 100 och följande

Till erhållande af tillstånd till anläggningen af Sågverk blir nu proceduren mer invecklad än förr ja den pröfningsrätt, som förut tillhört Domstolen tillkommer nu Landtmätare och Sjöre och för att icke använda Domstolen såsom en ziffra utan värde, kommer densamma nu att rådfrågas om lagarne för vattnets kraft och ivrelse samt uti mekaniken.

Innan dock såväl den ena som den andra inhämtar nödig kunskap i de härvid förekommande ämnen, torde vara bäst att allt blir vid sitt förra, helst skäl till ändring af lagen i detta afseende minst torde förekomma.

Wid controllen emot öfversägning föreslås Landtmätaren ha en slags Fiskal. Skulle detta förtroende ej såra Landtmätare-Stånded och hos den enfaldiga väcka misstroende hå Landtmätare, vore önskligt att Controllen lemnades åt Landtmätarne.

Hvarje Embets och Tjensteman behöfver äta stadgadt förtroende om han hos den enfaldiga bonden kan uträtta hvad han bröd. Landtmätarne hafva under de trenne sednaste årtionden lyckats vinna detta förtroende: ställas desse nu under samma Kathegorie med Fiskaler m. fl. mot hvilka bonden alltid står i oppo-

ner den andra mindre – detta hade icke eller bör i Comitéens förslag, så framt Comitéen icke att åsyfta den fördömda åker och ängs odlingen inkräktat å skogarnes och Wildbyarens terrain hört till dess förhandlingar –

§ 76 Bör förändras så här: Till befordran gås och skogväsel å ort der bygge verkställes kallas rik bränning ske, och som marken vanligtvis, då den plöjes bör den sålunda af marken begagnas, såsom sved, då sädesväxt

Art: 1X

§ 94

Sednare Mom: bör lyda så här: Rättigheten att Sågverk ämnad att drifvas med ångkraft bifallas af Hans Kejserliga Majestät i nåder

§ 95

Närmaste grannar (ej för mycket obestämdt uti en lag) kunde med hvad derlik hör

nas – Egenskapen af en husbehofs qvarn försvinner när ägaren kan dermed begära sine grannar igenom controllen åtminstone försvåras –

Jernvärkshandteringen är obetydelaktigt näst åkerbr
och bruksfiskeriet, utgör förnämsta näringsfång
att jernhanteringen i dessa aflägsna provincer
ej drages i större skala, har icke blott bristan

sition och om hvilka de ej förlora den däraktn
domen att ej vara döfva för metallens klang
är förbundet och Embetsmanna anseendet åtn
rat och följderne deraf större än man tror.
vetom kapa Landtmätarene andra göromål fö
ka, de egentligen äro bildade och aflönade -
Jemte det jag nu får vördsamkast öfverlemna
ka Kejserliga Kushållnings Sällskapet
ning, vill jag begagna detta tillfälle och me
å Ortens behof och flere deraf härrörande ol
ödmjukast anhålla det vårdes Kejserliga Hu
nings Sällskapet utverka att ny stadga för
fångst och för djurfångst blifva utfärdade.
Orter hafva säxe marker i det närmaste sk
hvarmot fisk och djurfångst ännu äro fam
och som författningarne deröm äro vida äldr
sednaste Skogs ordning, torde det äfven vis
att stadgan om dessa binäringars idkande fö
varit mer behöfligt än nämnden en ny Skog

Med vördnad framhärdar

Kejserliga Finska Hushållnings Säll

Öfversekreterare Tjä

Assessor Eiger

Åhr 1842 den 16 April förrättades af
undertecknad Stads Architekt, med biträde
af Murare Mästaren Johan Wolenius, och
nödig handräckning, på Wederbörlig anmo
dan, mellantaken i öfre våningen af
Corps de logis i Kejserliga Finska Hus
hållnings Sällskapets hus i staden åt
gande gård, No 1 i 4de Quarteret af andra
Stadsdelen

Först tyvnades taken å nedre sidan, och befanns
att, uti stora salen, kalkbruket mästan öfverallt
delat sig i remmar, gående i olika riktningar, så
i synnerhet vid remmarne västra hörn emot Tavastgatan,
hvarest flere, till midt hvarandra, varande, bredare
sprickor gåfvo anledning att förmoda antingen
röta i därvarande bjelkar eller bristfällighet
i deras förankring, emedan utrödgandet af dessa, till
vid hörnet befintliga remmar, hvilka enligt uppgift
tillagt i vidd innevarande vår, icke så mycket kunde
tillskrifvas bjelklagets utan fast mer sjelfva väggens
utbuktning.

Tillvarates befanns å gipstaket utöfver det, sydvärt
om salen och närmast intill denna ~~belägna~~ emot gården
belägne remmen, åtskilliga större och mindre remmar,
och deribland en, genom hela bredden af taket, på
något mera än en alns afstånd ifrån salens skilje-
vägg löpande, hvars beskaffenhet ej heller medgaf
att anse den uppkommen, enhvart såsom följd af
den vanliga inbuktning, som under bjelkarnes tork

ning äger rum.

Widare fägs i taket af del, nord Ost om salen, Tavernstgatan warande remmet, wanlige sprickor bouteil, och äfwenledes uti wäggen emot nyssnämnda gata en ofwan fenstrehvalfvet mest synbar remna, fortgick utmed Östra sidan af fensterkarmen, genom båda wåningarne till stenfoten inwid gatan, hvarest någon längre utsträckning af densamma, för tiden icke kunde upptäckas. Denna uti väggen befintliga brist fällighet ansågs wara en ännu fortfarande af derintill stående flygelbyggnad, hvilken, liksom flygelbyggnaden å Wästra sidan, kort efter dess uppförande, åstadkommit flera remmar å gamla husfasaden, hvilket förmodades böra genom någon upphuggning anses nu att för det närwarande icke wara nödwändigt att i detta afseende föreslå någon ändring äfwen som remmarne fortfarande medelst rappning.

Lika beskaffad churu mindre synbar befanns muren emot gården under det närmast wästra belägne fönstret af östra wåningen.

Utöfwer de öfriga remmen uti Tambourens och slagningen i taket, mer och mindre remnad, det anses härröra endast af hjelklagens belastning, så länge trädet icke är fullkomligt kan förebyggas, men hvarmed icke är ovanligt förknippadt någon så beskaffad felaktighet kunde föranleda fara af instörtning.

I grund af hvad hittintills blifvit befunnet nödigt att upprätta mellantaksfyllningen

emot husets wäggar omgifwen hjelklagen, efter hvars werkställande utredes:

Att, ofwan salen, inwid förutnämnde hörn, twänne hjelkar och derinwid liggande troppgolfsbräden, woro förfarde af röta, samt twänne andre, deraf anflutne till nära en tums djup å kärnsidan, i följe hwarf anfägs att de förstnämnde hjelkarne samt bräderne borde emot nya utbytas, samt å de sednare, den anflutne delen, med bida borttagas, och att de förstärkas af trenne 10½ alns långa plankor, som wid ändarnes sammanfogning å taket medtal, formera en rygg eller kamm, och slutligen att murens utskjutande förhindras medelst nya ankare å twänne hjelkar, hwartill ankarnes nu warande antal är otillräckligt, helst del uti xxxx, närmast skiljowäggen uti dåwarande första hjelke warande ankare icke sluter tätt intill densamma, af hwilken orsak spikarne trolijen gifwit efter, hwilket, i förening dermed, att det närgränsande ankaret war fästadt wid en, nu mera af röta upplöst hjelke, anfägs hafwa wållat takets, wid detta ställe innehafwande betänkliga beskaffenhet. Lokalen anfägs nödigt att ofwan salen, rumstaket, som nu ligger en aln innom murarne, borde så fält läga tätt inwid desamme, hwarmedelst mellantaket icke belastas af skuntaket tyngd, i följe hwarf, förstnämnde tak efter provisionelt bibragt stöd förses med nya takfötter af erforderlig längd för att bäras af rumstaket, då denne lägges tätt intill hjelkarne tangerar murene.

På den i sydwäst närmast salen belägne

kammaren war uti hjelklaget, midt öfver
leskrefne remna i murbruket, derwarande hjelk-
nad af röta, att anfägb derföre böra emot en ny
tas; För öfrigt woro öfwer alla de öfrige wun-
hjelklagen i pålitligt skick, hwadan, bethäffan-
de tjstnämnde, ingen widare åtgärd anfägb
än att, till bethryggande af deras fortfaran-
bestånd, fyllningen uppfylages, att hjelkarn
anstrykes med stark Vitriololut, efter hwa
fullkomlig torkning, fyllningen å nya
läggas, hwarefter gipstaken noga underfökes
lebt knarkning, allt murbruk, som derwid
ihälligt hjud, borttages, att nytt anbringas i fu
jamt att stukelägen, så wäl nytt, som gamm
murbruk watteurisses, afsvedmages med fi
stork och affrägas.

Ytterst anfägb att uti vinden, som nyttjas
waningsrum af fint garn, bottnen borde förses
brädgolf, för att förebygga olägenheten af d
dam, som nu inpyster, när den besökes, att
nyssnämnde rudimenter.

Till ifrågavarande af ofvannämnde Bröst
ten åtgår:

2 ½ tums torra furu Hjelkar, med raka porer, 7
famnar långa, 12 tum höga 6 tum be-
da, med transport till stället — à 4. 20 Rr.
1 ½ dito 10 ½ alnar lång, — — — .
37 famnar torra Hjelklaikta — 3. "
1 bolt torra utskotts bräder till tropgolfwet — .
5 tn Näfver . " . 30 "
1 Lass torr gärdsel " .

Transport Rubel 14

Transport Rub. 14. 31

200 ½ 6 tums furusyrik	—	56	1.	12
1000 ½ 4 tums d			2.	80
300 ½ 5 tums d		35	1.	5
10 ½ torra granspravar 6 alnar långa 8 tum i fyrkant, till latkstaken		38	3.	80
2 ½ torra plankor 10 ½ alnar långa 12 tum breda 3 tum tjocka, till stålning		70	1.	40
4 ½ Sparrankare, 2 alnar långa af 1 ¾ tum bredt plett jern, med knä å ändan, spikade af 1/4 tums ⊕ jern, antagas tom 12 ½ på ½, med arbetslön	" "	å 1. 60	6.	40
50 ½ 6 tums Ekspik till ankarnes fastande			"	50
300 ½ murbruk att, emellan hjelkarne två höga höja murade fals, 12 tum, att stå uti stället ämnaren å de 4 ställen, som marke äpnas för de nya ankarnes insättande, med transport	" "	å 1.	"	3.
8 tunnor Kalk, med bärare hön	40 kop.		3.	20
14 Lass mursand		15	2.	10
4 tn Vitriol	"	50	2	
1 tunna rötter	"	"	1.	
6 tn bränd finstötad Gyps		50 kop.	3	
70 ½ golfhyllan tre vinden, 4 famnar långa 4 tum tjocka	" "	à 10 kop.	7	
26 tolfter bättre bondbräden till d		1.	26	
2500 ½ 4 tums spik	"	à 2 ½ 80	7	
200 ½ 5 tums d	"	35	—	70
80 Timmermans dagsverken att utlägga fyllningen, insätta och förankra hjelkarne, ifrågavarande trop bottnen				

Transport Rubel 86 — 38 —

Transport Rubel 86

återinläggs fyllningen, kyffla ah inläggs golfbräderne å winden, forfärdiga ah insätta takfötterna, flytta rännstenarne ah tillreda Stallningen för murens arbete

Dt " " " a 35 kop. 27

36 Murare dagtwerken att insätta hjelkarne, höja muren på salsen i winden, bok taga å zinkplaten allt lost murbruk, anbringa nytt i stället, wattenmura alla tak ah putsa dem fin fiktad sandstruk, affärga dem ah åter anbringa det stuccatur arbete å Salens hvälf, som går förlorad, isländsätta ah affärga de murar, som måste öppnas, hvilket emot gatan inträffar emellan pilastrarne, så att ingen olikhet får

Skönjas " " " 50 kop.

72 handlangare dagsverke — 23

Arbetslön för forfärdigandet af nya modil loner ah öfrige tre Salens hvälf hörande erfordrige moulurer

Wirke till Stallningar " "

Byggmästare Arvode "

Summa Rubel Silfver 10

Så som Ofvan.

Joh Joh Geglich

185. D. 1. 53.

Utdrag af Protokollet, fördt uti Directionen för Allmänna Brandstods Bolaget i Finland, uti Helsingfors, den 16 Juni 1842.

S. D. Beslöts: Med stöd af 115 uti det af Hans Kejserliga Majestät den 11 December 1832 för Allmänna Brandstods Bolaget i Nåder fastställda Reglemente, jemte Hans Kejserliga Majestäts Nådiga Kungörelser af den 12 December 1837 och den 19 Maj 1840, pröfvar Directionen skäligt härmedelst ålägga innehafvaren af de under N:o 721. brandförsäkrade egendom i Åbo Stad, att för nämnde egendom anskaffa en portativ Slang-spruta, som med 40 fots stråle ger minst åtta kannor vatten i minuten, samt Brandstods Comiténs i Staden skrifteliga intyg deröfver, inom den 1 nästinstundande Januari, till Directionen inlemna, allt vid vite af Femton Rubel Silfver, som tillfaller Bolagets Kassa och utgår på samma sätt, som angående obetaldte afgifter till Kassan stadgadt är. Som ofvan.

In fidem:

[illegible]

Utdrag af magistratens i Åbo protokoll
för den 1. October 1842.

§. 11.

Kändedrogs en af Fil. Kandidaten Johan Fredrik Tirrka författad ansökning om tillstånd att få anställa försök med sådd af Timotheigräs, hvilken ansökning lyder som följer:

Till

Kongl. Majestäts Befallningshafvande i Åbo Län.

Undertecknad anhåller ödmjukast att få anställa försök med sådd af Timotheigräs, hvilka försök jag ämnar anställa på Kongl. Majestäts Befallningshafvandes i Åbo Län förmedlande af Kongl. Majestäts Befallningshafvande

ta att ett kraft av
verkan af Tit: den 6
juniitne Junii Säll
pet meddelade Be
mätte upphöra Jam
att deremot Sällskap
mätte tillåtas att e
ligt närlagde pla
teckning i Jamma
nie, Jam åt kamm
te Konstruktio rätt
jur intaga att bak
Sällskapets tomt p
i 4:de quarteret af d
dra Stadsdelen
rande berg runden
bindelse. Att anskaf
upprätta Cästhus o
andra nästen, åfsn
lemmande Sällskap
är Tit: ad bestämm
den afgift, Jam d
pöne bör åtnjuta ti
stad Carlsam enli
gas. Med utmärk

Ansökning af
Ek. Jämmerman
Enligt tillfrågade Tin
ska Hushållnings Säll
skapets uppdrag.
efter upplåtelsen gran
af ofvl Jedan får an
teckneds, att magistra
ten afsåg skaffa åtkom
i dag kommah till stad
rätts rätt och riddar
ren Engelbrekts tillstånd
att måtte sin tomt N:r 2. i
4:de quarteret ost Andra
Stadsdelen af Stadens
get pröfvas att flytta
af i nu tupen. Sjelfsam
dess sjelfklis ansökan
anders vidd, att tyg
ningar Finska Hushåll
nings-Sällskapet samt
nästkommande Januari för
klarats berättigad
att densamma få intaga en
gräkning af sin tupen

Till Finska Landtbruks-Sällskapets Förvaltnings-Utskott.

Finska Landtbruks-Sällskapet att anhålla, att Kejserliga Senaten täcktes förordna, att Kejserliga Senatens Ekonomie-Departement måtte, med anledning af Finska Landtbruks-Sällskapets underdåniga skrifvelse af den 1 Mars 1890, till Kejserliga Senaten aflåta underdånigt förslag till förordning angående ändring af §§ 1 och 2 i Kejserliga Förordningen af den 15 Juni 1888 angående Finska Landtbruks-Sällskapets ställning till Kejserliga Senaten, samt till Kejserliga Senatens Ekonomie-Departement aflåtit underdånigt förslag till förordning angående ändring af §§ 1 och 2 i Kejserliga Förordningen af den 15 Juni 1888 angående Finska Landtbruks-Sällskapets ställning till Kejserliga Senaten, hvilka förslag Hans Kejserliga Majestät Kejsaren och Storfurstendömets Finlands Monark, Nådigast behagat den 14 sistlidne Mars bifalla och stadfästa;

Och som Kejserliga Senatens Ekonomie-Departement, till hvilket Kejserliga Senatens Justitie-Departement anmodats att afgifva utlåtande i ämnet, anser, att förslaget till förordning angående ändring af §§ 1 och 2 i Kejserliga Förordningen af den 15 Juni 1888 angående Finska Landtbruks-Sällskapets ställning till Kejserliga Senaten bör, med de ändringar i förslagets ordalydelse, som Kejserliga Senatens Justitie-Departement föreslagit, af Kejserliga Senatens Ekonomie-Departement godkännas och till Hans Kejserliga Majestät Kejsaren och Storfurstendömets Finlands Monark underdånigst föreslås;

Till Finska Landtbruks-Sällskapets Förvaltnings-Utskott.

Kopia

Plantaukning

utaf den del af Wärdberget, som Swars intagande Kejserliga Finska Hushållnings-Sällskapet ämnar ansöka hos Wälloflige Magistraten

Utlydning

№ 1. ifrågavarande del af Wärdberget, 12,825 qvadratalnar 2. Kejserl. Finska Hushållnings Sällskapets Tomt № 1. i 4de Qvarteret af 2dra Stadsdelen

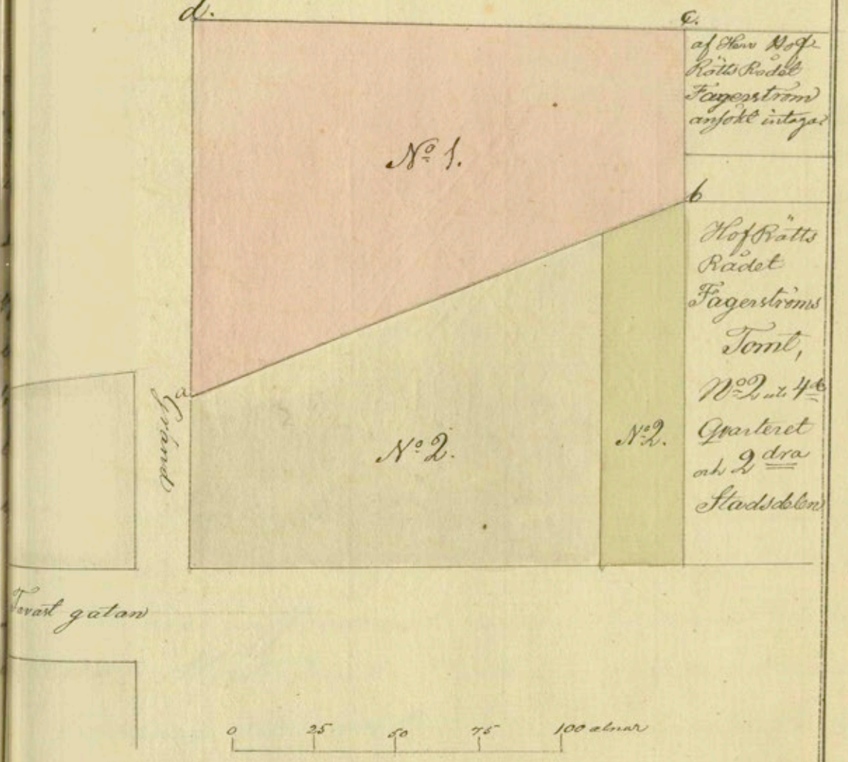

från a. till b. sidans längd 160 alnar
från b. till c. " " 55 alnar
från c. till d. " " 150 alnar
från d. till a. " " 116 alnar

Wb den 30 September 1842.

Enligheten med Originalet bestyrkes
Otto Wilh. Joh. Gyllich
Otto Wilh. Joh. Gyllich
den 8 Oktober 1842

Till Finska Landtbruks-Institutets Förvaltnings-Utskott.

2 Bil Dec. 1842.

№ 902

190. 0. 03. 0.

Memorial!

Nårlagdt får jag ähr insända det utlåtande som tillfört mig att Institutets Elementar-Lärare affordrat åfven General Directionens för Medicinal-Verket i Finland underdåniga förslag till veterinairers bildande i landet.

Mustiala den 20. December 1842.

Joh. Gripenberg

№ 55.

Till Finska Lanstbruks-Institutets Förvaltnings-Utskott.

N.

Kl. d. 17 Jan. 1843
Kl. d. 23. - f. m.

N:o 902 191. D. 53.

Utlåtande öfver General-Directionen för Medicinal-Verket, Hans Stats-Rådet och Riddaren von Hartmans underdåniga Memorial, angående Förslag till Veterinär-Läkare-Personalens utbildande uti Finland.

Då behofvet af ett allmännare tillgängligt Veterinär-Läkare biträde dagligen gör sig allt mera gällande och den enligt öfversänd förteckning ifrån Residensstäderna, af de på Statens bekostnad utbildade Veterinär-Läkare utnämnde, ännu icke torde fullkomligt emotsäga det åsyftade målet; bör i afseende i detsamma ej något vara att anmärka; endast den förelagna och Memorialet vidfogade Taxa synes i vissa fall förtjena ändring, så vidkommande af stöne åtgärdens emellan så väl Läkarens, som djurets fara vid åtskende behandling och der dörför vidtagde utgifter. Jämförelsen mellan behandlingen af menniskans och djurets sjukdomar, utfallen, i afseende i svårighetens dervid, ofta högst olika; sjukdomen kan mången gång vara af mindre betydenhet, men dess botande fordra en behandling som i anseende till djurets ställning är vådlig både för Läkare och patient, omständigheter som icke torde böra förbises vid bestämmandet af taxe-taxan. En classificering efter den större eller mindre fara vid behandlingen, bör derför i sednare tider ske, så som den komplicerade

14 Dec. 1842

grunden för pröfvens inhörder relativa fö-
lande, hvarande dess absoluta bestämmande ö-
verståndighetens och gång hos pröfvande. Såsom
af en enligt denna princip uppställad Taxa,
nolikt mera consequent än vid första prö-
skulle tyckas, hiftogas härjämte ofvikt
och Sjukdoms-indelningen, hvarefter Läka-
der anlägges hos Finska Landtbruks In-
Hafslagare; pris-bestämmelserne ute dem
äro med afseende å Institutets bestämma
vernas undervisning — mer än skäligt b
att befordra praktikens utvidgande. Ma
Minimipris bestämmelser, afseende djuret s
de tarde derjemte stöd i nyttjande sjuk
fall här anlagas.

Vid frågan om framtida Veterinär-
res bildande, synas de i förslaget åsyf
åtgärder i följd af dess betänklighete
anlagligt vore det en liberäknelig förde fö
om blifvande Djurläkare, hvarande af s
ka undervisningsverk, här skulle k
bibehållas; mist kostsamt för Staten
det ock om deras undervisning me
göra skulle kunna vinnas vid lan
versitet, men många skäl och ande
dess erfarenhet tala deremot. De ock
ka förmonerna vid djurläkare-befatt
här i landet förblifva tvifvelsen länge fr
ej tillräckligt inbjudande för att premie
kunnen högre akademisk bildning s
välja synes sig år detta yrke, dessse mån
re sökas af en bildningsgrad som ä
ke stegrat anspråken — men som dock
försvårar eller nästan tillintetgör möj
att uppfylla Lärarens fordran, så elevs
å den Akademiska Lärosalen är anv
ligt. Desutom intygar erfarenheten, a

villkoren för den praktiske tyckelige Djur-
läkaren, stär nästan främmat en viss vana
att behandla och umgås med djuret, så
af hela dess yttre hållning uppfatta bilden
af det sjuka tillståndet — med ett ord, en skap
blick, som visserligen ännu högre kan upp
ifvas den anlaget finnes, men utgör aldrig
vinnes. Denna hyllning af den praktiska
applicationen förmånsamma utmärkelse innebär icke att minskännande af högre theoretiska
inrigtnings värde, men då det är sällsynt att
finnes nog widtomfattande anlag, så bör de kom-
ma tid eller kallnader upprepas på Theorien
innan man förvissar sig om möjligheten
af att nyttigt användande deraf. Det synes
vinarligen användt och stridande mot ändamå-
gen af vetenskaplig utbildjum att höja med
tillämpningen och slutet med grundens, men
influenheten har i afseende å Djurläkare
vetenskapen dock vid att detta lämpligast,
hvarför vid alla bättre organiserade veteri-
när-skolor hela första läro-kursen är synad
åt det praktiska, tills en mera stadgad va-
na att bedömma djuren liksom sjelfmant
väcker begäret att uti Theorien sammanga
återfinna grunden till de yttre företeelserna.
Nyttiggörandet kan genom den allmänhete rigt-
ningen anlingen lätt förlora hägen eller ock
hon uppmärksamhet för mycket fästas
vid specialiteter på bekostnad af allmänna
re widtomfattande insigter, hvilka den kor-
ta lärotiden tillnärmelsevis ej tillåter honom att
i alla dess utgreningar grundligt inhämta.
Vid Universitetet kunna ej demonstrationer på lef-
vande djur komma i fråga och der är hela
undervisningens rigtning för djupt vetena-
skaplig för att kunna så, som för en
blifvande djurläkare vore nödigt, innebä-
re en i afbruten tydning af förhållandet

emellan vetenskapligt samme fakta o
nomiskt ofvanderliga resultater inom hu
skåtseln. Så t. ex. var den, af den n
kunnige Etats-Rådet Wiberg i Köpinham
bildade Veterinär-skolan, fejd genom
skickliga Djurläkare derifrån utgingo
en period då undervisningens tyngd
i högsta grad praktisk — nu, efter en
re reform, sedan den blifvit unde
Universitetets öfverinseende, är den rig
mera abstrakt. Sannolikt genom
den naturvetenskapliga forskningen
inhämtar utbildas äfven de
ta mål, ekonomiskt gagn — num
förfelas. Hvad i öfrigt beträffar Vet
undervisningen, torde dess fullständ
erfordra 2:ne skilda stationer för a
der praktisk ledning alla nära för
ta husdjur måtte så väl beha
som allmännare sjukdomar bli
kanta för den blifvande djurläka
En ständig omvexling af sjukdomar
ten, vårt dyrbaraste husdjur, fordra
serligen, att Eleven genomgår den hu
såkligaste delen af kursen i någon
stad — den endast vidstråktare prak
kan påräknas, men för någon t
Eleven äfven ega nödig ledning i nä
lands art, helst en sådan som är
för hvarkaps sjukdomar; ty blott
dentagnes kunna dessas behand
komma i fråga i en stad och dess
het. Så t. ex. meddelas i hvarje Vete
undervisningen huvudsakligast
tet i Stockholm men såsom
nemkärlig filialinrättning värderas

dsjemte Veterinär-skolen i Skara, der
tid hvarje Elev tillbringar någon tidsym
nad af rika erfarenheter, emedan de
flesta och mest svårartade hunkapn förvalter
äro nära nog stationära i trakterne
kring.

Af ofvanstående i korthet utveckla
de skäl torde kunnhända synas att Vete
närskunskapenmas inhämtande är minde
lämpligt vid Universitetet. Ordnandet af den
ne undervisningsgren måtte äfven af svårig
heter vid anskaffandet af ständiga
ga fuelt bildade Djurläkare, som med
tillräcklig sakkännedom skulle kunna
leda öfningen; men kunnhända vore
det ej omöjligt att vid Upsala finna nö
gon derför lämplig. De mångsidiga vin
karen för dagtjänst, göra att kunnhända
bland hvarje tjugotal af dem som ge
nomgått Veterinär-kursen i Stockholm
kan anses tre högre grad motsvara
ett Kalls fordringar — åtminstone för
att blifva lärare för andre, men lyckas
det att engagera en sådan person — hvil
ket på grund af skäl nu ej är tillgäng
så torde nya Elevers bildande kunnhända
lämpligast kunna ske, om denne stationä
re i Helsingfors med vidstråkta Hof
slageri rättigheter. Det föreslagna lärov
vadet, dock med någon förhöjning kun
de tilldelas honom och vid sammanträ
ffandet emellan den för Residensorten
beräknade Hofslagaren, hvars lön äfven
något borde förhöjas, det fördelarne af
den erbjudna praktiken komme att
delas, samt hans åligganden genom

utvidgad undervisning i Kadet. Dessa p
nera förenade verksamhet torde i af
de i undervisningen ej lämpa utöm
te, då den sednare kunde leda d
re,kta Hofpolaget mid tillhörande
nen, samt den högre Djurläkaren
der motsvarande lectioner, ch allm
klinique vårda Elevernas utbildning,
ken alltid borde ske under prakt
tillämpning. Helsingfors torde i d
venden vara den lämpligaste st
för en sådan skola, dels för den
e Medicinalstyrelsens närmare tillsy
dels för tillfället att i händelse
pads behof af nyttorlige läkare
i någon enskild kunskapsgren,
genom skiljd. åtgärens kommande
kan uppfyllas i en Universitets-sta
dels för att städens fortgående ut
gande tafvar allt säkrare garanti
för en vidtomfattande praktik.
sende i Kärnudonen av baskapsg
domarne, vore olämpligt, såsom afsn
ntygdt, en i landsorten stationerad
skola af högt värde; tillfället der
torde äfven kunna beredas vid La
bruks-Institutet på Mustiala, den
ökadt utrymme i afseende å lemn
erfordras för ett sådant ändamå
di inrättningen eller egen en Hof
e, tillfälle för klent hållning dess
när värd m.m. brukad för en sk
skola kan vara af nödigt, utom

bemärkt af, alle samma höjande, bestäm
sjukdomar, erbjuder i detta afseende öppen
et lämpligt fält för experimenter.

Slutligen må dock nämnas, att i
händelse några väsentligare ofanna ö
nyfflas i afseende å åtgärderna för klent-af
vels förbättrande, hvilkets utan tvifvel
vore sardeles af nöden, så skulle dessa
twenne angelägenheter Veterinär- och Statsin
väsendet utan tvifvel höra i sammanhang
hang med hvarandra regleras. Den nu
antagna hingst-hållningen på Statens
bekostnad innehär i förhållande till de
derpå använde kostnaderna alldför liten
garanti för det åsyftade målets vinnan
de. Hingstarne blifva nu ofta mistligt be-
handlade under större delen af året samt
utmärktare individer förnekas, sedan
deras värde genom resultaterna väl kan-
nit blifvit erkändt, en nyttig verksam-
het ofta i det byte emot nida sämre.

Förmonerna af deras begagnande tro ej heller
förhållandena lika emellan skilda landsor-
ter då hingstarnes antal är inskränkt
ch deras stationerade ej permanent-beröm-
ende förnämligast af tillfället tiu spek-
lanter å hingst-hållningen. Utan tvifvel vo-
re det för hästförädlingen framgångsrika
de förmånligare att: 1:o hingstarne såsom
herkålare skulle bibehållas, så länge de
dertill vore fullt brukbara, en afkom
man visat sig god. 2:o att de under

betäckningsdjuren vore skiljy vandrande
3:o Den öfriga delen af året stationerade
för eller gemensam depot, der de behö
kunde vårdas och öfningy erhölle med
åt den här i landet högst skamm
Stat-personalen

Skulle (jemnast afhandlade) ämnen blifwa gällande
så vore kanhända lämpligast att
ene ofwanförslagna Veterinär-skola
dennes hingst-depot, - något för vin
de af mångfaldiga instruktioner, som
nemnam tillbyggnaden förenämnde för
olikartade motiver uppstå då för an
af Station. En af, den allmänna pu
hielanden, öfwersom fouragevärdet
så höga som i Helsingfors vore kanhän
ej den mest lämpliga. Då någon ga
nägta förslagen, att till ändring af
nadens dennes fölna en ridskola -
räknad så väl för Universitetets ung
som stadens talrika personal - innet
för mycket skiljande interesen af
skarmisk: vinet, eller hingstarnes de
genom föranledda förädlinga utnöt
enligt baaller-språket / för att ej ver
hinderligt för kufnudsändamåler, så
nyttig och för häst afsaln inflytelse
en ridskola vinterlijen kande vara, de
landets ungdom egde tillfälle att v
na så väl häg för denne gren af
landtekonomien som öfwen ema
de här i landet allmänna, förut

(i jemnan principen att motsvara)

lade öfningar i afseende i häst-kännedomen
Utan att vilja öfnyfta en utvidgning af Fin
ska Landbruks-Institutets (redan nog mångfaldiga verkningskrets)
förslagsvis nämnas, att för den händ
delse att nu nedanstående utvecklade ö
ningar skulle förtjena någon upp
märksamhet och att gemensamt sta
tionerade af en Veterinär-skola och
hingst-depot i någon landsort anses
lämplig, så skulle sannolikt ingen
lokal dertill egna sig bättre än In
stitutets i Mustiala. En icke obetyd
lig lindring i afseende i kostnader och
omvårdnad erbjuder sig der, de denna
inrättning, såsom ett fortgående underv
nings verk, redan i administrationen af
rende egen den ledning nu i föga
varande förslag skulle förutsätta för
vården om användandet af statens medel,
lättnad i afseende i läkarevård med fle
re tillkallade angelägenheter än här öf
ven förberedd. Om blott en högre bil
dad läkare antages, skulle Institutets
Hafslagare iklädas de åligganden i af
seende å undervisningen, som i händelse
skolan förlades i Helsingfors, tillkom
me Länne Hafslagaren dertillades. Endast
tal saknad af för ändamålet lämp
liga byggnader, är stönto hindret,

men deras värde måste i hvilken
som helst inberäknas och om än n
byggnader i denne ort falla sig my
dyra, så torde de dock alltid till
en fördelaktig jemförelse med liknan
pris för hållanden i Helsingfors. Vid d
talet skulle Eleverne då finna vår
så väl om häst- som boskaps-sjuk
mar; men alltid torde dock de
memorialet nämnde förslag, att
utländsk ort till höga skicklig
utbilda den skickligaste bland d
utexaminerade Elever, förtjena sy
nande uppmärksamhet, så länge
der ej eger en högre Veterinär-a
la, med talrikare Lärare-person
och vidsträcktare rättighet.

Joh. Gabriel Stenberg. J. R. Forsk

196-20.03.

Taxa för Kejserliga Finska Landtbruks-Institutets Kopslagare.

		Rubel	Kop.
För Kirurgisk behandling			
A. Fartig för både patienten och Läkaren			
Luftrörssnitt			70.
Torpning i vattensot	(hos större Nötkreatur)		70.
	(hos mindre Djur och myghopar)		35.
Castration af Hingstar	(minimum)	1.	5.
Do Do	(maximum)	2.	70.
Do af Tjurar öfver 6 år			54.
Do Do ifrån 3 till och med 6 år			27.
Do Do under 3 år			13.
Do af Kalfvar, gallar, gumsar och hundar			13.
Äggstockarnas bortlagande hos honkjön	(de större)		70.
Do Do	(de mindre)		35.
Fosterstrypens öppnande			70.
Åderbråck			35.
Tarmbråck	(hos större djur)		70.
Do	(hos mindre)		35.
Anglaisering		1.	5.
Conyering			70.
Blödningshämmandet genom underbindning af			
större blodkärl	(hos större djur)		50.
Do Do	(hos mindre djur)		20.

Öfver-
Rub. | Kop.

Ögonoperationer.
Införing af Lifmodren. (hos stora djur) . 6.
Do (hos mindre) . 3.
. Tungskärfta
. Tandfistel
. Trepanering (de större) . 6.
Do (de mindre) . 3.

. B. Fartig för patienten.
Åderlåtning ur pulsådror
Svår förlossning
. Bristet af bröstgvarn eller luftgymye i bröstmjölka
Helsing. Fång

C. Fartig för Läkaren.
Klistérers användande
Ögonsprutning
Mindre sårnaders behandling och bäddens öfvervakande (hos stora djur) . 1.
Do Do (mindre djur) . 50.
. Sättning af bankar och fontaneller (för hvarje) . 1.
. Brännjernets användande
Urintappning med Katheter.
Instrumens utlämnande
Afbindning af växter (hos större djur) . 1.
Do (hos mindre) . 50.
. Fistelsår, benväxter, polypers opererande (hos större) . 1.
Do Do (hos mindre) . 50.
. Behandling af gallar, senklappe, öfverben, spratt och skälsår
Sårs förening med ligatur

D. Icke fartig men dock af Betydenhet.
Stengalla, Katta Svalsten, Förstrypning Sömstygn

rare hafsgräskor, Skräfrota, Svinfistlar. . 6.

E. Obetydligare.
Åderlåtning ur blodådror . 6.
Vaccinering och dylars användande (för hvarje) . 1.

. I. Behandling af Obetydliga hafskador.
. Trånghaf, förstuckt utvärkade hofvar, Fulthaf. . 6.
Skoning af sjuka hofvar bör beräknas till 1/4 à dubbelt annat
fröska.
Skoning och uppvärkning äro nya, betungning utom förut som.
För enskilt verkställande af ofvannämnde operationer . 1.
äro de anförde priser stadgade, – men då sjuka djur
qvarlemnas till sjukvårdens vård erläggas utöfver det be-
ställda operations arfvode 1/3 del deraf för hvarje dygn
det sjuka djuret under Hafslagarens vård qvarblifver
öfverande af den afgift som till Institutet i sådan hän-
delse serskild erläggas för foumage m. m.

För Medicinsk behandling.

G. af Sjukdomar smittosamma för Menniskor och djur
. Mjältbrand, Lungpäst, Rots, svårare Skabb, Mygg och
brandblåsor, Sprinorm, Boskapssjuka och alla Pest
eller Farsots artade Sjukdomar . 50.

H. af Sjukdomar farliga för lifvet.
Kolik och Strangeri (hos hästar) . 20.
Do Do (hos andra husdjur) . 13.
Hetsig Feber. . 13.
Kvarka och Strånget . 13.
Blodgrisp och Rödsjuk . 9.
. Lung och Bröst-Inflammationer. . 13.

Kjur-inflammation
Vorslamhet
Blodstörtning
Lefver-inflammation
Stelkramp eller Munlåsa
Chronisk Fång.
Lutteesjuka
Trumsjuka
II. af Sjukdomar, smittosamma bland hus-djuren:
Mjugg, Raspa, Lera, Skabb, enklare Nötsjuka
IV. af Sjukdomar af betydenhet, fastän icke farliga för djuren
Ögon-inflammation
Förlorad fodertust
Diarrhoe
Hämmad idisling.
Dåfkoller.

För muntlig ordination
För skriftlig do

Såvida Hofslagarens ofvare frånvaro ej är förenlig med Institutets öfriga Stadganden, kan han endast undantagsvis med Direktors tillåtelse aflägsna sig utom gården på grund af direkt requisition derföre ej heller för dylika fall något arfvode tillgås, utan må sådant bero af särskild öfverenskommelse.

Nr 904

198. 2. 20. 03.

Embets-Memorial.

Med tilläggande af ett exemplar i blankett-likhet, om inflämme dagen i den efter afliden Öfverstelöjtnanten och Riddaren Strijkiern anmälda Concert, får jag härmed anhålla, att Eders Excellence täcktes med tillbörande notification benäget låta mig kunna Landshöfdingeämbetet i Åbo, senast den 1 December 1842.

Akrenius

Akenberg

Nr 3013.

Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet i Åbo.

28 Dec. 1842.
5 Fin. Comp. Utsk.

№ 9.

199. 20. 03.

Till Kejserliga Finska Hushållnings-Sällskapet i Åbo.

Vördnadsfullt.

Då Kammarherre af Enkell Förfrågningar gjort den åtgärd, att för sitt nyligen inrättade Socken-Bibliotheck af Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet emottaga skrifter af Sällskapet utgifne skrifter af andra Afhandlingar;

Landthushållningen, är det för Hammarland och [illegible] Socknemän en af vördnadsfull erkänsla framkallad att för denna kartorna och dyrbara föräring [illegible] betyga Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapets förbindligaste tacksamhet.

Afsigten med det här inrättade Sockne Bibliotek att förskaffa Socknens Medlemmar kännedom i de [illegible] i hvilka icke en gång den nogaste Medborgare [illegible] kunskap, om han skall uppfylla sin bestämmelse: [illegible] det ej derföre fullelig glädjande, att se denna inrättning hedras med upplyste Landtmäns välvilliga [illegible] tacksamheten alltid skall förvara i dyrbar hågkomst.

Hammarland d. 26 November 1842.

På Socknemännens vägnar

A. W. Sadelin.
Pastor.

M. Alenius
Johan Söderlund
Fred. Engström
Göran Göransson

Fred. Stålen[illegible]
Anders[illegible]
M. Österlun[illegible]
Eric Matts[illegible]

Högädle Herr StatsSekreteraren!

För Herr [illegible] mycket ärade Skrifvelse, den jemte afsänd af en dyrbar gåfva ifrån Kejs. Finska Hushållnings Sällskapet, hvarmed jag, under en kort tid, skall äran blifva af Herr Statssekreteraren hedrad, får jag härmedelst betyga min vördnadsfullaste tacksamhet. Uti Kejs. Finska Hushållnings Sällskapet har jag i

medföljande skrifvelse förklara mig att anm
ordinarie Fältskärsbefattning hos Kon Stats Skvadronen
ordn i den första påkommande ser den Vederbör

Till mig emellertid det anser jag det för
att åter söka mig: tillfälle att förvärfva med
kheterna, hvarå med mig alla gjorda ansökn
jag alltid skall finnas: dyrbar hågkomst
kärleken
att ske alltid är: tillfälle att minnet
derna.

Med fullkomlig högaktning har äran

Högvälborne Herr Stats Skvadronen

Hammarland d. 5 Dec. 1842.

Ödmjukaste tjän
Fältskärsadjun

Tabell som utvisar de djur och Sjukdomar

I ___ j ___ u ___ k ___ d

	Vederlag			Gröngöra			Drankra			Wrede			Gasrubbe			Ögonsvåra			Tunnsjuka			Skaramyra			Blodförkylning			Skaltjuder			Skär-Skadjing			Nesa		
	Fölskillnad	Sinke	Dröle	Fölskillnad	Sinke	Dröle	Fölskillnad	Sinke	Dröle	Fölskillnad	Sinke	Dröle	Fölskillnad	Sinke	Dröle	Fölskillnad	Sinke	Dröle	Fölskillnad	Sinke	Dröle	Fölskillnad	Sinke	Dröle	Fölskillnad	Sinke	Dröle	Fölskillnad	Sinke	Dröle	Fölskillnad	Sinke	Dröle	Fölskillnad	Sinke	Dröle
Östar	3	2	-	12	1	5	18	5	2	13	-	1	12	-	1	-	-	-	-	-	-	6	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
xar	-	-	"	1	-	1	-	"	1	-	"	-	-	"	-	-	"	-	-	"	-	-	"	-	-	"	-	-	"	-	-	"	-	-	"	-	-
Ver	-	"	"	2	"	1	2	"	-	7	-	8	4	"	-	9	"	"	12	-	2	2	"	"	1	"	-	8	-	3	6	-	2	"	"	"	"	"
Tär	-	"	"	1	-	3	-	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
vin	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	4	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
lundar	-	"	"	2	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	1	"	"	"	"	"	1	-	1	"	"	"	"	"	1	"	"	"	"	"	"
derfå	-	"	"	-	"	"	-	"	"	-	"	"	-	"	"	-	"	"	-	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
	3	2	"	18	1	10	20	5	3	20	-	9	16	-	1	13	"	1	12	"	2	8	-	1	2	-	1	8	-	3	6	-	3	"	"	"	"	"

Edmjukaste Memorial

Till wördsamt svar på Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet mig benägit gjorde förfrågan, om, och emot hvilka villkor jag ville åtaga mig att införskrifva, och till Inköpspriset hålla requirenter tillhanda Holländskt Klöfver, och andra frösorter, anhåller jag härmed få meddela, att jag med nöje går K. F. H. Sällskapets önskan i dettta afseende till mötes, i händelse

Sällskapet beviljar mig dra ett räntefritt l
af 4 à 500 Rubel Silfver, och att jag såsom
säljnings provision får af köparen uppbära 1½
Silfver högre pris pr. tt, än hvad från, med p
och andra utgifter, här kasta, hvarjemte jag
mig få förklara, att den af mig fordrade pr
nen till stor del försvinner, för vid minuter
alltid upstående underviget och vid försäljningen
gående papper, emballage m. m. som köpare
ofs alltid äro ovana att betala.—

Med wördnad framhärdar

Kejserliga Finska Hushålln. Sällskaps

ödmjukaste tjenare

C. Wilhelmson

Åbo den 8 April 1843.—

Till

Kejserliga Finska Hushålln: Sällsk

19 Jan 1843

№ 989

203.

Wälborne Herr Staats-Secretare!

i anledning af dessa Commissionerne med Hushålln-Sällskapets bedrifter sam-
manhörde omgående Lefnadsbeskrifningspiecerne för hvarje fallet tvenne, samt
få veta i anledning af förfallna yttranden, att Sällskapet önskade
motlinga något penningar; ämnet samt att husbonde ägde sig
bestämma summa på Lefnadsbeskrifningspiecen för eget hemmafolk utbeder
jag mig fullmakt, härhos ödmjukast bifogande Herr Staats-Secretarens
till projekt, enligt hvilken Landtbruks Sällskapet få veta i anseende till denna
Lefnadsbeskrifningars författande i 2:ne classer för

som serlek - Ett enkelt, anlenges skall eller på något an
verade, skallsamma för karler med dess Uppställningen (Tro
vanlig, samt hjemsteens antal tecknade med romerske Ziffror
Kanske bäst vanligt pearl skallband. - Enligt min tanke
de je inscriptioner så gerna vara kort och emblematisk,
föreställa ett protocollsutdrag, nämligen den form likmar. -
ptioner skulle tickas med skrifstil såsom det vanliges brukas
siffror pieces, emedan, så gemela av bokstäverne pressade
en slagen medej så tvällbundrade kamma de vanliges från en
smed verkstad. Ur finnas redan många bland allmogen som kun
skrifstil, och av innehållet gälf icke träffade klimma del, hvar
ligge fördelen dock på — och den lätthet med Embetsmän kan
locken som borde anmärkas, borde med så mycken skärpad i alla
ga affärender, icke heller göra något till saken. Medalianjen fö
personer kunde lämna i grund band samt förgyllas kring kanter
som fråga var om. Med fullkomligaste högaktning har jag
framhärd

Wälborne Herr Statt-Secreterarens

Wasa den 4 Juni
1843.

ödmjukaste tjenare
Anders Johan Sundbach

Till
Kejserliga Finska Hushålln: Sälls

d. 28 Maj 1843 Nr 1068

205.

211.

d. 28 Maj 1843 Nr 988

204.

Välborne Herr Statt Secreterare!

Med anledning af ansökningen om den vid hush.
Hushållnings Sällskapets nästa Sammanträde
förekommande Tävlan om belöningarne för trogna
tjenare, har jag äran hos Eder Välborne Herr Statt Secreterare uppmärksamhet för
nödvändighet den Förordningen förbudna af
dessa belöningars förekomst i 2:ne classer för

Högloflige Kejserlige Finska Hushålls-
nings Sällskapet!

Hos Högloflige Sällskapet anhåller ödmjukast
jeg att få framställa till Höggunstigt afgörande
en sak, som för min framtida bärgning och verk-
samhet här studes är för mig af högsta inflyt-
ande — General Directeuren för Medicinal-

som sjerlek - Ett enkelt, anlenges stall eller på något an
verandt, stallspänne för herrar med dess Utskällningens Tro
vanlig, samt hjulspaken enkel tvehandt med romerske Ziffror
Kanske blott vanligt spaert stallband. - Enligt min Landt
[illegible] så gerna vara Herr och emblematisk

marskap Hjemme; den ena för Gårds Inspe
Kammarjunkar och dylike Cotue domesti
den 2dra för de Öfriga. De förre hvilkas
tjenster med samma skäl böra uppmuntra
de sednare, måste nu blifva utan belöm
då de icke som Sådan anse den som af
Cäres af den lägre graden tjenare.

Jemte det jag har Herr Stats Sekr
underrätta att jag blifvit med Eders Förr
hvad nådigst anbefalt jag har alla skäl att an
för nyttigt, har jag den äran, med den f
Kammarjunkare högaktning framhärda

Välborne Herr Stats Secreterare

Eder ödmjukaste tjen
M Lindf

Carlsö d. 25 Aug 1843.

Styrelse och Statz Rådet har tillfälligt och för
nig att derest jag ville komma i fråga vi
fått andet någon af Djurläkare platserna i
och af Medicinal Styrelsen blifva använd,
jag vid Veterinair Skolan i Stockholm åtm
minst ett års tid begagna under vis ningen o
Herr Statz Rådet von Haartman åfven be
utlofvat att förse mig med sådane rec
dationer att min vistelse i Stockholm m
kunna blifva på möjeligaste kortaste tid
med största nytta fullbordad — Mot
tid, då det anvode gåg af Kejserliga Hush
Sällskapet har lejdkan uppbära, skulle in
har jag icke hyst någon varmare önskan,
uti Statens tjenst och med lön derå blifva
gen — Då detta hopp endast på den f
utpekade vägen synas kunna blifva v
ligtet och Hushållnings Sällskapet åfven f
Da tvifvelsutan tillfyndades förd
jag utbeder mig Sällskapets bifall till d
rega, hvilken jag uppå högvördan
företaga ännu denna höst, men då det f
uppehålle i Stockholm och fullgörandet a
förbindelser härstädes icke är mig möjlig
anskaffa tillgångar, derest jag icke Hög
stigt åfven under denna tid finge upp
de 100 Rubel Silfver från Sällskapets fon
som hittills varit mig bevilgat får jag
paste ödmjukhet anhålla derom, med lika ödm
tillkänna gifvande att skötseln af den under
uppstigt stående Sällskapets Hoffmedja icke
mer att lida något afbräck, då jag under
frånvaro har tillfälle att öfverlämna den

åt Veterinair Läkare Herr Palmgren, som numera
återkommen från på Höga Statens bekostnad full-
andad Lärokurs i Stockholm —

Med djupaste vördnad och högaktning har äran jag
tekna Kejserliga Finska Hushållnings Säll-
skapets

Åbo den 27 September 1843

ödmjukaste tjenare
Carl Joh. Möller

[illegible] Nov. 1843

№ 1094

208. 21.

[illegible] Nov. 1843

№ 1082

207.

Wälborne Herr Statz Secreterare!

Jemte återsändande af Finska Hushållnings Sällskapets Medaille, får jag äran meddela, att Den åsyftade stämpeln icke kan på enskild begäran förfärdigas, utan bör tillstånd därtill i officiel väg erhållas, hvarföre Herr Statz Secreteraren behagade vända sig till Herr Tjenstförrättande General Gouverneuren öfver Finland. –

Med fullkomligaste Högaktning har äran vara
Wälborne Herr Statz Secreterarens

[illegible]
[illegible] 1843.

Ödmjukaste Tjenare
Alexander Sarfvenecks

40.

[illegible]

[illegible] Finska Hushållnings Sällskapet i Åbo.

15 Nov. 1843

N:o 1094

208. 211.

Wördsamt Memorial.

Sedan Magistraten, efter öfverläggning med Stadens Äldste, den 8. sistlidne Martii bifallit till Kejserliga Hushållnings Sällskapets, Magistraten gjorda förslag, att låta inrätta en underjordisk vatten afledningsränna ifrån norra hörnet af Kejserliga Hushållnings Sällskapets gård,

460.

Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet i Åbo.

till dera å, emot del kostnaden de
borde bestridas af Kejserliga Hushåll
Sällskapet till hälften med Staden
hos verkställigheten af nämnde arb
utbjudits på entreprenad auktion f
en summa af Ethundra tjugusju
bel fyrationio kopek Silfver; och em
dan dellamma numera är fullb
dast Samt vid den dera anställd
approbations besigtning utrönts, att
trepreneören å fråga varande arbet
lagt en kostnad af Tjugiälla Rubl
tiolre kopek berörde mynt, utöfver k
del dertill uppgjorda kostnads förs
innehåller, för hvilken kostnad
preneören gjort anspråk på ersättn
har Magistraten, fåvida nyssnämn
anspråk pröfvats billigt, till Entr
nören utbetalt, icke allenast den
lingade entreprenad summan, utan
ock berörde ersättning med tillsam
mans Ethundra femtiofex Rubel
kopek Silfver. Magistraten får der
vördsammast anhålla att hälften
sistberörde summa utgörande Sjuttio

Rubel en kopek Silfver kunde blifva
till Magistraten öfversänd. Åbo Rådhus, den 8. November 1843.

På Magistratens vägnar:

Kurvanen.

Jac Wadenius

Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet.

A. Ehrnrooth.

Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet i Åbo.

Öfversättning
f. afskrift

Berättelse,

211.

D. 23 Nov. 1843.

N:o 1100

210.

Memorial.

Sedan Fabrikanten Herr P. Huet, efter dertill af Styrel-
sen erhållet uppdrag, till Finance Expeditionen inlemnat
berättelse, angående möjligheten att i Finland införa kamm-
ulls spinnad, såsom folknäring; så får Expeditionen, med
stöd af Hans Kejserliga Majestäts Nådiga Manifest, gif-
vet den $\frac{3}{21}$ April 1841. och jemte bifogande af bestyrkt
i. afskrift utaf sagda berättelse jamt de deri åberopade
profver, härigenom anmoda Kejserliga Hushållnings Säll-
skapet att, efter det Directorn för Finska Landtbrukets
Institutet å Mustiala lemnats tillfälle att sig häröfver
yttra, med underdånigt utlåtande i ämnet till Kejser-
liga Senaten inkomma. Helsingfors, af Finance Expedi-
tionen i Kejserliga Senaten för Finland, den 20. Novem-
ber 1843.

[signature]

[signature]

Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet i Åbo.

Öfversättning
f. afskrift

211.

Berättelse,

angående möjligheten att i Finland införa kammull-spinnad såsom hem-slöjd ibland allmogen.

—

Enligt mig lemnadt uppdrag af Hans Excellens, Herr Geheime Rådet von Haartman, dateradt den 9 September, afreste jag, efter att i St. Petersburg tagit nödige mått och pass för mitt pass, knitkat jag ej erhöll förrän den 18/30, dem 14 Sept/1 Okt till Finland och ankom tisdagen den 7. landvägen till Helsingfors, der jag ansåg nödigt att besöka Tavastehus Län, såsom äfven anvist mig befallningen om min afresa; jag for således den 10 till denna stad och ifrån Tammerfors flyttade jag kosan till Åbo, dit jag anlände den 16.

Då jag endast ägde ofullkomlig kännedom om ullsorterne i landet, hvilka jag blott flygtigt besett, tyckte jag nödigt att föreslå Herr Geheime Rådet, att i Finland införa Flanderska racen, emedan denna det är temmeligen lika, ehuru af mindre hög växtlighet och ull af denna race, i anseende till hen längd, är en af de passligaste för kamning; men Hans Excellens invände med skälet den långa tid man måste vänta för att kunna använda ullen af den Flanderska racen, fortplantad i Finland, och att man framför allt borde känna landets ull, för att åtvertyga sig om det vore möjligt att göra den nyttig till kamning eller ej.

I följe häraf lät Herr Geheime Rådet gifva mig ingripare till Forstis och Mustiala, – dit jag äfven begaf mig, sedan jag uti Spinnhuset i Åbo undersökt de olika slagen af landets ull, af hvilka jag äfven tog prof.

På Forstis, der jag uppehöll mig uti tre dagar, besåg jag Kapten Bremers merino hjordar och i Herr Wahrens klädesfabrik, igenkände jag fullkomligen den för Tysk kallade inhemska ullen, hvilken i de trakter jag genomfarit, hade synts mig långt mindre fällsynt än den verkliga inhemska ullen.

Denna Tyska ull är af blandad art, såsom uppkommen genom Tyska baggars creapering med inhemska Finska tackor; den är känd i Ryssland under namn af den Schlesiska ullen, (merinos mezzanos), och öfverallt i de trakter jag tog in, under mina frednare resa genom Viborgs, Nylands, Tavastehus och Åbo Län, såg jag den bearbetas af qvinnor,

för att deraf förfärdiga kläder åt männerne. men mycket sällan anmärkte jag allmän inhemska ull, lika så letet på beteckningarne för somliga afkasta den, och hvaraf man torde kunna sluta att Tyska ullen är synnerligare i dessa län än den ursprungliga inhemska ullen; troligare tror jag likväl att det är motsatsen.

Den Tyska ullen egnar sig bättre än den vanliga, till förfärdigandet af tyger genom kamm-beredning, ty ju silkeslikare och lenare de äro desto mindre äro kläderne blottställde för att bryta sig, hvilket är fallet med fabrikater af skräfvare ull, och ehuru bönderne af en falsk föreställning, ha den vanan, att klippa sina får två eller tregånger om året, blir ullen af första klippningen som sker om våren, begagnad till kamning, men ull af andra eller tredje klippningen, kan omöjligen dertill användas, emedan den är för kort för att undergå operationen.

På mellersta sig jag får af utskilliga ragar, hvilka der uppföras, de voro väl hållne och Herr Direktorn hade godheten lemna mig omkring 1. mark Tysk ull, för att undersöka denamma kamningens operationen. Ifrån Tavastehus, dit jag återvände, lät Herr Gouvernören tillsända mig ifrån arbets inrättningen 1. mark vanlig inhemsk ull, för att likaledes dermed försöka kamningen. Ifrån Tavastehus återvände jag direkte till Helsingfors, för att inför Hans Excellens Herr Geheime Rådet redogöra för den beskickning, som mig uppdragen.

Resultaterne af de iakttagelser, hvilka jag gjort i de län som blifvit mig anbefallte att genomresa, äro: 1:o Att den så kallade Tyska inhemska ullen och i allmänhet ull af den första klippningen, är tjenlig och passar att undergå kamnings arbetet och 2:o Att den Tyska ullen är i allmänhet mycket synnerligare i de län jag genomfarit än den vanliga ursprungligen inhemska, och hvilket man torde så mycket för en fördel, då produkterne deraf äro af större värde; men emellertid kan man ej jäfva, att det för landet vore förmånligare, om med tiden det införda Flandriska ragen, som är mycket finare och starkare byggd än de inhemska Finska fåren: man kan redan draga vinst af djurets större vigt och skall desutom deraf erhålla 4 mera ull, hvilken jämn längre ofven bättre egnar sig till kamning.

Ullkamningen medför inga svårigheter vid arbetandet, så mycket mindre, som den redan är en slags vana för folk som arbeta med kardad ull. Man kardar ullen, för att blanda trådarne i alla

ingripningar, och bereda den så att de fälla sig genom valkningen, hvilket gör klädet fäst utseende, som före denna operation, endast lös utspändt af en väf. Man kammar ullen, för att kamma trådarne, att lägga sig i samma riktning utåt hela sin längd; - Kardigen för att just undvika för de tyger man bereder af kammad ull, det mångfaldiga sträfvar för kläden. Det är orsaken hvarför de tyger, som beredas af kamm-ull, bebehålla sina dimensioner i längd och bredd under tvättning: såsom de så kallade Kamlott- Merino- och andra tyger.

Man nyttjar fördenskull kammar i stället för kardor, för att erhålla kamm-ull, och hvilket sker medelst en operation, som är jemförelsevis lätt att utföra.

För att kamma ull är det nödvändigt att hafva tvenne stål kammar, och en järn krok hake, uti hvilken kammarne vädersis fästas, när de blefva fulla, för att borttaga ullen, samt en pinne på marken, i hvilken sättes glödande kol, till att värma kammarne, som dermedelst ge mera elasticitet åt ullen då den utdrages.

Ehuru jag på alla de orter der man sysselsätter sig med all kamning, endast fått karlar begagnas härtill, synes mig likväl gummor äfven kunna begagnas dertill, - endast de äro tillräckligt starkt byggde och af stor vigt samt i synnerhet att de hafva tillräckelig muskel styrka i handleden, hvilket i nära fall är det befrämjeligaste villkoret för att väl sköta kamningen; och då gummorne i Finland, såsom vane vid strängare arbeten, dertill äro driftigare och arbetsammare än männerne, hvilket jag ofven alt anmärkt, är ingen tvifvel att de ju icke skola kunna sköta ullkamningen, hvilken annorstädes ädskas af karlarne, och de skola deraf hafva den fördel, att oberoende af männ, för hand kunna sköta denna fullständiga näringsgren.

Kamm-ull spinnaden såsom folknäring finnes i Finland tvenne synnerligen fördelaktiga fördelar: - den personliga och nationela, utom det moraliska inflytande denna sköte utöfvar på innevånarnes, den skall befria dem ifrån en onödig kostnad för gummornes kläder och bespara den årliga utförseln af kontanta penningar, för att utomlands ifrån köpa råämnet till bomullstyger samt förskaffar åt folket ett lönande och hälsosamt arbete under de långa vinter aftnarne.

Det är samt, att man näppe genast kan säfva åt denna näring lön

den utsträckning, som den förtjenar och kan uppnå; ty ullen i Finland är allmänt för grov, men utan att undersökning om förhållandena, skall vara ett tillräckligt drifved för bönder som äga egen jord, att från till sin fördel, öka antalet af sina får.

Man invänder kanske, att den ull, som hvarje bonde inkommer åtgår till karlarnes kläder. Jag svarar att 2 lb. kamm-ull är nog för en gemens beklädnad, och denna lilla quantitet är alltför omärklig vid den årliga afkomsten ifrån den lilla hjorden, som dessutom snart kan ökas.

Man invänder äfven, — bristen på bete: hvilken synes grundad; men jag i min ordning invänder, att detta är det alltför stora antalet af dem bofhage i Finland, i förhållande till befolkningen, som förtär betet. — ty jag har ingenstädes sett bönder uppföda så många kor som i detta land. och jag räknade ej mindre än tre andra till S. 10. och flera i de nämnde kojor. Då man afförhandlen kommer, äfven ko förtär så mycket som S. får, hvilkas värde i industriell afseende åtminstone synes vara emot värdet af tre kor under vanliga förhållanden, borde ingen tveka att göra sig af med en ko för S. får.

Om man antager medel afkomsten af ett får — 2½ lb. kamm-ull i värde till 1. Rb. B. A. per lb. — gör det för 2½ lb ——— Rb. 1. 50. och
——— För de åtte fåren således ——————— 50. —
Stoppgarn ull som qvarblifvit i kammarne 8 lb. à 1.50. = 12 —
Sa. 72 Rb.

Om kamm-ullen nyttjas till tyger, blir beloppet af vinsten mer än tredubbel. Ty 20 lb. kamm-ull af de antagna 8 fåren, gifva enligt 1 aln pr lb. 120 alnar tyg, som om man endast värderar det till 2. Rb. alnen, gör i stället för 72. Rb. — 240. och således gifver tvåfaldigt samma värde som en ko.

En för införandet af kamm-ull-spånad såsom flera i Finland fördelar synnerligen fördom är att detta arbete kan förrättas uteslutande af qvinnor, hvilka man ej kan neka ett fullgodt förstånd och drift, hvarföre åfven inträffelsmål kan uppnås att kostnadsfritt kan kunna befordra införandet af ifrågavarande näring och tillgodo njuta de fördelar den medför.

Man kan ej neka att kamm-ull-spånaden såsom näring grer blir af stort inflytande och framtida vigt för Finland, genom den kostnadsfria uppfödning, hvarefter den är i stånd: genom de inhemska fåren kommen som underhålla dem; genom de personers sysselsättande som kortast tid komma att användas och genom vinsten för landet derav äro lika många skäl till

framgång, som den närvarande inrättningen af tillarne, hvilken så mycket egenar den inhemska industrien, och tjenstemännens fördelighet, synes anvara för den samma. att förfärdiga sina kläder af kamm-ull är för gemenare mera icke någon konst och de kunna derigenom ersätta de bomulls tyger de nyttja och till hvilka det ursprungliga fåret måste utomlands ifrån införas; de kunna småningom ej allenast fylla förbrukningen hemma, hvilken nu tillfredsställes genom ganska ansenlig införsel, synnerligt för flädorna, utan och sedermera exportera sina tillverkningar till Ryssland, hvarest ett omärkligt fall är öppet för afsättning, såsom nyttjas skett med de bomulls tyger, hvilka tillverkas i Finland, på kusten af Österbotten, från Torborg till Åbo, men hvartill rudimaterien är högst utomlands.

För den skull då hvarje persons bomulls klädnad kostar 2. Rub. S:r, af hvilka 1. Rb. afgår till upprätthållandet af det första fåret, blir det en besparing af 1. Rb. S:r för gemene beklädnaden inom hvarje familj.

Om enligt Tschichatschews statistique man skattar Finlands närvarande folkmängd till 1. million 600 tusen personer, och af hvilka ¼ nyttjar bomullskläder, såsom jag anmärkt på de orter af Torborg, Tavastehus och Åbo Län, hvilka jag genomrest, blir det en besparing af 400 tusen Rb. S:r årligen för Finland, hvilket redan med hälften minskar handels balancen på Ryssland, som enligt Tull tabellerne anser utgöra en summa af 800 tusen Rb. S:r Finland till last, men som snart genom verkningarne af kamm-ull-spånaden såsom folknäring, bör kunna ej allenast återbringas till jemlikhet, utan och göra Ryssland skattskyldigt till Finland för summor hvilka man ej kan beräkna, men som under närvarande förhållanden, borde kunna tagas ganska högt.

Då man betraktar bearbetningen af kamm-ull i förhållande till de fördelar Finland nu är berofvad, kan man ej neka att dessamma åfven för åkerbruket vore fördelaktig, samt för landtmannen, då han, utom inflytandet af en hälsosam sysselsättning,

*) Afgången blir ännu anmärkningsvärdare, om man deri inbegriper de bomullstyger, som nyttjas till möblering, såsom förhängen, sängtäcken, diverse länstolar m. m.

genom den besparar utgiften för qvinnornes klädsel, och framkallen den ödare med all säkerhet mera välstånd uti hvarje köja, när man beräknar att produkten ger större vinst och man härigenom gör landet får nyttiga, - hellre än räännat till de bomullstyger, som man hittills tillverkat.

Om man betraktar industrien af kamm-ull-spånad, i förhållande till national interesse, bör man utan förbehåll anse den fördelaktig, då hvarje regering, i kraft af den ekonomiska verksamhetens grundsatser, som med visshet styra allt till folkets bästa, ej måste vara alltför intresserad af att i landet bibehålla dess rede penningar och öka dem, att den ju icke skulle med emersford uppmuntra alla medel som lände till landets förkofran och undervisning i industriella afseende såväl af de föremål, som utom landet måste köpas, som och ännu mer af de inhemska föremål, som uppkomma af åkerbruk, kritiket i sjelfva verket utgör nationernes rikedom; Och Senatens Herrar Ledamöter, hvilkas upplysta insigter jag har den ära underställa denna min uppsats, skola, upplysta om Finlands sanna intresse, alltför mycket värdera de fördelar, hvilka jag framställt till deras skärskådande, att de icke skulle, jag väger hoppas det, gynnsamt omfatta kamm-ull-spånaden såsom folk näring och i sin verkan befrämja om de medl och steg, som böra tagas för att utspride den, utöfver de föreskrifter som kunna lemnas mig, ifall jag skulle bevärdigas med ett göra den nyttig.

För att befara det förtroende, Eders Excellens, behagat hedra mig genom tillåtelsen att här uppsätta min tanke om bästa sättet att i Finland införa kamm-ull-spånaden, får jag nämna, att Spinneriet i Åbo synes mig, i anseende till sin organisation, ordning och det skick hvari den befinnes, (blifva den) bästa och fullkomligaste undervisningsanstalt för kamm-ull-spånaden, som deraf kunna att hafva för förd. Man utreker att borde (anskaffas) en kammare, (som) utöfver hand skulle undervisa ett antal unga flickor, hvilka åter inom kort tid skulle utspreda denna industri på landet.

Såsom den ort, der skola för tillverkning af ylletyger borde inrättas, utmärker jag, af lokala skäl, företrädesvis Tavastehus, och (denna) den min

åsigt grundar sig på nödvändigheten att gifva medel till välmåga åt folket, hvars fattigdom förmår det att emottaga denjenerne som en välgerning samt emedan tillverkningen af ylletyger, utspridd på sådant afstånd, icke kan hindra framgången af linne- och bomullstyger, som nu kunna billigast tillverkas på längs kusten af Österhafvet fr. Åbo till Wiborg.

Till upplysning vid denna berättelse om möjligheten att kamma den inhemska ullen, medföljer två prof af kammad ull:

N:o 1. Allmän inhemsk kammad ull

N:o 2. Den så kallade (inhemska) tyska ullen kammad.

Även medföljer prof af samma slags ull, men orörd, för att kunna anställa jemförelse med kammad ull.

Helsingfors den 14. Nov. 1843

P. Kuut.

Afskriftens riktighet intygar

A. L. Boon.

Tillägg

till min berättelse af den 14. November 1843.

—

Jag känner ej i Ryssland flera än tvenne ull kammare, den ena från Paris hos General Popoff, som nu Tagarock äger en fabrik för kamm-ull-tyger, och den andra från Rheims, som sedan 7 år kommat ull för Baron de Tscherkassoffs fabrik för kamm-ulls varor i gouvernementet Smolensk; jag vet att den senare har i årlig understöd 2500 Rb. B. A.

För att i Finland införa kamm-ulls-industrien, är det angeläget att ifrån Rheims hade inkommen en ull kammare; och jag tror, att utom contract på några år, en sådan ej skall fordra mer än 2000 Rb. om året, oberäknadt, logie, ved och ljus samt fri fram och återresa efter det contractet upphört.

Jag anser mig här böra anmärka, att den kammarens, af hvilken man är i behof, har någon kännedom uti användet af kamm-ulls-tyger, vore det för mycket bättre, emedan han då kunde vägleda spinnerskorna angående spånaden mer eller

minder grofsleks och den grad af tvinnning, som är lämplig för behandlingen vid fabrik. I Ty jag vet bestämt, att Baron Fischerstroffs fabrik för kamm-ulls spinnd genom mekaniska inrättningar, vårdslöses och göd med fullkomligt samt att ägaren sjelfv intresserar sig för inrättningen, derföre att kammaren från Rheims, Maschinisten och Spinnaren från Paris, icke hafva någon kännedom uti att så länge spinnaden att den kunde användas vid Fabrikerne för kamm-ullsspånader i Moskwa, och hvilken anden tills nu måst låta komma kamm-ullsspånaden från Saxen och England.

Helsingfors den 14. November 1843.

P. Kuet.

vidi A. L. Boom

2 Mars 1844

N:o 1176

215.

Odmjukt Memorial

Då jag blifvit hedrad med ett exemplar af ett förslag till upphjelpande af Boskapsskötseln i Finland och af Tidningarne der att återvinna i Tullstapeln därom förekommer den 8:de Närstlidne April, så har jag anledning mig skyldig därmed vördsamt anmäla några tillagdliga erinringar:

Export premier för Lodugårds producter i förening med Boskapstaxlingar, samt införande af goda Stamdjur skall tvifvelaktigt leda till Lodugårdarnes ändamålsenliga Skötsel än hittills varit vanligt i Finland, och till den uppmärksamhet å valet af Uppfödningens djur, utan hänseende någon race, hvarken Han tilldras eller upprätthållas, samt väsendtligt befordra landets åkerbruk och välstånd.

För närvarande utgör Smör den vigtigaste afkomst utaf Lodugårdarne och då våra handelsförhållanden till Sverige nu mera icke tillåta där i landet erbjuda en så gynsam afsättning som under fordna förhållanden, så har inspektören där åtaen årligen minskats; år 1838. var den åtaen 111,640 Skr och år 1842. utgjorde den endast 60,989 Skr. Däremot har afsättningen till St Petersburg årligen tillagt och utgör St. Petersburg nu mera en säkrare och största gynsammare afsättnings ort än Stockholm, och Smörets afförande till St Petersburg uppmuntrar nu mera dig sjelf och torde således böra stå vara tåle premier för utförsel dit, men för att förekomma därstädes in för mycket illusteldig, och spricar för mycket nedsättande, tillförsel, torde

Till Wälborliga Finska Hushållnings-Sällskapet i Åbo.

af 1 Tjur och 10 Kor – hatten 2 Tjurar 16
20 Kor, är i högsta grad önskansvärdt
följderna skola säkert rättvisa Regeringens
omtanka och rikoslighet, men då det ut-
landet redan förut kommes Boskaps ind
af förträffliga egenskaper skulle så och
är det lika angelägat att genom deras fram
tande möjligen Kommd derhän att kom
eller bildd en inhemsk constant race
som månhända kunde till värde bli mu
de utländska jemnförlige – Sättet att pam
de bättre goda individer som i landet finn
är oförfalskadt Boskaps exposition och t
lingar, dessas införande och uppmuntran
genom betydliga premier är enligt min
erfarenhet angelägnare än hvarje annan
åtgärd. – Under de år som jag ibland m
undertecknade inlört Boskapstäflingen ha
åtskillige Kor framkommit med en mjältsjuk
som förja gifvit, utmärkte, af främmande
efter, äfven ganska vackra afkomlingar
det är icke allenast detta främdraganden
af utmärkte djur som genom dessa täfl
blir afsedt en likasa nyttig omständighet
att däriganom skapas uppmärksamhet
Ladelfardens vård samt hog och lust
för. Men premierne måste bestämmas
betydligare än i förslaget, det synar allde
icke ordnar Mondens möda att plocka en god
Mjältsko med lere mils gång för nästa
Rubel Silfver – den skadar mera än prem
godtgör. Jag tar mig friheten bifoga Hel
förs Tidningar N:r 79 för 1843 innehåll däröfv

anmälan lemnas införd hvarmed jag fattat
mina vederhäftige tre Boskapstäflingen
på Leikars och däraf de premier kanna fes
som jag gifvit och jag bör tillägga att Wårs erfa-
renhet öfvertygat mig att de äro smanare för
inskränkta än för höga. Däraf synes och de
högst betydliga premierne hvarigenom vår utmärkte
Bondeman Tiehene v Kramer söker uppmuntra
Boskapsskötseln äfven de som Regeln Styrelsen
bestämdt för Befrasabien. – att inskränka
täflingarne och premierne så som förslaget
innehåller tre endast afsed eller Stam Hallån
derimes ädle racer skall leda tre lika
inskränkt nytta som de för hästafveln i
landet bestämde premierne framhaft.

Dessa förestagne Boskapsexpositioner
kunde för det första försökas uti Abo län
på 2 ställen – Abo Stad och Sale köping, samt
uti 2ne Härader i Nylands län – Helsingfors och
Borgå – och för dre ge för dem ett okat in-
tresse och därigenom kunne mera locka all-
mogen tre dem borde med samma premierne
för hästar utdelas och ändamålsenligt vore att om
dem kunde så täfla sök utan afseende om
de fallit under Län hingstarne eller icke.

Leikars den 29 Mars 1844.

John Julin

Till Vetenskapliga Finska Hushållnings-Sällskapet i Abo.

7 Dec. 1843 Nr 1111 220. 218.

HELSINGFORS TIDNINGAR.

№ 79. Onsdagen den 11 Oktober 1843.

QUID VERUM ATQUE DECENS CURO ET ROGO.

Inrikes:

(K. T.) Åbo. Kejserl. Åbo Hof-Rätt har under d. 6 sistl. September utfärdat följande cirkulär: "Sedan Hans Kejserliga Maj:t d. 9 April 1832 icke allenast genom Nådig Kungörelse fastställt den ändring af de Hof-Rätten underlydande Lagsagor, af Kymmene Lagsaga, Borgå, Kymmene, Jthis och Hol-Domsagor borde, efter Lagmannen, Verklige Stats-Rådet Riddaren Jakob Wilhelm Hisingers frånfälle, förenas med Lands och Tawastehus Lagsaga, hwarifrån Piikkie och Hali-Ofredels samt Piikkie och Haliko Nedredels Domsagor dertill skulle till Åbo och Björneborgs Lagsaga öfwerga, utan uti Nådig skrifwelse förordnat, å hwilka orter Ordinarie Ombuds-Tingen uti nästnämnde twenne Lagsagor från berörd tid komme att hållas, på sätt, Hof-Rättens i följd deraf 15 Maj sagde år utfärdade Cirkulär utwisar; så och efter Verklige Stats-Rådet och Lagmannen Hisinger den 3 sistl. Augusti afsidit, år, likmätigt Hans Kejserl. Maj:ts uti Skript af den 2 i denne månad gifna Nådiga föreskrift, den Hans Kejs. Maj:t i ofwanstående mått Nådigst fastställda ordning numera till werkställighet befordrad."

Wasa. Kejs. Hof-Rättens höstsession börjas den 6 Oktober.

G. Carleby den 28 Sept. Afkastningen på säd har denna ort i år warit ojemn, dock torde den kunna anses medelmättig. Wid den härstädes nyligen öfwerstundna Höst-afknaden woro priserna följande: Ragen betalades med 15 kopparmynt med 10 Rub. På smör war liten tillgång och war priset derå 35 à 40 kop. per skalp. I följd af årets knappa afkastning, war öfwerflödig tillgång på kreatur och priset följaktligen betydligt under all billighet, så att ganska goda slaktdjur betaltes endast med 15 Rub. — I Kelwiä Prestgård har wål bibehållen riebyggnad med deri innelagd säd den 22 dennes genom wådeld afbrunnit.

Helsingfors. Pianisten Hr Theodor Stein anlände från Reval förleden Söndag. Minnen af blandad art samt ömsesidig wänskap torde hafwa förmått Herr Stein att, med anledning af förswärad öfwerfart till Stockholm, här qwardröja en dag och till nästa Lördag annonsera en musikalisk Soirée. Denna gång skall den minnesgoda musikälskande allmänheten i Helsingfors ej tweka att hörsamma inbjudningen. Med skäl skall den förwissa sig om framstegen hos en virtuos, hwars förra werksamhet bär en så afgjord prägel af sjelfständig kraft och skönhet. Refer. erinrar sig lifligt det omdöme man fällde om denne virtuos i gryningen af hans talent: "aus diesem Stein wird ein Edelstein werden". Nu är tid att jäfwa eller som kännares witsord: er ist geworden.

— Den hit förwäntade Swenska theatertruppen anlände i Söndags och består af följande sujetter: Hrr Deland, Andreason, Sjöberg och Broman med fruar, Hrr Kihlén, Albion, Sundström, Happe, Alén, Lagergwist och Jonnivier samt Mademoisellerna Asplund, Lönngren och Lindmark. Truppen, bestående af 18 personer, är således talrik nog att täta oß hoppas en wexlande repertoir äfwen af större dramatiska stycken.

5. Kärlekens Parabol.

Han satt vid vackra stranden, i höga poppelns skugga, på bänken invid häcken, han satt vid hennes sida, den mörke Julianus. Hon satt invid hans sida i klara aftonsolen, och underbart de glänste, den vackra Ainas ögon. Men boken, den hon läsit, förgäten låg i gräset.

Då sägs att Julianus har länge sett i Ainas stjernklara ögon in. Och när i dem han funnit sitt eget väsen åter förskönadt och förklaradt, då har han lett lik solen, som ser sij källan ned. Sen har han sakta lindat den vackra Ainas lockar omkring sin hals och frågat: hvad månne kärlek är?

Då har den skälmska Aina ej sagt ett ord, men pekat uppå den nära häcken, som blomstrade i vällukt; uppå den yngsta rosen en gyllne fjäril satt. Men sen har fjäriln flugit, och Aina har sig ångrat och lutat lätt sitt hufvud mot älskad barm och frågat med stumma ögats längtan: hvad månne kärlek är?

Och då har Julianus sitt öga vändt från flickan till smala strömmens fåra, der uppå skilda stränder två smärta björkar stodo, och sina kronor båda de fast tillsamman lindat och, djup och strid som lifvet, flöt strömmen under dem. Men sen har stormen kommit och skilt de bådas kronor, ochynglingen och flickan med blicken sökt hvarandra och frågat blad och blommor, och frågat vind och vågor, och frågat jord och himmel: hvad månne kärlek är?

Och då har solen sjunkit i dunkla vestanskogar, och då har svalka fallit från gyllne aftonhimmeln, och då har daggen regnat på rosenhäckens prakt. Den föll i klara perlor och tvenne perlor mättes på yngsta rosens kalk. I skepnad af en vindfläkt Guds ande gick i bladen, han rörde daggens perlor, de glänste mot hvarandra och sjönko så tillsamman i outsäglig skönhet och kunde aldrig skiljas, ty båda voro ett.

Det har han sett med glädje, den ädle Julianus, och det med namnlös ömhet den vackra Aina sett. De sett all jordens skönhet, all himlens glans sig spegla i dessa pertors klarhet, och aldrig mer de frågat: hvad månne kärlek är?

Om Boskaps täslingar och expositioner samt förslag till finska Boskapsafwelns upphjelpande.

(Införd:s)

Finska boskapsracen, med undantag af den, som wid en och annan herregård är afwel utaf införd främmande race, är i allmänhet liten och ganska afel, mjölkafkomsten högst ringa, så att knapt 2 Lisp. smör räknas på kon, och köttet af ganska lågt wärde, — allt en följd af boskapens allmänna wanwårdande. Ibland denna race förekomma dock, ofta nog i förbållande till deras utfodring, ganska mjölkrika kor och sannolikt skulle de oftare anträffas, om racen stänktes behörig uppmärksamhet och de utmärktaste djur wordes till afwelsdjur. Det är genom parning emel-

Till Wetenskapliga Finska Hushållnings-Sällskapet i Åbo.

Kurs:

S:t Petersburg den 6 Oktober:
London, 3 månad. 37 15/16, 3/4, 7/16, Pence.
Hamburg, 3 månad. 35 Sch. B:ko.
Paris, 407, 410 Cent.

Finska Bankens Wexel-cours den 9 Oktober.
Hamburg, 90 dag. 34 5/16 sk.
Stockholm, 14 dag. 92½ sk.
d:o 3 dag. 92¼ sk.

Tryckfel. Mentshet och färaktighet äro utan twifwel de dyrbaraste dygder; dock må ingen föreställa sig, att red. derföre i föregående N:o noterat fårkött till 7 Rub. — läs 3, hwilket läsaren behagade rätta.

Konkurser. Handl. A. Lundborgs wid Rådst.R. i Wborg d. 5 Febr. 1844 före kl. 12 m. — Afl. Comm. Råd. C. Thermens wid Rådst.R. i Thus 1:sta helgedagsfria Måndag i Aug. 1844 kl. 11—12 f. m. — Afl. Häradshöfd. H. J. Heikels wid Här.R. i Ijo 2dra rtgsd. af 1844 års winterting derstädes. — Afl. Rådman J. Cilliás wid Rådst. R. i Ekenäs 1:sta hgosfria Måndag i Mars 1844 kl. före 12 m. — Afl. Krono-Lansm. G. Serlachius wid Här.R. i Jlomantz 2dra rtgsd. af t.ng 6 mån. efter den 29 Juli. — Handl. J. F. Lunomans wid Rådst.R. i Uleåborg den 30 Dec. kl. före 12 m.

Resande:

Krono-Fogden Aschan, fr. Kexholm, i Gardes-kasärnen. Öfw. Löjtnanten Hällström, fr. Uleåborg, hos Professor Hällström. Prosten Pfaler med fru fr. Lojo, Tullförwalt. Jung och Vice Kons. Hultman, fr. Ekenäs, Körsnären Lund, fr. Borgå, hos F:u Strandberg. Bokh. Randén och Färg. Lindström, fr. Åbo, å Gästgifw. Lybske Juris Doktorn Elder, fr. Åbo, å Societ.huset. Sw. Underof. Löjtnanten Sahlberg, fr. Wiborg, hos Stroteman Borgman. Mag. Idman, fr. Åbo, hos Stagtar Janson. Fält-Prosten Awellan, fr. Åbo, hos Hof Rätts-Rådet Awellan. Fält-Kamrer Malm och Sekreter Lönnqwist fr. Borgå, Revisorerne Grönroos fr. Kyrkslätt och Sanck, fr. Lojo, hos Fru Strandberg. Gouvernem.-Sekret. af Enehjelm, fr. Moskwa, hos Opticus Rahan.

Till salu:

Hos Wasenius & Komp.

Statistisk teckning af Storfurstendömet Finland; af Gabriel Rein, Hist. Prof. wid Kejs. Aker. Univ. Öfwersatt från Tyskan, och enligt landets nuare förhållanden till en del omarbetad. 40 kop.

Samling af Placater, Förordningar, Manifester och Påbud, samt andre Allmänna Handlingar, för år 1842. Häft. 90 kop.

Hans Kejserliga Majestäts förnyade Nådiga förordning, angående Kämplade wappersatsen i Storfurstendömet Finland. Häft. 20 kop.

Den Unga Juristen, eller Juridisk Handbok för Medborgare af alla klasser i Finland; ett alfabetiskt ordnat sammandrag af wigtigare Lagrum, Stadgar och Författningar som den enskilte medborgaren behöfwer känna, för wårdandet af sina Juridiska angelägenheter; jemte Formulärer till dithörande Akter och Dokumenter. Andra tillökta upplagan. 1 Rub.

Recepiformlerna i Hufelands Enchiridion Medicum, i pharmaceutiskt hänseende granskade af Joh. Henr. Forsstål. I Förelåsningar öfwer Hufelands Receptformler. II Pharmacopoea. III Pharmacopoea Medici practici, post Hufelandum edita.

☞ Boken är äfwen, enligt finska Pharmacopoen, bearbetad för finska Läkare och Apothekare och priset för alla tre delarne, som säljas endast tillsammans, är 2 Rub. 10 kop.

Skandinawisk Fauna af Nilsson, 3:dje delen. Amfibierna. 44 kop.

Skandinawiska Nordens Ur-Inwånare, ett försök i comparativa Ethnographien af S. Nilsson, 4 häften. 1 Rub. 84½ kop.

Doktor Luthers lilla Catheches med förklaring. 9 kop.

Kommentar till Johannes Ewangelium. Af Tholuck. Andra upplagan. 1 Rub. 40 kop.

Regements-Pastorn Petter Brenners dödspredikan och sista tal öfwer sig sjelf, då han genom Stockholms stads södra port fördes ut till en smädelig och wåldsam död, den 4 Juli 1720. Jemte den dom, som till denna död honom dömdes. 7 kop.

Upsala och deß Nejder. Sednare häftet: Nejderna. 52½ kop.

Fågelwännen. Praktisk afhandling om Kanariefoglars, Steglitsors och Grönsiskors wård och häckning, jemte anwisning att bota och förebygga deras sjukdomar. 13½ kop.

Konsten att bliswa en god flicka, en god maka mor och matmor. En handbok för wuxna döttrar, makar och mödrar, af Johan Ludvig Ewald. Öfwers. från fjerde Tyska upplagan. Med ett kopparstick, 3 delar. 80 kop.

Metrikens fall och upprättelse. En undersökning om Plastikens princip, af J. P. Janzon. 52½ kop.

Lärobok i Dogm-Historien, för Prest och Pastoral Examina, af C. J. Lénström. 48½ kop.

Jemförande framställning af de särskildta christna Kyrkopartiernas lärobegrepp, jemte fullständiga bewisställen ur de Symboliska skrifterna, af G. B. Winer. 1 Rub. 32 kop.

Johan Arndts sex böcker om den sanna christendomen, jemte deß Paradis-lustgård. Anno utgifne, och med en upplysande inledning och Författarens lefwernes-beskrifning försedde, af F. W. Krummacher 1—4 häftet. à 35 kop.

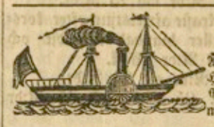

Ångbåtsfart.

Ångsonerten Finland, Kapten J. F. Halleen, afgår härifrån till Åbo nästa Måndag den 16 Oktober kl. 8 på morgonen. Resebiljetter erhålles hos

G. O. Wasenius.

Med Ångsonerten **Storfursten** ankommo den 8 dennes från Reval och Cronstadt: Öfw. Schantz. Provis. Winter. Musikus Stein. Rådmak. Wolther. Fabrikanten Neale. Sadelmak. Spoer. Borg. Tschekatichin, Fru Lindman och Mamsl. Predell; tillsammans 9 personer.

Med samma Ångsonert afgingo den 9 dennes till Åbo och Stockholm: Prosten Awellan. Handl:ne Lau, Siemsen och Lisitzinikoff. Stud. Rosenlind. Hr:ne Test och Spohr. Fru Grönlund. Mamsl:ne Stenbäck, Lindström och Foregren; tillsammans 11 personer.

Med Ångsonerten **Finland** ankommo den 1 dennes från Åbo och Stockholm: General Ramsay. Öfw. Eichler med Fru och ett barn, Todd. Baron v. Ungern-Sternberg. Hof-Målaren de Ron. Doktor Elder. Ingenör Bairdt. Fändriken v. Adlerflug. Mechanikus Owen. Handl. Bockström. Theater-Föreståndaren Deland med Fru och 1 barn. Aktörerne Anderßon med Fru och ett barn. Sjöberg med Fru och ett barn, Kitzlen, Sundström, Happe, Alex. Lagerqwist och Bonnevier. Stud:ne Sjöberg och Sjöberger. Hr:ne Croft med Fru och ett barn, Möller, Pratte, Aschan, Beer, Malmberg och Dapiep. Maschin. Olßon. Filarne Petterßon, Hallin och Kjörnström. Swarfwaren Öhlin. Smeden Herrman. Fruarne Wellman med dotter, Möller och Jacob. Aktriserne Åsplund, Löwgren Lindmark och Jonßon. Mamsl:ne Franzen och Beer. 3 Gesäller och 10 domestiker; tillsammans 67 personer.

Med samma Ångsonert afgingo den 10 dennes till Reval och Cronstadt: Öfwerstarne Todd och Eichler med Fru och ett barn. Kapt. Löjtn. Bartschewitsch. Bar. v. Ungern-Sternberg. Hof-Målaren de Ron. Ingenör Bairdt. Fändriken v. Adlerflug. Musik-Direkt. Neuman med Fru. Stud. Sjöberger. Hr:ne Moit, Pratt och Beer. Mechanikus Owen. Filarne Petterßon, Hallin och Kjörnström. Swarfwaren Öhlin. Smeden Herrman. Maschinisten Olßon. Mamsl:ne Beer, Törnqwist och Hartmuth. Tunnbind. Born. 2 Gesäller, 4 Soldater och 6 domestiker; tillsammans 38 personer.

☞ Sällskapet *Pro Fauna & Flora Fennica* sammanträde Fredagen den 13 Oktober, kl. 5 e. m.

☞ Med dagens Tidning följer Bihang.

Tryckt å Waseniuska Boktryckeriet.

Imprimatur: *J. M. af Tengström.*

N:o 1111

220. 8. 40.

Memorial!

Jemte återfallande af Remisshandlingarne och desammas åtföljande Ull-prof, har jag den äran till Wyborgska Finska Hushållnings-Sällskapet härmed afsemma det mig affordrade utlåtandet öfwer Fabrikanten Herr P. Huets berättelse angående möjligheten att i Finland införa Kamm-Ulls-Spånad som folknäring.

Mustiala den 5 December 1843.

Joh. Gripenberg

N:o 48.

Till Wyborgska Finska Hushållnings-Sällskapet i Åbo.

N:o 1111

221.

Utlåtande öfver fabrikanten Hr P. Kuts berättelse angående möjligheten att i Finland införa Kamm-Ulls spinnad, såsom folknäring.

Möjligheten att i Finland införa Kamm-Ulls spinnad, som folknäring, förutsätter: 1:o att Ull-produktionen i landet, nu redan befinner sig på den ståndpunkt eller åtminstone en icke längt aflägsen tid kan bringas derhän, att det för näringens befordrande och bedrifvande erforderliga qvantum ull kan anskaffas; och 2:o att qvaliteten af den i landet producerade ullen är af den beskaffenhet att det åsyftade ändamålet, nemligen fina och lätta yllen tygers tillverkning, kan åstadkommas.-

Hvad först angår ullproduktionen i landet, så befarar jag förhållandet vara sådant, att all den ull som allmogens får nu frambringar, åtgår till förfärdigande af så väl Warfarmes som Qvinnornas för vintern erforderliga klädes-plagg. Om en och annan får-

-mägnare borde förryttras någon n
böjes den af en fattigare; ganska lit
exporteras från landet. Något egentl
öfverflöd af vinter-klädes-plagg, tord
man icke kunna påbörda vår allmog
Ett icke obetydligt parti ull qvarlem
å de skiorn deraf bönderne förfärdiga
sina nödvändiga påls-plagg. Den
förderliga vällen för tillverkningen af
re sjöstygger, eller sådane som skulle
na begagnas i stället för de komull
ger allmogen nu nyttjar, måste såda
på ett eller annat sätt anskaffas. - Ett
Herr Huet's egen uppgift erfordras
ull till en gemensperson beklädnad. D
man med Herr Huet antager att 4
gemenspersoner i Finland bära komull
kläder, skulle således ett behof af 80
ull uppstå. Och då Herr Huet jem
ansett att man af ett Finskt får i m
tal kan påräkna 2½ lb. kammad ull
nen ull, skulle ett antal af 320 får
sta födas utöfver det nu befintlig
talet. - Om man också skulle med
rihtigheten af dessa Herr Huets u
ningar, så synes mig landets åk
i allmenhet ännu vara på den låg

ståndpunkt, att det svårligen låter
tänka sig att antalet får kan ökas. Vi
vanskötta våra ängar och odla nästan in-
ga jordervåxter på våra åkrar; hvarifrån
skulle vi då få det bekåfliga foder för ett
ännu större antal får under åtta långa vin-
termånader. På många ställen i landet
saknas tjenliga betesmarker för får. Herr
Huet torde misstaga sig uti den förut-
sättningen att foder för 8 får här i landet
motsvarar den för en ko. - Med undan-
tag af Österbotten, som har större hö-bol,
lärer man med tillförlitlighet kunna antaga
att en ko icke erhåller mer än 4 à 5 lf. hö i
dygnet och det utgör på sin höjd foder
för 2 får. - På de flesta ställen i vårt land
torde det utfodrings-sättet vara antaget:
att fåren och bäfflarne på det största höet,
hvaremot kor och oxar erhålla foga eller
intet. För att således kunna öfver vinter
framföda 320 m. får, skulle antalet horntbo-
skap största minskas till ett vida betyd-
ligare antal än Herr Huets uträkning
upptager. - Ehuru jag anser antalet af
horntboskap i vårt land vara allt för
stort i jemförelse till våra nuvarande
foder tillgångar, kan jag likväl icke

tillflyrka en minskning af detta hin-
slag till förmon för producerandet af
dan ull vår inhämska race lemna.
Når en gång landets jordbruk upp-
den lyckliga ståndpunkten att odlin-
af artificiella foderväxter å så väl å
äng, blir mera allmänn, då skulle o
större foder tillgång uppstå som kan
landtmannen i stånd att öka den
han för sig anser fördelaktigast.

Beträffande åter qualiteten af d
hämska hamm-ullen, så torde d
anses för nog grof för att deraf
kunna med framgång tillverkas
och fina ylle-tyger dermed menin
vore att utbränga bomulls-väfnade
väsentlig omständighet som tvifvelsu
ganska mycket skulle komma att m
arbeta införandet af hamm-ulls-spå
i finland som fallenäring, är det ho
allmoge inrotade missbruket att klip
fåren två och flere gångor om året.
blir derigenom för kort till i frågava
spånad; och skulle den efter första k
ningen om våren erhållande ulle
som Herr Hocet det prästar, kunna b
nas, kan åter det af honom anta

höga belopget af 2½ rb på ett får, omöjligen
gnärånas.

På grund af hvad jag nu anfört, synes
mig tidpunkten för insättandet af serskild
underwisnings-anstalt för hamm-ulls spånad,
med afsigt att derigenom tillwägabringa en
ny fallenäring, ännu icke vara inne. Häraf
följer dock icke att jag skulle wilja bestrida
nyttan af att denna industrie blefwe i landet
känd. Twertom är det min öfwertygelse att
landet, i en framtid, kan skörda ganska
mycken fördel af denna näring; och skulle jag
i detta afseende anse för lempligast om un-
derwisning uti hamm-ulls spånad kunde till
en början meddelas wid någon särskild af-
delning af Wexiörliga Finska Hushållnings-
Sällskapets Spinnskola i Åbo eller och wid
Landtbruks-Institutet på Mustiala, hwari-
genom en betydlig del af administrations-
kostnaderne skulle besparas. Beskrifwan-
det af rådlare hamm-ulls-får, deras omsorgs
fulla behandling och wård torde jemwäl
samtidigt böra uppgemmenbras. Jordbrukets,
om och långsamma framskridande till
en högre grad af fullkomlighet, ginge
då hand i hand med en deraf beroende
industrie, som sålunda småningom

skulle åverflyttas på fatket, såsom
fallet är med stöne delen af de nyl
ade tomulls-väfnader vår sinska al
ge begagnar.-

Mustiala den 1. December 184

Leb Reuter

A Monsieur Sars Arnell, Secrétaire perpétuel de la Société économique d'Abo.

Monsieur,

J'ai reçu l'honneur de votre lettre, le même jour que je vous ai écrit ma dernière, qui a tout-à-fait été inutile, et de toutes manières, car le conseil que je vous ai prié de me donner, ne m'a servi de rien.

J'ai l'honneur de vous informer que j'ai présenté au Sénat le 14 novembre, mon rapport sur l'exploration que j'ai faite pour connaître les laines du pays et choisir l'endroit convenable, pour l'établissement de l'industrie des laines peignées filées.

J'ai désigné Tavvastehus, comme la contrée qui m'a paru la plus pauvre et dénuée de ressources industrielle; et pour former des fileuses, j'ai cité votre école linière, comme devant servir de modèle pour en créer une semblable pour la laine à Tavvastehus.

Avec mon rapport, j'ai présenté deux échantillons de laine peignée: laine indigène, l'une dite allemande, l'autre filée commune dite de pays.

J'ai démontré le besoin d'une maître peigneuse, pour diriger l'école et être institutrice en même tems.

Je présenterai à Monsieur Haartman, pour la Société économique, comme preuve de dévouement.

Un rouet français pour modèle.

Le plan d'un peigne, d'un crochet et d'un patentoir.

Et comme souvenir, Monsieur, je vous prie de

[illegible] le plan, si j'ose le dire, au dessus de celui qui jouit d'une grande fortune, s'il ne sait en faire un bon usage.

Ma passion est l'étude de l'économie sociale ou politique, et elle s'est développée chez moi, selon la connaissance des localités et des ressources immenses de la Russie, que le tems et les observations m'ont fait découvrir; mais stériles en grande partie par ignorance ou par les préjugés de l'envie.

Depuis l'année 1831, j'ai produits plusieurs écrits d'utilité publique; les uns sont restés dans l'oubli ou ajournés, d'autres approuvés; mais de plusieurs, j'ai été frustré des récompenses qui m'avaient été promises.

recevoir pour la bibliothèque de votre Société, un exemplaire d'un ouvrage de technologie, que j'ai composé, qui a été imprimé en Russie et pour lequel S. M. l'Empereur m'a gratifié d'une bague en brillants.

Je crois devoir passer l'hiver à Helsingfors outre mes occupations d'habitudes, je m'occupe que un peu à faire connaissance avec la langue Suédoise, sans laquelle il est difficile de demeurer en Finlance.

J'ignore si mes services seront utilisés à Helsingfors, parce que je ne sais si M. Haartman voudra m'employer, pourtant il m'a dit qu'on m'écrirait quand le projet d'école, après avoir été discuté et approuvé par votre Société, sera approuvé par l'Empereur.

J'ai l'honneur d'être parfaitement,

Monsieur,

votre très humble serviteur

Helsingfors,
13 décembre 1843.

Je donne volontiers un gouet, parce que j'en ai deux; mais pour les peignes, je ne le puis, n'ayant qu'une paire pour chaque qualité de laine; c'est pourquoi j'offrirai le dessin; mais j'aurais désiré qu'on fût en faire ici, comme me l'avait dit M. Haartman et surveiller l'ouvrier, que je lui ai offert; mais il n'a le tems de me répondre pour l'écrit.

Je crois devoir vous dire encore, Monsieur, que M. Haartman, s'est fort irrité contre moi dans une conférence, de ce que je manifestais l'espérance de pouvoir m'établir en Finlande, selon la demande qu'en faisait mon premier mémoire, que vous avez vu, qui offrait de créer l'industrie des laines peignées, actuellement je ne dis plus rien qui me concerne, comme vous le verrez dans mon rapport qui vous parviendra, j'abandonne le soin de mon avenir à la Providence.

[illegible] le plaire, si j'ose le dire, au dessus de celui qui jouit d'une grande fortune, s'il ne sait en faire un bon usage.

Ma passion est l'étude de l'économie sociale ou politique, et elle s'est développée chez moi, selon la connaissance des localités et des ressources immenses de la Russie, que le tems et les observations m'ont fait découvrir; mais stériles en grande partie par l'ignorance ou par les préjugés de l'envie.

Depuis l'année 1831, j'ai produits plusieurs avis d'utilité publique; les uns sont restés dans l'oubli ou ajournés, d'autres approuvés; mais de plusieurs, j'ai été frustré des récompenses qui m'avaient été promises.

Kgl Caps revisions den 4 Januari 1844 N:o 1135.

228.

Högvälborne Herr General Major, Gouverneur och Riddare samt Ordförande uti Wyborgska Hushållnings Sällskapet!

Jämte

D:t Wennell uti Wiborgska Hush. Sällsk.

226.

De Monsieur Arnell, Secrétaire perpétuel de la Société économique d'Abo.

Monsieur,

J'ai l'honneur de vous informer, que j'ai remis à M.r de Haartman, un rouet pour modèle, les plans d'un peigne, d'un crochet et d'un pot, avec un exemplaire de mon ouvrage sur la technologie, tous objets destinés pour la Société économique.

Permettez-moi, Monsieur de solliciter de votre complaisance un service de la plus haute importance, et d'espérer que vous ne vous y refuserez pas; et en même tems d'entrer dans quelques détails, pour vous faire connaître ma position actuelle.

Depuis 23 années que j'habite la Russie; malgré, mon zèle, mon activité et mes connaissances pratiques dans ma profession; je suis resté dans le même état, où j'étais lors de mon arrivée; c'est à dire avec rien; seulement, j'ai de plus, une famille et les poids des années qui diminue chez l'homme les chances de fortune, à la quelle j'ai prudemment renoncé.

Pour me sauver du désespoir, par suite des pertes que j'ai constamment faites dans des entreprises, soit pour mon compte, soit pour celui d'autrui; j'ai eu le bonheur de m'addonner à l'étude, il y a près de 15 années; elle me console de tout, parce qu'elle m'offre les moyens d'être utile à mes semblables; et c'est le plus beau privilège que puisse acquérir un homme, et le plus, si j'ose le dire, au dessus de celui qui jouit d'une grande fortune, s'il ne sait en faire un bon usage.

Ma passion est l'étude de l'économie sociale ou politique, et elle s'est développée chez moi, selon la connaissance des localités, et des ressources immenses de la Russie, que le tems et les observations m'ont fait découvrir; mais stériles, en grande partie par ignorance ou par les préjugés de l'erreur.

Depuis l'année 1831, j'ai produits plusieurs écrits d'utilité publique; les uns sont restés dans l'oubli ou ajournés, d'autres approuvés; mais de plusieurs, j'ai été frustré des récompenses qui m'avaient été promises.

ad Cupa reversionem des 4ten Januari 1844 N° 1135.

228.

Högvälborne Herr General Major, Gouverneur
och Riddare samt Ordförande uti Kejserliga Fin-
ska Hushållnings Sällskapet!

Ja och

D:t Wasenius, Kejserliga Finska Hof-

227.

Cependant mon zèle ne s'en est point ralenti: par suite de mes premiers postes pris dans la classe des marchands à Pétersbourg à Moscou et à Tver que j'habitais l'an dernier; j'ai acquis la conviction que le chemin de fer de Moscou, produira à la Couronne plus de 8 millions de Rs en augment chaque année; j'en ai démontré la cause; et les miens convaincus à présent, sont étonnés de n'avoir pas songé à faire les enquêtes que j'ai recueillies; c'est ce que l'économie politique indique par la Statistique; actuellement, ils connaissent du fait, il est trop tard; c'était avant la décision impériale.

Pour remédier au mal, j'ai conçu un projet de communication à vapeur des extrémités de la Russie; pour alimenter le chemin de Moscou par Tver et en assurer le succès, par une immense quantité de transit d'une toute autre importance que ce que produira Moscou. De la mer glaciale, des frontières de Chine, de la mer Caspienne à la mer Noire; au moyen de trois canaux, d'une étendue de 250 verstes, pour la somme de 9 millions en argt. Le chemin de fer en rapportera plus de

D'après le conseil du Comte Bobrinsky qui a lu le projet et un plan, basé sur une carte statistique de l'empire; je l'ai présenté au Comte Kleinmichel le 22 mai; pas de réponse depuis.

Ayant habité longtems les gouvernements de l'intérieur; par mes études et de mes occupations; j'ai appris à connaître toutes les ressources de l'empire, et en même tems le régime féodal qui les rend stériles par l'oppression des Seigneurs, s'oppose à la civilisation et à la prospérité foncière.

Il y a 9 ans, un ukase autorisait par contrat, la concession des terres aux paysans; ce qui est le principe de la prospérité, base de l'émancipation que l'Empereur voudrait pouvoir effectuer; aucun Seigneur ne veut entrer à ce partage; par la crainte de voir porter atteinte à leurs privilèges, pas un ne le désire pas par l'appréhension, de voir l'égalité légale peser sur lui; l'ukase est donc resté sans effet.

Après avoir bien médité sur la question, qui intéresse l'avenir de la famille et la gloire du Monarque; d'après la connaissance des localités et le principe de la Science économique; je crois avoir trouvé la solution du problème, et depuis plus d'une année, je fais des démarches inutiles pour présenter mon mémoire à l'Empereur.

Il est certain que la question fait sortir dans toutes les classes de l'état de souffrance de l'agriculture, qui est la base fondamentale de la prospérité de l'empire, comme nation agricole. Pour faire cesser le mal, il faut rétablir l'agriculture dans son état naturel, qui est la superficie, principe de l'abondance et de la population; il faut réprimer les innombrables abus qui oppressent le peuple des campagnes, et lui donner comme principe de la civilisation, l'instruction élémentaire qu'on lui refuse, malgré les bruits du ménage.

J'ai trouvé dans le Silence de la méditation, les moyens d'opérer ces améliorations, à l'avantage réciproque des paysans, des Seigneurs et de la nation; je le crois en rejoins, parce que parmi le petit nombre de personnes, qui ont vu mon ouvrage, j'ai l'assentiment d'un conseiller privé, haut fonctionnaire public très éclairé, homme de bien, ayant l'expérience que donne l'âge et les affaires et par dessus tout, bon patriote; il m'a assuré que les idées que je présente sont excellentes, quant au but, conformes aux buts de l'Empereur, dont j'attendais le retour de Prusse, pour tenter une nouvelle démarche, lorsque j'ai reçu l'ordre de M. Haartman, de me rendre en Finlande, où j'espérais fixer enfin l'avenir de ma famille, mais j'y compte peu maintenant.

Si vous veniez, Monsieur, à la foire d'Helsingfors, fin du mois; je serais flatté de vous faire lecture de mon mémoire et de connaître votre opinion.

Croyant pouvoir en Finlande, jouir du privilège accordé aux Finlandais; j'ai adressé directement mon ouvrage à Sa Majesté en mains propres le 1. décembre, mais n'en ayant aucune nouvelles depuis; il ne lui aura pas été remis; le directeur des postes de Pétersbourg, l'aura envoyé à la chancellerie des Suppliques; et là une commission composée de Seigneurs tous grands propriétaires décidera n'en ayant point approuvé la présentation, par un intérêt mal entendu; on aura supprimé le mémoire, malgré son utilité.

Actuellement, je désirerais pouvoir profiter du Séjour du Grand-Duc héritier à l'étranger, pour lui envoyer avec un Supplique; non par Pétersbourg, où mon écriture sera reconnue à la poste, mais par Stockholm, et sous le nom de Son beau-frère.

Oserai-je vous prier, Monsieur, d'avoir la bonté d'envoyer le paquet à Stockholm à une personne sûre pour l'affranchir jusque Darmstadt; je vous en serai infiniment reconnaissant. Aussitôt qu'on vous en aura accusé réception et instruit des frais de l'affranchissement, et que vous aurez bien voulu m'en écrire un mot; je m'empresserai de vous en envoyer le montant avec les ports de lettres.

Les moyens que je propose; tendant à préparer le peuple, à recevoir le bienfait de l'émancipation par la génération naissante; à être réintégré dans ses droits civils de citoyens, selon les vues de l'Empereur, malgré l'opposition de la noblesse, événement qu'il désire voir accomplir sous son règne.

Je crois inutile de vous dire que si le Monarque a connaissance des idées que je propose, ma position peut changer subitement, ce que je dois désirer pour ma famille et je vous devrai en partie ce service important.

M. Nordenskiöld se propose d'aller à Abo; si je connaissais quelqu'un y fût, lorsque vous recevrez des nouvelles de Stockholm je n'hésiterais pas de lui remettre l'argent nécessaire pour vous convrir de vos frais.

Pardon, mille fois pardon, Monsieur de vous importuner et l'étendue de ma lettre; mais j'ose espérer votre indulgence en faveur du motif.

J'ai l'honneur d'être très parfaitement,

Monsieur,

Votre très humble et très obéissant serviteur

Ph. Tuch

Helsingfors
8. Janvier 1844.

demeure: Esbo Cultivateurs maison Wasilius N:o 6

ad Cupa revisionem den 4 Januari 1844

N:o 1135.

228.

Högvälborne Herr General Major, Gouverneur och Riddare samt Ordförande uti Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet!

Så ock

Det Högvälloflige Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet!

Då jag i fulla åtta års tid omhanda haft och förvaltat den ena af nyckarne till Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapets Cassa Kista och ökade tjenste göromål numera förhindra mig att

med detta mig ombetrodda syssla längre
fortfara; så får jag härmedelst ödmjuk
afsäga mig denna befattning och till S
skapet härtros interna sagde nyck
Dessutom får jag, som den 5. Maji 1835
kallades till Sällskapets Ledamot, och
ligen ifrån 1835. till 1842, vid det till
då de nådigst fastställda premier bl
till Slöjde Skolans elever utdelade, h
för eleverne ett kort tal på Finska
Språket, ifrån den 1. Januarii 183
till denne dag omhanda haft vård
och befattningen med ofvan omf
nämnde nyckel till Casса Kistan,
den 1. Januarii 1836. till 1. Januarii
arbetat såsom Ledamot af Sällskap
Slöjde utskott, på Finska öfversatt
skapets Stadgar för dess Slöjde Skol
äfvensom skriften till förmån för
af hungers nöd lidande personer
Viborgs Län, Nuorja huinga leipää
kaliestä valmistetaan tryckt 1836. sam
Stadgarne för Ahlmanska Sockn
Skolorne, tryckt 1843, och den 1. Nov
ber 1842. blifvit vald till Suppleant uti

skapets Utskott, vördsammast anhålla om
decharge för mig såsom Cassaman hafda
förvaltning af Sällskapets Cassa, äfvensom
vitsord öfver den beredvillighet och ospara
möda, hvarmed jag sökt Sällskapets mig
i ofvanstående mått ombetrodda värf full-
göra.

Såsom Supleant uti Sällskapets Utskott
och Beständig Ledamot uti Sällskapet
förklarar jag mig ödmjukast villig att
tills vidare qvarstadna.

Framhärdar med djupaste vördnad

Högvälborne Herr General Majoren, Gouver-
neuren Riddaren och Ordförandens

samt

Högvälloflige Vyserlige Finska Hushåll-
nings Sällskapets

allerödmjukaste
Tjenare
Reinhold Hertzberg
Ehrenius vid åbo domkyrkas
finska församling, vice Pastor

230. 40.

Högvälborne Herr Stats Secreterare!

En Landtmätare-Revision har blifvit anordnad uti norra delen af Länet, hvarföre jag har för afsigt att afresa om några dagar derifrån, och för Herr Stats Secreterare den 20:de instående Januari, emot hvilken tid jag ämnar återkomma.

Enligt Herr Stats-Secreterarens härjemte återgående skrifvelse af den 9 Kejserl. Finska Hushållnings Sällskapets, till oeconomiske kommissarie, utgifna Skrifter, har jag ödmjukast anhållat om mig till samma 100 exemplar af hafva, N:r 4, 5, 6 och 9, hvilka med blyhard ära marquerade, och såsom bäst passande för allmogen här i Landet — ifall jag skall betala för dem; — men Kejserl. Hushållnings Sällskapet afslutat dessa Skrifter gratis, så får jag alldeles för Landet, som

för jag härmedelst meddela, att härifrån återgående debet af Gränsträn är skuldfri på att någon begärd dram ej varit. Enligt

Hvad Stats-Secreteraren godhetsfullt behagat förena anförde: 300 exemplar af hvarje Nummer, som i akt och heder icke blifvit för mycket, ska delas mellan 20 socknar. —

Det öfriga som missförstånd, hvilka åtföljde Hvad Stats-Secreteraren kunde, får jag vara högeligen tillförsäkra, jämförligen för det tillkommande (jag äfvenal numera den). —

Med den fullkomligaste vördnad har jag äran förblifva

Högvälborne Herr Stats-Secreterarens

ödmjukaste tjenare

Olof Bay

St. Michels Stad
d. 9:de februari 1814.

Wälborne Herr Stats Secreterare,

231.

Wälborne Herr Stats Secreterare!

Till svar å Herr Stats Secreterarens vördade skrifvelse af den 10:de denna får jag härmedelst meddela, att härifrån återgående debet på Grän=stråm är obetald jemte åtskillnad som ej varit emellertid

232.

Wälborne Herr Stats Secreterare,

Med anledning af en af Herr Stats Secreteraren under tecknad annons för den 8 denna, införd i Finlands Allmäna tidning N:o 43, får jag äran nämna, att min adresse är Borgå, och anhåller jag att de bref som tillsändas mig måtte ställas till

Borgå den 29 Februarii 1844.

F. Norint.

Hwm Stats-Secreteraren godhetsfulla försam-ställande: 300 ex. af hvarje Nummer, som i akad. förlicka bifogas för nyaket, ... delas mellan 20 socknar. —

De öfriga fem Numrorna, hvilka ätföljde Hwm Stats-Secreterarens bref, får jag äran hörsamt tillsända, för-tämpliga för det ändamål jag ämnat använda dem. —

Med dess fullkomligaste vördnad har jag äran förblifva

Högvälborne Herr Stats-Secreterarens

Hwm Stats Secreterarens yttrande, ... det förkraft att fördela vid första ... leta oppsynende öfverlemnad ... fram 150 rm penningar, ty på ... nen ung kan der ej cantonneras, ... derstund kan öfven i utmatning ... väg kemnöfers af fordringsägare. Det är väl sant, då hela förlagen ... ännu ej är försäldt, men kan ... väl ej med rätten.

Den 8:de denna erhöll Grönstedt ... försäkringarne – mötte det honom ... kelt. Jag skall naturligt vaka öfver hans ... fördelande och ej maklåta att ... nan tid derom underrätta. ... tecknar med djup vördnad

Wälborne Herr Stats Secreterares ...

St. Michel ... 9:de Febr.

Borgå d. 17:de Febr. 1844.

... Obligation ... löpande med 6 procents ränta, hvilka medel genom förbrände till min afledne fader ... sedan 1814 till honom såsom län öfverlämna- ... des; ... öfven några droppar mera i Myntskrapan o.s.v. emellertid kan

1844

№ 1177

233.

35.

40.

234.

Öfwerjustaste Memorial!

Hos Kejserliga Finska Hushållnings-Sällskapet har jag för en skuld enligt Skuldsedel, stor Rubel 1500 B:o Assignationer löpande med 6 procents ränta, hvilka medel genom förbrände till min afsidne Fader redan 1814 till honom såsom lån öfverlämnades;

Vidare har jag för en skuld enligt Skuldsedel, stor Rubel 1000

sedermera hvade Sällskapet godheten skänka mig samma förbindande, hvarföre medlen öfversändes till mig, hvarigenom den sålunda afgjorda under en tid af 10 år successivt gjorda årliga återbetalningen måste hafva mångdubblat det ursprungliga Capitalet. Med anledning af allmänna Cassor som af privata, anhåller jag ödmjukast om nedsättning åtminstone till 5 procent, att taga sin början vid nästa årets början.

Under afvaktan på Ett gynnande svar, förblifver jag Kejserliga Finska Hushållnings Sällskaps

Ödmjukaste tjenare

E. Julin

2 dec 1844

28 Maj 1844

30 — N:r: Skrifv. expedit-afgått

№ 1191.

235.

Embets Memorial.

234.

Dåtterne Herr Ståtz Secreterare m. m.!

Sedan jag om hösten 1842 lemnade Tjuflemanna banan och flyttade på min återstående lägenhet till min lilla jordtorfva Saltnäs Ekholm invid Staden Nyslott, ämnade jag ämnade att komma räkna mig bland kloka landtbrukare. I någon mohn har jag förbättrat min egendom, som med i alla ny åbyggnad å ny tomt tillsatt förledet till ett värde af mer än 5,000. Rubel Silfver, så länge, att åker afkastningen emellertid fördubblats och kö-tahlet uppbragts från 100. till 300. tunnor årligen, tycktes mer vara dags att i dessa delar tillgå, likasom tia förbättrade Sadugårds skattören, hvilken senare näringsgren har mig redan nu förer bättre än hade någon bland dessa åtta gamle alla förnäme landthushållare. Jag begynte i dessa ämnen så mycket att jag tillräckligen förnär insé, hvem afsatteligen längt ni detta hade i Savolax efter vår tid jemnåt i alla slags ecanomisk calcul - Arbetande man, tarfvig och beskedlig, är dyr, och utan att genom föreskrifningar och tvångsåtgärd från mäktigt bruk eller hårdhemmen skentrian - förändring af landtbruks- eller slöjd-redskap dessa samt angifvit förajekten; att väsendtligheten af noga utmärka en tå, betraktas såsom finkeri, efter några droppar mera i mjölk-tråfvan o. s. v. Emellertid kan

Sedermera hade Sällskapet godheten skänka
mig samma förbindande, hvarföre medlen öfver-
sänd till mig, hvarigenom den sålunda af Ofs und-
en tid af 30 år ogåbutlet gjorda årliga rän-
betalningen måste hafva mångdubblat sitt p

jag ej lemna osamnådt, att för Smorets från Ahlax betalas på förs
lemna ock gerna 3. á 4. Rubel mera på pudet än för samma vara
de andra gårdarna, och i denna wärdon har Ahlax Smoret för
i Borg till 40. Rubel pudet (17½ i Juni Kånl. om 10. á 15. ½)
vanligt Juni pris den varit 19. á 20. Rubel.
Att på denna ock erhålla dugligt Fjärdingsfolk är svårt, särdeles hvad kv
angår; och absolut omöjligt att här finna en dugelig Dräng eller Pi
afvensom Kuskhållerska eller vid Kemning Hjelp för Ladugården. Af
anledning vilket jag gerna, lika mycket för egen vinning som för
pleta nytta på denna afsägna ock, begagna det tillfälle Regeringen
behagat att vid Mustiala Institut lemna så underrättning att
elever får landtbruket ock en dylik för Ladugårds sysslorna, ock bed
kast att Herr Stats Secreterare, af gammal godhet ock välvilja
nte förevarande mål meddela mig råd ock föreskrifter, emedan jag
Lämnad ock ej har tillgång till kallor eller kunskap om organisa
ock Stadgarna för Landtbruks Institutet å Mustiala –
kan der emottagas någon elev som ej talar eller läser annat
Finska? Huru gammal bör eller får den inträdande vara?
lång ål underrättningens tiden? och huruvida ungefär ock afsnitt
gerser åtlyda den som till Institutet insänden eleven? samt
tid bör inträdet göras? om skall anmälning eller anmälan
samt göras ock hos Hvem? Dagen jag tappas upplysning
jemte åtföljande fall den finhet jag tagit mig att härmed falla
Om min Vördnad till vår k.d. älskade Gamemen, Herr Generalen
stedt anhålla den, jag med största erkänsla, varm tillgifvenhet
Vördnadsfullaste Hågkomning skulle hafva äran frambära

Ahlax gård nära
Nystadt d. 19. April 1844.

Dess ödmjukaste Tjen
[illegible]

2 Aug 1844
25 Maj 1844
40 — 2:i: Säkp. utskott-afgjort

N:o 1191.

235.

Comitets Memorial:

Den för orsak till den misnöjdt hvars följder åsyftat för närvarande brytka inrotvånarne inom detta mig nådigst anbetrodde Wiborgs Län, är utan tvifvel, hvarom en dylik mångsidig erfarenhet jemnål vittnar, jordbrukets fälla och vanvårdade beskaffenhet, hvilka omständigheter der de ej genom nödige åtgärder blifvas afhjelpte snart framgent skola blifva en källa till fattigdom och elände ja mycket mer som sjudjande, i synnerhet i de nordligare trakterne af Länet, förnämligast uti Jaakimaara Socken, numera genom skogarnes utbrytning och förstöring förlorades sig sjelf; af sådan anledning, och då till min kunskap ofvanstom kommit, det att allmogen inom nämnde Socken och likaledes på många andra ställen, i deras under misnöjdt nödställda belägenhet och jemnål vid andra tillfällen af afsigt och en inrotad fördom täta dem, mjölåkes och höspön vara ett tjenligare fäboskap än andra vid dylika tillfällen begagnade och föl menniskan gudkända ämnen som Öl, Brännvin och Tobak, hvilket att ganska mycket bidrager till och underhåller orsens värde

löshet vid rengöringen af den säd som allmogen in-
ger och än ofullständan åsyn en stor orsak t-
domar, hvartill kommer att många anse dikning
om åkrarne såsom en oersättlig omstörning af
jorden, att den åsyn vinnen samlade spillning
icke nedgräfves i större högar eller högar, u-
tvertom lemnas här och der ingen åkern, ja
det densamma icke mätte drimma och sälun-
förminskas åsynsom tillandning af andra sp-
ämnen än hvad som åstadkommes af hel-
hö anses af många för en förlust om ic-
skadlig möda, ja åsyn hysa och favorisera
somliga den satsen att trän och i synnerh-
vidskepelse å ängarne utan afseende å d-
beskaffenhet, i större många bidraga t-
de af höafkastningen, får jag åsyn häri-
åsyfarlemna till Kejserliga Finska Hushållnings
Sällskapets upplysta bepröfvande om icke ut-
vandet af en i mjligaste mätto skrift, enk-
och populair, å finska språket författad
om åkerbruket och ängsskötseln med afse-
å de deraf förekommande fel och bris
kunde genom Kejserliga Finska Hushållnings
Sällskapets kännbara åtgärd blifva omedelbar
och bland allmogen utbredd på så sätt

Underdånigst

C. A. Nottbeck

Ledamot af Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet i Åbo.

Nr 1312.

237.

Ödmjukt Memorial.

Med anledning af Vexjöerlige Ekonomiska Hushållnings Sällskapets ärade Skrifvelse af den 30. förflutne Maji, får jag i ödmjukhet anhålla att af det under prässen varande arbete, angående åkerbruket och ängsodlingen, erhålla Ett Tusende exemplar, för att andamåls enligt kunna utdelas bland Länets Allmoge.

Då ärligt begagnar jag mig äfven af
tillfället att för Kejserliga Finska Hus-
nings Sällskapet aflägga min ödmjuka fö
skrifter Kejserliga Hushållnings Sällskapet
afsedas å utdelning åt allmogen, Lägets
tillfälle i Wiborgs Lands Kontor, den 15. J
1844.

[illegible]

N:o 2148

Till Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet i Åbo

aug 1844
S. Hfk. n/C

N:o 1232

238. 40.

Wälborne Herr Stats-Secreterare!

Att på mitt ägande Elfsenshaln, be-
lägen i Erstaffjärd emellan Runsala och
Leonamaa gårdar anmälan af den
till Åbo senast avlämnande Engelska
Klöfaren, anhåller jag ödmjukast.

Med vördnad har jag äran förblifva

Wälborne Herr Stats-Secreterarens

ödmjuke tjenare
W. Cajander.

Till Herr Stats-Secreteraren Arnell i Åbo.

22 Augusti 1844 N:o 1246.

240.

Wälborne Herr Stats Secreterare!

3 Aug 1844
22 Aug : [illegible] f.C. N:o 1234.

239.

Välborne Herr Stats Secreterare!

Till svar å Herr Stats Secreterarens Högtärade skrifvelse af den 15. sistlidne Junii, får jag äran meddela, att jag slutligen funnit en graveur som åtagit sig att för 100. Rb: Silfver förfärdiga de till Hushållningssällskapets medaille nödiga stamparne, och anhåller derföre om ödmjukast underrättelse, huruvida berörde stampar böra beställas eller icke. –

På den mig tillsända medaille, står skrifvit hallituxen – månne det icke borde vara hallituksen – bokstafven x nyttjas icke gerna i Finskan. –

Med fullkomligaste Högaktning har äran vara

Välborne Herr Stats Secreterarens

[St.] Petersburg.
[de]n 18. Julii 1844.

ödmjukaste Tjenare
Alexander Bar[illegible]

[Väl]borne Herr Stats Secreteraren Lars Arnell. Åbo.

d. 22 Augusti 1849

Nr: 1246.

240.

Wälborne Herr Statssecretaire!

I anledning af remiss i Förlandets Utm. Tidning angående en Agronoms anställande vid Landet, för att, med villkor som i remissen omförmäles, hvara Statsspinäles elevers undervisning i plöjning uti English Plog; i Hr:s Underdånighet anmäla att, i dess hänseende nämnde Agronom Skulle komma till Ort och Ställe på 2 à 3 dagar afstånd från Stockaryd, de nia Säger Capitainen vara Eder tillskrifvelse

Med utmärkt högaktning har jag äran framhärda

de hans anklagelse — dessa sköna sjöar jag med nöje emotsåg — Mesavaara Gästgifvare Hemman ligger 1 3/4 mil från Jockmock; och Jockmock 1/2 mil från Herr Geheimeråd Melins gård, Sandnäs samt 2 mil från Borgå, hvilka Gästgifvare Borgå Socken tillhöra.

Med Största Vördnad och Högaktning

Wälborne Herr Statssecreterarens

Ödmjukaste Tjenare

Direktör August Sjögström

Ägare af Wasaregård

---

d. 27 Aug 1844

d. 22 i Semma månad

N:o 1342

242.

---

d. 27 Aug 1844

N:o 1247 241.

d. N:o 1145

Wälborne Herr Stats Secreterare,

Ändteligen i tillfälle att insända fortsättningen af "Anteckningar i Landthushållningen," får jag äran tillkännagifva att dröjsmålet hittills, uppstått, utan mitt direkta förvållande, genom dels resor och dels sjukdom.

Med utmärkt högaktning har jag äran framhärda

de hans ankomst — derefter åtföra jag med nåje Wälla ända till Mr. Cygnæus Hemman Hjorsbacka, som är 1¾ mil från Jorkaby; och Jorkaby ½ mil från Herr Gehörnmästaren Melins gård, Sandnäs samt 2 mil från Borgå, hälla

Wälborne Herr Stats Secreterarens

Borgå den 31. Julii 1844

ödmjukaste

tjenare

F. Norrint.

27 Aug 1844
N:o 1552
242.

Ombets Memorial!

Sedan Kejserliga Huskållnings Sällskapet, uti dess den 7. förrikne Mars hållne sammanträde, af Ordföranden, Gouverneuren öfver Åbo Län, Herr General-Majoren och Riddaren M. Cronstedt undertecknadt skrifvelse, med återsändande af Hans Kejserliga Majestäts, den 16. Januarii innevarande år meddelade Nådiga förordning, att vid Finska Landtbruks-Institutet — hvarom elever af mankönet skulle, utom den i Stadgan stadgade kosthållning, äfven kläder och fotplagg erhålla en hvar för lemnad Rubel Silfver, att alldes-så sexton elevplatser borde bestås till lika antal för hvarje län, med ungefärligt personer af allmogen, hvilka ägde alla för inträdet uti Institutet erforderliga egenskaper samt kommer att på Kronans bekostnad införskrifvas af Herrar Gouverneurer, efter föregången correspondance emellan dem och Kejserliga Huskållnings Sällskapet, blandt annat anhållit, att jag ville i blandt dessa Läns manliga befolkning af allmogen utvälja tvänne sådane lämpelige personer, som Hans

Kejserliga Majestät i Nåder föreskrifvit
hvilka begärt de enligt Hans Kejserliga
Majestäts Nådiga Kungörelse, af den 30
Mars 1837, för inträde uti Institutet er-
forderliga egenskaper, samt om framgången häröfver
inom före d:en 10. innevarande Augusti Kej-
serliga Hushållnings Sällskapet underrätta; så
efterkommit denna anhållan och, för intagan-
de uti Institut, med förenämnde af Hans
Kejserliga Majestät Nådigst bestämda
skilda Förmån, utvalt Utridaren Jonen Carl
Wäätänen, från Jomis Sochen och Drengen
Pahlo Jon Walkiain, från Norala Lag Enom
Michels Sochen, samt dervid, uti skrifvelsen
dem. dennes, dechargerat Kejserliga Hus-
hållning Sällskapet undertecknade. Hvilket, som
serliga Hushållnings Sällskapet, tjenligt be-
kommet Memorial, af den 3. i denna m
bland annat gifvit till känna, att bem
Carl Johan Wäätänen och Drengen Carl
rik Jonström, från Randasalmi Socken
nes nåd Collegii ansökande: att Pitkä
särskildt gjorda anskaffning, befriat af H
serliga Hushållnings Sällskapet an

till Eleven vid Landtbruks Institutet, hvilka pre-
ferens, under dess vistande vid Institutet, komma
att åtnjuta hvarefter afwanberörda penningar
belagts; alltså och då genom denne Kejserliga
Hushållnings Sällskapets åtgärd, som icke be-
nes åtwarentagamma med hvad Kejserliga Hus-
hållnings Sällskapet uti des afsändskrapade skri-
welse, af den 7. Mars, framstått, förbemälde
Matts Pahlo Jon Walkiain, hvilken, jemte Carl Jo-
han Wäätänen, af mig föreslagits till intagande
vid Landtbruks Institutet, befriat från åtnjut-
tandet af denne förmån utestaten, hvarom jag mig
så mycket mera förantatten att hos Kejserliga
Hushållnings Sällskapet anhålla om sådan
rättelse i saken åtgärd, att Matts Pahlo Jon
Walkiain i stället för Carl Henrik Jonström,
finge vid Landtbruks Institutet inträda, som Wal-
kiain dervid af mig, efter hans vistående, erhål-
lit försäkran. — St Mihel, å Lands Kansliet,
den 21. Augusti 1844.

Otto Roy.

N:o 826.

Till Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet.

A. F. Palmgren.

245. 14.

Hochwohlgeborner,

Insonders hochzuehrender Herr!

10 Sept. 1844.

№ 1257.

244.

Högvälborne Herr Stats-Secreterare!

De Herr Stats-Secreterarens höglofvade skrifvelse af den $\frac{12}{24}$ Augusti näslagen Ett hundrade Rubel S:r har jag inhändigat och får åren ödmjukast meddela, att preglings kostnaden för hvarje medaille utgör En Rubel Banco assignationer utom Silfret, som kommer att beräknas efter den quantité som tio medailler åtgår. – Huru många medailler böra präglas? vill Herr Stats Secreteren mig benäget meddela. – Ju större antal, dess mindre preglings kostnad.

Med fullkomligaste Högaktning har jag åren vara

Högvälborne Herr Stats Secreterarens

S:t Petersburg
2 September 1844.

Ödmjukaste Tjenare
A. von Partenschimm

245. 14.

Hochwohlgebornes,

Insonders hochzuehrender Herr!

Da es dem Scientivischen Comité im Ministerium der Reichs-Domänen von hohem Interesse ist, in naher Beziehung zu stehen mit allen Personen die du Seele Agronomischen Vereine sind, so hält ich, als wirkliches Mitglied jenes Comités, es für meine Pflicht darauf anzutragen, daß man Ew. Excellenz auffordern wurde unser Correspondent werden zu wollen. Der Contrall in dieser Hinsicht ist bereits unterzeichnet, sobald Ihr Diplom dem Ministre zum Unterschreiben vorgelegt wird, glaube ich Sie um Ihre gütige Einwilligung und um Ihre vollständige Titel bitten zu müssen. Auffordern würde Sie uns sehr zum Danke verpflichten, wenn Sie die Gefälligkeit hätten uns eine ganz kurze Notiz über die ökonomische Gesellschaft, deren beständiger Secretär Sie sind, mitzutheilen, damit wir solche (des Grafen Kisselew) bringen können. Diese Notiz könnte zugleich dazu dienen um unsere Landsleute mit Ihrer Gesellschaft bekannt zu machen, indem sie im Journal des Ministeriums der Reichs-Domänen veröffentlicht würde.

Der Titel eines Correspondirenden Mitgliedes des Comité's ist ziemlich nur eine Ehrensache, da er in keine Hinsicht bindet, denn es werden oder

réponses sur les questions, plus exactes que vous m'avez permis de vous proposer. Ces réponses contiennent tout ce que je pouvais désirer comme simple touriste. C'est avec regret que je dois quitter si tôt la Finlande, même sans avoir vu Mustiala, dont j'espère pourtant faire une fois la

Arbeiten noch Zahlungen verlangt w. Das Comité hofft m
seine Correspondenten ihm mit guten Rath beistehen, wen
geboten wird.

Präsident des gelehrten Comité's ist einer der Direkto
ten Departements des Ministeriums der Reichs Domänen, welche Stell
der Wirkliche Staatsrath v. Löwenstern (Franz. Lewshin) bekleidet

Ich benutze diese Gelegenheit um E. Excellenz mit vielen D
die Knorring'sche Schrift zuzustellen. Genehmigen Sie zugleich d
meine vorzügliche Hochachtung, mit welcher ich die Ehre habe z

Dero

St. Petersburg
d. 9/20 Octobr 1844.

gehorsamster Diener
Koeppen

Entschuldigen Sie gütigst daß ich Deutsch schreib. Schöner wäre es wenn Ew. Ex
aus die Notiz über die Ökonomische Gesellschaft in französischer Sprache schi
Belieben Sie mich mit einer Antwort, so bitte ich ergebenst mich Beliebe ge
Zeilen oder Deutscher Sprache zu bedienen.

Kopiell gjur Secretaren vid Wasserlega Finska

246.

Monsieur!

J'ai eu l'honneur de recevoir le memoire sur la régularisa-
tion de l'industrie linière en Finlande, que Votre Excellence a
bien voulu me faire parvenir. Par la communication de ce mémoire
Vous m'avez d'autant plus obligé, que j'ai cru de mon devoir de l'annexer
comme pièce justificative au rapport que j'ai presenté à S.E. Mr. le
Ministre des domaines d'état sur mon dernier voyage. Agréez, Monsieur
mes remercimens les plus sinceres pour Votre aimable obligeance,
et excusez les peines que je Vous ai causées par l'accomplissement de
mes prières.

Maintenant je viens encore de recevoir de Votre Excellence les
réponses sur les questions statistiques que Vous m'aviez permis de Vous
proposer. Ces réponses contiennent tout ce que je pouvais désirer comme
simple touriste. C'est avec régret que je dois quitter sitôt la Finlande,
même sans avoir vu Mustiala, dont j'espère pourtant faire une fois la

Högädle Herr Secreterare vid Hälsingfors Finska Hushållnings Sällskapet i Åbo!

Ärade skrifvelse af den 27. förflutne August har jag in händerna-
den 9. nästl. emottagit och afstoden mig i anledning deraf att gö-
nast besvara:

Min önskan har varit att få, att den Engelska Plog Drängen måtte
komma till Abilberga för att undervisa i plöjningen, hvarom jag redan

har jag skrifvit [illegible]

Jorda, emedan revisionen af den aflidne bibliotekarien

Connaissance, car, grace à la facilité des communications
depuis quelque tems existent entre les villes situées sur les
du Golfe de Finlande on ose s'adonner à l'espoir de revoir
provinces qui bordent la Baltique.

Permettez moi de retenir encore pour quelque tems l'
de Mr. Knorring dont je tacherai de me procurer un exemplai
par les Libraires de Helsingfors.

En réiterant mes remercimens les plus sinceres pour tou
marques de bonté dont Vous avez bien voulu m'honorer, je pr
Votre Excellence de recevoir les assurances de la haute consideratio
la quelle j'ai l'honneur d'etre

Monsieur

Votre

très humble serviteur

Pierre de Koeppen

St. Petersbourg
le 29 Sept. / 11 Oct. 1844.

i min skrifvelse till då tjenstförrättande Secreteraren
Hushållnings Sällskapet Herr Bruks patron Pinello i
ning af dess skrifvelse af den 14de sistlidne Augusti yt
jag får jälfves ny ytterligare ödmjuka an
att blifva delaktig af i frågavarande underrisning, i ha
högtlofliga Hushållnings Sällskapets mening varit, fö
annonsen i Finlands allmänna Tidningar gifves an
att förmå, äfven andra jordbrukare än just de, som
och omkring Åbo enkommo af denne förman skall
delaktige. –

Ärbetningsvilligt hvar jag förblifver

Högädle Herr: Secreterarens

Ödmjuka tjenare

Åbo, Ahlbarga den 13 de September 1844

Joachim Jans

St. Petersburg
le 29 Sept. / 11 Oct. 1844.

très humble serviteur

Pierre de Koeppen

15 Nov. 1844

Rº 5 P. 102

249.

Välborne Herr Hals Secreterare!

248.

Wälborne Herr Hals Secreterare.

Häglofvade skrifvelse af den 27 sistl. September angående boken, som aflidne professor Hällström lofvat till Cang ifrån Hushållnings Sällskapet i Åbo, har jag härintill icke varit i tillfälle att be
fara, emedan revisionen af den aflidnes bibliothek

i min skrifvelse till då tjenstförrättande Secreteraren uti Hushållnings Sällskapet Herr Brukspatron Pinello i an

fört nu blifvit slutad. Dervid har emedlertid funnits en stöne samling Meteorologiska observ och dithörande correspondent berättelser, af olika band/papper/ och numrering; hvarföre, såvida anteckning i dessa böcker tillkännagifver ägaren man i förhoppet icke känner hvilka, eller om möjligen alla desse tillhöra Hushållnings Sällsk. jag ödmjukast anhåller att, till undvikande af m och onödigt fraus och återsändande, få en, få ve ske kan, detaljerad uppgift på Sällskapets tillhö

Jag är väl icke utredningsman i saken, — den ny egentligen ingen heller — men skall dock tjenstv vara till **hands** att i denna lilla affär gå S Stats Secreterarens önskningar till möte.

Med djup högaktning har jag äran framh

Välborne Herr Stats Secreterare

Helsingfors,
d. 15 November 1844.

ödmjukaste
tjenare
Jacob Alg. Gadolin

Nov. 1844

Ref. 102

249.

Välborne Herr Stats Secreterare!

Jemte dagens post afgår till Herr Stats Secreteraren en låda, innehållande 164 st Silfver medailler, öfver hvilka jag härmed får äran bifoga räkning. —

Band till ifrågavarande medailler har jag beställt, och utgör kostnaden för 160 exemplar 315 Rbl Bco Sedl. —

Med fullkomligaste Högaktning har äran framhålla

Välborne Herr Stats Secreterarens

S:t Petersburg
den 8. November 1844.

ödmjukaste tjenare
Alexander Borgenstrahle

Högvälborne Herr Stats Secreterarens

S:t Petersburg
Decemb: 1844.

ödmjukaste tjenare
Alexander Borgenstrahle

Valborne Herr Statssecreterare

Helsingfors,
d. 15 November 1844.

ödmjukaste
Tjenare
Jacob Alg. Gadolin

Nº 1376.

252.

250.

Högvälborne Herr Statssecreterare!

Till följe af högt ärade skrifvelsen af d. 17/29 Sept. får jag härmed ödmjukast öfversända, qvitterade Räkningar, så väl på Medaillerne, som Gravören. Det lägger mig, att jag har utfört detta lilla uppdrag Herr Statssecreterarens till nöjes och har äfven anmärka, att jag vist icke haft några extra utgifter. Nu återstå hos mig, stämpeln och den gamla medaillen, hvilka jag icke vågar låta, att vid tillfälle försända.-

Med utmärkt högaktning har jag äran framhärda

Högvälborne Herr Statssecreterarens

Petersburg
d. 1 Decemb. 1844.

ödmjukaste Tjenare
Alexander Sahlgren

d. 12 Mars 1845
anf. d. 4 April

№ 1376.

252.

Ödmjukt Memorial:

251

Fullmagt för innehafvaren häraf, att uti Wexiöerliga Finska Hushållnings-Sällskapets Archiv tillägga en till högvälborde Sällskap före den 8:te i denne Månad, försedd med ett nedanstående likt Sigill, insänd "Afhandling om Skogshushållningen", ihändelse densamme, vid bedömandet, icke vunnit benäget bifall; men den andra tillika ingångna Skriften, "Utlåtanden öfver Förslaget till Ny Skogs Ordning", försedd med mätto: Rätt hushållandt med sin skog, hän åt afmundsjukan log, samt underteknad Henricola Benevolus, må i alla afseenden qvarblifva. Förstnämnde skrift har mätto: Wiljan mödan verket värd, blir och belöningen bekärd, samt är underteknad

Februarii 1845.

Först lärare jag var,
sen lärare jag blef
ej något understöd
jag inom barmen bar.

allmogen, för jag härjemte i ödmjukhet tillägga sextiosjette Rudel 28/7.

K. 2. 12 Mars 1845
Kongl. Maj:ts Nåder

№ 1376.

252.

Ödmjukt Memorial:

I anledning af inkommen af ett, som fenkunnig exemplar af en genom Kejserliga Finska Hushållnings-Sällskapets försorg å Finska språket aftryckt utgifven Lärobok i Landtbruket för allmogen, får jag härjemte i ödmjukhet tillägga Sextiofyra Rubel 28 K.

Kopiek Skrifvet, berättnadt efter-
nek för hvarje exemplar: Anhål-
jag derhos att åfven emottagna
af samme medel för emot-
gifvelsen, tillnadd i närstående
ordning. Wiborgs Landskontor den
Februarii 1845.

O. v. Rotkirch

№ 454.

Till Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet i Åbo

254.

Tillvarstämmades med Kejserliga finska Hushållnings Sällskapets beslut af den 3:dje inne-
hafd åfventyrnas en bronze medalj till hvarandra af nedannämnde Herrar, Sällskapets
Medl:r.

General Majoren m.m. Cronstedt	1	Penningar
	253.	A Cronstedt.
		L Hällström
		J Jac. Procopé
		H Tamelin
		J Boije
		C Wilh. Bergenheim
		C Forsström
		Hammarström
		H Strömberg
		N. H. Procopé
		J Wasenius
		Reinh. Rehbinder
		G. T. Forsell
		C. M. Dahlström
		G. Strömberg
		A. Hjelmström
		Lars Arnell
Summa	18	

Åbo den 13 Februari 1845

Lars Arnell

Förteckningen: Åbo Landt Consistorii,
den 17 Februari 1845.

Carl Gustaf Tellgrenius
Vice Landt Secreterare

Åbo den 17 Febr. 1845

Lars Arnell

Kopiet Diplomet, berättnadt efter 4 pek för hvarje exemplar: Anhål jag derbas att öfver emottagnin

l:o exemplar behåll

...varstående med Kejserliga finska Hushållnings Sällskapet bifallit af den 3 Juni inne-

...öfverlemnas en bronze medalj till hvardera af nedanstående Herrar, Sällskapets

		Quittens
General Majoren m: m: Cronstedt	1	A Cronstedt
Hans Excellence m: m: von Troil	1	[illegible]
Professor Rädd Procopé	1	[illegible]
Kapten Lieutenanten m: m: Almquist	1	[illegible]
Professor m: m: Boije	1	[illegible]
Kapten m: m: Bergenheim	1	[illegible]
Professor Melart	1	[illegible]
Professor Rekoni	1	[illegible]
Kommerserådet Ringelsten	1	[illegible]
Doktor Pinello	1	
Provincial fiskal Tennberg, (Exemplaret sändes per Hemberg.)	1	N. G. Pinello
Ärkebiskop Nordberg	1	[illegible]
Professor Herzberg	1	[illegible]
Landshöfding Forsell	1	[illegible]
Landshöfding Dahlström	1	[illegible]
Apotekare Arwidsson	1	[illegible]
Hofkapellmästare Skattmästare	1	[illegible]
Dito Sekreterare	1	[illegible]
	Summa 18	

Åbo den 17 Febr. 1845

Lars Arnell

№ 454.

Till Kejserliga finska Hushållnings Sällskapet i Åbo

Inkom. d. 12 Mars 1845 — N:o 1374. — 256.

Höjvälborne Herr Baron Baron Daniel af Ribbing
samt
Höglofliga Kejserliga Finska Hushållnings Sällskap.

Inkom. d. 10 Mars 1845 — N:o 1373. — 255.

Ödmjukaste Memorial!

Tillkännagifvarde att den Medalj, Som Kejserliga Hushållnings Sällskapet tilsändt mig med Ärade skrifvelsen af den 6 nästlidne Februarii rigtigt framkommit, jag jag Ödmjukast åtlägga kvittenslse för den hedrande utmärkelse, sällskapet derigenom bevisat mig. Uleåborg den 4 Martii 1845.

G. W. Bergbom.

Till Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet i Åbo.

uk. d. 12 Maj 1845

№ 2374.

256.

Högvälborne Herr Baron Bamo Dautenay ak Ridsam

samt

Höglofliga Kejserliga Finska Hushållnings Sällsp.

Samte dek jag i ödmjukhet, för tillkännagifvan-
dek jag haft äran emottaga Kejserliga Hushåll-
nings Sällskapets Medalj, som åtföljde Höjvälbo-
rene Herr Baron Bamo Dautenays ak Ridsams
Memorial under den 6 sistledne Februari, har

mig lemnade upplysningar [illegible]
af mig utvärtats, och skall jag alltid med tillfreds-
ställelse emottaga hvarje tillfälle Herr Stats-Se-
kreterare behaga hedra mig med dylika förtroen-
den. Med fullkomligaste Högaktning har jag äran
vara Högvälborne Herr Stats-Sekreterares

Petersburg
d. 1 Februari 1845.

allrödmjukaste tjenare
Alexander von Sakenschjöld

jag härför åran betyga Kejserliga Hush-
nings Sällskapets min förbindtligaste erkänsla
för den mig vederfarna utmärkelsen
Framhärdar med största Högaktning

Högvälborne Herr Baron Baco Daubenn ut Rin

samt
Höglofliga Kejserliga Hushållnings Sällsk

Fredrichshamn
9 May 1845.

allrödmjukaste Tjenare
Chr. Brunn

Kejserliga Hushållnings Sällskapet i Finland.

N:o 1784.

258.

Kejserliga Finska Hushållnings-Sällskap!

d. 13 Mars 1845

N:o 1784

257.

Högvälborne Herr Stats Secreterare!

Sedan jag haft nöjet emottaga Herr Stats-
Secreterarens Höglofliga skrifvelse af den 1. Janu-
ari, får jag härmed åran afsägga min allrödmju-
kaste tacksägelse för den medaille som
Herr Stats Secreteraren å Kejserliga Hushållnings-
Sällskapets vägnar behagat förära mig, samt
har åran tillägga, att det obetydliga besvär det
mig lemnade uppdrag förorsakat, med största nöje
af mig uträttats, och skall jag alltid med tillfreds-
ställelse emottaga hvarje tillfälle Herr Stats-Se-
creteraren behagar hedra mig med dylika förtroen-
den. Med fullkomligaste Högaktning har jag åran
vara Högvälborne Herr Stats-Secreterarens

S:t Petersburg
d. 1. Februari 1845

allrödmjukaste Tjenare
Alexander von Paffenheym

jag häpser åran betyga Kejserliga Finska Hush-
ningss Sällskapet, min förbindtligaste erkänsl-
för den mig vederfarna utmärkelsen

d. 19 Mars 1845

№ 1787.

258.

Högloflige Kejserliga Finska Hushållnings Sällskap!

Uti Höglofliga Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet
har jag i Dess Middag haft åran emottaga ett vackert ve-
dermäle af Dess nyvalt emot mig. Min ödmjukaste tacksam-
het derför får jag åran frambära, vordes försäkran att med odela-
deliz nit och värma framdeles söka att i alle stycken till Sjelfv.
Framhärdar med fullkomligaste högaktning
Höglofliga Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapets

ödmjukaste
tjenare
Mauritz Thurberg

K. d. 5 April 1845

K. d. 4 April 1845

N:o 1389

N:o 1387

60. 4.

259

Ödmjukt Memorial:

Jemte ödmjukaste tillyggande af skyldig tacksamhet för del nedermåle af aktning och erkänsla, som Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet, medelst Sällskapets meddelj ukte en smickrande skrifvelse, af den 6. nästl. sistne månad, behagat tilldela mig, torde del vara mig efterlåtet likaledes ödmjukast förklara, att mitt skrif. vande, såsom ledamot af Sällskapet, churu, jag erkänner det äppet, med tacksamhet till mina nuvarande sysslor, lite föga eller ingen bätuad för Österhamn, likväl aldrig skall sjelfva dröja. Nykarleby, den 27de Mars 1845.

J. Haeggström

Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet i Åbo.

Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet

Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet, i Åbo.

k. d. 5 April 1845

№ 1389

260. 4.

Ödmjukaste Memorial!

För Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapets vördade skrifvelse af den 6 i denne månad, och den mig dermed tillsända medalj, får jag härigenom vördsamt full och ödmjukast betyga min tjenstvilliga tillfredsställelse och tacksamhet, samt förklara mig fördeles benägen till Sällskapets tjenst. Wasa den 24 Februarii 1845.

Hermanni Rosenberg.

Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet

Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet, i Åbo.

Dnr 30 April 1845

№ 1400

261. 54.

Höglofliga Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet!

Om och med åtlydno att hysnas förmälen, har jag, då den angelägenhet jag ödesamt går att draga under Kejserliga Sällskapets pröfning, för mins-
tid är inflytelse rik och afgörande, icke dragit i betänkande, att dermed vägra
falla Sällskapet behörliga Redan från första ögonblicket, sedan jag hade å-
ran blifva anställd uti Sällskapets tjenst, har jag erfarit hela obehaget af att
icke äga de kunskaper, som ovilja på den anvordnade platz jag innehade,
erfordrades. Det är icke mig tillståndigt att bedömma, på hvad sätt jag

Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet, i N:o.

lyckats motsvara Sällskapets och mina förmåns anspråk, men hvad jag bekänner, är, att det icke skett till egen tillfredsställelse. Det måste anses för hvarje menska, på hvad plats som helst, om hon söker att gifva sig godt värde; någon betydelse och sträfvar efter medvetande derom, att hon goda och nyttiga använder de krafter henne kunna vara förlånade; Således dagarne här ej ändamålslöst förspillas. Med bördan af förmad eller i fåfänglig använd tid samt afsvärfvade kenskaper, har jag kunnat finna något sådant medvetande om min verksamhet härinlemder för framtiden föga har hopp derom på annan väg än den jag utstakat och här nedan ödmjukast lägger för dagen. Ehuru fullkomligt öfvertygad derom, att Landthushållningens fält är altför vidsträckt, af andra än de mest mångsidigt bildade och med utmärktaste naturer utrustade, kan uttömmas, har jag likväl trott att någon färsk deraf borde till allmän nytta kunna inhemtas äfven af mindre grundade kenskaper och inskränktare förmåga. Uti närvarande stund torde bland landets angelägnaste behofver och förnämsta brister vara saknaden personer med fullständig och grundelig kenskap om Djur förädlingen som utbildad vetenskap, synnerligast den del deraf som omfattar val och uppdragande samt skötsel af bättre hornboskaps och fårraser i sammanhang med dem mjölkhushållningen och kammarindustrien uti hela deras vidd. Dessa äro de ämnen, hvilka jag tagit föremål för mitt framtida sträfvande, i det säkra hopp att sålunda det är större än att dessamma äfven med min förmåga temmeligen fullständigt borde kunna genomföras, samt att jag derigenom icke allenast komme i fälle att gagna landet i gemen, utan ock af Sällskapet med nytta kunna användas. Jag hyser det varmaste nit för framgången af Sällskapets

till jordbrukets och landtmannens näringarnes förkofran i landet, samt vill af hjertat gerna kunna om och i ringaste mon härtill bidraga, hvarföre jag äfven önskade att framgent få bibehålla den Notarie tjenst jag innehar, men då mine kenskaper icke motsvara mitt begär att vara nyttig, har det icke kunnat annat än ligga mig om hjertat att ännu medan dagen varar, söka utvägar att förvärfva sådane och icke med lätvindighet åsidosätta de nyttige utsigterne dertill så vidt min ålder och min förmåga tillåt. Om och medgifves måste att utvägen väg nyttet äfven uti allmänna hushållningen kan på kammare inhemtas, så torde likväl ingen annan än den som själf praktiskt försökt de theoretiska lärornas tillämpning, kunna tillerkännas rätlighet att vänta eller fordra att hos andra kunna nyttiggöra sina insigter. Öfvertygad som jag är att sådan praktisk men likväl rationel kenskap icke står här i landet att erhållas, har jag ansett som ett oeftergifligt villkor för den som på denna väg vill gagna det allmänna, att på utländsk ort söka inhemta kenskaper. Det är allt derföre jag nu vågar hos Kejserliga Sällskapet anhålla om ledighet från utöfningen af min tjenst under 2ne års tid, för att vistas utrikes vid sådane lärs anstalter, hvilka på ett eller annat sätt kunde bibringa undervisning uti de särskilta slagen jag sökte och här ofvan haft äran uppgifva. För att sättas i tillfälle att i förenämnt afseende kunna företaga denna utländska resa, vågar jag ytterligare anhålla, 1:o Att vara försäkrad om bibehållandet af min Notarie tjenst vid min hemkomst, 2:o Att under resan förfalla vande få åtnjuta den lön jag får från Stats Fonden för Landtbrukets Upfostrande Fond uppbär samt 3:o Att mot af Sällskapet godkänd och wederhäftig borgen få från besparingarne å Potatses och Linnesfröets Fonderne, räntefritt till låns erhålla 1000 Rb Sr:mt att efter förlopp af 3ne år med 200 Rb Sr:mt årligt under derpå följande fem år återbetalas. Jag känner väl att Sällskapet icke

Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet, i Åbo.

har rättighet att utöfva deras föreskrefna ändamål disponera anslagen å D
Linnéstöds Fonderne; men då jag förmoder att Sällskapet för eller sednare
fatt i nödvändighet att i underdånighet anhålla om rättighet att till a
allmänt nyttiga företag använda besparingarne å Stats anslagen, vär
fördenskull hemställa om icke Sällskapet, oberoende deraf, om min
om Lån befalles eller icke, kunde finna skäl att nu redan i sådant
i underdånighet ingå till Hans Kejserliga Majestät.

Då väl för Sällskapet icke mera återstår något hopp att längre än g
kort tid se sina angelägenheter handhafda och intressen bevarade af dess
varande Sekreterare, som utan tvifvel snart får åtnjuta det lugn och
siket Gud göromål, hvarom bemälde Sekreterare för mer än ett å
dan anhållit och dertill Han så mycket år berättigad, samt Sällskapet
des famnolikt icke lång tid härefter är satt i den obehagliga och för
vändighet att göra val af en annan Sekreterare, har jag trott mig
böra vörka fråga och anhålla om tillstånd att få företaga förut omförm
utländska resa, emedan jag förmodat att ifall Sällskapet oväsligen
got afseende skulle fästa uppmärksamhet vid denna min ödmjuka
hållan, dessamma knapligast torde kunna ställas i jämnmanhaf
den nya Sekreterarens utnämnande samt vikarien för Sekreterare
stens utöfning till en början. Fördelarne för landet af de på Regeri
bekostnad i främmande land i agronomiskt hänseende bekostade
mäste anses för omisskännelige, men dessa hafva hittills varit allför
om och kunskaperne och talangerne derföre blifvit använde, att
behofvet af flere personer med insigter i de många och särskilda
af landtmanna hushållningen vore större, såsom att flika
om och antalet af dem vore mångdubbelt, så af Sällskapet som de

i landet borde med nytta kunna användas. Vore det långt ifrån mig
att vilja tjänföra mig med någon eller hos mig finna några förhoppnin-
gar att kunna motsvara några anspråk, men vid min anhåll har jag
utan några de ringaste biafsigter, endast varit bdd af varmaste önskan
att blifva satt i tillfälle att inhemta kunskaper, för att med dem sednare
kunna gagna mitt fosterland. Kejserliga Sällskapet kan bättre än jag
bedömma ditta, åfvensom i hvad mon Ladegårds skötseln och kammarl
industrien kunna vara af den vigt för landet att Sällskapet derföre ville
göra några uppoffringar, åfvensom hvarvida Sällskapet i inv ifrågavarande
fall anser sig kunna draga någon nytta af insigt härutinnan, men
jag förmoder att det icke måtte synas förmätet att jag vördsamt anhål-
ler att om eller på hvad sätt helst än Sällskapet behagar fästa afseende
vid denna min ödmjuka anhållan, jag om Sällskapets definitiva beslut
måtte erhålla qvittobevägen del förrän Sommar ferierne ingå, eme-
dan tiden fördelas för mig är dyrbarare än att jag vågar ät ett bedrä-
ligt hopp på framtiden öfverlemna mitt allvarliga beslut att söka åter-
vinna förspild tid och åsidosatte kunskaper samt emedan af Sällskapets
beslut beror antagandet eller förkastandet af en annan plan för min fram-
tid åfvensom begagnandet af annan möjlig utväg att genast efter det Säll-
skapets nuvarande Sekreterare upphört med den närmaste vården af
Sällskapets angelägenheter, fatta min fasta och orubbliga föresatts om ett
längre vistande vid utländska agronomiska Läro anstalter i skyndsam
verkställighet.

Jag anhåller ödmjukeligen och wördsammeligen att Kejserliga Fin-
ska Hushållnings Sällskapet icke misskänner hvad jag följande förd
mig drage till Sällskapets skärskådande eller — med ovilja upptager hvad

Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet, i Abo.

d. 7 Maj 1845

N:o 1409

264.

Allerödmjukaste Memorial!

Med tillkännagifvande att jag haft åran emottaga
jemte wördad skrifvelse af den 6:te sistlidne Februarii, den
jagade skrifvelse åtföljde medalj, hwarpå jag utbeder mig
hedern att, för detta Kejserliga Hushållnings Sällskapets
ymnesfulla, ehuru förmerligen af mig förtjenta under-
wärde, så härmedelst betyga min wördnadsfullaste tacksägelse.
Borga den 2. Maj 1845.

Fredrik Norberg

Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet, i Åbo.

jag i förestående måtto anfört; Och har jag den åran med djupa
wördnad och högaktning framhärda

Högloflige Kejserlige Finske Hushållnings Sällskapets

Ödmjukaste Tjenare

G. Hobin

d. 27 Maj 1845

№ 1418
Inl. 1846 N:o 1372
265.

Till

Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet.

Vemte det jag härmed har äran frambära min wördnadsfulla tacksägelse för den mig jemte wärda skrifwelsen af den 6 Febr. d. å. förärade Medalj, anhåller jag om benägit öfverseende för det nog sparsamma erkännande deraf, och framhärdar med wördnad och högaktning af wara

Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapets

wördsamhetsfulle tjenare
J. L. Runeberg

J. Lovisa den 23. Maj 1845.

Högwälborne/ Herr Stats-Secreterare!

266.

Andteligen har jag det nöjet att hafva mitt Öfversättnings-arbete färdigt reinskrifvet, och några gånger med möjligaste noggrannhet genomgångit, och skyndar mig derföre att inkomma dertill.

Af ändringarne som Granskarene gjort, har jag med tacksamhet begagnat en betydlig del, men kan icke fogas mig efter andra, t. ex. af numeri ordinales, dem jag aldrig skrifver kolmås, neljäs, etc. utan kolmans, neljäns, hållande före att det gamla missbruket nog redan har lid att upphöra.

I fall Kejserliga Hushållnings Sällskapet fordrar mitt manuscript tillbaka, vågar jag ödmjukast anhålla derom att inga främmande rättelser mera intagas. Nu har jag för hvar bokstaf hafva behörig grund. — Mitt öfversättnings Concept skall jag vid min nästa inresa medtaga i händelse Högwälborne Herr Stats-Secreteraren då åstar

och 26 Mars, varit tagdes å acta, på sätt tillbaka lemna utbreder; hvarf kan öfven förklaras huru det tillgått med mitt bref af den 23 Nov. 1844. Såväl för förenämde 3 bref som ock för Memoriälet af den 4 denne, afläggar jag min ödmjukaste tacksägelse. Jag ber derj; åfvenfom i de benäget medde

in detsamma.

Ett eller annat exemplar äfven af detta arbete vågar jag härmed anhålla att få anbefalla mig, för att i händelse af Recension kunna vara försvars-skäl.

I öfrigt har äran, med sann vördnad framhärda

Högwälborne Herr Stats-Secreterarens

Wirmos den 7. Junii 1845

allerödmjukaste tjenare
Samuel Roos.

s. 20 aug 1845

№ 1475

№ 1464 268. 69.

Embets Memorial.

267.

Wälborne Herr Stats Secreterare m.m.

Ett märkeligt öde tyckes hafva hafft sitt spel med anteckningarne. Utan att eftera mycket annat, får jag blott, såsom ursäkt för de flere bref hvarmed jag besvärat, anföra att då jag som ej är bosatt i Borgå stad, tålat genom ombud efterfråga bref till F:Nämnden, har allt jemt det svar erhållits, att sådane ej funnits. Men vid närmare undersökning befans dock den 8 dennes, att Herr Stats Secreterarens ärade skrifvelse af den 18 Jan. 19 Febr och 2 Mars, varit begärd att ställas på sätt tidigare lagen utbreder, hvaref kan äfven förklaras huru det tillgått med mitt bref af den 23 Nov. 1844. Såväl för förenämnde 3 bref som ock för Memorialet af den 4 dennes, afläggar jag min ödmjukaste tackförbindelse. Jag ser derij äfven sina i de benäset med dessa

in detsamma.

Ett eller annat exemplar äfven af detta arbete vågar ödmjukast anhålla att få tillbedja mig, för att i händelse af Recension kunna vara i

anmärkningarne - hvilka i alls godkännes och her jag anstått mig förra förklara blott endels i vilja, vide äfven hvad jag kunnat hoppas, och som jag alltid med största tacksamhet skall Den åberopade förklaringen tager jag mig friheten bifoga. På sätt jag redan förut haf nämna, hvarmin mening aldrig varit att täfla om ett pris, hvartill jag ej anstått mig vara Må det stå qvar för en större förtjenst. Men att efter förmåga gagna, her alltid varit och blir min önskan. Tryckningens kostnaden torde dock blifva afskräckande och afsättningen osäker. Derfö her jag trott att arbetet lättast kunde utgifvas i form af tidsskrift ifrån och med nästa års början om Gud ger lif och helsa. Och anhålles jag ödmjukast få veta om för arbetet, äfven i sådan form de gunst benägit tilfvada 50 Rub B:co äfven vore att förakna. I alla fall kan häri ännu närmare annu icke bestämmas. På förläggare hos oss, torde ej vara att tänka; Men skulle anses så nyttigt, att det åtminstone kunde få förvändas första frikt få vore redan något att tänka på en sådan gunst som vederfarits utgifvaren af Ecclesiast. Stad torer väl tillägga området af mine förhoppningar. För att något hinder icke mer skall uppstå i händelsen hedras med treff, får jag äran nämna att min adress tillsvidare är på Helsingfors -

Med vördnad her jag äran framhärda

Wälborne Herr Statssecr.

ödmjukaste tjenare

F. Nordin

Helsingfors d: 16 Junii 1845.

N:o 1718.

Kejserlige Hushållnings Sällskapet i Åbo.

N:o 1475

d. 20 aug 1845

N:o 1464 268. 59.

Embets Memorial:

Då Kyrkovärden i Pyttis församling Anders Ståhl, efter att i sjutton års tid hafva varit förvaltare af sagtne förrådsmagazinet derstädes, numera för ålderdom begärt och erhållit befrielse från sagde förvaltning, så får jag, på derom af församlingens medlemmar hos mig gjord framställning, till Kejserliga Hushållnings Sällskapets kännedom meddela, att Anders Ståhl med det nit och den drift, förenade med aktningsvärd oegennytta och redlighet, om händer haft förvaltningen af Pyttis sagtne magazin, att detsamma derunder icke allenast ifrån ifråga dt obestånd blifvit bragt i det skick att någon vidare tillväxt deraf ej anses nödig, utan och kunnat på de sednare åren utöfver hvad påräknadt blifvit lemna förskatter och understöd till försörjande af fattiga och andra för församlingen nyttiga inrättningar; i anseende hvartill och då Anders Ståhl genom sin hjelpsamhet och sällsporda redlighet allmänt väckt förtjent deltagande inom församlingen, jag anser mig böra hos Kejserliga Hushållnings Sällskapet föreslå, om icke Anders Ståhl härföre kunde med någon tjenlig utmärkelse belönas. Åbo Läns Cancellie, den 1. Augusti 1845.

C. v. Rotkirch

Ekl.

Albert Enbom.

Kejserliga Hushållnings Sällskapet i Åbo.

den 4 Sept 1844

N:o 1475

269.

Ödmjuk ansökning

Under den 25 januarii förledit år har Höglofliga Kejserliga finska Hushållnings-Sällskapet höggunstigt icke allenast tillåtit min ödmjuka anhållan att erhålla det års tjenstledighet jämväl som föreståndare för Sällskapets

Hofsmedja för att vistas vid Veterinair Skol-
i Stockholm, utan ock tillåtit att Läne Veterinair
Läkaren Palmgren, enligt åsyftad emellan ingångna
öfverenskommelse, finge under samma tid för-
Sällskapets hofsmedja mot åtnjutande af de
arvode, som jag från Sällskapet tillgodonjöt.
Då jag likväl icke inom den bestämda tiden
af ett år kunnat afsalvera den med hvar-
år närmade förökade kåro course, så vågar
jag uti djupaste ödmjukhet hos Sällskapet
anhålla om förlängning på den mig be-
villjade tjenstledigheten intill nästkommande
vår, samt att Sällskapet än vidare under
samma tid måtte låta Läne Veterinair
Läkaren Palmgren föreståå Sällskapets Hof-
smedja samt fortfarande få uppbära
hofslagare arvodet 100 Rbl Silfver. och för-
anlåtes jag till denna vördsamma ansökning
anhållande, af det trängande skäl, att Palm-
som redan fått uppbära ett qvartal utöfver
den bestämda tiden, förbinder jag att så
länge han fortfarande finge uppbära Hof-
slagare arvodet från Sällskapet, deraf mång-
ligen lemna min hustru 2 Rbl Sr ack utöfver
hvilket bidrag det för mig hittills varit af-
hädanefter blifver omöjligt att utan några
inkomster som jag åt lifnära hustru och barn.

Med djupaste vördnad och högachtning
framhärdar

Höglofliga Kejserliga Finska Hushållnings Sällsk-

Stockholm den 10 Junii 1845.

Ödmjukaste Tjenare
C. F. Möller

2 Oct. 1845
d. 24 Sept. Exped.

N:o 1491

270.

Embets Memorial.

Emedan den Fackskrift med titel, "Opetus- Kirja Maan-
viljelämisä Suomen yhteisiin Kansaan", som Kejserliga
Hushållnings Sällskapet behagat, i Sex hundrade exemplar,
mig under loppet af året tillsända, och hvilken jag
låtit till jordbrukande Menigheten inom detta Län ut-
dela, utaf Allmogen med flitets begärlighet blifvit
emottagen och till underwisning begagnad; ty och på
det att innehållet af omförmälda, nyttiga och lät-
fattliga, Fackskrift så mycket allmännare må kunna
spridas inom denna Landsort, hvarest jordbruket
i så många afseenden ännu står vida efter, för-
hållandet å de flesta öfriga trakter inom Landet,
får jag ärenligen anhålla, att till vidare utdelning
bekomma ytterligare Ett Tusende exemplar uti så
många, som Kejserliga Hushållnings Sällskapets
förråder dertill kunna medgifva. Hfs Embetet å
Landt Kansli den 17. Oktober 1845.

[signature]

Ehrenheim

Till Kejserliga Hushållnings Sällskapet i Åbo.

Stockholm den 10 junii 1875.

Odmjukaste Tjenare
C. F. Mölle

Skogs-Ordning Utlåtanden öfver förslag till ny sådan, afgifne af
Ingerstedt sid. 148. 176–184;
Ungern Sid. 0. 137–139.
"Utlåtande öfver förslaget till ny Skogs-ordning" jemte "Afhandling om Skogshushållningen". Den anonyme författaren till dessa 2:ne Brochurer omhalter att återfå den förskrifvande 251.
Städ-Egendom:r. Beskrifning och värdering derpå 11–18.
Brandförsäkringsbolagets beskrifning 19.
Städ Arrendatorens beskrifning 182–184.
Utlåtande öfver inbetalda extra afgifter till allmänna Brandstods-Bolaget 187.
Allmänna Brandstods Bolagets Protocoll rörande det tillagda att anskaffa en portabel Slangspruta 185.
Magistratens Mem: ang. Anskaffandet af en rotten-afledningsränna 203.
Magistratens Protocoll, hållet i anledning af Kr:s begäran att få inlägga en del af Wärdberget 186–189.
Städ-anstalt Utnämnden från Gmn. Emb. i Åbo och Björneborgs Län 59.
Förslags-Anordning 112.
Skjöncreutz Albin, Lieut: Förslag till Skogs- och Jagtordning &c.
Stähl Anders, Kyrkoherde. Landsth. Emb. i Wiborgs Län anmäler beroende tillerkännande af belöning för landshushållsförrättning af Syltis Indelningsman 268.
Universitetet Kejserliga Fysika Klubb. Kr:s inbjudes att deltaga i firandet af Universitetets Jubelfest 92.
Wegelius Henrik Beskrifning öfver Wörå socken 8.
Veterinair Läkare. Intendenten Grefenberg och Gen. Läkaren Hirn utlåtanden öfver General Direktionens för Medicinal Verket i Finland förslag till veterinairers bildande inom landet 190–197.
Wiborgs Län Landsh. Emb: Mem: ang. utdelning inom Länet af allmänna skrifter i landthushållningen 235. 237.
Mem: ang. belöning för Kyrkoherden i Sylti församling Anders Stähl 268.
Öfverländer tjenst för en af Kr:s utgifven "Lärobok i Landthushållet för Allmogen" 253.